

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

85'inci Birleşim 22 Nisan 2026 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	243
II.- GELEN KÂĞITLAR	247
III.- YOKLAMALAR	291,293
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	254,256,260
A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI	254:255,256:258,260:261
1.- Adana Milletvekili Sunay Karamık'ın, Küçük Eller, Büyük Dilekler Projesi'ne ilişkin gündem dışı konuşması	254:255
2.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, Ağrı'nın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	256:258
3.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Giresun'un Tirebolu ilçesi Sekü köyündeki ve ülke genelindeki madencilik faaliyetlerinin doğaya ve yaşam hakkına verdiği zarara ilişkin gündem dışı konuşması	260:261

V.- AÇIKLAMALAR

255,258,261,272,284,
295,308,316,338

1.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, Ataşehir Belediye Başkanı Onursal Adıgüzel'e ilişkin açıklaması	255
2.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, kredili mevduat hesabı kullanımına ilişkin açıklaması	255
3.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, 12 siyasi partinin "adalet ve demokrasi" talebi etrafında ortaya koydukları ortak iradeye ilişkin açıklaması	256
4.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, Diyarbakır'ın Silvan ilçesi Dağcılar Mahallesi'nde Silvan Barajı kapsamında kamulaştırılan tarım arazilerine ilişkin açıklaması	256
5.- Ankara Milletvekili Semra Dinçer'in, TÜİK'in 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı arifesinde açıkladığı verilere ilişkin açıklaması	258
6.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl'a'nın, ev gençlerine ilişkin açıklaması	259
7.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, adil ve dengeli bir vergi reformuna ilişkin açıklaması	259
8.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Tarsus-Mersin Otobanı'na ilişkin açıklaması	259
9.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya Karaalioğlu Parkı'na ilişkin açıklaması	259
10.- Antalya Milletvekili Aliye Coşar'ın, Antalya Karaalioğlu Parkı'na ilişkin açıklaması	260
11.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun'un Vezirköprü ilçesinde bu sabah bir öğrenci servis aracının yaşadığı kazaya ilişkin açıklaması	261
12.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, Trump'a seslenmek istediğine ilişkin açıklaması	262
13.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, İspanya Başbakanı Pedro Sanchez ile İtalya Başbakanı Giorgia Meloni'ye ilişkin açıklaması	262
14.- Siirt Milletvekili Mervan Gül'ün, Garzan Projesi'ne ilişkin açıklaması	262
15.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'na ilişkin açıklaması	263
16.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Millî Sporcu Rıza Kayaalp'a ve Konyaspor'a ilişkin açıklaması	263
17.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Türkiye Kültür Yolu Festivali'ne Tokat'ın alınmamasına ilişkin açıklaması	263
18.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, engelli vatandaşlar için ciddi mağduriyet yaratan yeni ÖTV düzenlemesine ilişkin açıklaması	264

19.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'da depremzede yurttaşların yaşadığı kira yardımı mağduriyetine ilişkin açıklaması	264
20.- Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'nün, Uluslararası Para Fonunun 2026 Dünya Ekonomik Görünümü Raporu'nda Türkiye ekonomisine ilişkin açıklaması	264
21.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Eskişehir-Antalya Hızlı Tren Hattı'na ilişkin açıklaması	265
22.- Mersin Milletvekili Levent Uysal'ın, her zaman üreticinin ve üretimin yanında olduklarına ilişkin açıklaması	265
23.- Elâzığ Milletvekili Semih Işıkver'in, Elâzığ merkez sanayi sitesine ve Gazi Meclisin 106'ncı yılına ilişkin açıklaması	265
24.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, TÜİK verilerine göre Aydın'da 0-17 yaş grubundaki çocuk nüfus oranına ilişkin açıklaması	265:266
25.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri'nin Sarız ilçesinin Kırksrak Mahallesi Muhtarı Mehmet Babur'un ilettiği sorunlara ilişkin açıklaması	266
26.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, 2021 yılında 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nda yapılan değişikliğe ilişkin açıklaması	266
27.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Gülistan Doku'ya ilişkin açıklaması	267
28.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, ev kadınlarına ilişkin açıklaması	267
29.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Karadeniz Teknik Üniversitesi öğrencisi İlayda Zorlu'ya ilişkin açıklaması	267
30.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Gönen ilçesinde yaşanan sağlık sorununa ilişkin açıklaması	267:268
31.- Ardahan Milletvekili Özgür Erdem İncesu'nun, Ardahan için istediklerine ve Ardahan'ın sağlık hizmetlerinde yaşadığı soruna ilişkin açıklaması	268
32.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te ağız ve diş sağlığı hastanesinin olmadığına ilişkin açıklaması	268
33.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, 18 Nisan Cumartesi günü yaptıkları basın açıklamasına ilişkin açıklaması	268:269
34.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar'a ilişkin açıklaması	269
35.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, şüpheli kadın ölümlerinin dosyalarının tekrar açılması gerektiğine ilişkin açıklaması	269
36.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Barış Dinçer ile Aysu Nur Kaya'ya ilişkin açıklaması	269

- 37.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Kahramanmaraş'ta ve Siverek'te meydana gelen hadise ile 11 yaşındaki Yusuf Tarık Gül'e ilişkin açıklaması 270:271
- 38.- Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın, Tunceli'de yaşananlara ve tek adam rejiminin Türkiye'yi ne hâle getirdiğine, 23 Nisana ilişkin açıklaması 272:273
- 39.- İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın, brusella tedavisinde çalışan veterinerlere ve yetiştiricilere ilişkin açıklaması 273
- 40.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Millî Güreşçi Rıza Kayaalp'a, Şanlıurfa'da ve Kahramanmaraş'ta yaşanan okul saldırılarının ardından kurulan Meclis araştırması komisyonuna, iletişim ve bilişim çağının çocuklar üzerindeki etkisine, eğitim meselesine ilişkin açıklaması 273:275
- 41.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Ulaştırma Bakanına seslenmek istediğine, 21'inci yüzyılda Hakkâri'ye ve kayyum atamasını protesto için sokağa çıkan 19 gence, 22 Nisan Kürt gazeteciler gününe, Gülistan Doku dosyasına ve 23 Nisana ilişkin açıklaması 275:277
- 42.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, 15 Nisanda Çorum'da olmalarının nedenine, Mihalicçık'ta linyit madeninde çalışan madencilere, Gülistan Doku'ya, Merdan Yanardağ'a ve Tele1'e ilişkin açıklaması 277:279
- 43.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Millî Sporcu Rıza Kayaalp'a, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve bugün görüşülecek olan kanun teklifine ilişkin açıklaması 279:281
- 44.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 284
- 45.- Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın, Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı'nın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında iktidar partisi sıralarından gösterilen tepkiye ilişkin açıklaması 295:296
- 46.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 296:298
- 47.- Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 298:300
- 48.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 300:301
- 49.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 301:302

50.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Antalya Milletvekili Uğur Poyraz, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	302:303
51.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Şahin'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	308
52.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Samsun Milletvekili Ersan Aksu'nun DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	316:317
53.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	317:318
54.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	318:319
55.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	319:320
56.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın 263 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 26'ncı maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	338:339

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

256,271,284,290,312

A) ÇEŞİTLİ İŞLER

256,271,284,290,312

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden, Gaziantep Üniversitesi öğrencilerine “Hoş geldiniz.” denilmesi	256
2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Kayseri’den gelen iş adamlarına “Hoş geldiniz.” denilmesi	271
3.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Sakarya Hendek’ten gelen muhtarlara “Hoş geldiniz.” denilmesi	284
4.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden ABC Okulları öğrencilerine “Hoş geldiniz.” denilmesi	290
5.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Gaziantep Üniversitesi öğrencilerine “Hoş geldiniz.” denilmesi	312

B) ÖNERGELER

284

1.- Başkanlıkça, Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 22/4/2026 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/139)	284

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

281

1.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

281:282

2.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

282:283

VIII.- ÖNERİLER

285,290,293,304,

308,312,320

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

285:290,290:291,

293:295,304:308,

308:312,312:316,

320:327

1.- YENİ YOL Grubunun, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 19 milletvekili tarafından, "hobi bahçesi" adı altında yürütülen satış ve yapılaşma faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan vatandaş mağduriyetlerinin hukuki, ekonomik ve sosyal boyutlarıyla araştırılması ve zararların telafisine yönelik gerekli yasal ve idari düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla 22/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Nisan 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

285:290,290:291,293

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Antalya Milletvekili Uğur Poyraz tarafından, yetişkinlerin ve ebeveynlerin sosyal medya ile dijital okuryazarlığının eksikliği ve bunun çocuklara olan etkisinin araştırılması amacıyla 22/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Nisan 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

293:295,304:308

3.- DEM PARTİ Grubunun, Tunceli Milletvekili Ayten Kordu ve arkadaşları tarafından, Gülistan Doku'nun kaybettirilmesi sürecinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 22/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Nisan 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

308:312,312:316

4.- CHP Grubunun, Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve arkadaşları tarafından, Gülistan Doku olayındaki tüm detayların eksiksiz bir biçimde incelenerek maddi gerçeğin, delil karartma ve örtbas iddialarının, kamu görevlilerinin olası eylem ve ihmallerinin ve tüm sorumluların adil biçimde ortaya çıkarılması amacıyla 21/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Nisan 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

320:327

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

292,320

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, bugün görüşülecek konunun ehemmiyetine ve toplantıya katılmayan milletvekillerine ilişkin konuşması

292

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, geçmişte yaşanan bir olaya ve hiçbir gayrimeşru eylemin Türk devletine yakışmayacağına ilişkin konuşması

320

X.- SEÇİMLER

328

A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM

328

1.- Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

328

2.- İçişleri Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

328

3.- İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

328

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

328,339

A) KANUN TEKLİFLERİ

328:338,339:373

1.- Düzce Milletvekili Ercan Öztürk ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 69 Milletvekilinin Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3566) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 263)

328:338,339:372

2.- Hatay Milletvekili Adem Yeşildal ve Ardahan Milletvekili Kaan Koç ile 72 Milletvekilinin Tapu Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3466) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 250)

372

3.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Devleti Milli Birlik Hükümeti Arasında Kolluk İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3030) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 237)

373

XII.- OYLAMALAR

374

1.- (S. Sayısı: 263) Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

374:387

XIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

- 1.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırılarının bölgesel bir çatışmaya dönmesi ihtimaline karşı Türkiye'nin askerî hazırlık seviyesine ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/42533) 388:389
- 2.- İstanbul Milletvekili Namık Tan'ın, 17 Mart 2026 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında transit geçmesine izin verilen askerî malzemelere ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/42648) 390:392
- 3.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, 17 Mart 2026 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında transit geçmesine izin verilen askerî malzemelere ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/42650) 393:394
- 4.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, 26 Mart 2026 tarihinde Karadeniz'de insansız deniz aracı tarafından saldırıya uğrayan bir Türk tankerine ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/42775) 395:396
- 5.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 5 Mart 2026 tarihinde İran'da hayatını kaybeden bir tır şoförüne şehit ünvanı verilmesi talebine ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/42777) 397:398
- 6.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Adana'da NATO Çok Uluslu Kolordu Karargâhı kurulacağı iddiasına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/42919) 399:402
- 7.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, Adana'da NATO Çok Uluslu Kolordu Karargâhı kurulacağı iddiasına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/42920) 403:404
- 8.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, İstanbul'da kurulması planlanan Deniz Unsur Komutanlığına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/42921) 405:406
- 9.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Adana'da NATO Çok Uluslu Kolordu Karargâhı kurulacağı iddiasına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/42922) 407:409
- 10.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Adana'da kurulması planlanan NATO Çok Uluslu Kolordu Karargâhı ile Deniz Unsur Komutanlığına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/42923) 410:412

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.07'de açılarak dokuz oturum yaptı.

Erzurum Milletvekili Kamil Aydın, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi Terörle Mücadele Alt Komisyonu Başkanı olarak Şanlıurfa Siverek'teki ve Kahramanmaraş'taki okullarda meydana gelen saldırılara,

İstanbul Milletvekili Şengül Karlı, Şanlıurfa Siverek'te ve Kahramanmaraş'ta yaşanan elim olaylara,

Yalova Milletvekili Tahsin Becan, bireysel silahlı saldırının artmasıyla yaşanan can kayıplarına, İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan, Şanlıurfa İl Millî Eğitim Müdürü Asım Sultanoğlu'na, Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız, Kahramanmaraş'ta ve Şanlıurfa'da meydana gelen olaylara, Ankara Milletvekili Yüksel Arslan, sağlık hizmetleri sevk zincirine,

Ağrı Milletvekili Sırrı Sakık, Gülistan soruşturmasına,

Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç, Kahramanmaraş'taki okul saldırısında hayatını kaybeden Yusuf Tark Gül'e,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, yurt dışı vize randevusu sistemine,

Bolu Milletvekili İsmail Akgül, buğday alım fiyatlarına,

Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu,

Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan,

Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar,

İstanbul Milletvekili Celal Fırat,

Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez;

Gözlüğüne alınan maden işçilerine,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, Adana Yüreğir Belediye Başkanı Ali Demirçalı'ya,

Karabük Milletvekili Cevdet Akay, deprem felaketinde zarar gören okulların yeniden yapımı için İslam Kalkınma Bankasından alınan kaynağa,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, geçimini ormandan sağlayan köylülerin taleplerine,

Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu, mazot ve gübre fiyatlarındaki artışa,

Siirt Milletvekili Mervan Gül, Siirt'te yaşanan sel felaketine,

İstanbul Milletvekili Yücel Arzen Hacıoğulları, çocukları ve milleti ayağa kaldırmak için zil çaldığına,

Rize Milletvekili Harun Mertoğlu, Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanının ifadelerine,

Mersin Milletvekili Levent Uysal, birlik ve beraberlik için sağduyu çağrılarına,

Sivas Milletvekili Rukiye Toy, Sivas'a ve Turizm Haftası'na,

Tokat Milletvekili Kadim Durmaz, Silahlı Kuvvetlerin 15 yeni komando tugayı kurma planlamasına,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, faiz giderlerine,

Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan, Şırnak'ta sağlık alanındaki sorunlara,
Mersin Milletvekili Ali Bozan, 23 Nisan Bayramı'na ve ülkedeki çocuklara,
Samsun Milletvekili Murat Çan, Samsun'un Çarşamba ilçesinin Bayramlı Mahallesi'nde yaşanan su taşkınlarına ve sellere,

Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar, eğitim sistemine,
Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, Hatay Reyhanlı'da yağın dolunun yarattığı zarara,
Kars Milletvekili Adem Çalkın, Kahramanmaraş'ta yaşanan olaya ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'e,

Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşila, Antalya Diplomasi Forumu'nda Tom Barrack tarafından sarf edilen sözlerle,

Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı, Balıkesir Kepsut İlçe Millî Eğitim Müdürü Erdal Durmuş'a,
İstanbul Milletvekili Şengül Karslı, Antalya Diplomasi Forumu'na,
Burdur Milletvekili İzzet Akbulut, köylere doğal gaz getirilmesi gerektiğine,
Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın, Trabzon-Erzincan demir yolu meselesine,
Erzurum Milletvekili Kamil Aydın, Erzurumspor'a,
Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz, küçük esnafın ve nakliyeciler esnafların taleplerine,
Tunceli Milletvekili Ayten Kordu, Gülistan Doku'ya,
Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, Ticaret Bakanı Ömer Bolat'a seslenmek istediğine,
Hatay Milletvekili Servet Mullaoğlu, Hatay'daki depremzede esnafa,
Kars Milletvekili İnan Akgün Alp, faili meçhul cinayetlere,
Adana Milletvekili Bilal Bilici, tutuklu belediye başkanlarına ve Yüreğir Belediye Başkanı Ali Demirçalı'ya,

Yalova Milletvekili Tahsin Becan, Türkiye'nin ilk kadın muhtarı Meliha Manço'ya,
İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, gözcü işlemleri yapılan işçilere, Gülistan Doku cinayetine, Saadet Partisi Çorum İl Başkan Yardımcısı hakkında açılan davanın duruşmasına ve TCK madde 217'ye,

Antalya Milletvekili Uğur Poyraz, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, gözcü alımı 110 maden işçisine, Gülistan Doku konusuna, Doktor Bülent Şık'ın yaptığı çalışmaya, yürürlüğe konulmaya çalışılan 15 yaşından küçük çocukların sosyal ağlardan hizmet alamaması konusuna,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Genel Kurulda görüşülmekte olan 263 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne, 5'inci Antalya Diplomasi Forumu'na, geçen hafta Şanlıurfa'da ve Kahramanmaraş'ta yaşanan hadiselerle,

Ağrı Milletvekili Nejla Demir, Şirvan Mikaili'ye,

Kars Milletvekili Gülistan Kılıç Koçyiğit, geçen hafta Siverek'te ve Kahramanmaraş'ta yaşanan olaylara ve kurulacak araştırma komisyonuna, gözcü alımı madencilere ve Atşehir Belediye Başkanı Onursal Adıgüzel'e,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, 23 Nisan Ulusal Egemenlik Haftası'na, belediyelere yönelik operasyonlara, Amerika'nın Ankara Büyükelçisinin konuşmasına, okulda şiddete, ara seçime,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, geçen hafta Siverek'te ve Kahramanmaraş'ta yaşanan hadiseler ve konuya dair bir araştırma önergesiyle bugün ortaklaşa bir irade ortaya koyacaklarına, Genel Kurulda görüşmelerine devam edilen kanun teklifine, 5'inci Antalya Diplomasi Forumu'na ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a,

Adana Milletvekili Sadullah Kısacık, İzmir ilinin Torbalı ilçesine bağlı Kuşçuburun Mahallesi'nde kazalarla anılan yola,

Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen, Türkiye'deki gıda zehirlenmesi vakalarında görülen artışa,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden;

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi ve Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Zafertepe Kız Öğrenci Yurdu öğrencilerine,

Ordu Üniversitesi Ünye İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi öğrencilerine,

“Hoş geldiniz.” denildi.

Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 21 Nisan 2026 Salı günü (bugün) birleşiminde (10/4004), (10/4005), (10/4006), (10/4007), (10/4008) ve (10/4009) esas numaralı Meclis Araştırması Önergelerinin görüşmelerinin birleştirilerek yapılmasına, bu görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin yirmişer dakika olmasına (bu süre en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilir) ilişkin önerisi kabul edildi.

Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, (2/3334) esas numaralı Ağırlaştırılmış Müebbet Hapis Cezasında Koşullu Salıverme Yasağının Kaldırılması ve 25. Yılda Koşullu Salıverme İmkânının Sağlanması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Birleştirilerek görüşülmesi kabul edilen, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta okullarda meydana gelen olaylar ile çocukların dijital ortamlarda karşılaştıkları riskler ve olumsuz etkilerin tüm yönleriyle ele alınarak araştırılması, çözüm önerileri geliştirilmesi ve benzer olayların önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeler (10/4004, 4005, 4006, 4007, 4008, 4009) yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Kurulacak komisyonun, 22 üyeden teşekkül etmesi, çalışma süresinin başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimi tarihinden başlamak üzere üç ay olması, gerektiğinde Ankara dışında da çalışabilmesi kabul edildi.

Gümüşhane Milletvekili Musa Küçük, Mehmet Seman Ağa'nın Kerkük Valisi olarak seçilmesine,

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, Meclis TV'ye,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Düzce Milletvekili Ercan Öztürk ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 69 Milletvekilinin Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3566) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 263) görüşmelerine devam edilerek 25'inci maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2'nci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Hatay Milletvekili Adem Yeşildal ve Ardahan Milletvekili Kaan Koç ile 72 Milletvekilinin Tapu Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3466) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 250),

3'üncü sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Devleti Milli Birlik Hükümeti Arasında Kolluk İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3030) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 237),

Görüşmeleri Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Alınan karar gereğince, 22 Nisan 2026 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 02.22'de birleşime son verildi.

Celal ADAN

Başkan Vekili

Ertuğrul KAYA

Gaziantep

Kâtip Üye

İbrahim YURDUNUSEVEN

Afyonkarahisar

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 133

22.04.2026

Rapor

1.- DEM PARTİ Grubu adına Grup Başkanvekili Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Grup Başkanvekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit (10/1806),Osmaniye Milletvekili Asu Kaya ve 21 Milletvekili (10/1813),Sivas Milletvekili Abdullah Güler ve 95 Milletvekili (10/1827),İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ve Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu (10/1828),MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç ve Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay (10/1829),SAADET Partisi Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya (10/1830); Çocukların Her Türlü Şiddet, İhmal ve İstismardan Korunarak Akıl, Ruh ve Beden Sağlıklarının Gelişimi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu (S.Sayısı: 261) (Dağıtma tarihi: 22.04.2026)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcısı (Cevdet YILMAZ)

1.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırıları nedeniyle siber güvenliğin sağlanması için alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42453)

Adalet Bakanlığı

2.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 16 Mart 2026 tarihinde bir sendika başkanının kullandığı bazı ifadeler sebebiyle tutuklanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42456)

3.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, 16 Mart 2026 tarihinde bir sendika başkanının kullandığı bazı ifadeler sebebiyle tutuklanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42457)

4.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, 16 Mart 2026 tarihinde bir sendika başkanının kullandığı bazı ifadeler sebebiyle tutuklanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42458)

5.- İzmir Milletvekili Gökçe Gökçen'in, 16 Mart 2026 tarihinde bir sendika başkanının kullandığı bazı ifadeler sebebiyle tutuklanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42459)

6.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 16 Mart 2026 tarihinde bir sendika başkanının kullandığı bazı ifadeler sebebiyle tutuklanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42460)

7.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/42461)

8.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42462)

9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzincan Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42463)

10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ereğli 1 Nolu Y Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42464)

11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Foça Açık Cezaevinin kapasitesinin yetersizliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42465)

12.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Antalya E Tipi Kapalı Cezaevinde bulunmaktayken başka bir cezaevine nakledilen bir mahkuma ilişkin yazılı soru önergesi (7/42466)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42467)

14.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırıları nedeniyle ülkemizin güvenliğinin sağlanması için alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42468)

15.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, çocuklara yönelik cinsel istismar davalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42469)

16.- Antalya Milletvekili Mustafa Erdem'in, son 5 yılda Gaziantep'te haklarında soruşturma başlatılan, gözaltına alınan ve tutuklanan işverenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42470)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

17.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, sosyal hizmet uzmanı istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42471)

18.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırıları nedeniyle olası göç dalgalarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42472)

19.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, çocuklara yönelik cinsel istismar davalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42473)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

20.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, SGK'nın ilaç geri ödeme politikasının revize edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42474)

21.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Faktör X eksikliği hastalığıyla mücadeleyle ilişkin yazılı soru önergesi (7/42475)

22.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırıları nedeniyle enerji, gıda ve akaryakıt fiyatlarında yaşanabilecek olası artışlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42476)

23.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, SGK'nın nadir hastalıkların ilaç ve tedavisi için yaptığı geri ödemelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42477)

24.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırılarının iş gücü piyasasına etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42478)

25.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, engelli emekliliği ve maluliyet değerlendirme ölçütlerinde yapılan değişikliğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/42479)

26.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, İşgücü Uyum Programının Hakkari ilindeki uygulamasına yönelik iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42480)

27.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, kamu ve özel sektör çalışanlarının refakatçi iznine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42481)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

28.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin İzmit ilçesinde bulunan bir yapının güvenlik riskleri barındırdığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42482)

29.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ankara'nın Yenimahalle ilçesinde bulunan Kardeşler mevkiinde devam eden ASKİ çalışmalarının neden olduğu mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/42483)

30.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Kocaeli'nin Kandıra ilçesinde bulunan Akdurak Mahallesi'nde yaşayan Roman vatandaşlar için yapılması planlanan konutların akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42484)

31.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Yozgat'ın Sorgun ilçesinde bulunan bir barınakta hayvanların ölümüne terk edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42485)

32.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesine bağlı Büyüktatlı Mahallesi'nde yaşanan altyapı sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/42486)

33.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir'deki belediyeler tarafından bazı veteriner tıbbi ürünlerin usule aykırı olarak temin edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42487)

34.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ankara'nın Gölbaşı ilçesinde bulunan Tulumtaş mevkiindeki altyapı sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/42488)

35.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vatandaşın Gebze Belediyesi tarafından mağdur edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42489)

36.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, İzmir'in Menemen ilçesindeki Çavuşköy ve Eski Gediz mevkilerinde bulunan tarım alanlarına kaçak olarak moloz ve hafriyat döküldüğü iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42490)

37.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesine ait bazı arazilerin kiralanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42491)

38.- İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı'nın, ülke genelindeki sığınak sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42492)

39.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, İstanbul'un Etiler semtinde ikamet eden bazı vatandaşların yaşadıkları mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/42493)

40.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İstanbul Kayabaşı Batı 2. Kısım 725 Konut Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42494)

41.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırıları nedeniyle olası göç dalgalarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42495)

42.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, Muğla'nın Fethiye ilçesine bağlı Göcek Mahallesi'nde bulunan bir koya turizm tesisi yapılacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42496)

43.- Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz'un, Uşak ilinde yapılması planlanan GES ve enerji depolama tesislerinin çevresel etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42497)

Dışişleri Bakanlığı

44.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırılarına karşı Türkiye'nin arabuluculuk girişiminde bulunup bulunmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42498)

45.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, Avrupa Birliği'nin sınır koruma ajansının göçmen ve mültecilere yönelik politikalarına karşı sergilenen tutuma ilişkin yazılı soru önergesi (7/42499)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

46.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Hürmüz Boğazı'nın kapatılması nedeniyle LNG ve petrol ürünlerinin ithalatında yaşanabilecek aksaklıklara karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42500)

47.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Amasya'nın Taşova ilçesine bağlı Gökpinar köyünde faaliyeti sona ermiş olan bir kömür madeni sahasının rehabilite edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42501)

48.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırıları nedeniyle enerji arzında yaşanabilecek kesintilere karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42502)

49.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, Antalya ve Hatay'ın Dörtöyl ilçelerinde bulunan petrol depolarında akaryakıtın eksik olduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42503)

50.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Gümüşhane ilinde maden sahası olarak ihaleye çıkarılacak alanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42504)

51.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, madencilik ruhsatlandırma başvurularının belirli bir süre içinde cevaplandırılmaması halinde onaylanmış sayılması uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42505)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

52.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Yeni Ankara Stadyumunun hizmete açılacağı tarihe ilişkin yazılı soru önergesi (7/42506)

53.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırıları nedeniyle uluslararası spor organizasyonlarının güvenliğinin sağlanması için alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42507)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

54.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Hürmüz Boğazı'nın İran tarafından kapatılmasının ülke ekonomisine etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42508)

55.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırılarının Türkiye'nin cari işlemler dengesine olası etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42509)

56.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırılarının ülke ekonomisine etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42510)

57.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, tarımsal destek ödemelerinde yaşanan gecikmeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/42511)

58.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesine ait bazı arazilerin kiralanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42512)

59.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, Merkez Bankası tarafından yapılan bir açıklamaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/42513)

İçişleri Bakanlığı

60.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, 17 Mart 2026 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde bir kişinin gözaltına alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42514)

61.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, 17 Mart 2026 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde bir kişinin gözaltına alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42515)

62.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, PKK terör örgütünün bazı üyeleri hakkındaki yakalama ve tutuklama kararlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42516)

63.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, nevrüz kutlamaları sırasında gözaltına alınan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42517)

64.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir'deki belediyeler tarafından bazı veteriner tıbbi ürünlerin usule aykırı olarak temin edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42518)

65.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Amasya'nın Taşova ilçesine bağlı Gökpinar köyünde faaliyeti sona ermiş olan bir kömür madeni sahasının rehabilite edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42519)

66.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Amasya'nın Taşova ilçesine bağlı Karsavul köyünü mezralara bağlayan yolun tamamlanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42520)

67.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırıları nedeniyle ülke güvenliğinin sağlanması için alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42521)

68.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, Avrupa Birliğinin sınır koruma ajansının göçmen ve mültecilere yönelik politikalarına karşı sergilenen tutuma ilişkin yazılı soru önergesi (7/42522)

69.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, Mardin'de düzenlenen bir toplantıya katılan eski bir mahkuma ilişkin yazılı soru önergesi (7/42523)

70.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırıları nedeniyle ülke güvenliğinin sağlanması için alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42524)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

71.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, İstanbul 5 Nolu Kültür Varlıklarını Koruma Kurulunca tarihi eser statüsü verilen bir dekora ilişkin yazılı soru önergesi (7/42525)

72.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırılarının ülke turizmine etkisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42526)

73.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Eskişehir'in Mahmudiye ilçesinde bulunan Karakışla Camii'nin bakım ve onarımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42527)

Milli Eğitim Bakanlığı

74.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Adıyaman'da bulunan bir lisede yaşandığı iddia edilen bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/42528)

75.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, sağlık kurulları tarafından düzenlenmiş bazı raporların format farklılığından dolayı ÖSYM tarafından geçersiz sayılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42529)

76.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, Manisa'nın Salihli ilçesinde mülkiyeti kamuda olan ve atıl durumda bulunan okul binalarının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42530)

77.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, taşınmaz eğitim hizmeti sunan servis araçlarında kullanılması zorunlu hale getirilen araç takip cihazı uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42531)

78.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırıları nedeniyle eğitim sisteminde yaşanacak olası krizlere karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42532)

Sağlık Bakanlığı

79.- Bursa Milletvekili Cemalettin Kani Torun'un, aile hekimlerine yapılan ödemelerdeki kesintilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42534)

80.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, otizm, down sendromu gibi özel durumlara sahip bireylerin Bakanlık tarafından özel kliniklere yönlendirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42535)

81.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, ilaç tedarikinde yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42536)

82.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de tedavisi devam eden bir kişinin kolluk kuvvetleri tarafından hastaneden çıkarıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42537)

83.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Faktör X eksikliği hastalığıyla mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/42538)

84.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, nadir hastalıklarla mücadele eden bireylerin sağlık hizmetlerine erişimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42539)

85.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, imar planında sağlık alanı olarak yer alan bir taşınmazın özelleştirme kapsamına alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42540)

86.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırıları karşısında sağlık sisteminin hazırlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/42541)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

87.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, yapay zeka teknolojisinin askeri alanda kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42542)

88.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırılarının ülke sanayisine etkisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42543)

Tarım ve Orman Bakanlığı

89.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, Bakanlığın taklit ve taşış yapan firmalara yaptığı denetimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42544)

90.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır'ın Kulp ilçesine bağlı Yakıt köyünde 2B uygulaması sebebiyle yaşanan mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/42545)

91.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir'deki belediyeler tarafından bazı veteriner tıbbi ürünlerin usule aykırı olarak temin edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42546)

92.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, İzmir'in Menemen ilçesindeki Çavuşköy ve Eski Gediz mevkilerinde bulunan tarım alanlarına kaçak olarak moloz ve hafriyat döküldüğü iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42547)

93.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesine ait bazı arazilerin kiralınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42548)

94.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Alanya'da bulunan balıkçı rıhtımında yaşanan çökmelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42549)

95.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 2024'ten bu yana elektrik ve su borçları nedeniyle tarımsal desteklerden yapılan kesintilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42550)

96.- Antalya Milletvekili Aliye Coşar'ın, Antalya'nın Alanya ilçesinde yürütülen madencilik faaliyetlerinin ormanlık alanlara etkisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42551)

97.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırıları nedeniyle yaşanabilecek gübre tedariki sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/42552)

98.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırılarının gıda güvenliği ve tarımsal üretime etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42553)

99.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, Iğdır'a bağlı Halfeli beldesinde hayata geçirilmesi planlanan GES projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42554)

100.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, artan girdi maliyetleri sebebiyle çiftçilere ek destek sağlanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42555)

101.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, tarımsal destek ödemelerinde yaşanan gecikmeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/42556)

102.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'ın Kumlu ilçesine bağlı Uzunkavak Mahallesi'ndeki kamuya ait bir arazinin satılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42557)

Ticaret Bakanlığı

103.- Bursa Milletvekili Cemalettin Kani Torun'un, Türkiye'den transit geçişine izin verilen askeri malzemelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42558)

104.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Hürmüz Boğazı'nın İran tarafından kapatılmasının tedarik zinciri ve dış ticarete etkisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42559)

105.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırılarının İran ile ticaretimize yönelik olası etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42560)

106.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, Iğdır Alican Sınır Kapısının açılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42561)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

107.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Tren Projesi'nin maliyetine ve akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42562)

108.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, Manisa'nın Selendi ilçesinde yaşanan ulaşım altyapısı sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/42563)

109.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, Ankara-İzmir Otoyolu Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42564)

110.- Ankara Milletvekili İdris Şahin'in, Ankara ilindeki Dodurga Otoban Bağlantı Yolu'nun kullanıma açılacağı tarihe ilişkin yazılı soru önergesi (7/42565)

111.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Hilvan ilçesinde bulunan bir yolda bakım ve onarım yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42566)

112.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Alanya Balıkçı Barınağının su seviyesinde yaşanan azalmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/42567)

113.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırılarının ülke hava sahasının güvenliğine ve deniz taşımacılığına etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42568)

22 Nisan 2026 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.09

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar), Ertuğrul KAYA (Gaziantep)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 85'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

İlk söz talebi, Küçük Eller, Büyük Dilekler Projesi hakkında söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Sunay Karamık'a ait.

Buyurun Sayın Karamık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Adana Milletvekili Sunay Karamık'ın, Küçük Eller, Büyük Dilekler Projesi'ne ilişkin gündem dışı konuşması

SUNAY KARAMIK (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizi izleyen aziz milletimiz; sözlerimin başında Kahramanmaraş ve Şanlıurfa'da yaşanan elim hadiselerle ilgili derin üzüntümü belirtmek isterim. Hayatını kaybeden sevgili yavrularımıza ve kendini öğrencilere siper ederek şehit olan Ayla Öğretmenimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Bu tür acılar millet olarak birlik ve dayanışma içinde hareket etmenin, çocuklarımızı her şartta öncelemenin ne kadar hayati olduğunu bir kez daha ortaya koyuyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada Dilekçe Komisyonu bünyesinde hayata geçirdiğimiz bir projeyi anlatmanın ötesinde, çocukların bu ülkenin söz sahibi fertleri olarak ne kadar erken yaşta dinlenmesi gerektiğine dikkat çekmek için söz almış bulunuyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 106'ncı yıl dönümü ve 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı karşılarken Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün çocuklara armağan ettiği bugünün hakkını vermeye çalışıyoruz. "Küçük Eller, Büyük Dilekler" adını verdiğimiz proje tam olarak bu ihtiyacın içinden doğdu. Meclis Başkanlığımızın riyasetinde Millî Eğitim Bakanlığımızla birlikte yürüttüğümüz bu çalışmada dilekçe sistemini 81 ilde pilot olarak seçilen okullardaki 6'ncı ve 7'nci sınıf öğrencilerimizin kullanımına açtık. Sekiz ay süren hazırlığın ardından Komisyonumuza ulaşan yaklaşık 3 bin başvuru bize açıkça şunu gösterdi: Çocuklar olup biteni izlemekle yetinmiyor, düşünüyor, sorguluyor ve çözüm arıyor. Dilekçeleri okudukça da şunu fark ediyorsunuz: Çocuklar meseleyi yetişkinler gibi dolandırmıyor, gayet net açıklıyorlar. Dijital dünyadan okul hayatına, spor ve sanattan arkadaşlık ilişkilerine kadar pek çok alanda geliştirilmesi gereken başlıkları büyük bir açıklık ve bilinçle ifade ediyorlar. Ben de açıkça ifade etmek isterim ki dilekçelerde yer alan bazı tespitler bizler için son derece kıymetli farkındalıklar oluşturdu ve yürüttüğümüz çalışmaları daha da güçlendirme kararlılığımızı pekiştirdi. Bu yüzden bu çalışmayı sıradan bir etkinlik olarak görmüyoruz, buradan çıkan her başlığı ilgili kurumlarla paylaşıyor, takip ediyoruz. Sembolik olarak seçilen 13 dilekçeyi ise bu hafta Gazi Meclisimizde sergilemeye başladık. Bu dilekçelerin sahiplerini de çocuk temsilcisi olarak misafir ediyoruz. Böylece çocukların, söylediklerinin karşılık bulduğunu bizzat görmelerini de sağlamaya çalışıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çocukların işaret ettiği başlıklar ile Dilekçe Komisyonumuzun yürüttüğü çalışmaların keşiştiğini de fark ettik. Örneğin, Akran Zorbalığı Alt Komisyonumuzda meseleyi yalnızca disiplin konusu olarak ele almıyoruz, okullarda çocuklar arasındaki iletişim dilini de değiştirmeye çalışıyoruz; daha sert olanın değil, daha anlayışlı olanın öne çıktığı bir iklim oluşturmaya çalışıyoruz. Hatta “akran zorbalığı” ifadesinin “akran nezaketi” şeklinde kullanılmasını da teşvik ediyoruz. Finansal Okuryazarlık Alt Komisyonumuzda ise çocuklarımızın ve gençlerimizin harcarken değil, üretirken; tüketirken değil, düşünürken yön bulan fertler olmasını hedefliyoruz. Tüm bunları yaparken şunu çok iyi biliyoruz: Bir çocuğun yazdığı tek bir cümle doğru okunduğunda, büyük bir değişimin başlangıcı olabilir.

Gazze, Batı Şeria ve Lübnan’ın güneyi başta olmak üzere bölgemizde yaşananlar insanlığın yüz karası. Her fırsatta daha adil bir dünya vurgusunu dile getiren ve “Dünya 5’ten büyüktür.” diyen Sayın Cumhurbaşkanımız liderliğindeki Türkiye her zaman ve her mecrada mazlumdun yana, gönül coğrafyamızdan yana, çocuklardan yana taraf olacaktır.

Sözlerimi tamamlarken şunun da altını çizmek isterim: Gazi Meclisimiz sadece dün ve bugün değil yarın da temsil ediyor. Çocukların sesi burada duyuluyorsa, sözü temsil ediliyorsa ve onları burada dinleyen büyükleri varsa geleceğe çok daha sağlam adımlarla yürüyebiliriz. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’mızı kutluyor, Komisyon üyesi milletvekillerimize ve emeği geçen arkadaşlarımıza şükranlarımı sunuyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Torun...

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Ordu Milletvekili Seyit Torun’un, Ataşehir Belediye Başkanı Onursal Adıgüzel’e ilişkin açıklaması

SEYİT TORUN (Ordu) - Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Gece yarısı hiçbir somut delil ortaya koymadan, yüzde 56 oyla seçilmiş Ataşehir Belediye Başkanımız Onursal Adıgüzel evinden alındı, günlerce Vatan Emniyetinde psikolojik baskıya maruz kaldı ve tutuklandı. Bakın, bu hukuk değildir, bu adil yargılama değildir; bu doğrudan, daha öncekiler gibi, siyasi bir operasyondur. 2 iftiracının sözüyle, tek bir kanıt ortaya koyamadan bir belediye başkanını tutuklamak akıl dışı bir olay. Sonra da utanmadan belediyenin organizasyon şemasını alıp “örgüt şeması” diye millete sunmak... Buna kim inanır? Bu akılla kimi ikna edeceksiniz? Bakın, burada mesele sadece Onursal Adıgüzel meselesi değildir, burada mesele sandıkta kazanamadıklarına gece yarısı operasyonlarıyla el koyma meselesidir. Bu, milletin iradesine açık bir müdahaledir. Şunu herkes bilsin ki biz bu hukuksuzluğa boyun eğmeyeceğiz, biz bu düzeni normalleştirmeyeceğiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Yüksel...

2.- Konya Milletvekili Ali Yüksel’in, kredili mevduat hesabı kullanımına ilişkin açıklaması

ALİ YÜKSEL (Konya) - Halk arasında “eksi hesap” olarak bilinen kredili mevduat hesabını kullanan kişi sayısı 32 milyonu aştı. Kısaca “KMH” denilen, çoğu kullanıcının tam adını bile bilmediği bu hesap bireysel iflas demek, sıfırı tüketenlerin sıfırın da altına düşmesi demek. 86 milyon ülkede 32 milyon kişi eksi hesaba düşmüşse kazanan bankalar, borç batağına saplanan ise vatandaşlar olmuştur. “Türkiye ekonomisi ne durumda?” diye soran olursa “32 milyon kişi eksi hesapta.” demek yeterli olacaktır. Bankalar kârlılık rekorları kırıyor, kazandıkça kazanıyor; vatandaş battıkça batıyor. Bu düzen sürdürülemez diyor, saygıyla selamlıyorum efendim.

BAŞKAN - Sayın Ayan...

3.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, 12 siyasi partinin “adalet ve demokrasi” talebi etrafında ortaya koydukları ortak iradeye ilişkin açıklaması

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün 12 siyasi parti adalet ve demokrasi talebi etrafında ortak bir irade ortaya koymuştur. Selahattin Demirtaş ve Selçuk Mızraklı'yla başlayan ziyaretler hukuksuzca tutulan siyasetçiler için güçlü ve anlamlı bir demokrasi girişimine dönüşmüştür. Bu ortaklaşma toplumsal adaletin, barışın ve hukukun üstünlüğünün ortak iradesidir. Kobani kumpas davası kapsamında tutulan siyasetçiler, Can Atalay, Ekrem İmamoğlu, Osman Kavala ve tutuklu belediye başkanları toplumsal barışı ve demokrasiyi konuştuğumuz bugünlerde özgürlüklerinden mahrum bırakılmaya devam edemez. Hukukun ve vicdanın gereği açıktır. AİHM ve AYM kararları gecikmeksizin uygulanmalı, tutuklu siyasetçiler derhâl serbest bırakılmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Kaya...

4.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, Diyarbakır'ın Silvan ilçesi Dağcılar Mahallesi'nde Silvan Barajı kapsamında kamulaştırılan tarım arazilerine ilişkin açıklaması

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Diyarbakır'ın Silvan ilçesi Dağcılar Mahallesi'nde Silvan Barajı kapsamında kamulaştırılan tarım arazilerine ilişkin dava 2016'da açılmış, süreç 2020'de sonuçlanıp uzun temyiz aşamalarından sonra kesinleşmiştir. Buna rağmen, hak sahiplerine yalnızca anapara ödenmiş, mahkeme kararına rağmen bakiye alacakların yasal faizi DSİ tarafından ödenmemiştir. Ödemelerin yıllara yayılarak ve eksik yapılması nedeniyle köylülerin alacakları enflasyon karşısında ciddi değer kaybına uğramış, tarımla geçinen yurttaşların mağduriyeti derinleşmiştir. Konuyla ilgili Tarım ve Orman Bakanına verdiğimiz önerge de henüz yanıtlanmadı. Bir kez daha soruyoruz: Köylülerin alacaklarını ne zaman ödeyeceksiniz?

Teşekkürler.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÇEŞİTLİ İŞLER

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Gaziantep Üniversitesi öğrencilerine “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Gaziantep Üniversitesi öğrencileri dinleyici locasında bizleri dinlemektedirler; kendilerine hoş geldiniz diyoruz, başarılar diliyoruz. (Alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)

2.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, Ağrı'nın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz talebi, Ağrı'nın sorunları hakkında söz isteyen Ağrı Milletvekili Sayın Nejla Demir'e ait.

Buyurun Sayın Demir. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

NEJLA DEMİR (Ağrı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün hepimizin gözünün önünde büyüyen bir hakikatle yüzleşmek için söz aldım aslında çünkü bu ülkede artık “kriz” dediğimiz şey tek başına ekonomiyle açıklanamıyor; sokakta, evde, okulda, adliyede her gün yeniden üretilen bir çürümeyle karşı karşıyayız ve bu çürüme kendiliğinden ortaya çıkmadı. Bu çürüme Kürt sorununun yıllardır çözümsüz bırakılmasıyla doğrudan ilgilidir, doğrudan ilişkilidir. Bu çözümsüzlük tüm toplumu kuşatan ağır bir krize dönüştü. İnsanlığın en temel değerleri aşındı. Her gün canlarımızın yitirilmesi

normalleşti, tacizler normalleşti, din tacirliği normalleşti, kadın katliamları normalleşti; hırsızlar utanmaz oldu, tacizciler korundu, koltuklarında oturmaya devam etti. Peki, bu ülkeyi bu noktaya getiren irade kimdir? Bu karanlık tablonun sorumluluğu kimlerdedir? Sayın Abdullah Öcalan'ın yıllardır altını çizip uyardığı “devlet içindeki norm dışı yapılar” gerçeği gerçekten bu ülkeye ne kazandırdı? Mesela, 15 Temmuz darbe girişimi bu norm dışı yapıların bir ürünü değil miydi? Sonucu ne oldu? 2013'te başlayan çözüm süreci neden bitti? Bu norm dışı yapının darbe mekanığı o süreci ortadan kaldırmadı mı? Ve en kritik soru: Çatışmalar yeniden başladığında kaybeden halk olurken kimlerin ne kazandığı neden bugüne kadar sorgulanmadı ve hâlâ sorgulanmıyor?

Değerli milletvekilleri, bugün Susurluk'u da aşan karanlık ilişkiler ağıyla karşı karşıyayız. Bu bir tesadüf mü yoksa aynı norm dışı anlayış ve yapıların sonucu mu? Gülistan Doku dosyasında ortaya çıkanlar neyi gösteriyor? Bir kadının kaybını mı sadece gösteriyor yoksa hakikatin nasıl örtüldüğünü, devlet içindeki karanlık mekanizmaların nasıl çalıştığını mı? Hepimiz biliyoruz ki bu düzen en çok kadınları hedef aldı, bu yüzden yıllardır Kürt kadın hareketi “Özel savaş politikaları yürütülüyor.” demiyor muydu? Gülistan Doku meselesinde ortaya çıkanlar Kürt kadınlarını haklı çıkarmadı mı? Gerçekler ortada. Baskıyla, gözetimle, sürgünle bu halkın, kadınların demokratik talepleri bastırılabilir mi? Hayır. Üç gün önce kadınlar tekrardan yollara düştü. Diyarbakır'dan, Van'dan, Ağrı'dan, Mardin'den, İç Anadolu'dan, Ege'den, Çukurova'dan yüzlerce kadın, 75 yaşındaki anneler onlarca saat süren kararlı bir iradeyle o yolları aşıp Gemlik'e yürüdüler. Yüzlerce kadın hep bir ağızdan “Bu sürecin muhatabı Sayın Abdullah Öcalan'dır.” diye haykırdı çünkü artık herkes bunu çok iyi biliyor.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bebek katili! Notlara yazalım da!

NEJLA DEMİR (Devamla) - Çünkü herkes artık bunu çok iyi biliyor.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Katil, katil! Terörist!

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Selçuk, alış artık, alış! Alış Selçuk, alış, tahammül et!

NEJLA DEMİR (Devamla) - Kürt sorununun demokratik yollarla çözümü artık ertelenemez. Tüm illerden binlerce kadın, bir ağızdan “Sayın Abdullah Öcalan özgür koşullarda çalışabilmeli.” dedi “Siyasi statüsü tanınmalı.” dedi...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Statüsü sandalye!

NEJLA DEMİR (Devamla) - ...”Fiziksel özgürlüğü sağlanmalı.” dedi “Daha fazla ertelenmeden sürecin hukuki güvencesi sağlansın, somut adımlar atılsın.” dedi. Çünkü en çok biz kadınlar biliyoruz ki süreç uzadıkça provokasyonlar artar, karanlık odaklar devreye girer. Bunu daha önce yaşamadık mı? Hep birlikte buna şahit değil miyiz?

Sayın milletvekilleri, kadınlar özellikle sizlere sormamızı istediler: Geçmişten bugüne, elli yıllık savaş kime, ne kazandırdı? Türkiye güçlendi mi yoksa Türkiye zayıfladı mı? Aynı hata tekrar ederse ne olacak? Bir uçuruma doğru sürüklenmeyecek miyiz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

NEJLA DEMİR (Devamla) - O sebeple, 27 Şubat 2025'te yapılan barış ve demokratik toplum çağırısı herkes için bir fırsattır. Bu fırsatı yanlış hamlelerle yanlış kararlara heba edemeyiz. Gemlik'te bir araya gelen yüzlerce kadın adına soruyorum: Bunca deneyime rağmen neden bu tarihi fırsatı değerlendirmekte bu kadar çekimser kalıyorsunuz? Şimdi, bu tarihsel sorumluluğu alacak mısınız yoksa bir kez daha bu fırsatı karanlığa mı bırakacaksınız? Sayın Abdullah Öcalan'ın rol oynayabilmesi, siyasi statüsünün tanınması sadece bir talep değil, herkes açısından tarihsel bir zorunluluktur.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bebek katili, bebek!

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Selçuk, alış, daha çok duyacaksın!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bebek katili o; her defasında söyleyeceğiz!

NEJLA DEMİR (Devamla) - Siz de bu toprakların düşmanısınız maalesef. Siz bu ülkenin düşmanısınız, bu halka düşmansınız. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bir teröristi, bir bebek katilini burada sürekli övemezsin! Yürü!

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Sen yürü! Sen yürü!

NEJLA DEMİR (Devamla) - Yazıklar olsun size!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Size yazıklar olsun!

NEJLA DEMİR (Devamla) - Siz susun be! Terbiyenizi koruyun! Saygısız! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Gececeksiniz o işleri!

HÜSEYİN OLAN (Bitlis) - Terbiyeli ol! Bir kadına “Yürü!” denmez.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Hadi, hadi, sen yürü! Saygısız! Sen önce taciz iddialarının cevabını ver ortalığa! Bursa’da dayak yemişsin, dayak; taciz iddiaların var. Terbiyesiz adam! Onun cevabını ver.

BAŞKAN - Sayın Dinçer...

SEMRA DİNÇER (Ankara) - Teşekkürler Sayın Başkan.

TÜİK’in 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı arifesinde...

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Çık, söz al, konuş, sen ona cevap ver! Utanmaz, sen taciz iddialarının cevabını ver!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Taciz de onlarla ilgili, taciz de onlarla ilgili.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Utanmaz adam! Bursa’da seni dövmüşler, öyle duyduk biz; sen önce onun hesabını ver.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sen yalancısın! Ne diyorsun sen ya! Yalancısın!

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Ben iddia ediyorum, ben taciz iddiası diyorum, taciz etmişsin diyorum, iddia diyorum; sen bunların cevabını ver. Saygısız! Utanmaz!

BAŞKAN - Tamam Sayın Türkoğlu...

Sayın Dinçer, buyurun, devam edin.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- Ankara Milletvekili Semra Dinçer’in, TÜİK’in 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı arifesinde açıkladığı verilere ilişkin açıklaması

SEMRA DİNÇER (Ankara) - Teşekkürler Sayın Başkan.

TÜİK’in 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı arifesinde açıkladığı veriler ülkemizin geleceği çocuklarımızın getirildiği son durumu acı bir şekilde ortaya koymaktadır. Ülkemizde her 3 çocuktan 1’i yoksulluk kaskasında hayata tutunmaya çalışıyor. Milyonlarca çocuk en temel hakkı olan sağlıklı beslenmeye erişemiyor, yatağa aç giriyor. Bakınız, her 3 erkek çocuğundan 1’i iş gücünde demek bu ülkenin evlatlarını daha 15 yaşında ucuz iş gücü olarak sermayenin insafına bırakmak demektir. Bu çocuklar neden okulda değil de şantiyede? Çünkü evdeki maaş yetmiyor, evdeki tencere kaynamıyor, AKP iktidarı yoksulluğu bir terbiye aracı olarak kullanıyor.

Çocukları maliyet olarak gören bir zihniyetle mücadeleye devam edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Aşıla...

6.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşila'nın, ev gençlerine ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Ev gençleri konusuna dikkat çekmek istiyorum: Yaş aralığı 15-29, sayıları 6,5 milyon, Türkiye'nin en genç enerjik, üretken kesimi ama ne eğitimde ne de işte, 6,5 milyon genç işsiz ve mesleksiz olarak sokakta ya da evde; bu sayı birçok Avrupa ülkesinin nüfusundan bile fazla. Malta 550 bin, Lüksemburg 686 bin, Estonya 1 milyon 330 bin, Letonya 1 milyon 838 bin, Slovenya 2 milyon 115 bin nüfusa sahip; Türkiye'deki işsiz ve mesleksiz genç sayısı 6,5 milyon, bu ülkelerin nüfusunun toplamı kadar. Türkiye gençlerin eğitim ve meslek krizini acilen çözmelidir, aksi hâlde bu kriz yakın zamanda bir millî güvenlik sorunu olarak önümüze gelecektir, bilirsiniz diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Akay...

7.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, adil ve dengeli bir vergi reformuna ilişkin açıklaması

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

OECD'nin 2025 raporu Türkiye'de gerçeği açıkça ortaya koyuyor. Vergi takozu büyüyor, çalışan da işveren de eziliyor. Ücret üzerindeki vergi ve prim yükü yüzde 39'a dayanırken işverenin ödediği ile çalışanın cebine giren arasındaki makas her geçen gün açılıyor. Bu tablo maaş artışlarını kâğıt üzerinde bırakıyor, işveren maliyet altında eziliyor, çalışan ise enflasyon karşısında eriyor. Kazanan yok, kaybeden milyonlar. Sorun sadece yüksek vergi değil adaletsiz vergi dağılımı. Emek daha fazla yük taşıırken ayrıcalıklı kesimler korunuyor. Bu düzen sürdürülebilir değil. Türkiye'de artık, ücret değil vergi konuşuluyor, alın teri değil kesinti büyüyor. Bu yük hafifletilmeden ne istihdam artar ne refah. Acil, adil ve dengeli bir vergi reformu şarttır.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Bozan...

8.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Tarsus-Mersin Otobanı'na ilişkin açıklaması

ALİ BOZAN (Mersin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, geçtiğimiz günlerde, burada, Mecliste Mersin-Tarsus Otobanı'nın ücretsiz olması gerektiğini ifade etmiştim. Bir hafta on gün önce, baktım, otobanda, Mersin Otobanı'nda bir çalışma var. Mersin'de yaşayan yurttaşlar adına, açıkçası, önce sevinmiştim Mersin-Tarsus Otobanı ücretsiz olacak diye; sonra araştırdım, meğer öyle değilmiş, meğer otobanı ücretsiz yapmak için değil, parayı daha hızlı tahsil etmek için otobandaki bariyerleri kaldırıyorlarmış.

Allah rızası için, bir kere, cebi değil, parayı değil vatandaşı düşünün; Allah rızası için, sadece bir kere, dediğimizi dediğimiz gibi, olduğu gibi anlayın, anlamak istediğiniz gibi anlamayın. Emin olun, bunu yaparsanız kıyamet kopmaz; emin olun, Tarsus-Mersin Otobanı ücretsiz olsa kıyamet kopmaz.

BAŞKAN - Sayın Arı...

9.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya Karaalioğlu Parkı'na ilişkin açıklaması

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, Antalya'nın simgesi Karaalioğlu Parkı bütün Antalyalıların ve Antalya'ya gelen tüm misafirlerimizin ziyaret ettiği bir yerdir. Bu alan birinci derece doğal sit alanı olmaktan çıkarılmış ve sürdürülebilir alan hâline dönüştürülmüştür. Sürdürülebilir alan "yapılaşma yapılabilecek alan" demektir. Antalya Karaalioğlu Parkı bir simgedir, yapılaşmaya açılmaz, mevcut hâli korunmalıdır; bütün Antalyalının talebi budur.

BAŞKAN - Sayın Coşar...

10.- Antalya Milletvekili Aliye Coşar'ın, Antalya Karaalioğlu Parkı'na ilişkin açıklaması

ALİYE COŞAR (Antalya) - Antalya Muratpaşa ilçemiz sınırları içinde, kentin simgesi ve belleği olan, geniş bir yeşil alana sahip Karaalioğlu Parkı'nın sit alanı statüsü düşürüldü. Bakanlık tarafından Karaalioğlu Parkı doğal sit-nitelikli doğal koruma alanı ve doğal sit-sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı ilan edildi. Bu karar park alanı ve falezlerde yapılaşma riskini artırmaktadır. Meslek odaları, STK'ler ve halkın görüşleri dikkate alınmadı.

İktidarın Antalya sicilinde, su kaynakları ve ormanlarda maden çıkarmak, tarihî müzeyi yıkmak, sit alanlarını yapılaşmaya açmak vardır. Karaalioğlu Parkı kesin korunacak hassas alan olmalıdır. Antalya'nın doğasını iktidarın rant ve talan projelerine teslim etmeyeceğiz.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)

3.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Giresun'un Tirebolu ilçesi Sekü köyündeki ve ülke genelindeki madencilik faaliyetlerinin doğaya ve yaşam hakkına verdiği zarara ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz talebi, Giresun'un Tirebolu ilçesi Sekü köyündeki ve ülke genelindeki madencilik faaliyetlerinin doğaya ve yaşam hakkına verdiği zarar hakkında Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu'na ait.

Buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; geçtiğimiz günlerde Giresun'un Tirebolu ilçesi Sekü köyündeki maden direnişine İYİ Parti heyeti olarak gittik ve destek verdik. Türkiye'nin dört bir yanında olduğu gibi doğanın nasıl talan edildiğinin bir kez daha canlı canlı şahidi olduk. Efendim, köylüler, Giresunlular, Tirebolular, Sekülüler “Toprağımıza dokunmayın.” diyorlar “Ormanımızı kesmeyin.” diye haykırıyorlar ancak görmüyor, duymuyor, umursamıyorsunuz. Sekü'deki olayın en vahim tarafı sadece doğa tahribatı da değil; asıl vahim olan tarafı, mahkeme kararları burada resmen yok sayılıyor, mahkeme “ÇED Gerekli Değildir” kararını iptal ediyor. Gerekçeye bakın, deniyor ki bu iptale karşın: “Bu, sondaj değil karot ölçümü; bu, kazı değil.” Burada kırıntı alma işlemi adı altında çalından dolanma işlemi yapılıyor. Soruyorum buradan: Aynı makineyle yapılan işlem ismi değişince hukuka uygun mu oluyor? Memlekette yeni bir aldatma yöntemi icat ettiniz, eski köye de yeni âdet getirdiniz; madencilik değilmiş gibi yaparak madencilik yapmak. Kanunu arkadan dolanmanın yeni adı, adını değiştirdi “kapsam dışı” de, yola devam et. Rant aynı rant, talan aynı talan ve yönteminiz ne yazık ki yalan dolan. Bunun adı hukuku aldatıp, yasaları hiçe sayıp yargı kararlarını etkisiz hâle getirmektir. Bu bir idari işlem değildir, bu açıkça bir muvazaadır, danişıklı işlemdir.

Kıymetli milletvekilleri, İYİ Parti heyeti olarak Sekü köyünde gördüğümüz tablo şu: İnsanlar sadece doğayı savunmuyorlar orada; onurlarını savunuyorlar, yaşam haklarını savunuyorlar, topraklarını, tarımlarını, sularını ve oradaki topyekûn tabiatı savunuyorlar. Orada sadece bir avuç köylü yok, karşınızda toprağına sahip çıkan Türk milleti var.

Ben şimdi buradan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanına açıkça soruyorum ki konuyla alakalı kapsamlı bir soru önergesini de teslim ettik: Sayın Bakan, mahkeme kararının arkasından nasıl dolanıyorsunuz? Sondajı “karot” diyerek meşrulaştırmak, Allah aşkına, ne demektir? Bu milleti gerçekten bu kadar saf mı zannediyorsunuz?

Bir başka büyük tehlike de şudur: Giresun'da ruhsatlandırılmış alanların oranı yüzde 85'e ulaşmış. Bu ne demek biliyor musunuz? Bir ilin neredeyse tamamını madencilığe açmak demek. Yani bu artık tekil bir proje değil, bu bir doğayı göz göre göre yok etme politikasıdır ve bu politika toprağı değil rantı korumaktadır.

Buradan açık çağrı yapalım: Sekü köyündeki faaliyetler derhâl durdurulmalıdır. Mahkeme kararları eksiksiz uygulanmalıdır. Bölge halkının rızası alınmadan tek bir çivi bile çakılmamalıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

Peki, bu işler niye bu kadar kolay oluyor biliyor musunuz? Acaba şundan olabilir mi diye baktık: Mahkeme kararlarının etkisiz olması, yan yolların bulunması, bütün tepkilere rağmen kolluk kuvvetleri aracı edilerek köylünün kandırılması. Acaba, bu maden şirketi Alagöz Madencilik'in sahibinin İğdır Milletvekiliniz Sayın Alagöz'ün olmasından kaynaklanıyor olabilir mi? Bu nedir Allah aşkına, memleket sizin babanızın çiftliği mi ya! İstedğim yeri eşerim, istediğim ormanı keserim, istediğim madeni çıkarırım, istediğim doğayı tahrip ederim... Nerede bu yoğurdun bolluğu! O nedenle, bir an önce bu faaliyetin durdurulması için buradan açıkça çağrı yapıyor ve talep ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Efendim, tamamlıyorum.

Muhterem milletvekilleri, bakınız, şu engelli öğretmenlerimizin feryadını Allah aşkına artık duyun. Millî Eğitim Bakanlığı 2025 yılında engelli öğretmenlere sadece 1.381 kontenjan tanımıştı. Tabii, umutla bekleyip de başvuruların çok büyük kısmı yine dışarıda kaldı. Atamalar klasik KPSS'yle değil Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı'yla yapılıyor. Yani bu insanlar fiilen puanı yetmeyen değil kontenjan verilmeyen insanlar. 2026 yılı için somut bir engelli öğretmen kontenjanı hâlen açıklanmış değil. Bu ülkede engelli öğretmen olmak kaderine razı olmak olmamalı. Binlerce nitelikli insan niçin kapının önünde bekliyor? Geçen gün bir engelli öğretmen aradı "Ömrümün vefa edeceğini artık düşünmüyorum. Allah aşkına, atamaları yapın." dedi. Kontenjanın artırılmasını bekliyoruz.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Samsun Milletvekilimiz Sayın Çan, 10'uncu sıradasınız ama mazeretiniz olması sebebiyle ilk sözü size veriyorum.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

11.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun'un Vezirköprü ilçesinde bu sabah bir öğrenci servis aracının yaşadığı kazaya ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Seçim bölgem Samsun'un Vezirköprü ilçesinde bu sabah bir öğrenci servis aracının yaşadığı kaza sonucu yaralanan 11 evladımıza ve araç şoförüne acil şifalar diliyorum. Bu üzücü olay yıllardır uyardığımız bir gerçeği yeniden gözler önüne serdi. Köy okullarını kapatarak çocuklarımızı kilometrelerce uzağa taşımaya mecbur bırakan politikalar eğitimde fırsat eşitliğini zedelediği gibi can güvenliğini de riske atıyor. Taşımali eğitim istisna olmalıdır; esas olan, yerinde güvenliği ve kamusal eğitimidir. Kırsalda okulu kapatırsanız oradaki hayatı da söndürürsünüz. Köyde okul olmalı çünkü okulun olduğu yerde yaşam yeniden filizlenir. Bu sadece bir eğitim meselesi değildir, aynı zamanda kırsal nüfusun korunması ve ülkemizin dengeli kalkınması meselesidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Yaz...

12.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, Trump'a seslenmek istediğine ilişkin açıklaması

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) - Ey Trump, asrın en acımasız canisi olan Netanyahu'nun yaptığı tüm katliamların müsebbibi olduğun için sana sesleniyorum: Yıllardır Gazze'de, Filistin'de, Suriye'de, İran'da, Irak'ta ve en son Lübnan'da yaptığın katliamların sorumlusu sensin! Çocuk katili ve istismarcısı da sensin! Unutma, sen de bir fânisin ve bir gün muhakkak öleceksin. Kanlı elinde bulundurduğun teknolojik güçle istediğin devleti yakar yıkar, haritadan da silebilirsin fakat insanların zihninde yüzyıllarca kalacak Epstein dehşetini ve vahşetini silemezsin! Minab'daki katliam için tarihin önünde hesap vereceksin! Büyük mahkemede Netanyahu'yla beraber cehennemi boylayacaksın. Yaşasın özgür Filistin halkı! Yaşasın Lübnan ve İran direnişi! Kahrolsun emperyalizm!

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Güneş...

13.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, İspanya Başbakanı Pedro Sanchez ile İtalya Başbakanı Giorgia Meloni'ye ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avrupa devlet adamları şimdiye kadar demokrasiyi ve insan haklarını hep kendi insanları için uygulamış. Nerede mazlumlara ve Müslümanlara bir zulüm olsa onu görmezden gelmiş, haklının yanında değil, hep güçlünün yanında yer almıştır. İsrail'in Gazze'de çocukları, kadınları, insanları öldürmesi ve katletmesi karşısında ilk defa İspanya Başbakanı Pedro Sanchez, İsrail'i soykırımcı olarak tanımlamış, Filistin'in ayrı bir devlet olmasını ve Birleşmiş Milletlere üye olmasını savunmuş. Yine, Amerika ve İsrail'in İran ve Lübnan'a yaptığı saldırılarda "Siz haksızsınız." diyerek vicdanların sesi olmuştur. İsrail'in Filistin'e yaptığı soykırıma karşı duran İtalya Başbakanı Giorgia Meloni, İtalya ile İsrail arasındaki askerî iş birliğini askıya alarak dik duruşunu sergilemiştir. Bu vicdanlı ve dik duruşlarından dolayı İspanya Başbakanı Pedro Sanchez'e, İtalya Başbakanı Giorgia Meloni'ye, İspanya ve İtalya halkına Türkiye Büyük Millet Meclisinden saygı ve selamlarımızı iletiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Gül...

14.- Siirt Milletvekili Mervan Gül'ün, Garzan Projesi'ne ilişkin açıklaması

MERVAN GÜL (Siirt) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2026 yılında yatırım programına alınan Garzan Projesi bölgemiz adına son derece stratejik bir adımdır. Bu proje, yalnızca bir altyapı yatırımı değil, aynı zamanda tarımsal üretimi artıracak, istihdamı güçlendirecek ve bölgesel kalkınmayı hızlandıracak bir kalkınma hamlesidir. Garzan havzasında hayata geçirilecek sulama imkânları sayesinde çiftçimizin verimi artacak, kuraklık riski azalacak ve tarımsal çeşitlilik güçlenecektir. Bununla birlikte proje gençlerimize iş, üreticimize güven, bölgemize ise ekonomik canlılık sağlayacaktır. Aynı zamanda bu yatırım, kırsaldan kente göçü azaltacak, yerinde kalkınmayı destekleyecek ve sosyal refahı artıracaktır. Bizler biliyoruz ki güçlü Türkiye güçlü bölgelerle mümkündür. Başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a, Tarım ve Orman Bakanımız İbrahim Yumaklı'ya ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Garzan Projesi'nin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN - Sayın Karaman...

15.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman 'ın, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı 'na ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı yürekten kutluyor, tüm çocuklarımızın gözlerinden öpüyorum. Çocuklarımız bizim en büyük değerimiz, geleceğimiz ve umudumuzdur. Güçlü bir Türkiye, millî ve manevî değerlerine bağlı mutlu ve güvenli nesillerle mümkündür. Bu anlayışla, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde çocuklarımız için parklar, spor alanları, çocuk akademileri, kütüphaneler ve eğitim yatırımlarıyla daha güçlü bir gelecek inşa ediyoruz. Son dönemde okullarda yaşanan acı olaylar hepimizi derinden üzmüştür. Hayatını kaybeden evlatlarımız için ailelerine sabır ve başsağlığı diliyorum. Devletimiz çocuklarımızın güvenliği için gerekli tedbirleri kararlılıkla almaktadır. Biz savaşların değil, barışın hâkim olduğu, hiçbir çocuğun ölmediği, çocukların huzur içinde yaşadığı bir dünya istiyoruz. Türkiye de bu anlayışla barış diplomasisini sürdürmektedir. Bu duygularla tüm çocukların...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Özer...

16.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Millî Sporcu Rıza Kayaalp'a ve Konyaspor'a ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Avrupa Güreş Şampiyonası'nda 13'üncü kez Avrupa Şampiyonu olan millî sporcumuz Rıza Kayaalp'ı ve Türkiye Ziraat Kupası'nda yarı finale yükselen Konyaspor'umuzu tebrik ediyorum. Bugün gençlerimizi tehdit eden dijital mecralar ve benzeri sorunları konuşurken çözümün en güçlü adreslerinden birinin de spor olduğunu unutmamalıyız. Nitekim, sporun gençlerimizin fiziksel ve zihinsel gelişimine olan katkısının bilincinde olan Konya Belediyelerimizin sağladıkları imkânlarla 117 tesiste, 30 branşta, toplam 73.279 sporcumuz bulunmakta ve uluslararası arenada mücadele eden sporcularımız doğru yönlendirmeler neticesinde önemli başarılarla imza atmaktadır.

Bu noktada, gençlerimize sundukları imkânlardan dolayı Konya Büyükşehir, Selçuklu, Karatay ve Meram Belediyelerimize teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Durmaz...

17.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Türkiye Kültür Yolu Festivali'ne Tokat'ın alınmamasına ilişkin açıklaması

KADİM DURMAZ (Tokat) - Bu yıl 26 ilde Türkiye Kültür Yolu Festivali düzenlenmektedir. Tokat alınmamıştır; Hititlerden Roma'ya, Danişmendlilerden Selçuklu'ya, Osmanlı'dan cumhuriyete uzanan altı bin yıllık tarihiyle bir kültür şehri ve İstanbul'dan sonra en çok tarihî esere sahip, İpek Yolu üzerinde Anadolu'nun ilk gümrük merkezidir. Köklü el sanatlarının, 400 farklı deseniyle yazmacılığın, dünyaya ün salmış kebabı ve coğrafi işaretli ürünleriyle Anadolu'nun en güçlü tarih, kültür, doğa, sanat ve gastronomi merkezidir. Evliya Çelebi'nin "Gariplerle dost, hile bilmez, kin tutmaz." diye yazdığı, Mevlâna'nın "Tokat'a gitmek gerek." dediği, Hacı Bektaş Veli'nin "Şairler yurdu, âlimler konağı." olarak tanımladığı, Koç Köröğlu'nun "Tokat ellerinden aldım bakırı, incitmeyin fukarayı fakiri." dediği Tokat neden Kültür Yolu Festivali'ne alınmamıştır? Tokatlıyı incittiniz Sayın Bakan.

BAŞKAN - Sayın Yontar...

18.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar 'ın, engelli vatandaşlar için ciddi mağduriyet yaratan yeni ÖTV düzenlemesine ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, engelli vatandaşlarımız için ciddi mağduriyet yaratan yeni ÖTV düzenlemesiyle engelli vatandaşların araç yenileme süresi beş yıldan on yıla çıkarılmış ve yüzde 40 yerlilik şartı getirilmiştir. Engelli vatandaşlarımızın araçları günlük kullanım zorluğu ve özel aparat gereksinimleri nedeniyle normal araçlara göre çok daha hızlı yıprandığı için on yıllık yenileme süresi sağlık, güvenlik ve ulaşım açısından uygun değildir. Yüzde 40 yerlilik şartı ise birçok engelli vatandaşın ihtiyacına uygun aracı almasını neredeyse imkânsız hâle getirmiştir. Engelli vatandaşlarımız yenileme süresinin tekrar beş yıla indirilmesini, yüzde 40 yerlilik şartının esnetilmesi veya kaldırılması hususlarında gerekli düzenlemelerin yapılmasını bekliyorlar. Torba kanunlara madde ekleme konusundaki maharetinizi engelli vatandaşlarımızın mağduriyetini giderme lehine kullanılmasını bekliyoruz.

BAŞKAN - Sayın Güzelmansur...

19.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur 'un, Hatay'da depremzede yurttaşların yaşadığı kira yardımı mağduriyetine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hatay'da depremzede yurttaşlarımız kira yardımı mağduriyeti yaşıyor. İktidar “Kira yardımları vatandaş konutuna yerleşene kadar sürecek.” demişti ancak bugün görüyoruz ki anahtar teslimi yapılır yapılmaz yardımlar kesiliyor, oysa anahtarı almak, o eve yerleşebilmek anlamına gelmiyor. Altyapı eksikleri, elektrik, su, kanalizasyon sorunları ve konutlardaki eksiklikler nedeniyle insanlar evlerine taşınamıyor. Vatandaş hâlâ konteynerde ya da kirada yaşam mücadelesi veriyor ama desteği kesiliyor. Bu, açıkça verilen sözün tutulmamasıdır. Depremzedeyi kâğıt üzerinde ev sahibi gösterip, fiilen yalnız bırakamazsınız. Kira yardımları derhâl yeniden başlatılmalı, kesintileri telafi edilmelidir. Sayın Bakan, Hataylı depremzedelerin feryadını duyun.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Öncü...

20.- Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'nün, Uluslararası Para Fonunun 2026 Dünya Ekonomik Görünümü Raporu'nda Türkiye ekonomisine ilişkin açıklaması

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Uluslararası Para Fonunun 2026 Dünya Ekonomik Görünümü Raporu'na göre, Türkiye ekonomi büyüklüğünü 1 trilyon 597 milyar dolara taşıyarak dünya sıralamasında 16'ncıya yükselmiştir. 2020-2024 döneminde dünya ekonomisi yüzde 15 büyürken yalnızca Türkiye ekonomisi yüzde 30,3 oranında büyümüş, dünya ortalamasının 2 katını yakalamıştır. Erzurum başta olmak üzere Doğu Anadolu İhracatçıları Birliği, 10 bine yakın aktif ihracatçısıyla 3,5 milyar dolarlık 2026 yılı ihracat hedefini tutturmuştur. Küresel dalgalanmaların ve jeopolitik gerginliklerin gölgesinde dahi Türkiye üretimini, ihracatını ve uluslararası güvenliğini güçlendirmeyi kararlılıkla sürdürmektedir. Bu vizyoner devlet anlayışının mimarı olan Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a milletimiz adına şükranlarını sunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Akbulut...

21.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Eskişehir-Antalya Hızlı Tren Hattı'na ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü şu anda Eskişehir-Antalya arası hızlı trenle alakalı fizibilite çalışmalarını sürdürüyor ve tren istasyonunun bizim bölgeden geçerken yani seçim bölgem Burdur'dan geçerken "Burdur'dan mı geçsin, Isparta'dan mı geçsin ya da tam ortasından mı geçsin?"le alakalı bir ikilemdeler şu anda, yer bulamıyorlar. Bizim Burdur'da mevcut bir tren istasyonumuz var ama şehrin tam ortasında ve birçok hemşehrımız de bundan dolayı muzdarip. Biraz daha böyle organize sanayi bölgesine doğru bu istasyonu taşırsak hem hemşehrilerimiz mutlu olacak hem de Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü bu hızlı tren hattını bu bölgeden çok daha rahat bir şekilde geçirip Antalya'ya doğru uzatacaktır. Biz bunu milletvekili olduğumuzdan beri sık sık dile getiriyoruz. Birçok kurum sesimizi duydu, Devlet Demiryolları Genel Müdürü de sesimizi duyar, buna kulak verirse Burdurlu hemşehrilerimiz mutlu olacaktır.

BAŞKAN - Sayın Uysal...

22.- Mersin Milletvekili Levent Uysal'ın, her zaman üreticinin ve üretimin yanında olduklarına ilişkin açıklaması

LEVENT UYSAL (Mersin) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Devlet hibe destek programları kapsamında Kırsala Destek Projesi'yle genç ve kadın çiftçilerimize başta olmak üzere 100 küçükbaş hayvan, Ziraat Bankasından faizsiz kredi, yıllık 180 bin lira bakım ve ücretsiz tarım sigortası desteği verilecektir. İki, Planlı Üretim Projesi'yle mazot giderlerinin tamamı, gübre giderlerinin de yarısı ve üç, Kadın Kooperatifleri Destek Programı'yla da 1 milyon lira yatırım ve yıllık 420 bin lira personel desteği devletimiz tarafından hibe olarak -evet efendim- verilecektir. Her zaman üreticinin ve üretimin yanındayız.

Teşekkür ederim.

Saygılarımla.

BAŞKAN - Sayın Işıkver...

23.- Elâzığ Milletvekili Semih Işıkver'in, Elâzığ merkez sanayi sitesine ve Gazi Meclisin 106'ncı yılına ilişkin açıklaması

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Memleketim Elâzığ'ın üretim, istihdam ve ekonomisinin lokomotifi konumunda olan merkez sanayi sitemiz altmış yıla yakın mazisiyle sadece bulunduğu şehre değil, bölgemize hizmetiyle önemli bir birikim ve değere sahiptir. 2020 Elâzığ, 2023 Kahramanmaraş deprem felaketleri sonrasında ciddi hasar alan ve hâlâ aynı fiziki ortamda risk altında faaliyetlerini sürdürmek zorunda kalan esnaf ve sanatkârlarımız uzun bir süreden beri çözüm beklemektedir. Yarına bırakılmayacak derecede öneme sahip olan bu konuyu dikkatlerinize arz eder, Gazi Meclisimizin 106'ncı yılını kutlar, saygılarımla sunarım.

BAŞKAN - Sayın Bülbül...

Buyurun.

24.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, TÜİK verilerine göre Aydın'da 0-17 yaş grubundaki çocuk nüfus oranına ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - TÜİK verilerine göre Aydın'da 0-17 yaş grubundaki çocuk nüfus oranı yüzde 21'e geriledi. Ege Bölgesi'nde en fazla nüfusa sahip 3'üncü il olan 246 bin çocuğun yaşadığı Aydın'ımızda çocuksuz aile sayısındaki artış oldukça yüksek. İktidarın iflas eden ekonomi politikaları yüzünden gençlerimiz evlenemiyor, gelecek kaygısıyla yuva kurmaktan kaçınıyor. 2024'te binde 6,67 olan evlenme hızı 2025'te 6,26'ya düştü. 2025 yılında boşananların sayısı 3.410 oldu. Her yıl artan boşanma hızı verisiyle Aydın ülke genelinde 6'ncı sırada yer aldı.

Aileler boş beslenme çantası derdinden çocuklarımızın okul çevrelerini saran güvenlik krizine odaklanmak zorunda kalıyor. Devlet okullarının yetersizliği aileleri özel okul kıskacına iterken çocuk yoksulluğu ve maliyetler birden fazla çocuk sahibi olmayı imkânsız kılıyor.

Sarayın ilan ettiği Emekliler Yılı fiyaskoyla bitti, Aile Yılı da boş çıktı. Hikâyeniz bitti, vatandaş sandığı bekliyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Genç...

25.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri'nin Sarız ilçesinin Kırkısrak Mahallesi Muhtarı Mehmet Babur'un ilettiği sorunlara ilişkin açıklaması

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem Kayseri'nin Sarız ilçesinin Kırkısrak Mahallesi Muhtarı Sayın Mehmet Babur bizi aradı, görüştük, mahallenin yıllardır çözüm bekleyen sorunlarını iletti bizlere. Kırkısrak, Binboğa Dağları'nın eteklerinde 13 sokaktan oluşur ancak sokakların tamamı toprak yol. Mahallede 4 cemevi ve 1 türbe bulunmakta. Bu yerlere giden yollar da toprak olduğu için kışın ulaşım zorlaşmakta. Kırkısrak'ın Afşin'e 2 bağlantı yolu vardır ancak bunlar da toprak yol. Yol planlaması yapılırsa 100 kilometrelik mesafe 40 kilometreye inecek ve en az 14 mahalle faydalanacak.

Bir diğer önemli sorun ise su ve altyapı. Su var ama yaz aylarında artan nüfusa yetmiyor, altyapı çalışmıyor, insanlar mahalleyi terk etmek zorunda kalıyor; bu tablo 2026 Türkiye'ye yakışmıyor. Yetkilileri Kırkısrak'ın yol, su ve altyapı sorunlarını çözmeye davet ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Aygun...

26.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, 2021 yılında 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nda yapılan değişikliğe ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Teşekkür ederim Başkanım.

Üç gün sonra ülkemizdeki binlerce kooperatif ağır yaptırımlarla karşı karşıya kalacaktır. 2021 yılında 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nda yapılan değişiklikle KOOPBİS'e veri girişi zorunlu hâle getirildi. Bu yükümlülük için tanınan süre 26 Nisan 2025'e uzatılmıştı, sonra bir ek süre verildi ancak yeni bir sürenin verilmeyeceği ifade edildi. Bugün her bir eksik işlem için yaklaşık 8.600 lira idari para cezası öngörülüyor. Birkaç eksikle beraber bu rakam 86 binlere ulaşıyor ve hapis cezası var. Buradan açıkça soruyorum: Bu yükü küçük kooperatifler, üreticiler, köylüler nasıl taşıyacak? Daha da önemlisi, bu tablonun ortaya çıkmasından kim fayda sağlayacak? Oysa çözüm bellidir. Kooperatifler zaten tüm belgelerini ticaret il müdürlüklerine ve ticaret odalarına veriyor, bunun için ayrıca ücret ödüyorlar. Bu kurumlar veri girişlerini neden yapmıyorlar? Yapılmıyor ama neden? Çünkü amaç sorun çözmek değil, ceza kesmek. Ticaret il müdürlükleri ve ticaret odaları bu girişleri yapsınlar. Bu yaklaşım ne adildir ne de sürdürülebilir. Yapılması gereken açıktır: Süre derhâl uzatılmalı ve veri girişi bu kurumlar tarafından yapılmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Kaya...

Buyurun.

27.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Gülistan Doku'ya ilişkin açıklaması

ASU KAYA (Osmaniye) - Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Gülistan Doku altı yıl önce Tunceli'de yok edildi. Bu millete “İntihar etti.” diye bir yalan satıldı, barajın dibinde umut aratıldı ama bugün görüyoruz ki Gülistan, devletin içine çöreklenmiş, imtiyazlı bir çetenin, makam zırhına bürünmüş katillerin ve suç ortaklarının karanlığında bırakılmış. Valisinden Emniyetine, savcısından başhekimine kadar delilleri karartan, kameraları kör eden bu organize kötülük bugün deşifre oluyor. Bir anneyi yıllardır “Kızımın kemikleri nerede?” diye inleyen iktidarınız meşruiyetini kaybetmiştir. Sadece Valiyi değil, göz yuman Emniyet Müdürünü, dosyayı sümen altı eden savcıları ve görevini kötüye kullanan herkesi o sanık sandalyesine oturtacaksınız. Gülistan'ın kemikleri bulunana, o karanlık el kırılana dek ensenizdeyiz. Toprağın altına gömdüğünüz adalet, hepinizi kendi karanlığınıza hapsedecek. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kış...

28.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, ev kadınlarına ilişkin açıklaması

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Sayın Başkan, Sosyal Hizmetler Kanunu'nu görüşüyoruz ama bu ülkede sosyal hizmetin en büyük yükünü çeken ev kadınları yine görmezden gelindi. Evi çekip çeviren, her zorluğu göğüsleyen, çocuğuna, yaşlısına, engellisine bakan milyonlarca kadın bu düzenlemede yok. AKP seçim döneminde il il gezip ev kadınlarına sigorta ve emeklilik sözü verdi ancak yıllar geçti hâlâ somut bir düzenleme yok. Oysa kadınlar sadece ailesine değil, devletin üstlenmesi gereken bakım yüküne de omuz veriyor; kamunun yapmadığını kendi hayatından vazgeçerek karşılıyor ama bu emeğin karşılığında devletten aldığı tek şey, varsa bir yardım; onun için bile “Muhtaç olduğunu ispat et.” dayatmasıdır. Ev kadınları sigortalanmalıdır, bakım emeği tanınmalı ve prim devlet tarafından karşılanmalıdır. Bu emek kamusal bir emektir, güvence altına alınmalıdır diyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Suiçmez...

29.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Karadeniz Teknik Üniversitesi öğrencisi İlayda Zorlu'ya ilişkin açıklaması

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Başkan, Karadeniz Teknik Üniversitesi öğrencisi İlayda Zorlu'nun şüpheli ölümü, üzerinde titizlikle durulması gereken, son derece düşündürücü bir olaydır. Resmî kayıtlara “intihar” olarak geçirilen bu ölüm çok sayıda soru işaretini barındırıyor. Vahim olay öncesi emniyet birimlerinin İlayda Zorlu'nun ailesini aradığı iddiaları dehşet vericidir. Kolluk hangi amaçlarla İlayda Zorlu'nun ailesini aramıştır? Emniyetin demokrasi mücadelesi veren öğrencilerin ailelerini aradığı iddiaları münferit değildir. Hayalleri ve umutları olan mücadeleciler bir öğrenciyi hayattan koparan bu sistematik baskı mıdır? Siyasi ve toplumsal konulara yakın ilgi gösteren, yaşam dolu genç bir kızın intihar etmesi hayatın doğal akışına aykırıdır. Bu dosyanın “intihar” denilerek kapatılmasına izin vermeyeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Sarı...

30.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Gönen ilçesinde yaşanan sağlık sorununa ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Gönen ilçemizde yaşanan sağlık sorununu dile getirmek üzere söz almış bulunuyorum. Buradan Sağlık Bakanına çağrıda bulunuyorum: Gönen Devlet Hastanesinde hem yatak hem de doktor sayımız yetersiz. 2006 yılında yapılan yeni hastane daha önce 152 yataklı iken 90 yatağa düşürülmüş, aradan geçen yıllarda nüfus artışıyla artık Gönen ilçemize yetmez hâle gelmiştir. Şu anda Gönen ilçemizin nüfusu 76 bindir, bugün 90 yatakla ilçemizde ne yazık ki yeterli sağlık hizmeti verilemiyor.

Bir taraftan da doktor ve branş yetersizliğinden kaynaklı, Gönen’de yaşayan hemşhçerilerimiz çevre ilçelere gitmek zorunda kalıyor; Bandırma’ya, Biga’ya taşınmalı hastane sistemine dönüşmüş durumda Gönen ilçesindeki sağlık hizmeti. Buradan çağrıda bulunuyorum: Hastanemizin yatak kapasitesinin yeniden eskisi gibi 150 ve üstündeki bir kapasiteye çıkarılması ve doktor sayımızın da şu anda, hâlihazırdaki sayının üzerine 150-160 gibi bir sayıya ulaştırılarak Gönen’e sağlıklı bir sağlık hizmeti verilmesini talep ediyorum.

BAŞKAN - Sayın İncesu...

31.- Ardahan Milletvekili Özgür Erdem İncesu’nun, Ardahan için istediklerine ve Ardahan’ın sağlık hizmetlerinde yaşadığı soruna ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ERDEM İNCESU (Ardahan) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Nisan ayı neredeyse bitti ama Ardahan’da kar, tipi bitmedi. Daha önce söylemiştim; doğal gaz indirimi istiyoruz, bölgede yakacak desteği istiyoruz ve bunu bir kez daha dile getiriyorum.

Ayrıca, bu hava şartları nedeniyle en büyük sorunu da sağlık hizmetlerinde yaşıyoruz. Vatandaşlarımız önce ilçelerden şehir merkezine sevk oluyor, oradan da başka şehirlere sevk ediliyor ve maalesef yolda geçen sürede hayatlarını kaybediyorlar. Sağlık hizmetlerinin geliştirilmesini, gerekli doktor desteğinin sağlanmasını, tıbbi cihaz eksikliklerinin giderilmesini istiyoruz. Ardahanlılar başka şehre gitmeden burada ameliyatlarını olabilmeli, tedavilerini alabilmelidir. Sağlık bir lütuf değil, anayasal haktır. Bu nedenle Ardahan’ın sağlık alanındaki ihtiyaçları gecikmeksizin karşılanmalı, vatandaş çaresiz bırakılmamalıdır.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Olan...

32.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan’ın, Bitlis’te ağız ve diş sağlığı hastanesinin olmadığına ilişkin açıklaması

HÜSEYİN OLAN (Bitlis) - Teşekkürler Başkan.

Vekili olduğum Bitlis’te ağız ve diş sağlığı hastanesi yok. 360 bin nüfuslu Bitlis’te diş hastanesinin olmaması kabul edilemez. Bitlis’te ADMS’ler sadece poliklinik hizmeti vermektedir. İmplant, çene cerrahisi gibi kapsamlı tedaviler yapılamıyor. Bu yüzden yurttaşlar çevre illere gitmek zorunda kalıyorlar. Diş tedavileri uzun sürdüğü ve hastaların tedavi boyunca Diyarbakır, Van gibi çevre illere birden fazla gidip gelmeleri ve her gidişin yoksul yurttaşlar için bir maliyet oluşturduğu düşünüldüğünde sağlık hizmetinin de ücretsiz olmadığı görülmektedir. Bitlis’te diş hastanesinin olmaması sevkleri artırmakta, tedavi sürecini uzatarak zaman ve ekonomik kayba neden olmaktadır. Bundan en çok zarar gören engelliler, yaşlılar ve çocuklardır. Yapılması gereken çok açıktır: Bitlis’e ağız ve diş sağlığı hastanesi yapılmalıdır, tüm tedavilerin aynı yerde yapılabildiği bir sistem kurulmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Dinçer...

33.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer’in, 18 Nisan Cumartesi günü yaptıkları basın açıklamasına ilişkin açıklaması

TALAT DİNÇER (Mersin) - Sayın Başkanım, 18 Nisan Cumartesi günü yaptığımız basın açıklamasında Mersin’in Toroslar ilçesine bağlı Arslanköy Mahallesi’nde faaliyet yürüten Berus Maden İşletmeleri 23 hektarlık sahayı 510 hektara çıkararak bölgenin neredeyse tamamını kapsayan bir talan projesini hayata geçirmek istemektedir. 1 milyon ton üretim hedefiyle ormanlarımız, meralarımız, tarım alanlarımız ve su kaynaklarımız yok edilmek istenmektedir. Üstelik bu projeye verilen “ÇED Gerekli Değildir” kararı halkın yaşam hakkını hiçe saymaktadır. Maden Yasası’yla ülkemiz âdeta delik

deşik ediliyor. Kim bu şirketler toprağımızı suyumuzu, geleceğimizi elimizden alıyor? Açıkça ifade ediyoruz ki bu maden şirketlerini istemiyoruz. Toroslar sahipsiz değildir. Bu toprakları rant uğruna teslim etmeyeceğiz. Arslanköy'ün doğasını, köylünün emeğini ve çocuklarımızın geleceğini sonuna kadar savunacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Akgün...

34.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar'a ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Sayın Başkanım, efendim, bir öneride bulunmak istiyorum. Eğer Meclisimiz tensip buyursa fiili bir durum da hukukilemiş olacak. Efendim, Anayasa'ya bir ibare ekleyelim, diyelim ki: "Türkiye bir hukuk devletidir, Adana hariç." Evet, "Adana hariç" ibaresi ekleyelim. Gerekçem de şu: Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar tutuklu mu? Değil. Hükümlü mü? Değil. Hakkında bir mahkûmiyet var mı? Yok. Adana Büyükşehir Belediye Başkanı olduğu döneme ilişkin bir yargılama var mı? O da yok. Peki, orada hukuk var mı? Hukuk da yok. Hukuk yoksa yazalım efendim: "Türkiye bir hukuk devletidir, Adana hariç." Bir önerim daha var. Bir ibare daha ekleyelim: "Herkes seçme ve seçilme hakkına sahiptir, Zeydan hariç." diyelim. Adam seçilmiş fakat yönetemiyor o zaman Anayasa'ya yazalım.

BAŞKAN - Sayın Öztürkmen...

35.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, şüpheli kadın ölümlerinin dosyalarının tekrar açılması gerektiğine ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

AKP Milletvekili Şirin Ünal'ın evinde çalışan Nadira Kadirova 23 Eylül 2019'da Ünal'ın silahıyla hayatını kaybetti. Kadirova'nın otopsi işlemleri jet hızıyla bir günde tamamlandı ve toprağa verildi. Başsavcılık 5 Mart 2020'de Kadirova'nın ölümüne "intihar" dedi ve takipsizlik kararı verdi. Kadirova'nın ölümü üzerinden tam yedi yıl geçti ancak şüpheler ortadan kalkmadı. Gülistan Doku olayında devlet gücünü delil karartmak için kullanan organize yapı göz önüne alındığında Kadirova'nın şüpheli ölümü tekrar incelenmelidir. Devlete güvenin sağlanması için, Mehmet Ağar'ın oğlunu şikâyet ettikten bir gün sonra ölü bulunan Yeldana Kaharman, Tunceli'de cesedi bulunan Esmâ Kılıçarslan ile 24 yaşındaki Sedef Güler cinayeti gibi şüpheli ölümlerin dosyaları tekrar açılmalıdır. Bu cinayetlerin siyasi sorumluluğu dönemin İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'dadır.

BAŞKAN - Sayın Fırat...

36.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Barış Dinçer ile Aysu Nur Kaya'ya ilişkin açıklaması

CELAL FIRAT (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Üniversite öğrencisi İlayda Zorlu'nun şüpheli ölümünü protesto etmek amacıyla 19 Nisanda yapılan basın açıklamasına polis saldırmış, Barış Dinçer ve Aysu Nur Kaya gözaltına alınma sürecinde işkenceye uğramışlardır. Gözaltı esnasında lacivert montlu, siyah gözlüklü, 1.80 boylarında bir polis tarafından yüzüne yumruk atılması, diğer polislerin darp etmesi sonucunda Aysu Nur Kaya'nın alın bölgesinde, ellerinde ve kollarında morluklar, tırnak izleri, boyun, omuz ve dirsek arası bölgelerde zedelenme, bacaklarda darbe dayalı morluklar tespit edilmiş ancak kolluk tarafından avukatlara gözaltı aracı içinde kafasını cama vurduğuna dair aykırı tutanak sunulmuştur. İstanbul Emniyet Müdürlüğünü ve savcılığı görevde davet ediyoruz. Gözaltında orantısız güç kullanan kolluk güçlerinin tespit edilmesini ve hukuk önünde hesap vermelerini bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Şimdi, söz talep eden grup başkan vekillerine söz vereceğim.

YENİ YOL Partisi adına Sayın Bülent Kaya konuşacak.

Buyurun Sayın Kaya.

37.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Kahramanmaraş'ta ve Siverek'te meydana gelen hadise ile 11 yaşındaki Yusuf Tarık Gül'e ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi grubumuz adına saygıyla selamlıyorum.

Elbette Maraş ve Siverek'te meydana gelen elim hadiseyle ilgili üzüntülerimizi, olayın sebepleriyle ilgili birçok konuyu konuştuk ama bu olayın meydana çıkardığı bir başka acı var ve bence biraz da bu konuyu konuşmak lazım ki bu konuyu konuşan kişiler de oldu. 9 öğrencimizi, 1 öğretmenimizi kaybettik, Allah hepsine rahmet eylesin. Bunların hepsi Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı, bu çocukların hepsi bizim çocuklarımız ama gelin görün ki iktidar partisi 11 yaşındaki Yusuf Tarık Gül'ü ayrı bir yere koydu. Nedir Yusuf Tarık Gül'ün, 11 yaşındaki bu çocuğumuzun suçu? Babasının kanun hükmünde kararnameyle ihraç edilen bir polis olması. Babasını Yusuf Tarık Gül kendisi seçmedi, Cenab-ı Allah öyle takdir etti, hayata bu şekilde geldi ki babasının henüz davası kesinleşmediği için babasıyla ilgili bir söz söyleyecek durumda değiliz. Kaldı ki konuşmamızın objesi, Yusuf Tarık Gül'ün babası değil, kendisi. 11 yaşındaki çocuk bu devletin çocuğudur, 11 yaşındaki çocuk Cumhurbaşkanımızın da çocuğudur, bakanlarımızın da çocuklarıdır, valinin de çocuğudur, bu ülkedeki devlet yetkisini kullanan herkesin çocuğudur ve diğer 8 çocuktan herhangi bir farkı yoktur. Elimde değerli bakanlarımızın cenaze katılımıyla ilgili bir iş bölümü listesi var. Millî Eğitim Bakanı, İçişleri Bakanı, Sağlık Bakanı, Aile Bakanı, Ticaret Bakanı, Ulaştırma Bakanı gibi bakanlarımız devlet-millet kaynaşması açısından bu öğrencilerimizin cenaze törenlerinde hazır bulundular. Bir tek kişinin cenaze töreninde hazır bulunmadılar, Yusuf Tarık Gül'ün cenazesinde. Hani ayetikerimde “O kız çocuğuna diri diri gömüldüğü zaman sen hangi günah sebebiyle gömüldün?” diye sordukları zaman diyor ya, bu Yusuf Tarık Gül, o manevi atmosferde defnedilirken eğer orada bulunanları görüyor ve diğer tüm cenaze törenlerinde devlet adına bir bakan varken kendi cenaze töreninde herhangi bir devlet bakanının olmamasını acaba hangi duyguyla ifade ediyordur? Eğer öbür taraftan dönüp buralara bir şey söyleme imkânı olmuş olsa acaba bu bakanlar ve bu devleti yönetenlerle ilgili hangi duyguları ifade edecekti?

15 Temmuz 2016'daki darbe girişimi olduğu zaman bu yavrumuz 1 yaşındaydı. Devlet olarak bu kesime olan kin ve nefretimiz... 11 yaşında, olayın meydana geldiği dönemde henüz 1 yaşında olan bir yavrunun cenazesine katılmayacak kadar nasıl bir hırs ve kine bürünebiliyoruz hâlâ? Yine, ayetikerimde bütün inanan insanlara bir uyarısıdır Cenab-ı Allah'ın: “Sakin ha bir topluma, bir kesime olan öfkeniz sizi onlara karşı adaletsizliğe sevk etmesin.” Bir topluma, bir kesime olan kininiz ve öfkeniz, onun 11 yaşındaki çocuğunu... Üstelik devlet olarak sizin okulunuzda, size emanetken hayatını koruyamamanın mahcubiyetini yaşayıp o cenazede olmanız gerekirken bu mahcubiyeti yaşamıyorsunuz, tam tersine, o cenaze töreninde bulunmamayı hırsınızın, öfkenizin bir sonucu olarak ta 11 yaşındaki çocuğun cenazesine bile taşıyabiliyorsunuz.

Değerli AK PARTİ'li arkadaşlar, bu örgütle irtibat ve iltisaklı olanların önemli bir kısmı sizin döneminizde sizin teşviklerinizle bu örgütle irtibat ve iltisaka geçti. Sizin döneminizde, yükselmek için o kesimle diyalog kurmak bir geçer sebepti. Siz teşvik ettiniz “Alın secdeye giden bu insanlarla diyalog kurun. Vali yapın, kaymakam yapın, bürokrat yapın...” İnsanlar da işe girmek, kamuda bir yerlere gelmek için “Bunlardan zarar gelmez.” diye bunların yanına yanaştı. Elbette aralarında istihbarat örgütleriyle iş tutan, devletin aleyhine çalışan, suç işleyenler varsa sonuna kadar gidelim ama suç işleyen sizlerle beraber iş tutmaya devam ettiği zaman, sizden kimi yüksek mevkilerde olanın kardeşi, karısı, eşi dostu olduğu zaman muaf olacak, kimi kimsesi olmadığı zaman ise KHK'li diye linç edilecek! Böyle bir adaletsizliği hiçbir vicdan kabul etmez, sizin de vicdanınız bir gün sizi esir alır. Bakın, bu çocukların, bu insanların bu örgütle, bu yapıyla irtibat ve iltisakının önemli sebeplerinden biri sizlersiniz; siz teşvik ettiniz bunları onlarla beraber oturup kalksınlar diye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Bugün de hiçbir şey olmamış gibi, orayla irtibat ve iltisakı var diye bunları KHK'yle ihraç ettiğiniz yetmiyormuş gibi 11 yaşındaki çocuk -nasıl bir vicdandır, nasıl bir izandır ki- devlet okulunda size emanet olan bir kişi vefat ediyor, öldürülüyor, hunharca öldürülüyor ve siz utanmadan 8'inin cenazesine gidip 9'uncusunun cenazesine gitmemeyi bir devlet aklı, bir devlet mahareti sanıyorsunuz. Bu nasıl bir vicdansızlıktır Allah'ınızı severseniz! Buradan oraya giden bütün bakanların vicdanına sesleniyorum: Bu vicdan sizi bırakmaz, bir gün mutlaka yanınıza yapışır. Ve bir gün o 11 yaşındaki çocuk ahirette iki yanınızdan tutacak ve sizi sarsıp sallayacak "Benim cenazeme niye gelmedin? Benim ne günahım vardı? Babamla bir problemin varsa git babamla hallet. 11 yaşındaki çocuk olarak beni niçin orada sahipsiz bıraktın?" diye iki eli iki yanınızda olacak. Ey AK PARTİ'li arkadaşlar, hiçbirinizin vicdanı dile gelip bu konuyu dillendiremiyor mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Hiçbir vicdanlı AK PARTİ'li çıkıp "Sayın Cumhurbaşkanı, sayın bakanlar; yaptığınız bu davranış doğru değil. Biz bu ülkede devlet geleneği olarak..." "11 yaşındaki bütün çocuklarımız, babaları suçlu ya da suçsuz, hepsi bizim çocuğumuzdur." diyecek bir vicdanı ne zaman kaybettiniz ya? Allah rızası için. Ne olacak, bunu söylediğiniz zaman bırakın milletvekilliğiniz gitsin, bırakın belli makamlara gelmeyin, bırakın istikbaliniz yok olsun, hiç olmazsa vicdanınızın yok olmasından daha iyi değil mi? Makamlarınızın, koltuklarınızın devam etmesi, vicdanınızın yok olmasından çok mu daha kıymetli? Niçin bunu dile getiremiyoruz? Niçin bu yanlışla hep beraber itiraz edemiyoruz? Bu 11 yaşındaki çocuğun şahsında devlete olan güvenini yitiren binlerce insanı, devlete karşı devletin merhamet kanadının yok olduğunu düşünen binlerce insanı bu devlet nasıl kucaklayacak Allah aşkına, hiç mi düşünmüyorsunuz, hiç mi vicdanımız dile gelmiyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son dakikayı veriyorum.

Buyurun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Ben buradan bunu yüksek bir sesle tekrar feryat figan ediyorum. Bu ateş sizi yakar. Bu insanları ihraç ediyorsunuz, bu insanları aç susuz bırakıyorsunuz, bu insanları beraat ve takipsizlik aldığı hâlde işine iade etmiyorsunuz. Ama bu insanların önemli bir kısmını kamuya siz aldınız. Sizin suçunuz sebebiyle bunları cezalandırma hakkınız yok. Cezalandıracasanız önce kendi kardeşlerinizi, eşinizi, hâlâ siyasi partinizde faaliyet gösterenleri, hâlâ bir şekilde eş dostunuz devreye girdiği için görmemezlikten geldiğiniz byLock kullananları cezalandırın. Böyle bir vicdansızlık, böyle bir adaletsizlik olmaz. Vicdan bekliyorum AK PARTİ'li arkadaşlardan, vicdan. Hiç mi vicdanlı bir ses yok "Evet, bu yaptığımız yanlış, özür dileriz." diyecek? Hiç mi vicdanlı bir ses yok Sayın Cumhurbaşkanına "Olmadı Sayın Cumhurbaşkanım." diyecek? Bir vicdanlı ses arıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) ÇEŞİTLİ İŞLER (Devam)

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Kayseri'den gelen iş adamlarına "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Kayseri'den gelen iş adamları şu an dinleyici locasından Genel Kurulu izlemektedirler; kendilerine hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

İYİ Parti Grubu adına Sayın Uğur Poyraz.

Buyurun Sayın Poyraz.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın, Tunceli'de yaşananlara ve tek adam rejiminin Türkiye'yi ne hâle getirdiğine, 23 Nisana ilişkin açıklaması

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri, Genel Kurulu ve yüce Türk milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, bugün burada konuştuğumuz meseleler açıkçası birbirinden kopuk değildir. Gerek Maraş'ta gerek Urfa'da yaşanan acılar, Gülistan Doku'nun hâlâ bulunamamış olması ve Tunceli'de ortaya çıkan bu vahim tablo aynı gerçeği bize açık seçik göstermektedir. Ülkeyi tek bir irade ve tek bir kişi yönetiyor ve bu sistem her yere yayılan tek adamlar üretiyor.

Tunceli'de yaşananlara dikkatinizi çekiyorum. Bu sistemin Türkiye'yi ne hâle getirdiğini göreceğiz. Bunun en açık örneklerinden biridir. Öyle ki devletin en kritik noktalarında bulunan isimler hukuk dışı ilişkilerin parçası hâline gelebiliyor çünkü bu sistemle atanan herkes kendisini hesap vermez bir otorite olarak görüyor. “Beni de Cumhurbaşkanı atadı.” anlayışı, denetimi ortadan kaldırıp sorumluluğu rafa kaldırıyor.

Sayın milletvekilleri, ürettiğiniz bu tek adam rejiminde geldiğimiz noktada bir tek adamın yanında illerde ve kurumlarda çoğalan tek adamcıklar vardır ama denetim yoktur, hesap verme yoktur. Bugün konuştuğumuz ağır tablo işte tam olarak da bunun sonucudur.

21'inci yüzyıl Türkiye'sine Orta Çağ düzeni getirdiniz. Orta Çağ Avrupasında toplum “asiller, ruhbanlar ve halk” olarak ayrılırdı; asiller ayrıcalıklıydı, ruhban dokunulmazdı, halk ise sadece sonuçlara katlanırdı. Bugün de benzer bir tabloyu hep beraber yaşıyoruz; bir tarafta dokunulmaz bürokratik elitler, diğer tarafta hesap soramayan vatandaş. İkili hukuk düzeni tam olarak da budur. Birileri için hukuk esner, birileri için ise katı uygulanır. Bu, hukuk devleti değil, açıkça derebeylik düzenidir.

Bu anlayış sadece kamu yönetiminde değil ekonomi yönetiminde de kendini göstermektedir. Bugün karşımızda sadece bir gazete manşeti değil, bir yönetim krizinin de itirafı vardır. İktidara yakın bir gazete bir gün ekonomi programının çöktüğünü söylüyor, ertesi gün Merkez Bankasını keyfi karar almakla itham ediyor ve bu kurumların ortadan kalktığı, kararların kişiselleştirildiği bir sistemin açık seçik itirafı olarak önümüzde duruyor.

“Faiz bir kişinin kararını bekliyor.” algısı Merkez Bankasını kurumsal bir yapı olmaktan çıkarmıştır. Gözünüzü kulağınızı kapattığınız sonuç ortadadır; sanayici üretmekte zorlanıyor, ihracatçı rekabet gücünü kaybediyor, vatandaş alım gücünü yitiriyor. İşte, bu yüzden mesele sadece ekonomi değil bu ülkenin nasıl yönetildiği ya da daha doğru bir ifadeyle nasıl yönetilmediğidir. Ve bu yönetim anlayışı Türkiye'yi ileriye değil, gittikçe ve gittikçe daha karanlık bir geçmişe götürmektedir.

Sayın milletvekilleri, yarın 23 Nisan, millî egemenliğimizin bayramı. Çatısı altında bulunma şerefine kavuştuğumuz Türkiye Büyük Millet Meclisinin ana aktörü olduğu Türk inkılabının birbirini tamamlayan iki ana çizgisi vardır: İlki millî Türk devletini kurması, ikincisi ise kişisel saltanat düşüncesinin yerine millet egemenliğinden kaynaklanan cumhuriyet devletini kurmasıdır. Defaatle söylediğimizi bir kez daha söylemek isterim ki Türkiye Cumhuriyeti devleti ne derebeylerinin ne asilzadelerin ne saray efradının değil, Türkiye Cumhuriyeti devleti milletinin asli unsuru, devleti, vatanıdır. Türk milleti için tek esenlik yolu demokratik, laik, sosyal, hukuk devleti ülküsünü tam anlamıyla gerçekleştirmektir. Bu da Türkiye Büyük Millet Meclisinin yegâne hedefi ve yol göstericisidir.

Sözlerime son verirken başta Büyük Millet Meclisinin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, ebediyete intikal eden bütün Türkiye Büyük Millet Meclisi mensuplarımızı yüce Allah'tan rahmet dileklerle, her birini minnet ve şükran duygularıyla anarım. Hayatta bulunan eski milletvekillerimize sağlıklı, uzun yıllar dilerim.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin yukarıda sözünü ettiğim yolun lokomotifi olarak çalışmalarıyla güçlenmesini ve asli değerlerini yeniden hatırlaması gerektiğini de sizlerin huzurunda bir kez daha vurgulamak isterim.

Milletimizin egemenlik bayramını, tüm ulusların çocuklarına armağan edilen geleceğin büyük Türkiye'sinin teminatı evlatlarımızın çocuk bayramını kutlayarak sözlerime son veriyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Poyraz.

Sayın Altıntaş...

Buyurun.

39.- İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın, brusella tedavisinde çalışan veterinerlere ve yetiştiricilere ilişkin açıklaması

HAYDAR ALTINTAŞ (İzmir) - Sayın Başkan, hayvan hastalıklarıyla yapılan bütün mücadelelerde ortaya konulan emeğe rağmen bu hastalıklar kökten yok edilememektedir. Son günlerde büyük bir emekle mücadele edilerek ortaya koyulan gayretlere rağmen şap ve brusella hastalıkları gene ülkenin belirli yörelerinde nüksetmiştir. Basına intikal eden ve sahada da gezdiğimizde gördüğümüz işlemlere baktığımızda, özellikle brusella tedavisinde çalışan veterinerler ve yetiştiriciler bu hastalıktan enfekte olmakta, hastanelere müracaat ettikleri zaman da hastalığın tedavisi için gerekli olan antibiyotigi bulamayıp büyük sıkıntıya düşmektedir. Hem Sağlık Bakanlığının hem de Tarım Bakanlığının bu konuyu dikkatle takip ederek, özellikle brusella ile enfekte olmuş bu saha görevlisi arkadaşların ve yetiştiricilerin tedavilerine yardımcı olunması ve bilahare de hayvan hastalıklarının kökten ortadan kaldırılması için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Erkan Akçay.

Buyurun Sayın Akçay.

40.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Milli Güreşçi Rıza Kayaalp'a, Şanlıurfa'da ve Kahramanmaraş'ta yaşanan okul saldırılarının ardından kurulan Meclis araştırması komisyonuna, iletişim ve bilişim çağının çocuklar üzerindeki etkisine, eğitim meselesine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Millî güreşçimiz Rıza Kayaalp, Avrupa Şampiyonası tarihinde 13 altın madalya kazanan ilk sporcu olarak bu alandaki rekorun yeni sahibi olmuştur. Bu tarihî başarı Türk sporunun ve güreşinin gurur verici bir nişanesidir. Ay yıldızlı bayrağımızı gururla dalgalandıran Rıza Kayaalp'ı yürekten kutluyor, başarılarının devamını diliyorum.

Sayın Başkan, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta yaşanan vahim ve elim okul saldırılarının ardından çocuklarımızın dijital ortamlarda karşı karşıya bulunduğu tehditlerin araştırılması amacıyla Meclisimizde önemli bir araştırma komisyonu kurulmuştur. Komisyon üyesi milletvekillerimize başarılar diliyor, yürütecekleri çalışmanın çocuklarımızın güvenliği, huzuru ve istikbali adına hayırlı sonuçlar vermesini temenni ediyorum.

Evlatlarımız tıpkı topraktan fışkıran filizler gibi, sular gibi hayata farklı farklı yollarla karışmaktadır; kimi coşarak, kimi sessizce, kimi yön bularak, kimi de savrularak akmaktadır. Mühim olan, o akışı kurutmak değil, doğru kanallarla berekete dönüştürmektir. Bugün iletişim ve bilişim çağının çocuklarımız üzerindeki etkisi çoğu zaman aile büyüklerinin ve çevrenin etkisini de aşmaktadır. Bu sebeple meseleye sadece denetim penceresinden bakamayız. Sosyal medya mecralarında normalleşen saldırgan dil, akran zorbalığını büyüten linç kültürü ve şiddeti özendiren içerikler çocuklarımızın ruh sağlığını, kimlik gelişimini ve aidiyet duygusunu olumsuz ve derinden etkilemektedir. Bir çocuğun kendi değerini beğeni sayısıyla ölçmeye başladığı, arkadaşlığı takipçi hesabına indirdiği, hakikati ekranının hızında aradığı bir ortam yalnız teknolojik değil, aynı zamanda ahlaki ve toplumsal bir alardır, tehlike işaretidir.

Merhum hocamız Erol Güngör “Makine medeniyeti hayatımıza sahte değerler getirmektedir. Vasıtalar gaye yerine geçmiş, insanlar gayeleri unutarak vasıtalarını geliştirmeye ve onların üzerinde çalışmaya önem verir olmuşlardır. Ahlak olmazsa toplum hayatı da olmaz.” derken çok önemli bir hakikati hatırlatmıştır. Teknik değişimler ile sosyal değişimler dengeli yürümediğinde ahlaki bunalımların ve çatışmaların ortaya çıkacağını yıllar önce işaret etmiştir. Bugün yaşadığımız sıkışmanın bir kısmı da tam burada düğümlenmektedir. Bu sebeple, çözüm yalnızca yasak koymak değildir, yasaklama, tek başına kalıcı netice vermez; çocuklarımızı korkutarak, teknolojiden tümüyle soyutlayarak değil, onlara doğruyu, iyiyi, erdemi, güzeli, millî ve manevi değerleri taşıyan alternatif mecralar sunarak koruyabiliriz. TRT Çocuk benzeri örnekler kendi kültürümüzü ve değer dünyamızı yansıtan içeriklerin ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Yüzyılımız teknoloji yüzyılıdır; o hâlde, bizim de çocuklarımıza teknoloji aracılığıyla bizi yansıtan değerleri, erdemi ulaştırmamız şarttır.

Eğitim, çocuk daha okul çağına gelmeden, doğuştan itibaren ailede başlar. Ailelerin dijital farkındalığı artırılmalı, anne-babalar çocukların ekranla kurduğu ilişki konusunda bilinçlendirilmelidir. Okullarımızda rehberlik mekanizmaları güçlendirilmeli, zorbalık, istismar, şiddet övgüsü ve suç içeriklerine karşı daha etkin denetim sağlanmalıdır. Ancak bunun yanında çocuklarımıza güvenli dijital alanlar, nitelikli içerikler, sanat, spor, kitap ve sosyal aidiyet imkânları da sunulmalıdır.

Bir çocuğa nasıl davrandığınız onun kendisine ve çevresine nasıl davranacağını belirler. Çocuğa verdiğimiz değer ve aktaracağımız değerler eğitimi onun insana, topluma, vatana ve hayata göstereceği değerini de ölçüsü olacaktır. Sağlam çocuklar yetiştirmek arızalı insanları düzeltmekten daha kolaydır. Çocuklarımızı yalnız bırakmayacağız. Onları küstürmeden, kırmadan, korkutmadan doğru kanallarla, doğru değerlerle ve güçlü bir iradeyle geleceğe hazırlamalıyız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Ekranların ışığı artarken gözlerindeki ferin sönmesine müsaade etmeyelim.

Sayın Başkan, eğitim meselesi günlük tartışmaların ötesinde, doğrudan doğruya milletimizin istikbaliyle ilgili bir meseledir. Biz eğitim konusunu yalnızca okul binası, müfredat başlığı ya da sınav takvimi olarak görmüyoruz; eğitim, bir milletin kendi geleceğini nasıl kuracağını en temel cevabıdır. Diploma sahibi fakat istikamsiz nesiller değil; fikri diri, ahlaki sağlam, iradesi güçlü, milletini, devletini ve tarihini bilen nesiller yetiştirmek mecburiyetindeyiz çünkü eğitim yalnız bilgi vermek değil, aynı zamanda şahsiyet kazandırmaktır. Bu noktada öğretmenlerimizin rolü hayati önemdedir. Öğretmeni sıradanlaştıran, sınıf içindeki otoritesini aşındıran, emeğini değersizleştiren...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - ...hiçbir yaklaşımın sağlıklı bir eğitim düzeni kurması mümkün değildir. Öğretmen, yalnız ders anlatan bir görevli değil, nesillerimizin ruhuna, karakterine ve ufkuna yön veren irfan neferidir. Çocuklarımızı sadece testler arasında sıkışan, puanla tanımlanan, yarış içinde yıpranan bireylere dönüştüremeyiz. Bizim hedefimiz, bilime ve sanata açık, spora yatkın, kökleriyle barışık, çağın imkânlarını kullanan ama kimliğini kaybetmeyen bir gençliktir. Eğitim, ertelenebilecek bir başlık değil, millî bekanın temelidir.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Akçay.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurun Sayın Koçyiğit.

41.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Ulaştırma Bakanına seslenmek istediğine, 21'inci yüzyılda Hakkâri'ye ve kayyum atamasını protesto için sokağa çıkan 19 gence, 22 Nisan Kürt gazeteciler gününe, Gülüstan Doku dosyasına ve 23 Nisana ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, günlerdir, biliyorsunuz, sağanak yağmur yağıyor. Bölgenin birçok ilinde de sel olduğunu biliyoruz; Siirt Kurtalan, Mardin'in Midyat ilçesi ve yine Hakkâri bu illerin başında geliyor. Tabii, bu illerde sağanak yağmur yağar, sağanak da olur, bunda bir problem yok fakat her seferinde bu sağanaktan sonra derelerin taşması, yolları su basması, gündelik hayatın aksamasının sorumluluğu kimdedir, gerçekten sormak istiyoruz.

Şimdi, Derecik ile Şemdinli arasındaki yoldan bir manzara göstermek istiyorum. Bakın, insanlar kepeçlerle taşıyor. Bu yolu yapan, bu yolu bu hâle getiren Ulaştırma Bakanına sesleniyorum: Acaba kendisi neyle meşgul? Hakkâri, bu ülkenin memleketi değil mi, bu ülkenin ili değil mi? Hakkâri'deki yollarla ilgili bir derdi var mı, sormak istiyoruz.

Bakın, bu iki şehirler arası yol. Bu yol neresi? Van ile Hakkâri yolu. Yol kapanmış, günlerdir hastalar hastaneye ulaşamıyor, kente gıda girmiyor, ticaret durmuş durumda, tedarik zinciri aksamış durumda ama bakıyorsunuz, herkesin keyfi yerinde. Sanki Hakkâri'yi memleketten çıkarmışlar, Türkiye'nin sınırlarından çıkarmışlar gibi bir pozisyon alıyorlar. Biz bunu kabul etmiyoruz, Hakkâri halkı bunu kabul etmiyor. Kış gelir, çığ düşer yollar kapanır. Çığlardan insanlar Hakkâri'den Van'a gidemiyorlar, Van'dan Hakkâri'ye gelemiyorlar. Yağmur yağar, heyelan olur, hiçbir önlem alınmıyor. Biz soruyoruz ya, neden? Yol yapmak bu kadar zor mu? İstinat duvarı yapmak bu kadar zor mu? Heyelanı engellemek bu kadar zor mu? 21'inci yüzyılda Hakkâri'nin yaşam hakkını gözetmeyen bu iktidarın bu tutumunu asla ama asla kabul etmiyoruz.

Bakın, yol yapmıyorlar, yaptıkları yolları su basıyor; insanlar yoldan geçip hastaneye gidemiyor, evine ulaşamıyor ama maşallah, Hakkâri'de adliye çok iyi çalışıyor. Hakkâri'ye kayyum atandığında protesto gösterisine katılan ve AKP'li Zeydin Kaya'nın akrabaları tarafından darbedilen 19 gence toplamda elli bir yıla yakın ceza verildi.

Şimdi, soruyoruz... Kayyum atamayı hak görüyorsunuz, kayyum atamayı bir problem olarak görmüyorsunuz, seçmen iradesine el koyuyorsunuz, seçme ve seçilme hakkını gasbediyorsunuz ve bütün bunları protesto etmek için sokağa çıkan gençlere hem işkence ediyorsunuz, darbediyorsunuz hem de utanmadan, sıkılmadan elli bir yıla varan cezalar veriyorsunuz. Böyle bir şey var mı ya Sayın Başkan! Soruyorum: Bu, hangi vicdanda var ya? Protesto anayasal bir hak değil mi? Bir seçmenin seçtiği belediye başkanına kayyum atandığında sokağa çıkmasının, "İrademi gasbedemezsiniz." demesinin, "Bu yanlıştır." demesinin nesi suç? Kim icat ediyor bu suçu? Kime göre suç?

Hukuku askıya almışlar, Anayasa'yı askıya almışlar, ülkeyi çiftliğe çevirmişler. Sokağa çıkana cop, madenciye cop, kayyum protestosuna cop, gazeteciye cop. Koca ülkeyi tımarhaneye çevirdiler. Bu gençlere elli bir yıl ceza verecek ne var ya, ne var bu dosyalarda? Ama AKP il teşkilatı orada çalışıyor, düşman ceza hukuku işliyor. Yargıçlar AKP'nin il, ilçe teşkilatlarının karşısında düğme ilikliyolar, "Tabii, efendim; olur efendim." diyorlar. Biz bunu asla kabul etmiyoruz.

Önce halkımıza hizmet edin, önce halkımıza eşit davranmayı öğrenin. Önce Hakkâri halkının yurttaşlık hakkını, anayasal hakkını tanıyacaksınız; bu bir lütf değil, bu temel bir hak ve bu hak için mücadele edenlere de saygı duymayı öğreneceksiniz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) O anlamıyla, bir kez daha, bu düşman ceza hukukuna karşı mücadele ettiğimizi ve edeceğimizi ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, bugün 22 Nisan Kürt gazeteciler günü. Tam yüz yirmi sekiz yıl önce Kahire'de Mikdat Mithat Bedirhan'ın öncülüğünde gazete kuruldu ve o günden bugüne de Kürt gazeteciliği yüz yirmi sekiz yıldır ayakta kalmaya çalışıyor. Kahire'den Cenevre'ye, oradan Londra'ya, oradan İstanbul'a uzanan çok uzun bir serüveni var. Çoğu zaman sürgün koşullarında, çoğu zaman asimilasyon koşullarında, çoğu zaman baskı ve zor koşullarda yazdı Kürt gazeteciler ve bugüne eriştiler, bugüne getirdiler Kürt gazeteciliğini. Bir gün olsun hakikati yazmaktan imtina etmediler, bir gün zulmün karşısında boyun bükmediler ve her biri de tarihin onur sayfasında isimlerini yazdılar.

Bu vesileyle, bir kez daha, bugün de hâlihazırda gazeteci olmanın suç olduğu bir ülkede olduğumuzu ve gazetecilik yaptığı için de insanların cezaevinde tutulduğunu da hatırlatmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Bir kez daha, gazetecilik suç değildir diyoruz ve bütün cezaevindeki gazetecilerin de serbest bırakılma çağrısını yapıyorum. Bu vesileyle, Musa Anter'den Gurbetelli Ersöz'e, Nagihan Akarsel'den Cihan Bilgin, Nazım Daştan'a kadar hakikati yazan ve bu uğurda yaşamını yitiren herkesi de minnetle, saygıyla yâd ettiğimi ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, günlerdir Türkiye kamuoyu Gülistan Doku dosyasını konuşuyor. Bugün bizim de bir önergemiz var, biz de bunu Meclisin gündemine getirmek istedik. İlk defa mı getirdik? Hayır. Kaç defa buraya grup önerisi olarak indirdik, her seferinde şurada oturan eller havaya kalktı ve Gülistan Doku dosyasının araştırılmasını engellediler. Niye engellemişler? Öğrendik ki atadıkları Vali zaten işin başındaymış, öğrendik ki dönemin Emniyet Müdürü, İl Emniyet Müdürü işin başındaymış, öğrendik ki Tunceli İl Sağlık Müdürü, o dönemin Başhekimisi işin içindeymiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Yani bir bütün halkın malından, canından sorumlu olan bir mülki idare amiri bir cinayet suçlusu oğlunu korumuş, kollamış; yetmemiş, devletin bütün kurumlarını ve bütün birimlerini de bu suçun parçası yapmış. Peki, bunun sorumluluğu sadece o Valide mi? Hükûmetin sorumluluğu yok mu? Dönemin İçişleri Bakanlığının sorumluluğu yok mu? Elbette var, elbette var. Biz burada "Gülistan Doku nerede?" dediğimizde, biz sokakta "Gülistan Doku nerede?" dediğimizde itiraz edenler, burada sözlerimizi kesenler, sokakta karşımıza polis dikenler bizzat bu sürecin parçasıdır ve sorumlusudur. Sayın Adalet Bakanı diyor ya "Ucu nereye giderse gitsin." Evet, bekliyoruz, bu sözü önemsiyoruz; ucu kime giderse gitsin başta da dönemin İçişleri Bakanı Süleyman Soylu olmak üzere herkesin araştırılması, herkesin bu konuda ifade vermesi gerektiğinin de altını çizmek istiyorum.

BAŞKAN - Son dakikayı veriyorum.

Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim.

Sürem kalmadı ama 23 Nisanın arifesindeyiz, yarın 23 Nisan ve Çocuk Bayramı. Bu ülkede Meclisin... Çocuk Bayramı hediye edilen tek Meclisteyiz ama ne yazık ki çocukların yoksulluk içinde yaşamını yürüttüğü ülkelerden de biriyiz. Bugün Çocuk Bayramı hediye edilen ülke gerçeği ile çocukların okula aç gidip geldiği, MESEM’lerde yaşamını yitirdiği ülke gerçeğinin aynı anda yaşandığını da ifade etmek istiyorum. Bu konuda söylenecek çok şey var ama şunu söyleyerek bitireyim Sayın Başkan: Bu ülkenin bir çocuk bakanlığına ihtiyacı var, bu ülkede çocuğun üstün yararını gözeten bir anlayışa ihtiyaç var ve özellikle de Meclisin çocuğun yanında duracağı, çocuklar için yasa yapacağı bir sürece girmemiz gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Bütün çocukların yarınki 23 Nisanını kutluyorum ve ana dilinde eğitim alamayan çocuklar gerçeğinin de altını çizmek istiyorum. Artık bu ülkenin de bu utançtan kurtulması gerektiğini de ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Gökhan Günaydın.

Buyurun Sayın Günaydın.

42.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, 15 Nisanda Çorum'da olmalarının nedenine, Mihaliççik'ta linyit madeninde çalışan madencilere, Gülistan Doku'ya, Merdan Yanardağ'a ve Tele1'e ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; evet, bugün 22 Nisan; geçen hafta bugün yani 15 Nisan günü Çorum'daydık. Neden? Çünkü bir esnaf arkadaşımız mahkeme karşısına çıkartıldı, çok ağır bir suç işlemişti(!) Neydi işlediği suç? Çünkü aralık ayının son günü Çorum arastasında -ki orası beş yüz altı yüz yıllık bir ticaret merkezidir- “Bakın, öğleden sonra oldu, biz daha sifтах yapamadık; döner tezgâhı duruyor -ben bir tane ampul satamadım- buna karşılık ‘Sen fiş kesmiyorsun.’ diye gelip vergi memurları bana ceza kesiyorlar.” diye durumunu anlattı. Bu arkadaşı yalan bilgiyi alenen yayma suçundan iddianame düzenleyip hâkimin karşısına çıkarttılar. Sebebi kimdir bunun? Sebebi hepimiziz, burada turuncu koltuklarda oturan 600 milletvekilinin tamamıdır bunun sebebi çünkü bu yasayı biz çıkarttık, başka biri çıkartmadı. Yalan bilgiyi alenen yayma meselesinin bu memleketi nereye getireceğini muhalefet partileri olarak her şekilde ve her platformda söyledik, burada itiraz ettik; yetmedi, Anayasa Mahkemesine götürdük. O koca binada, yüksek yüksek kürsülerde oturan hâkimler tınmadılar; yürütmeyi durdurma vermediler, iptal vermediler ve Çorum’da bir esnaf arkadaşımız bu nedenle mahkemenin karşısına çıktı. Yaydığı yalan bilgi değildi, yalan bilgiyi alenen yaymıyordu, durumunu anlatıyordu. Bize Çorum’da dediler ki: “Ağzını açan olursa iddianameyi yazarız, hâkimin karşısına dikeriz.” ve o mahkemede -YENİ YOL Partisinin Grup Başkan Vekili, Grup Başkanı Sevgili Bülent Kaya arkadaşım söyledi ve Cumhuriyet Halk Partili ve Saadet Partili milletvekilleri oradaydı- savcı “Bu ceza yetmez, daha da ağırlaştırılsın.” dedi. Birbirimize baktık “Allah düşürmesin.” dedik. Memlekette adalet bitmişse, memlekette herkesin kullanabileceği yasalar çıkıyor ise Allah hepimizi korusun. Bu gidiş, gidiş değil; herkesi ikaz ediyorum.

Gelelim madenci arkadaşlarımızın durumuna. Ben 10 Nisan tarihinde de Zonguldak'taydım; Üzülmaz'de Taşkömürü Kurumunun Üzülmaz Maden Ocağı'na girdim, eksi 320 metrede madenci arkadaşlarımla beraber kömür çıkardım. Bunu yapabilmek için önce asansörle aşağı indik, sonra

“fayton” dedikleri bir raylı sistemle yaklaşık on beş dakika gittik, sonra da yürüdük yarım saat yani kömür çıkaracağınız yere ulaşabilmeniz bile çok ciddi bir psikolojik bütünlük ve çok ciddi bir fiziksel güç gerektiriyor. Bu arkadaşlar, bunun gibi madenci olan arkadaşlar yani Mihaliççik’ta linyit madeninde çalışan arkadaşlar iki ila sekiz aydır maaşlarını alamıyorlar. Adam madene giriyor, linyit kömürü çıkarıyor ama onun patronu olacak adam onun maaşını vermiyor. Ne yapsınlar, ne yapsınlar? Çoluk çocuk evde aç, insanlar ekmek bekliyor. Yollara düşmüşler, 12 Nisanda yola düşmüşler “Başkentimizde bizi dinleyenler olur, nasıl olsa orada büyüklerimiz var.” diye Ankara’ya gelmişler. Sekiz gün yürümüşler, 20 Nisanda Ankara’ya gelmişler, 21 Nisanda polis sabah altıda bunları gözaltına almış. Sebebi ne biliyor musunuz? Kendilerine yaşam alanı oluşturmak! Neymiş bu? Yani Ankara’nın ayazından korunmak için altlarına mukavva kutu sermişler, üstlerine de battaniye çekerek soğuktan korunmaya çalışmışlar. Polis diyor ki yani madencinin parasını vererek maaşını verdiği polis diyor ki: “Sen kendine yaşam alanı oluşturuyorsun.” Bu çocukları, 110 çocuğu, 110 madencimizi gözaltına alıyorlar. Ben şimdi soruyorum: Ona maaşını vermeyen, onun emeğini sömürenlerden mi hesap sormak lazım yoksa madencinin mi yakasına yapışmak lazım? Yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar) O arkadaşlardan 80’den fazlası şu anda açlık grevinde. Çoluğu çocuğu “Devlete, Ankara’ya güvenecek miyim yoksa burası bir çeteye mi dönüşmüş?” diye bakıyor, cevabını biz vereceğiz arkadaşlar. Ya o madenci kardeşlerimizin alın terinin karşılığını almalarına vesile olacağız -bugün beni ziyaret ettiler, onları dinlerken gözlerim doldu- ya da bu memleket patronların memleketi, sizin sesinizi çıkartmaya hakkınız yok diyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Doğrusu neyse onu yapacağız; biz yapıyoruz, herkesi buraya davet ediyorum.

Şimdi, 5 Ocak 2020’de Gülistan Doku kaybedildi; üzerinden altı buçuk yıl geçti arkadaşlar, bu altı buçuk yıl boyunca Tunceli’de 4 vali değişti, Tunceli’de 4 Emniyet Müdürü değişti; memlekette 3 İçişleri Bakanı değişti, Süleyman Soylu gitti, Ali Yerlikaya geldi, o da gitti, yenisi geldi; memlekette 4 Adalet Bakanı değişti, Abdulhamit Gül -buralarda Grup Başkan Vekilliği yapıyor- Bekir Bozdağ -buralarda Meclis Başkan Vekilliği yapıyor- Yılmaz Tunç, bunlar gittiler, yerlerine yenisi geldi. Altı buçuk yıl boyunca, arkadaşlarımız da ifade etti, defalarca araştırma önergesi sunduk, defalarca basın toplantıları yaptık. Bize ne anlattınız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - “Muhtemelen baraja düşmüştür.” diye 3 kere barajın suyunu boşalttınız. Şimdi anlaşıyor ki o barajın suyunu boşaltan Vali oğlunu korumaya çalışıyormuş. İddia o ki oğlu 20 yaşında, lüks araçlarda torpido gözünde silahlarla dolaşıyormuş, “Hamile kaldı, kafasına sıktım.” diyormuş iddia o ki! Buraya kadar olanlar yeterince acı ama orası bir çeteye dönüşmüş. Valinin koruma polisi, memleketin Tunceli Devlet Hastanesinin Başhekimi kayıtları siliyor, memleketin polisi güvenlik kameralarını siliyor, memleketin dijitalcisi sim kartını siliyor ve böylece bir çete hâlinde, kadınlarımız, çocuklarımız kaybediliyor. Ben söyleyeyim: Gülistan Doku’yu ararken o barajın dibinde bulduğunuz 2 ayrı kadın cesedi daha var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son dakikayı veriyorum.

Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bu anneler daha kaç gün, kaç yıl, daha kaç zaman çocuklarının kemiklerini arayacaklar? Bütün bu utanç bu memlekete yetmiyor mu arkadaşlar? Bütün bunlar adı vakalar değil memlekette sistemin nereye geldiğine ilişkin işaretlerdir.

Bir de Merdan Yanardağ ve Tele1'den söz etmek lazım. Merdan Yanardağ'ı 24 Ekimde gözaltına aldınız; gözaltına almanın sebebi neydi? Casusluk. Uydurmanın dibidir; antiemperyalisttir, yurtseverdir Merdan Yanardağ, yirmi beş yıldır tanırım. Adamın gözaltında daha ifadesi olmadan televizyonuna el koydunuz, kayyum gönderdiniz. Şimdi, ne yapıyorsunuz? Daha ilk duruşması yapılmamış, adamın televizyonunu haraç mezat satmaya kalkıyorsunuz. Sorumlu kim? Sorumlu sizsiniz. Sebebi ne biliyor musunuz? TMSF'ye ne yetki verdiniz? Şirketlere kayyum atanmasını düzenleyen 7539 sayılı Kanun'da müsaderе kararı kesinleşmeden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Selamlayacağım Başkanım.

Peki, bitirdim.

BAŞKAN - Size bakmadan...

Peki, teşekkür ederim Sayın Günaydın.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Muhammet Emin Akbaşoğlu.

Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

43.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Millî Sporcu Rıza Kayaalp'a, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve bugün görüşülecek olan kanun teklifine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimiz, hepimizi hürmetle, muhabbetle selamlıyorum.

Sözlerimin başında, millî sporcumuz Rıza Kayaalp'ın 13'üncü kez Avrupa Şampiyonu olmasının mutluluğunu hep beraber dün yaşadık; kendisini tebrik ediyorum. Emekle, sabırla, inançla yazılmış büyük bir başarı hikâyesi söz konusu. Finaldeki o net galibiyet hepimizin göğsünü kabarttı. Ay yıldızlı al bayrağımız gönderde bir kez daha dalgalandı. Bu vesileyle hem Rıza Kayaalp'ı hem de milletimize bu başarıları tattıran bütün sporcularımızı -yüce Meclisin çatısı altından tebriklerimle, teşekkürlerimle kendilerini- daha üstün başarılarla inşallah namzet olarak görüyoruz.

Şunu ifade etmek isterim ki bazı konuşmalar ortaya kondu. Dün bu Mecliste yapmış olduğum konuşmadan bir bölümü okumak istiyorum: “Sözlerimin başında, geçtiğimiz hafta Siverek'te ve Kahramanmaraş'ta hepimizin yüreğini dağlayan elim hadiselerde vefat eden Ayla Öğretmenimiz ve yavrularımız başta olmak üzere, burada Rahmetirahman'a kavuşan bütün şehitlerimizi hürmetle yâd ediyorum, yaralılarımıza Allah'tan acil şifalar diliyorum, velilerine, anne-babalarına sabırcemil niyaz ediyorum. Bu, hepimizin ortak acısıdır. Buna dair bu dijital bozgunculuğa feda edecek tek bir yavrumuz dahi olamaz. Bu ülkenin bütün çocukları bizim çocuklarımızdır. Onlarla ilgili her türlü tedbirin alınmasına dair sağlam irademizi inşallah hem Hükümetçe hem Meclisçe ortaya koymak için buradayız. Bugün de buna dair bir araştırma önergesiyle bu konuların mutlaka önlenmesine dair, ilgili tedbirlerin gözden geçirilmesine dair ortaklaşa irademizi hep beraber ortaya koyacağız. Şunu ifade etmek isterim ki: Biz bu konuda asla ve kata yasaklayıcı, özgürlükleri kısıtlayıcı bir yaklaşım içerisinde değil, koruyucu, düzenleyici ve bu konuda ailenin, annenin, babanın, çocukların gerçekten hem maddi hem manevi gelişimini sıhhatli bir şekilde geliştirmenin peşindeyiz. Geçtiğimiz hafta görüştüğümüz kanun da tam da buna dairdir.” Çünkü konuşmam; tutanaktan okudum ve dolayısıyla hiçbir olayı çarpıtmamak gerektiğini ifade etmek isterim. Hem milletvekillerimiz hem Bakanlarımız hem Sayın Cumhurbaşkanımız hiçbir kimseyi... İstisnasız bir şekilde gerekli taziyelerde bulunulmuş, hem 8 yavrumuza hem de fedakâr Ayla Öğretmenimizin ailesine başsağlığı dilekleri ifade edilmiş...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Ama vefat eden 9 kişi Başkanım, 9 çocuğumuz var, 9 yavrumuz var.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...ve bu konuyla ilgili açık bir şekilde, kamuoyunun da bilgisi dâhilinde, gereken özen hakikaten hepimiz tarafından gösterilmiştir.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Başkanım, hâlâ “8” diyorsunuz, bakın, 9.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Olayların çarpıtılmaması ve istismar siyasetine...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Hâlâ “8” diyorsunuz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Acıyı hakikaten siyasetin merkezine yerleştirmek gerekir.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Ya, hâlâ “8” diyorsun Sayın Başkan, hâlâ “8” diyorsun; 9. Bak, hâlâ söylüyorsunuz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - 9 yavrumuzla beraber...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Hah, şöyle!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Siz “8” diyorsunuz.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Ya, “9” diyoruz. Ya, matematik...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Biz 9 yavrumuza ve Leyla Öğretmenimize dönük Sayın Cumhurbaşkanımızın da bu konuda, bakın, aileyi arayarak taziyelerini sunduğunu ifade ediyorum; milletvekillerimiz, il başkanımız, Bakanlarımız taziyede bulunmuşlardır diyorum; bunu hâlâ çarpıtarak, olayları çarpıtarak istismar siyaseti yapmamanız gerektiğini ifade ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Ya, Başkanım, neyin çarpıtması Allah'ını seversen? Hâlâ “8” diyorsun sabahdan beri, bir de bana “çarpıtma” diyorsun ya! Bu kadar alenen yalan söylemek olmaz ya, yüzüme bakarak söylüyorsun ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Önergeyle, bakın, bütün hepsine...

BAŞKAN - Bir dakika.

Buyurun, tamamlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Cumhurbaşkanımız sizin istisna tutulduğunu söylediğiniz yavrumuzun da babasını arayarak taziyede bulunmuştur. Bunu çarpıtan sizsiniz.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Burada cenaze listesi, burada, burada!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu meseleyi böyle maalesef burada konuşmak gerçekten yakıcı bir durum. Bu yalan ve iftira...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Yalan size yakışır ya, ne “yalan, iftira” ya! Burada liste, burada, burada. Biraz omurgalı olun ya! Liste burada, biraz omurgalı ol Sayın Başkan!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...ve vicdanlara dönük, vicdanları karartan bir yaklaşıma bakmak ve görmek istiyorsanız lütfen aynaya bakın. Bunu reddediyoruz.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - “Yalan, iftira” sözünü söylerken hâlâ yalan söylüyorsun ya, hâlâ yalan söylüyorsun!

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Dinleyin ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bütün bu konuda, milletvekili arkadaşlarımız, en başından itibaren orada istisnasız bütün yavrularımızın yanında olmuşlardır, taziyelerine gitmişlerdir, yaralarını sarmak için onları kucaklamışlardır. Bütün yavrular bizim yavrularımızdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Laf salatası!

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - “Bir tek kişiyi dahi feda edemeyiz.” diyen de dün bizdik. Bunları kimsenin çarpıtmaya hakkı yoktur. Burada tam da bu yavrularımızla ilgili, 15 yaşını doldurmamış çocuklarla ilgili, sosyal medya, dijital mecralarla ilgili düzenlemeyle ilgili konuşmaları yaptığımız esnada ve aynı zamanda on altı haftadan yirmi dört haftaya analık izninin çıkartılmasıyla ilgili düzenlemeyi getirdiğimiz bir süreçte dün de yaşadığımız, onlarca defa hem maalesef karar yeter sayısı hem yoklamayla direnenler muhalefet olduğu hâlde, bu konuyla ilgili yansıtmayla, bu suçlamaların bize yapılmasını, grubumuza yapılmasını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son dakikayı veriyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Grubumuza bu tür asılsız iddialar, bühnanlar ve iftiraları ve Sayın Cumhurbaşkanımıza, bakanlarımıza, milletvekillerimize, grubumuza dönük bu tür iftiraları, iddiaları reddettiğimizi ifade ediyorum ve inşallah, bugün görüşülecek kanunla ilgili, geçici maddeye dair önergemizle kamuda ve özel sektörde analık izni süresini on altı haftadan yirmi dört haftaya çıkartan kanun teklifimizle ilgili, 1 Nisan 2026 tarihi itibarıyla tamamlamamış personele de bu hakkın getirilmesiyle ilgili önergeyi de sunacağımızı ve yüce Meclisin bu konudaki takdirini de milletimize arz ediyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Dijital mecraları ne yaptınız?

BAŞKAN - Sayın Kaya, buyurun.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir polemik yapmak için söylemiyorum ama Allah rızası için, her şeyi savunmak zorunda değiliz, yanlışla “yanlış” demeyi de bilmemiz lazım.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Kaldı ki erdemdir.

BÜLENT KAYA (Devamla) - Bir insan yanlış söyleyebilir, yanlışabilir ama aleni bir gerçeği, “Yalan söylüyorsunuz! İftira atıyorsunuz!” diye sesini yükselterek gerçekleri örtemez.

Ne dedim ben? Bakın, 8 yavrumuzla ilgili, hangi bakanlarımızın cenaze törenine katıldığını tek tek söyledim, dedim ki: “Sadece Yusuf kardeşimizin cenaze törenine hiçbir bakan katılmadı.” Çıkın, deyin ki: “Sayın Bülent Kaya, sen yalan söylüyorsun, o yavrumuzun cenazesine de bakanlar gitti.” Ya, o yavrumuzun cenazesine gönderecek bir bakan bulamadınız mı? Bakın, aynı cenaze törenine İçişleri, Sağlık ve Aile Bakanları olmak üzere 3 kişinin katıldığı cenazeler var, birini de oraya gönderebilirsiniz. Burada “Yalan söylüyorsunuz, iftira ediyorsunuz.” diyerek başkalarına... Kendinize ayna tutup kendinizi o aynada görmeyin. “Yalan söylüyorsunuz, iftira ediyorsunuz.” demek için elinizde bir gerçek olması lazım.

Sayın Akbaşoğlu konuşmasının başından sonuna kadar, orada, bakın, 9 yavrumuz şehit olup hayatını kaybetmiş olmasına rağmen, hâlâ konuşmasında “8 yavrumuz ve öğretmenimiz bizim için aynı değerdedir...” Ya, “9 kişi” diyorum, “Ya, sen ‘8’ söylüyorsun, ben ‘9’ dedim.” diyor. Ya, bunun neresini düzeltiyim Allah rızası için? Bilinçaltına o kadar yerleşmiş ki söylerken bile “8” diyor, “9” diyemiyor, ondan sonra da bana “Çarpıtıyorsunuz, iftira atıyorsunuz...” Ya, bu kadar kolay olmamalı birbirimizi suçlamak.

Sayın Başkanım, cevap verecekseniz net bir şey söylüyorum, çıkın deyin ki “Sendeki bilgi yanlış; 8 yavrumuzun değil, 9 yavrumuzun da cenaze törenine bizzat bakanlarımız katıldı.” İddia bu, net. Yandan, sağdan soldan dolanmaya gerek yok, iddia bu, cevap verin verecekseniz.

MEHMET ŞAHİN (Kahramanmaraş) - Bugün İYİ Partinin grup önerisi sırasında il Milletvekili Mehmet Şahin cevap verecek; dışarı çıkmanı istemiyorum, dinleyeceksin cevabı!

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sen kim oluyorsun da seni muhatap alıyorum? Senin emrinle mi kalacağım burada?

MEHMET ŞAHİN (Kahramanmaraş) - Sen dinleyeceksin cevabı!

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Milletvekili, Milletvekili, Milletvekili! “Kim oluyorsun?” ne demek!

MEHMET ŞAHİN (Kahramanmaraş) - Cevabı dinleyeceksin! Çarpıyorsun! Çarpıyorsun!

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Ya, sus, bağırma! Muhatabım sen değilsin ya! Otur yerine! Otur yerine! Muhatabım sen değilsin!

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Sen bağırıyorsun ya!

MEHMET ŞAHİN (Kahramanmaraş) - Yüreğin yetiyorsa il Milletvekili Mehmet Şahin’in konuşmasını dinleyeceksin!

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Yeter germe, germe, ortalığı germe!

MEHMET ŞAHİN (Kahramanmaraş) - Yüreğin yetiyorsa bugün dinleyeceksin!

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Senin konuşmanı dinlemek zorunda değilim! Otur yerine!

BAŞKAN - Buyurun.

2.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya’nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

Bakın, siz yaklaşık on dakikalık konuşmanızı grubumuza dönük, Hükümetimize dönük olarak bir iddia üzerinden, iftiralar ve vicdan kararmasıyla ilgili yorumlamalar, olayları çarpıtmalarla bir konuşma yaptınız. Biraz sonra metni çıkaracağım, hep beraber bu konuyla ilgili de tutanaklara ne söylediklerinizi geçireceğim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Başkan, hangi bakan gitmiş? Hangi bakan gitmiş, onu söyleyin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Ama bu çok açık bir şekilde...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Varsa özür dilemesini de biliriz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Hangi bakan gitmiş? Hangi bakan gitmiş?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bakın, sonuç itibarıyla ayrımcılık yapıldığı, bu yavrumuzla ilgili ayrımcılık yapıldığı ve “vicdanı kararanlar” diye grubumuza dönük bir yaklaşım sergilendi.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ya, soruya cevap versene! Soruya cevap ver ya!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Ya, kim gitmiş, kim? Kim gitmiş?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Soruya cevap ver!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Ya, kim gitmiş? Kim gitmiş cenazeye? Bakanın adı var mı?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Yorumlamalara ilişkin ben de sizin çarpıtıcı ve her türlü istismar yorumlarınıza bu şekilde cevap verdim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Hangi bakan gitmiş, hangi bakan? Hangi bakan gitmiş?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bu konuyla ilgili önergelerde de bizzat Kahramanmaraş milletvekillerimiz de olayları net bir şekilde anlatacak.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Ya, sen bilmiyor musun?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Grup Başkan Vekilisin; “Hangi bakan gitti?” diye soruyor.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Hangi bakan gitti?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - “Hangi bakan gitti?” diye soruyor; Grup Başkan Vekilisin.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Hangi bakan gitti?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bakın, Kahramanmaraş milletvekillerimiz taziye de bulunmuşlardır.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Ya, milletvekilinden bahsetmedim; ben, milletvekilinden bahsetmedim, bakandan bahsettim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bütün...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Ya, özür dile! Özür dileyin, özür dileyin ya!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ne anlatıyorsun, soruya cevap ver, soruya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bütün bu ailelerde bütün yavrularımıza... 9 yavrumuzun da ailesine Sayın Cumhurbaşkanımız taziye de bulunmuştur.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Ayıp ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Ama sizin iddianız, istismar siyasetiyle ayrımcılık yapıldığına dair bir iftiradır.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Ya, ne ilgisi var ya?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Kim gitti, kim? Cenazeye kim gitti?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Hiçbir ayrımcılık yapılmamıştır, konuşmamda da bunu ifade ettim; çarpıttınız olayları.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Kim gitti? Kim gitti?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bütün her şeyi bağlamından kopararak ortaya koydunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Niye bağıırıyorsun, niye bağıırıyorsun?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bağıırmayıp ne yapsın, bağıırmayıp ne yapsın?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - İftiranızı size iade ediyorum!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ne yapsın bağıırmayıp, mecbur bağıııyor işte yani.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Söyleyecek sözü olmayınca...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, ben sadece...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Kaya.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- *İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım, Cumhurbaşkanımız bir telefonla arayıp taziyede bulunmuş mu, bulunmamış mı, bilmiyorum, bulunmuş da olabilir. Ben, şunu eleştirdim: Bakın, bakanlarımızın bu cenaze törenlerinin 8'ine giderken 9'uncusuna gitmediğine dair veriler var. Milletvekili arkadaşlarımız gitmiştir, aileye taziyede bulunmuşlardır, Bakanlarımız daha sonradan aramış da olabilirler; bilmiyorum. Benim cevabını aradığım soru şu: Bu 8 kişinin cenaze törenine bakanlar giderken niçin bu diğer yavrumuzun cenaze töreninde bakanlar hazır bulunmadı? Soru bu. "Ya, hassasiyet gösterdik, milletvekillerimiz gitti." Böyle bir suçlamada bulunmadım ki. Bu bakanların davranışını niçin eleştirmiyorsunuz, net bu yani başka bir yere dolandırmaya gerek yok.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Ya, cenazeye giderken bile soy kütüğüne bakıyorsunuz ya!

MEHMET ŞAHİN (Kahramanmaraş) - Biraz sonra açıklayacağım, sabret.

BAŞKAN - Ya, laf atma Hocam sen.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Bekliyoruz, seni bekliyoruz, sabırla bekliyoruz Mehmet Bey.

BAŞKAN - Maraş, Maraş olalı...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Aydınlatayım isterseniz.

BAŞKAN - Peki, teşekkürler.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**A) ÇEŞİTLİ İŞLER (Devam)**

3.- *Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Sakarya Hendek'ten gelen muhtarlara "Hoş geldiniz." denilmesi*

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Sakarya Hendek'ten gelen muhtarlar dinleyici locasından bizi dinlemektedirler; kendilerine hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

B) ÖNERGELER

1.- *Başkanlıkça, Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 22/4/2026 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/139)*

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu üyeliğinden istifasına dair yazı 22 Nisan 2026 tarihinde Başkanlığa ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

VIII.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- YENİ YOL Grubunun, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 19 milletvekili tarafından, “hobi bahçesi” adı altında yürütülen satış ve yapılaşma faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan vatandaş mağduriyetlerinin hukuki, ekonomik ve sosyal boyutlarıyla araştırılması ve zararların telafisine yönelik gerekli yasal ve idari düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla 22/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Nisan 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

22/4/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 22/4/2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Bülent Kaya

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 19 milletvekili tarafından, hobi bahçesi adı altında yürütülen satış ve yapılaşma faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan vatandaş mağduriyetlerinin hukuki, ekonomik ve sosyal boyutlarıyla araştırılması ve zararların telafisine yönelik gerekli yasal ve idari düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla 22/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 22/4/2026 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere YENİ YOL Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Selçuk Özdağ.

Buyurun Sayın Özdağ. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hobi bahçesi konusunda ortaya çıkan vatandaş mağduriyetlerinin araştırılmasını talep eden grup önerimiz üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2020 yılında bu Meclis hobi bahçeleriyle ilgili bir kanun çıkarmış ve aynı şekilde 2026 yılında da yeni bir kanun teklifi komisyondan geçmiş, Genel Kurula gelmeyi bekliyor. Nedir bu hobi bahçeleri? Dünyanın her yerinde var, Rusya’da 60 milyon hobi bahçesi var. Almanya’da ve Avrupa Birliği ülkelerinde de bu hobi bahçeleri bizzat teşvik ediliyor, hatta buraların fideleri ve ağaçları da belediyeler tarafından ve hükûmet tarafından da vatandaşlara tahsis ediliyor. Bugün Türkiye’de 7 milyon kişinin -bu rakamlar tahmini rakamlar- böyle hobi bahçelerinin olduğu söyleniyor ve burada, bu hobi bahçeleri yirmi yıldır Türkiye’nin gündeminde. İnsanlar köyden şehre doğru geldiler arkadaşlar, köyden şehre doğru gelirken bu göçü de doğru yönetemedik ve bir arabesk oluştu. Bu şehir ile köy arasında bir nokta oluşturduk. Periferide ise bazı evler oluştu, bu evler gecekondular, bu gecekondular da Türkiye’nin ciddi şekilde problemi. Ardından buralardan imarlar geçti, betonlaştı, yeniden vatandaş toprağa hasret kaldı, suya hasret kaldı, çiçeğe hasret kaldı ve tekrar “Şehirlerin kenarlarında bu tür hobi bahçeleri oluşturalım.” dediler, oluşturdular ve buradan şimdi şöyle söyleniyor: “Ne yani, bu binalar kaçak değil mi? Bu tarlalar tarım arazileri değil mi?” Tarım arazileridir, doğrudur. Peki, tarım arazilerine bu ülkede

nasıl organize sanayiler yapıldığını, nasıl evler yapıldığını, nasıl oralara imar ve iskân izni verildiğini bilmiyor muyuz biz? Peki, o zaman tarım arazileri değil miydi buralar? Gelin, onlarla ilgili bir araştırma yapalım, hangisinin dekarı fazla; bunların dekarı mı fazla, bunların dekarı mı fazla? Sonra diyorlar ki: “Ne yapalım yani kanunu delmişler, kooperatif kurmuşlar.” Bu 7 milyon kişi de kooperatiften mi istifade etmiş? Hayır, değil. “Selçuk Özdağ, sen -niçin- bu kaçak yapıları destekliyor musun?” Peki, siz niye imar affı çıkardınız? İmar barışını niye çıkardınız? İmar barışında kaçak değil miydi o evler, o binalar kaçak değil miydi hem de şehrin göbeğinde hem de deniz kenarlarında? Denize sıfır olan yerlerdeki evlere depreme dayanıklı mı değil mi, estetiği bozuyor mu bozmuyor mu demeyerek, imar affına “imar barışı” diyerek milyonlarca ev verdiniz. Bu evlere imar izni verdiniz, iskân izni verdiniz, ardından tekrar iskân izni verecektiniz, deprem olunca vazgeçtiniz. Eğer deprem olmasaydı, 70 bin kişi ölmemiş olsaydı onlara da bir imar affı verecektiniz. Niye? “Hazineye para getirsin.” diye, yoksa o vatandaşları rahat ettirelim diye değil. Biz diyoruz ki: Yasakçı bir zihniyetle yaklaşmayın buraya, doğru bir zihniyetle yaklaşın. Gelin, bir araştırma komisyonu kuralım veya Hükümet gelsin, kanunları doğru yapsın ve paydaşlarıyla görüşerek yapsın. Bu insanlar buralarda evlerine elektrik taşımışlar. Siz görmediniz mi bu elektrikler gelirken, bağlanırken. “Efendim, kooperatifler üzerinden geldi.” Hepsini mi böyle geldi? Buralara sular bağlandı. Peki, bu sular belediyelerde... Daha çok 2019 yılı öncesinde AK PARTİ’li belediyelerdi, sonra da CHP’li belediyeler, MHP’li belediyeler, İYİ Partili belediyeler oldu. Görmediniz mi burayı? 11 milyon üyenizin olduğunu söylüyorsunuz, bu üyeler size haber vermedi mi? “Buralar tarım arazileri, buralara elektrik bağlanmaz, buralara su bağlanmaz.” demediler mi sizlere, duyurmadılar mı? Duyurdular ama duymazlıktan geldiniz. Şimdi, kalkmışsınız, diyorsunuz ki: “Burada villalar yapıldı.” Bu villalar yapılırken niye görmediniz? Görseydiniz.

Bir de şunu yapmak istiyorsunuz: “Efendim, belediyeler sorumlu.” Bunlar yıkılırken belediyeleri sorumlu tutuyorsunuz. Peki, belediyeleri sorumlu tuttuğunuz zaman, belediyeler burayı yıkmazsa ne oluyor bu belediyelerle ilgili? Ben size söyleyeyim mi ne olduğunu değerli arkadaşlar. Bakın, burada ne oluyor, söyleyeyim: “Görevi kötüye kullanma” “kamu zararı” “hizmet kusuru” diyerek İçişleri Bakanlığı tarafından bu belediye başkanlarına hemen soruşturma açılıyor. Diyorlar ki: “Siz bunları niye yapmadınız?” Hem de ağır suçlamalarla bunları yapıyorlar. O nedenle, ben diyorum ki değerli arkadaşlar, gelin, bu hobi bahçeleriyle ilgili, tarım arazilerine zarar vermeden, bu insanların tarım yapmalarını, hem de pestisitsiz gıdalar oluşturduklarını, sebzeler oluştuklarını düşünerek bunlara belli bir düzenleme getirelim. Bu düzenlemeyle beraber de vatandaşlarımızın buralarda yapmış olduğu bu elektrik bağlama, su bağlama masraflarını, oraya binaların yapılmış olmasını, yıllarca tel örgülerin çekilerek, duvarların çekilerek buralarda yaşam standartlarını yükseltmiş olmalarını veya kıraç yerleri verimli hâle getirmelerini engellemeyin diyoruz. Yasakçı bir zihniyet doğru değildir ve gelin, bununla ilgili olarak doğru bir düzenleme yapalım. Bu doğru düzenleme bellidir; hobi bahçeleri olacaktır ama bu hobi bahçeleriyle ilgili olarak da “Ben yaptım, yıktım, oldu.” olmaz, orada hayvanlar var, orada ağaçlar var, orada sebzeler var. Bu suları gelir keserseniz, oraları kıraçlaştırırsınız ve ciddi şekilde ülkenin ekonomisine zarar vermiş olursunuz. O nedenle, biz diyoruz ki bakın, görevi kötüye kullanma, kamu zararı ve hizmet kusuru üzerinden de belediyeleri suçlamayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Teşekkür ederim efendim.

Bununla ilgili olarak da belediyeler mi kusurlu veya İÇİŞLERİ Bakanlığı mı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı mı kusurlu, gelin bunu da araştıralım. Belediyeleri vatandaşla karşı karşıya getiriyorsunuz. Neden? Çevre ve şehircilik il müdürlüğünün buraları yıkacak alet edevatları yok, belediyelerin var, büyükşehirlerle ilgili var veya diğer şehirlerle ilgili var. Bununla ilgili olarak da vatandaş ile belediyeleri karşı karşıya getirmeyin. Eğer bu belediyelerin tamamını 31 Mart günü bu muhalefet partileri almamış olsaydı -daha çok Cumhuriyet Halk Partisi almıştı- bu kanunu getirmezsiniz, bunu tekrar, yeniden bu Komisyona, buraya getirmezsiniz çünkü siz kalkıyorsunuz Yörük sırtından kurban kesmeye çalışıyorsunuz; bunlar doğru şeyler değil arkadaşlar. Gelin, siyaseti doğru yapalım, siyaseti partimiz için değil, siyaseti milletimiz için yapalım, siyaseti milletimizin huzuru için yapalım diyoruz.

İnşallah araştırma önergemize “evet” oyu verir Adalet ve Kalkınma Partisi ve biz de deriz ki: Ha, yanılmışız, özür dileriz, doğru işler yapmışlar ama kendilerinin yanıldıklarını millete göstereceğimizi bildikleri için de “hayır” oyu verecekler.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Burhanettin Kocamaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Grubu önerisi üzerine İYİ Parti Grubumuz adına söz aldım. Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, iktidar Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile Çeltik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nde hobi bahçeleriyle ilgili yeni bir düzenleme getirmek istemektedir. Komisyondan geçen ve önümüzdeki günlerde Genel Kurul gündemine gelmesi beklenen düzenlemeyle, özetle, kooperatiflerin tarım arazisi edinmeleri yasaklanmakta ve böylece hobi bahçeleri aracılığıyla tarım arazilerinin parçalanmasının önüne geçilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca, hobi bahçelerine elektrik, su ve doğal gaz bağlayan, abonelik veren kurumlara da 100’er bin TL para cezası getirilirken bozulan arazilere her metrekare için kesilen cezalar da 10 TL’den 2.500 TL’ye çıkarılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, buradan iktidara “Günaydın, yeni mi aklınız başınıza geldi?” desek sanırım yanlış olmaz. Kaç yıldır iktidarsınız, bugüne kadar arazileri üzerine hobi bahçesi adı altında kurulan villaları hiç mi görmediniz? Üstelik bunların büyük bir bölümünü “imar barışı” adı altında para alarak aklınızca yasal hâle getirdiniz. Kaldı ki bu villaların çoğu pandemi döneminde yani belediyelerde siz iktidarda iken yapılmıştı. Bizler İYİ Parti olarak öncelikle gariban vatandaşlarımızın küçük bir toprak parçası üzerinde, derme çatma, kendi imkânlarıyla şehirden uzakta nefes almak için kurdukları bahçelerinin havuzlu villalardan ayırt edilerek değerlendirilmesini talep ediyoruz. Çünkü buralarda küçük de olsa toprak işleniyor, meyve ve sebze yetiştiriliyor, kümes hayvancılığı yapılıyor, vatandaşın bütçesine az da olsa bir katkı sağlanıyor. Sizler illa bir yerleri yıkmak istiyorsanız bırakın garibanların ufak yerlerini, önce hobi bahçesi adı altında yapılan havuzlu villaları yıkın.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hobi bahçelerinin tarım alanlarını daralttığı konusundaki söylemler iktidar tarafından uydurulan kocaman bir yalandır. Tarım arazilerine zarar veren ve küçülmelerine yol açan bir suçlu arıyorsanız ilk önce iktidarınızın yaptıklarına yani kendinize bakın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) - 2025 yılında Türkiye ekonomisi yüzde 3,6 oranında büyüme gösterirken tarım sektörü yüzde 8,8 oranında küçülmüş, inşaat sektörü yüzde 10,8 büyümüştür.

Değerli milletvekilleri, “kamu yararı” adı altında tarım arazileri, ormanlar, meralar, zeytinlikler ve su havzaları plansız sanayileşme, çarpık kentleşme ve vahşi madencilik faaliyetlerinin hedefi hâline gelmiştir. TOKİ’nin inşaat ve konut projeleriyle birçok şehrimizin çeperlerinde üretim yapılacak tarım arazilerini talan ettiğini herkes biliyor. TOKİ tarım arazileri üzerine hobi bahçelerinden daha çok yapı ve konut yapmıştır, yapmaya da devam etmektedir.

Siz önce kendinize çekidüzen verin diyor, yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Hakkâri Milletvekili Sayın Öznur Bartin. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görülmekte olan bu öneri ilk bakışta mülkiyet ve planlama hukukuna ilişkin bir düzenleme alanı gibi görünse de aslında çok daha derin, yapısal bir soruna işaret etmektedir. “Hobi bahçesi” adı altında ortaya çıkan kontrolsüz parselasyon, tarım arazilerinin amacından uzaklaştırılması ve plansız yapılaşma pratikleri, kırsal alanların kamusal planlama rejiminden koparıldığı, mülkiyetin güvencesizleştiği ve yurttaşın hukuki korunma alanının zayıfladığı bir tabloyu ortaya koymaktadır. Ancak bu tartışmayı elbette ki sadece bu başlıkla sınırlı tutmak mümkün değil, Hakkâri sınır hattında yer alan köyler ve mezralar, uzun yıllardır güvenlik merkezli politikaların belirleyici olduğu bir idari çerçeve içinde yaşamaktadır. İnsan Hakları Demeği Hakkâri Şubesinin saha gözlemlerine dayanan raporları, bu bölgelerdeki çok boyutlu ve yapısal hak ihlallerini açık biçimde ortaya koymaktadır. Bu çerçevede, Yüksekova, Şemdinli, Derecik ve Çukurca hattında yer alan yerleşimler; Dağlıca, Ortaklar, Yeşilova, Güzelkonak, Durak, Çığlıca, Bağlar, Uzundere ve Şemdinli çevresindeki birçok köy ve mezra yalnızca coğrafi olarak değil, hukuki ve fiilî olarak da ağır kısıtlamalar altındadır. Bu bölgelerde uygulanan giriş-çıkış kontrol mekanizmaları, x-ray cihazları, izin rejimleri bir güvenlik uygulaması olmaktan artık çıkmıştır; bu, gündelik yaşamı dahi belirleyen idari, güvenlikçi bir politikaya dönüşmüştür. Yurttaşın kendi köyüne girişi, üretim alanına erişimi hatta temel hareketliliği dahi izne bağlanmış hâle getirilmiştir.

Ekonomik boyutta ise tablo daha da ağırdır. Yurttaş, köylü tarım ve hayvancılık faaliyetlerini yapamıyor. Neden? Çünkü yayla ve mera kullanımları hâlâ kısıtlı. Sınır ticaretlerine yönelik engellemeler ise katmerlenerek devam ediyor ama çözüm olarak neyi görüyorlar? Günlük veya saatlik izinlerle bunu geçiştirmeye çalışıyorlar. Özellikle Üçkardeş, Nerik ve çevre mezralara değinmek istiyorum: Biliyorsunuz ki bu ülkede 1980’lerin sonlarında onlarca köy yakılarak, yıkılarak boşaltıldı; yurttaşlar insanlık dışı, hukuk dışı birçok muameleye maruz kaldılar. Şimdi, yurttaşlar kendi köylerine dönmek istiyor, topraklarında yaşamak istiyorlar ama bu dönüşleri dahi izin mekanizmasına bağlanmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

ÖZNUR BARTİN (Devamla) - Köylerde kalış süreleri geçici izinlerle sınırlandırılmış, yerleşmeyi bir hak olmaktan çıkarmışlar, idari bir ayrıcalığa dönüştürmüşler. Bu durum, geçmişin yalnızca karanlık bir mirası değil, güncel politikaların ürettiği bir sonuçtur. Tam da bu nedenle barış ve demokratik toplum süreci yalnızca siyasal bir normalleşme değil, aynı zamanda hakların iadesi, mekânsal adaletin tesisi ve toplumsal onarım süreci olarak ele alınmak zorundadır. Bu süreç, özellikle Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı bölge kentlerinde köye dönüşün yasal güvence altına alınmasını, onurlu geri dönüş yasalarının çıkarılmasını ve fiilî engellerin ortadan kaldırılmasını zorunlu kılmaktadır.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın İlhami Özcan Aygun.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi ve ekranları başında bizi izleyen sevgili vatandaşlarımızı buradan saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, YENİ YOL Grubunun araştırma önergesini destekliyoruz. Aynı zamanda Gazi Meclisimizin kuruluşunun 106'ncı yıl dönümü yarın. Bu vesileyle 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın 106'ncı yılını kutluyorum. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün önünde de saygı ve minnetle eğiliyorum. "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." diyorum, bunu kafalarınızın içine not etmenizi de buradan rica ediyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Evet, hobi bahçeleri konusunda kör bir kuyuya düştük. Bu konuda tam bir kaos var. Bugüne kadar tam bir denetimsizlik alanı yaratılan tarlaların parsel parsel kooperatiflerle parçalandığını gördük ve AK PARTİ iktidarı, maalesef kafasını kuma gömmüştü. Ben de geçen dönem buradaydım ve 8 Ekim 2020'de bu hobi bahçeleriyle ilgili bir kanun çıkardık. Tam altı yıl, evet, tam altı yıl bu AK PARTİ Grubu mensupları ve iktidar uyudu? Ne zamana kadar? İşte, yakın zamanda... Adem Korkmaz Hocamız, birazdan o çıkacak; zaten tarımla ilgili bütün konulara Adem Hocamız çıkıyor. Ziraat mühendisi AKP'de yok herhâlde ki Adem Hocam bu konulara vâkıf...

NİLGÜN ÖK (Denizli) - CHP'den de siz çıkıyorsunuz, sizden başka yok herhâlde!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) - ...ve o gün de sordum: Sevgili Hocam, ya, biz buna kanun çıkardık ta 2020'de, altı yıldan beri neden buna tekrar madde getirdiniz? Diyecek ki: İşte, tarımsal kooperatiflere artık izin vereceğiz, diğerlerini engelleyeceğiz.

Ya arkadaşlar, uyanın da balığa gidelim! Covid döneminde uyudunuz. Sevgili hocamızın dediği gibi, o dönemde belediyeler kimdeydi? İktidar olan AK PARTİ'deydi ama 31 Martta takke düştü, kel göründü ve Cumhuriyet Halk Partili belediyeler iktidar olunca birden aklınıza geldi; şimdi, belediyelerin ümüğünü sıkamak için Hayvanları Koruma Kanunu'nda olduğu gibi belediyelerimize yine çökmek istiyorsunuz. Yine, aynı şekilde, bu kanunla beraber bütün yükü kime veriyorsunuz? Belediyelere veriyorsunuz. Diyorsunuz ki: Suyunu kesmezseniz, elektriğini kesmezseniz ve binayı yıkmazsanız size aylık 100 bin lira ceza keseceğim, her ay 100 bin lira.

Arkadaşlar, ya, bunları kim yaptırdı, kim göz yumdu? Diyorum ki bakınız, siz iktidara gelmeden önce 24 milyon hektar ekim arazisi vardı, şimdi 21 milyon hektara düşmüş, 3 milyon hektar arazi nereye gitti? Uçtu, kül oldu, gitti! Nasıl gitti? AK PARTİ'nin işte o kuleleriyle gitti, imara açtığınız o arazilerle gitti. Ne güzel yapıyorsunuz, Millî Emlakı da saf dışı bırakıyorsunuz -TOKİ üzerinden- meraları, tarım arazilerini TOKİ'yle satışa geçiriyorsunuz ve belediyelerin o kaynaklardan faydalanmasının önüne geçiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) - Meraları talan ettiniz, tarım alanını talan ettiniz; birden geldiniz, şimdi bu işi gördünüz.

Bugün sabah Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu vardı, orada da sordum, maalesef cevap alamadım. Diyorum ki: Ya, Sayın Başkan, siz ilk imzacısınız, ne zaman yasa Genel Kurula gelecek? "Zamanı geldiğinde." Ondan sonra mevcut yapılara ne olacağını, mağduriyet olup olmayacağı gibi kriterleri soruyoruz, yine cevap yok ama Sayın Korkmaz çalışma yapıldığını söylüyor. Arkadaşlar,

çalışmayı birden kim yapıyor, biliyor musunuz? Tek adam. Cumhurbaşkanının aklına gelen konu şu, diyor ki: Seçim var, ben oy kaybedeceğim. Seçim varsa, oy kaybedeceksen birden aklın başına geliyor, geri dönüş yapıyorsun; geri vites taktınız gene! Ama anladığım şu var: Cumhurbaşkanı tek yetkili, buradaki kanun yapımcıların hiçbir yetkisi yok. Biz Komisyonunda on üç saat mücadele ettik, demek ki boşa kürek çekmişiz arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) - Ben burada kanun yapımcılara tekrar diyorum ki: Burada yetkili benim, burası da yetkin, burası karar almalıdır diye düşünüyorum. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) ÇEŞİTLİ İŞLER (Devam)

4.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden ABC Okulları öğrencilerine “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, ABC Okullarından öğrencilerimiz dinleyici locasından bizi dinlemektedirler; kendilerine hoş geldiniz diyoruz, başarılar diliyoruz. (Alkışlar)

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- YENİ YOL Grubunun, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 19 milletvekili tarafından, “hobi bahçesi” adı altında yürütülen satış ve yapılaşma faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan vatandaş mağduriyetlerinin hukuki, ekonomik ve sosyal boyutlarıyla araştırılması ve zararların telafisine yönelik gerekli yasal ve idari düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla 22/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Nisan 2026 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Burdur Milletvekili Sayın Adem Korkmaz.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ADEM KORKMAZ (Burdur) - Sayın Başkanım, çok kıymetli milletvekilleri; kamuoyunda “hobi bahçeleri” olarak bilinen ancak özü itibarıyla da tarımsal arazilerin amacı dışında ve mevzuata aykırı olarak kullanımı konusu gündemde. Sayın İlhami Vekilime de selam vereyim, ben ziraat mühendisi değilim ama iktisatçıyım, yüksek lisans tezimi de tarımsal kooperatiflerin bütünleşmesi üzerine yapmış birisiyim, hani konuya uzak değiliz. Şöyle söyleyeyim... Tabii, hepimiz gıda konusunu, tarım konusunu konuşmaya başladığımız zaman söze başladığımız cümle şöyle oluyor: “Tarım stratejik bir ürün, gıda stratejik bir mesele ve millî güvenlik meselesi.” Öncelikle, bu konuda hiç kimsenin itirazı yok ve son yıllarda özellikle gerek küresel iklimdeki değişiklikler gerekse küresel ve bölgesel jeopolitik anlamda farklılaşan unsurlar ortaya çıktıkça gıda ve tarım meselesinin ne kadar önemli olduğunu -gerek bilim insanları gerek politikacılarımız- yüce Meclisimizde bu konuları günlerce konuşuyoruz. Tarım, tarımsal üretici, çiftçi, üretici ve tabii ki bütün bu üretim süreçlerinin ekonomisinin yürütüldüğü alan olarak da tarımsal araziler ve tarımsal üretim mekânları konusu çok çok önemli.

Bu konuda, 2005 yılında, 5403 sayılı Kanun’umuzun 25’inci maddesiyle İmar Kanunu’nun 8’inci maddesinde yapılan düzenlemeyle “Tarım arazileri Toprak Koruma Kanunu’ndaki belirtilen izinler alınmadan tarımsal amacı dışında kullanılamaz.” hükmü... Yani ilk defa yaptığımız bir düzenleme ya da böyle yeni boşluklar oluşturmuş bir konu değil; bir kanun, bir mantıksal bütünlük içerisinde sürece yaklaşıyoruz. Sonra, bu konuya ilişkin 2017 tarihli gerekli yönetmelik düzenlenmiş; bu yönetmeliğin de 20, 21, 22’nci maddesi hükümleri kanunun nasıl uygulanacağını kanuna atıfta bulunarak düzenlemiş ve bu konuda da yerel mülki amirlere görev verilmiştir.

Yine, 2020 yılındaki -Sayın İlhami Bey'in de bugün söylemiş olduğu- yasal düzenlemeyle de konunun idari yaptırım ve yıkımla ilgili hükümleri de düzenlenmiş ve bu konuda da 2023 yılında bir genelge çıkarılmış. Tarım Bakanlığımızın çıkardığı bir genelgeyle de bu konu sahada uygulanmış fakat bu dediğimiz dönemde Türkiye'de ve bütün dünyada, biliyorsunuz, hepimizin de yaşadığı bir süreç yani pandemi süreci yaşandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ADEM KORKMAZ (Devamla) - Yani insanların bulundukları yerlerden, bulundukları mekânlardan hafta sonları şehir dışına gitmeleriyle ilgili kanunların boşlukları ya da uygulamadaki eksiklikler -bunu da söyleyebiliriz yani burada her şeyi açık yüreklilikle tartışmamızda sıkıntı yok- ortaya çıkan boşluklar sebebiyle ortada hobi bahçeleriyle ilgili bir düzenleme var. Genelge hükümlerinin uygulanmasında da belki eksiklikler oldu. Bunun üzerine, 4/4/2026'da da Bakanlığımız bir yönetmelik düzenledi, bu yönetmelikte de detaylı bir şekilde... Yani 2020'de kanun çıkmış, yönetmeliği çıkmamış değil; 2017 yönetmeliği geçerli, 2023 genelgesiyle bu konu çalışılmış ancak hukuk tekniği bakımından da bu boşluk genelgeyle değil de yönetmelikle düzenlenmiş. Meclisteki yasal düzenleme yeni bir şey getirmiyor; kooperatiflerin amacı dışında arazi edinmesini engelliyor, bir de bu konuya altyapı hizmeti sunan kurumlara cezai müeyyideler getiriyor. Yani, esasında, konu ısrarlı bir şekilde takip edilmiş ama ortada bir durum var ve bu durumun çözülmesiyle ilgili irade ortaya konulması düşünülüyor.

Hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza...

III.- YOKLAMA

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yoklama...

BAŞKAN - Yoklama talebi var.

Sayın Günaydın, Sayın Arslan, Sayın Sarı, Sayın Aygun, Sayın Kış, Sayın Yontar, Sayın İncesu, Sayın Yüksel, Sayın Taşkın, Sayın Öztürk, Sayın Uzun, Sayın Öztürkmén, Sayın Dinçer, Sayın Becan, Sayın Çiler, Sayın Rızvanoğlu, Sayın Kâya Ösen, Sayın Kılınç, Sayın Ünver, Sayın Bülbül.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.27

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar), Ertuğrul KAYA (Gaziantep)

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, bugün görüşülecek konunun önemiyetine ve toplantıya katılmayan milletvekillerine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi milletimizin iradesini temsil eden, devlet kuran hem kurucu hem Gazi Meclisimizi yönetiyoruz. Bugün görüşülen konu ehemmiyetli bir konu, hem annelerimizi hem çocuklarımızı ilgilendiren bir konu.

Ben toplantı yeter sayısı arayan özellikle Cumhuriyet Halk Partisine ve Bülent Kaya'ya, Koçyiğit'e teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Bizi yarım saat ara vermeye mecbur bırakan, toplantıya katılmayan milletvekillerini kınıyorum, nokta! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Burada...

FAHRETTİN TUĞRUL (Uşak) - Başkanım, lütfen.. Olur mu öyle şey ya!

BAŞKAN - Burada...

FAHRETTİN TUĞRUL (Uşak) - Sürekli burada yoklama istiyorlar. Olmaz ki böyle ya!

BAŞKAN - Geç, geç, otur yerine! Bu sorumluluğu...

FAHRETTİN TUĞRUL (Uşak) - Başkanım, lütfen ya!

BAŞKAN - Burada sizin babanızın çocuğu yok! Geleceksiniz, katılacaksınız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

FAHRETTİN TUĞRUL (Uşak) - Biz 200 AK PARTİ'li milletvekili buradayız.

BAŞKAN - Geç, geç yerine! Hadi git, geç yerine!

FAHRETTİN TUĞRUL (Uşak) - Yeter artık! Usandık ya!

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri...

FAHRETTİN TUĞRUL (Uşak) - Sürekli milletvekillerine burada hakaret ediyorsunuz Başkanım ya! Olmaz böyle bir şey ya!

BAŞKAN - Sen gelir misin buraya, gel bakayım konuş, gel gel sen buraya, gel konuş!

FAHRETTİN TUĞRUL (Uşak) - Onlar niye gelmiyorlar, yoklama istiyorlar.

BAŞKAN - Gel, söz vereyim ben sana, gevezelik yapma! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 85'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi grup önerisinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

İki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum. (Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- YENİ YOL Grubunun, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 19 milletvekili tarafından, “hobi bahçesi” adı altında yürütülen satış ve yapılaşma faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan vatandaş mağduriyetlerinin hukuki, ekonomik ve sosyal boyutlarıyla araştırılması ve zararların telafisine yönelik gerekli yasal ve idari düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla 22/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Nisan 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Antalya Milletvekili Uğur Poyraz tarafından, yetişkinlerin ve ebeveynlerin sosyal medya ile dijital okuryazarlığının eksikliği ve bunun çocuklara olan etkisinin araştırılması amacıyla 22/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Nisan 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

22/4/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 22/4/2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Uğur Poyraz

Antalya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Grup Başkan Vekili, Antalya Milletvekili Uğur Poyraz tarafından, yetişkinlerin ve ebeveynlerin sosyal medya ile dijital okuryazarlığının eksikliği ve bunun çocuklara olan etkisinin araştırılması amacıyla 22/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 22/4/2026 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın Selcan Taşcı.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2026 dünyasında artık “dijital” sadece elektronik ortamda gelişen teknolojiye değil maalesef bağımlılığa da karşılık geliyor. Tıpkı uyuşturucu, uyarıcılar gibi teknoloji de bağımlılık yapan maddeler arasında sayılıyor, tedaviler geliştiriliyor buna dair zira yoksunluk krizi geçiren hatta yatarak tedavi gören dijital bağımlılar var.

(Uğultular)

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Keşke iktidar sıralarında oturan, bununla ilgili yasaklar çıkarmak isteyen arkadaşlar da dinleseler ya da dışarı çıksalar biz de bu çok önemsedikleri konuyu burada sağlıklı bir şekilde konuşabilesek. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Meclise hitap edin, iktidar partisine değil.

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Hitap edemiyoruz o kadar büyük bir gürültü geliyor ki ben kendimi duyamadığım için konuşamıyorum burada.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Bir de cevap veriyor!

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Şu hareketi de size hiç yakıştıramıyorum, gerçekten yakıştıramıyorum. Yani günlerdir konuşmak istediğiniz konuda önerge veriyoruz. El kol hareketi yapmayı da bir kadın milletvekiline karşı yapmayı da hiç yakıştıramıyorum. Duyamıyoruz kendimizi, duyamadığımız için konuşamıyoruz.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - İşine bak!

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Ki hiç haz da almıyorum böyle bir polemikten, hiç böyle bir âdetim de yok, biliyorsunuz çok da iyi.

Süre de gitti Başkanım, çok enteresan.

BAŞKAN - Buyurun, devam edin siz.

SELCAN TAŞCI (Devamla) - BTK, ortaokul ve lise öğrencilerinin yüzde 50'sini risk grubunda sayıyor; Yeşilay verileri daha feci, başvurularda 12-18 yaş grubu dijital bağımlılık oranı yüzde 64'leri bulmuş durumda. Bu, görmezden gelinebilecek bir oran değil. Çocuklarımızı kesinlikle çevrim içi ekosistemin potansiyel zararlarından korumalıyız ama nasıl, Don Kişot gibi bir bilinmezliğe karşı kılıç sallayarak mı ya da günlerdir konuşulan yasaklarla mı? Mümkün değil aslında, mümkün değil çünkü bağımlılık bir neden değil sonuç. Çocuğun en basit ifadesiyle yalnızlığının sonucu, içine terk edildiği boşluğun sonucu; ailesiyle kuramadığı iletişimi kurma ihtiyacının, onaylanma ihtiyacının sonucu hatta mahallesizliğin yani sosyolojimizle uyumsuz, yanlış kentleşmenin sonucu; yüzde 30'ları geçen çocuk yoksulluğunun, güvensiz sokakların, sosyalleşme imkân ve araçlarından mahrumiyetin sonucu; her lafa “ailenin güçlendirilmesi” diye başlayıp da ailenin aynı masa etrafında buluşma imkânını ortadan kaldıracak şekilde kurgulanan çalışma hayatının sonucu, çocuğun okul çıkışında mahkûm olduğu o kocaman meçhulün sonucu.

TÜİK'e göre yüzde 66,1 ama RTÜK'ün dijital okuryazarlık araştırmasına göre her 10 gençten 9'unun sosyal medya hesabı var, ortalama üç saat yirmi dört dakikayı sosyal medyada geçiriyorlar ve her 10 gençten 6'sının dijital okuryazarlık düzeyi yüksek, en azından ailelerinden yüksek, öğretmenlerinden yüksek. Zira AB ülkelerinin genel dijital beceri ortalaması yüzde 56'yken, bu oran Türkiye'de yüzde 33; Avrupa 3'üncüsü ama sondan 3'üncüyüz.

Madem çocuklarımızı çevrim içi tehditlerden -ki taciz, siber zorbalık, tehdit, dolandırıcılık, radikalleşme, intihara yönlendirme; tehdit her biri gerçekten de- korumak istiyoruz en azından ne yapmamız beklenir? Aslında hiç de külfeti olmayan, üstün beceri geliştirmeyen güvenli interneti tercih edebiliriz, değil mi? Türkiye’de 55 milyon civarında sözüm ona güvenli internet aboneliği var ama çocuk profili tercih edenlerin oranı ne kadar biliyor musunuz? Yüzde 0,04 yani riyakârız aslında bu alanda da. 2017’den beri güvenli internet merkezi var. Kaç aile bilinçlenmek için ya da kaç aile yardım istemek için kullandı burayı? Çok düşük orada da veriler. Kaç aile ebeveyn kontrol mekanizmalarını işletecek beceriye sahip? Bir Emniyet müdürümüz söylemişti: “Bilişim alanında bizden daha iyi olan çocuklar bu sebeple yargılanıyorlar, heba olan dehalar aslında onlar.” Sadece dijital cehalet de değil, yozlaşma aslında baş belamız. Çocuğun en temel haklarını çiğneyerek üzerinden para kazanacağı bir ticari metaya dönüştürmekte beis görmeyen aileler “Çocuklarımızı koruyun.” diye feryat ediyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Kimse sormuyor “Teşhircisiniz aslında, sen neden çocuğunu hedef tahtasının tam göbeğine yerleştirdin peki?” diye.

Sosyal medyaya gelene kadar birçok kanunumuz var aslında. Geleneksel medyada da işte, akıllı işaretlerimiz var. Bakıyoruz akranda akıllı işaret var, “şiddet/korku” işareti var, “7+” işareti var; peki, ekranın karşısında ne var? Anne, baba ve çocuklar. O işaretlere rağmen aslında o mahzurlu yayınları izliyorlar. Yani, aslında ekranın karşısında kocaman bir idraksizlik, bilinçsizlik sorununuz var.

Bu, asla bir suçtu dijitale, aileye yükleyip kenara çekilme önergesi değildir; tersine, toplumsal çürümeye karşı bir şuur seferberliği başlatmak da dâhil, devlete asli görev ve sorumluluklarını hatırlatma önergesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Yaklaşık 5 milyar dolar yazılım ihracatı olan Türkiye’nin genç dehalarını köreltmek yerine, çevrim içi suçlara karşı çocuklarla birlikte onları bilinçli yetiştirmelerini beklediğimiz aileleri ve öğretmenleri de bilinçlendirme seferberliği davetidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Poyraz, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Antalya Milletvekili Uğur Poyraz’ın, Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı’nın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında iktidar partisi sıralarından gösterilen tepkiye ilişkin açıklaması

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Biraz önce hatibimiz konuşmaya başladığı esnada iktidar partisi sıralarında bir gürültü vardı; bunu anlayabiliriz. Hatibimiz bu konuyla ilgili rahatsızlığını ifade ettiğinde ise verilen cevabı ya da gösterilen tepkiyi kabul etmemiz mümkün değil. Bu konuyla ilgili bir mahcubiyetle sükûnet gelmesi gerekirken mahcubiyetin üzerine o sükûneti bırakın, yüksek ses tonu ve tehditkâr bir dil oluşturuldu ve sıralardan -buradan özellikle dikkat ettim- hatibimiz de kürsüdeyken hatibimizin önüne geçerek, burada ayağa kalkıp tepki vermeyi de doğru bulmadım. Burası Parlamento, bizden çok daha deneyimli olanların oluşturduğu bir kültürün üzerine inşa olmuş durumda. “İşine bak!” cümlesiyle tepki verildi. “İşine bak!” İş ne? Bir milletvekili kürsüde konuşuyor ki aslında görevini ifa ediyor vermiş olduğu önergeyle, işini yapıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Peki, hatibimize “İşine bak!” diyen milletvekilinin ilk imza sahibi olduğu kanun teklif sayısı sıfır, imzası bulunan kanun teklifleri AK PARTİ Grubunun teklifleri, sahibi olduğu soru önerge sayısı sıfır, ilk imza sahibi olduğu genel görüşme sayısı 1 -üç yıllık milletvekiliyiz- Genel Kurulda 6 defa konuşmuş, komisyonda 1 defa konuşmuş ve bu milletvekili iktidar sıralarından, her gün burada, her oturumda muhakkak bir maddede söz alan, muhakkak bir önergede söz alan hatibimize “İşine bak!” cümlesini kuruyor ve bu, bakanlık yapmış, müsteşarlık yapmış, devletin değişik görevlerinde, değişik makamlarında bulunmuş bir milletvekili.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - İşte bunların oluşturduğu bu devlet adamlığı adabından uzak zihniyetin sonucunda, bugün Türkiye’de valilerin neye cüret ettiğini, başhekimlerin neye cüret ettiğini, bunların hepsini tek tek yaşıyoruz. Bu, bir günlük bir hadise değil; bu, bu zihniyetin, bu tutumun, bu ahlâkın Türkiye’yi getirdiği nokta.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

46.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun, Antalya Milletvekili Uğur Poyraz’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Önemli bir kanun teklifini görüşüyoruz, milletimizi ilgilendiren bir kanun teklifi. Dün bu yasama faaliyetine başladık ve dün bu kanun teklifi görüşülürken muhalefet tarafından 6 defa yoklama, 7 defa karar yeter sayısı istendi.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Yani?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bütün arkadaşlarımızın da hepsi buradaydı ve gece geç saatlere kadar da kanun teklifinin görüşmelerine devam ettik, 9 maddeyi görüştük ve nihayetlendirdik. Bu konuda kaldığımız yerden yaşamaya devam ediyoruz. Biraz evvel bir yoklama talebi tekrar oldu, birinci yoklamada sayı çıkmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Niye çıkmadı?

BAŞKAN - Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Tabii, bu durumda İç Tüzük gereğince birinci yoklamada sayı çıkmazsa 57’nci madde diyor ki: “Başkan birleşimi açarken tereddüde düşerse yoklama yapar. Tezkerelerin oylanması ile kanunların oylanması esnasında, işaretle oylamaya geçilirken en az yirmi milletvekili ayağa kalkmak veya önerge vermek suretiyle yoklama yapılmasını isteyebilir.

Yoklama, elektronik oy düğmelerine basmak veya imzalı pusula vermek suretiyle yapılır. Oturumu yöneten Başkan ve diğer Başkanlık Divanı üyeleri toplantı yeter sayısına dâhil edilir.

Yoklama sonucunda, üye tamsayısının en az üçte birinin mevcut olmadığı anlaşılırsa, oturum en geç bir saat sonrasına ertelenebilir. Bu oturumda da toplantı yeter sayısı yoksa, birleşim kapatılır.”

Çok açık bir şekilde birinci yoklama ile ikinci yoklama arasında bir saat ara verilebileceği hüküm altına alınmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - İşine geldiği gibi çeviriyorsun.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Bana bakma, sen Başkana söyleyeceksin.

BAŞKAN - Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Ben sizin sözleriniz üzerine, bağlamında, biraz evvel konuşmacılarla ilgili bir mükâlemde bulundunuz, oraya bağlayacağım ama evveliyatının bilinmesi gerekiyor.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Merakla bekliyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Mesela -burada manayı anlamak için söylüyorum- İç Tüzük 149'uncu maddede de diyor ki: "Gereken hallerde Başkan oylamadan önce verilecek oyların ne anlama geldiğini kısaca belirtebilir. Her oylamadan önce milletvekilleri zil çalınmak suretiyle çağrılır." "Gelin oyunuzu kullanın." diye çağrılır yani maksat Meclisin çalıştırılmasıdır; arkadan dolanarak, beş dakika ara vererek Meclisin kapatılması değildir bazı uygulamalarda olduğu üzere. Geçtiğimiz haftalarda bunların örneklerini de hep beraber gördük. Dolayısıyla, her maddede, her önergede yoklama istenmesi, karar yeter sayısı istenmesi de daha evvel...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - E, buna devam mı edeceğiz biraz daha?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bir...

BAŞKAN - Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Daha evvel müstakar kararlar üzerine de hakkın kötüye kullanılması olarak da ortaya konmuştur, bunlar uygulanmıştır.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Daha başka İç Tüzük maddeleri var.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Dolayısıyla, bu cepheleri yönüyle de meselelerin değerlendirilmesi lazım. Bu esnada tabii ki birçok arkadaşımız geldiler ve elhamdülillah, burada olduklarını beyan ettiler ve çalışmalarımıza devam ediyoruz.

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Allah razı olsun(!)

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - İyi ki geldiler(!)

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Lütfettiniz(!)

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Vallahi lütfettiniz, sağ olun(!)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - O esnada sizin milletvekiliniz kürsüye çıktı, tabii ki yoğunluk nedeniyle de bir uğultu var. Ama bakın, siz kendi milletvekilinize 4-5 kişiyle dinleyerek karşılık veriyorsunuz, biz sizden herhâlde en az 20 kat daha fazla burada milletvekilinizi dinliyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Az önce 4-5 kişi bile yoktu. Lütfediyorsunuz(!)

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Yoklama istediğimiz için buradasınız! Ayıp ya!

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sizin burada 2 kişiyle dinlediğiniz zamanları biliyoruz biz!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sonuç itibarıyla, bize suçlamada bulunanlar dönüp aynaya baksınlar.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Bakalım aynaya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - "Herkes kendi işini yapsın." dediği de Sayın Vekilimizin bu bağlamdadır, hiçbir şeyi bağlamından koparıp...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bitiriyorum efendim, son.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Sayın Başkanım, müsaade eder misiniz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Son, bitiriyorum efendim.

BAŞKAN - Ya dediğin anlaşıldı.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN - Buyur, buyur.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bakın, bugün hep çarpıtmalarla başladık. Kahramanmaraş'ta şehit olan bir evladımızın ayrıştırıldığıyla ilgili birtakım çarpıtmalar ortaya kondu, bunlara cevabı verdik; tutanaklar da ortadadır, onlara dair değerlendirmelerimizi tutanaklar üzerinden yapabiliriz. Dün ifade ettim tek bir yavrumuzu dahi dijital ifsada, bozgunculuğa feda edemeyiz diye. Bu ülkenin bütün çocukları bizim çocuklarımızdır, hiçbir istisna olmadan. Biz, bu duyarlılıkla buradayız ama bu kanunun engellenmesini muhalefet ortaya koyarken AK PARTİ ve Milliyetçi Hareket Partisi Grubu, Cumhuriyet İttifakı toplumun ihtiyacı olan kanunu çıkarmak için burada gece yarısına kadar çalışıyor; muhalefet de engellemeye çalışıyor ama engelleyemeyeceksiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bravo(!) Bravo(!) Bravo(!)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Tabii, tabii(!)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Gazan mübarek olsun, halka karşı gazaya çıktınız(!)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Bravo, helal olsun(!) Kim tutan seni!

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Değerli Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun.

47.- Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, Sayın Grup Başkan Vekilinin beyanlarında... Milliyetçi Hareket Partisi Grubunu tenzih ediyorum çünkü her seferinde kendileri son derece nazik bir şekilde ve Parlamentonun insicamına uygun bir şekilde davranıyorlar. Dolayısıyla, kendilerinin bu üslubuyla Milliyetçi Hareket Partisini aynı çukura çekmelerini kabul etmem mümkün değil; bu konuda adaletli davranmak mecburiyetindeyim. Her ne kadar Cumhuriyet İttifakı paydaşları olsalar da buradaki...

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Ya, bizi niye karıştırıyorsun Uğur Bey?

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Ben nezaketten bahsediyorum Başkanım, nezaketten bahsediyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Erkan Bey, size kötü bir şey söylemedi ya.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Ha, biz duyamadık “nezaket” dediğinizi.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Bu nezaketten bahsediyorum yoksa ittifak olarak birlikte hareket etme, amaç, fikir, eylem birliğini ayırıyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Biz en az sizler kadar nezaketliyiz, daha fazla nezaketliyiz, merak etmeyin.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Dolayısıyla, burada bu yalnızlık psikolojisi ve suçluluk psikolojisiyle ortaya konulan açıklamanın da inanın ne İç Tüzük açısından ne de Parlamento kültürü açısından bir karşılığı yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekili diyor ki: “Bizim milletvekillerimiz lütfediyorlar, Genel Kurul çalışmasına geliyorlar, Genel Kurulda oy kullanıyorlar.”

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Alakası yok, çarpıtmayın! “Lütfediyorlar.” falan demedim, tutanaklara bakın! İftira atıyorsunuz!

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Sayın Başkanım, mealen söylüyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - “‘Lütfediyorlar.’ dedi.” diyorsunuz, demedim öyle bir şey!

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Tamam Başkanım, geri aldım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Motamot söyleyin veya atıf yapmayın!

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Ya, geri aldım, susacaksan geri aldım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Buyurun, buyurun.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Sus, geri aldım!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Ama konuşurken anında cevap veriyorum tutanaklara geçsin diye. İftira atıyorsunuz!

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Mealen diyor ki...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Hayatı yalan!

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Mealen diyor ki: “Eğer ses yükselterek davranacaksak bu konuda mahirim.” Dinleyin, göreviniz milletvekili olarak bu Genel Kurula gelmek, yasama faaliyetine katılmak, yoklamaya katılmak. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Siz niye gelmiyorsunuz? Var olduğunuz hâlde niye yoklamaya girmiyorsunuz?

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Sizinkiler nerede? Sizin arkadaşınız konuşurken kaç kişiydiniz?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Kaç kişisiniz? Gelecek seçimde burada yoksunuz zaten. Son döneminiz, istediğiniz kadar bağırın, konuşun.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Bununla ilgili muhalefet eğer yoklama isterse, karar yeter sayısı isterse bununla ilgili de gereğini yapar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Kanunu getiren siz, komisyondaki sayı çoğunluğu sizde, Genel Kurulda sayı çoğunluğu sizde; ondan sonra buraya gelip getirdiğiniz kanunu onaylamıyorsunuz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Size biraz daha fazla söz verelim, gelecek dönem yoksunuz zaten burada.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Bununla ilgili, muhalefetin yoklama ya da karar yeter sayısına da tepki veriyorsunuz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Biz çalıştırıyoruz Meclisi, biz.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Bakın, kulislerde yüz yüze bakıyoruz, yeri geldiğinde asansörlerde merhabalaşıyoruz; bu dile, bu üsluba gerek yok.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Adınız var, kendiniz yok Mecliste.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Elbette işiniz olabilir, misafiriniz olabilir, hastanız olabilir, başka bir konuyu takip etmek mecburiyetinde olabilirsiniz ama biraz önce sayın hatip diyor ya “Sizin 3-4 katınız.” diye, söyleyelim: Bizim milletvekili sayımız 30, Türkiye Cumhuriyeti devletinde seçmenler bize 30 milletvekili nasip etti.

VAHİT KİRİŞÇİ (Kahramanmaraş) - Arkanızda kaç kişi var?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Arkada 3 kişi var, 3.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Dolayısıyla, burada Parlamento çalışmaları için yeterli sayıda milletvekilini orada hazır bulundurmak sizin Grup Başkanınızın görev tanımının içerisinde.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Var ki çalışıyor Meclis, varız ki çalışıyor.

MUSTAFA YAVUZ (Bursa) - Şu an Genel Kurulda kaç kişisiniz?

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Dolayısıyla burada hiç kimse kimseye bağ bağışlamıyor değerli milletvekilleri, hepimiz bir mücadeledeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Bugün kamuoyunun gözü önünde, sosyal medya dâhil, yazılı medya dâhil, yaptığımız her şeyin hesabını veriyoruz, siz de veriyorsunuz.

Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Dolayısıyla hepimiz bu hesabı verirken, attığımız her adım kamuoyunun gözünün önündeyken birbirimizi kırarak, birbirimizi istiskal edecek dil ve üsluptan uzak duralım. Burada hepimiz yasama faaliyeti için varız, bu rozetleri bunun için takıyoruz.

O yüzden tekrar ediyorum Sayın Başkanım... Bu sırada sesimi yükselttiğim için bu anlamda kırdığım herhangi bir milletvekili varsa bu Parlamento içerisinde onların da affına sığınıyorum. Ama gerçekten görevimizin layığını yerine getirmek mecburiyetindeyiz.

(AK PARTİ sıralarından “Arkaya bak, arkana bak!” sesleri)

MUSTAFA YAVUZ (Bursa) - Genel Kurulda kaç kişisiniz şu an?

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Sizler bunu yapıyorsunuz ya da yapmıyorsunuz diye bir tavsifte bulunmuyorum, olması gerekeni söylüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Özdağ, buyurun.

48.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizin anayasası burada İç Tüzük arkadaşlar. Bu İç Tüzük, bu Parlamentodan onaylanmış ve geçmiş. Bu kanunlar gelirken sizler ne kadar İç Tüzük'e uyuyorsanız biz de yoklama ve karar yeter sayısı istediğimiz zaman o kadar uyuyoruz arkadaşlar, anladınız mı? Yani siz bir kanunu getirirken alt komisyonlara göndermezken, aynı zamanda ilgili komisyonlara göndermezken... Biraz önce bahsettiğiniz kanun teklifiyle ilgili de söylerim: Kaç tane komisyona gönderilmesi lazım? 5 tane komisyona gönderilmesi lazımdı, göndermediniz. Niye göndermediniz? Direkt Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderdiniz. Neye dayanarak? İç Tüzük'e dayanarak. Ama ne diyor İç Tüzük? “Bu, istisnadır ve bu istisna da istismar edilmemelidir.” diyor; aynen yoklama gibi, biraz önce Sayın Grup Başkan Vekilinin söylemiş olduğu gibi. Eğer bizimki istismarsa, bizimki bu İç Tüzük hakkımızı kötüye kullanmaksa sizin yasayı yapmanız ne?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Bu yasa teklifi kimi ilgilendiriyor? Darülacezeyi ilgilendiriyor değil mi? Yüz otuz yıllık bir kurumu ilgilendiriyor. Peki “Buranın Yönetim Kurulu üyelerini biz niye bunlardan seçtiniz?” demeyelim mi? “Niye bunlar tartışılmasın?” demeyelim mi? Peki, aynı zamanda doğum izniyle ilgili olarak “Bir yıla çıkarılsın.” demeyelim mi? Kamuoyuna ne demek istiyoruz biliyor musunuz burada yoklama isteyerek, karar yeter sayısı isteyerek? Daha çok konuşma hakkı elde etmek istiyoruz. Kamuoyuna getirdiğiniz kanunların sakil olduğunu söylüyoruz yani sakim olduğunu söylüyoruz, doğru olmadığını söylüyoruz, eksik olduğunu söylüyoruz. Darülacezenin Türkiye’ye ve dünyaya yayılması doğrudur ama eksiktir Yönetim Kurulu üyeleri. Ne demek Sayın Cumhurbaşkanının oğlunun orada Yönetim Kurulu Başkanı olması? Ne demek Abdülhamit’in torununun -ki diplomasıyla ilgili problemler var- onun orada olması?

15 yaş altındaki çocukların internete girmesiyle ilgili -burada ikame meseleler var- gelip “Çin bunu nasıl yaptıysa, Avustralya nasıl yaptıysa öyle yapalım.” demek ayıp mı? Burada yoklama istemek, karar yeter sayısı istemek ayıp mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Siz burada 180 kişiyle olacaksınız, biz de burada 20 kişiyle olacağız arkadaşlar, İç Tüzük bize böyle bir hak vermiş. O nedenle, lütfen, hepimiz İç Tüzük’e göre konuşalım ve sizlerin de burada olmanızı istirham ediyoruz. Geldiğiniz zaman da yoklamaya geldiğiniz zaman da lütfen burada oturun ve bizi dinleyin, lütfen dinleyin, istirham ediyoruz. Eğer dinlemek istemiyorsanız sessizce Genel Kurulu terk edin ve burada gürültü yapmayın. Biz yapıyorsak size karşı bir saygısızlık “Selçuk Bey, sizin grubunuz saygısızlık yapıyor.” deyin ve ben de sizden özür dileyeyim. O nedenle arkadaşlarımızın bir özür borcu var.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Günaydın, buyurun.

49.- *İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, yüz altı yıllık bir Mecliste oturuyoruz, yarın 106’ncı yıl dönümümüzü kutlayacağız. Dolayısıyla bu Meclisin yazılı kuralları olduğu kadar teamülleri de var. Ne yapılacağını, ne yapılmayacağını sadece İç Tüzük’ten bilmiyoruz, kendimiz de öğrendik, bizden evvelki arkadaşlarımızın deneyimlerinden de gördük.

Burası çok şeye tanık oldu. Vatanın, milletin hayrına bir düzenleme geldiği zaman bu muhalefetin sizinle beraber yasaların bir an evvel çıkması için nasıl olumlu davrandığını eğer inkâr ederseniz söyleyecek bir şeyim kalmaz. Defalarca olumlu gayret ettik ve yasaları çıkardık. Ancak sizin teamüllerinize göre, geleneklerinize göre uygun olan, bize göre uygun olmayan bir yasayı getirdiğiniz zaman ne yapacağız, ne yapacağız? Buna hizmet etmemiz mi gerekiyor? Noter miyiz biz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Size örnek vereyim: Müsadere kararı almadan TMSF'nin birisinin malını satmasına yönelik düzenleme çıkardınız burada. Kendi malınız müsadere edilip satıldığı zaman bunun ne anlama geldiğini öğrenirsiniz. Daha Tele1'in sahibi ilk mahkemeye çıkmadan malını satıyorsunuz. Bu düzenlemeyi siz yaptınız, buna destek mi olacağız? Yalan haberi yayma konusunda bir düzenleme çıkardınız. Alican Uludağ bu nedenle içeride, İsmail Arı bu nedenle içeride, Çorum'daki esnaf bu nedenle yargılanıyor. "Bu kanun doğru muydu?" diye vicdanınıza sormak yerine bize diyeceksiniz öyle mi "Buna yardım etmiyorsunuz." diye?

Burada düzenleme getiriyorsunuz, sekiz haftalık doğum izni; sekiz hafta olmaz, on sekiz hafta olur ama düzenleme olumlu ama bununla beraber yüzde 90'a kadar bant daraltmasını internette getiriyorsunuz. Niye ayırmıyorsunuz? Niye torba olarak getiriyorsunuz? Bu düzenlemeleri böyle çorba yapacaksınız, sonra da muhalefetten destek bekleyeceksiniz, öyle mi? Gerçekten inanılmaz. İç Tüzük bana bu yetkiyi veriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayalım.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bizi seçen insanlar, her siyasal partide olduğu gibi, teamüllerimizi, görüşlerimizi Meclise ve yasama faaliyetine aktarmamız için bize karar veriyorlar. Ha, ben burada eğer bir yoklama istiyorsam ve milletvekilleriniz yoksa, burada bazen on dakika, bazen yarım saat, bazen bir saat veriliyor ise ben onun nedenini anlarım ama ayıp olmasın diye sorgulamam.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Konuyu kapatalım.

Bir sataşma olmadan bir değerlendirme yaparsanız...

Buyurun.

50.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Antalya Milletvekili Uğur Poyraz, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

İlk konuşmamda da bedihi açık bir şekilde İç Tüzük maddelerini okuyarak nasıl bir mevzuat, nasıl bir çerçeve ortaya konduğunu hep beraber mütalaa ettik; bu konuda en ufak bir tereddüt yok.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ya, oraya yürüyorsun, "Yarım saat." diyorsun; görüyoruz, görüyoruz. Bak, biz ayıp olmasın diye konuşmuyoruz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sonuç itibarıyla, aslında bu, ilk yoklamalarda her zaman verilmesi gereken...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Tabii, tabii(!)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...bütün milletvekilleri, bütün gruplar için ilk yoklamada standardize olarak ortaya konması gereken bir süredir.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Meclis saat 14.00'te açılıyor, 14.00'te; Meclis 14.00'te açılıyor. Şirketlerinize vedalaşınız.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Beş dakikada, on dakikada bir milletvekilinin Halkla İlişkiler Binası'nın üst katından asansöre binerek veya merdivenlerden aşağı inerek, o mesafeyi katederek buraya gelme imkân ve ihtimali, rica ediyorum, var mı?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Var.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Mümkün ve muhtemel değildir, beş dakikada bu olamaz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Genel Kurul çalışıyor, ne işi var odasında? Vekilleriniz odada ne yapıyor?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sonuç itibarıyla, milletvekillerimiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Konuşmacı milletvekilimizin mazereti var, gidecekmiş, ona fırsat verelim, bekliyor.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Esen bana geldi, dedi ki...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Tamam, bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sonuç itibarıyla, zatualinizin ortaya koyduğu bir saatlik zaman dilimi içerisindeki bir takdirdir ve yarım saat verdiniz, İç Tüzük'e uygun bir davranışta bulunuldu. Dolayısıyla, bu konuda hiçbir şekilde farklı bir yaklaşımda bulunulmaması lazım gelir. Asıl bu konuda üç dakika, beş dakika ara vererek iki yoklama arasında Meclisin çalışmamasına dönük bir irade beyanına dönük yaklaşım aslında sorgulanması gerekir.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Anlattık kardeşim, anlattık, sebebini anlattık. Ne anlatıp duruyorsun ya? Sebebini anlattık ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Biraz evvel ifade ettiğim gibi, İç Tüzük "Bütün milletvekillerinin iradesinin tecellisi için gerekli adımları atın." diyor.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Uygun olmayan bir kanun teklifini getirirsen engellemek için her şeyi yaparım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - "Bu konuda yoğun bir çaba sarf edin." diyor. Bu konuda grubumuza dönük farklı yaklaşımlar nedeniyle de arkadaşlarımızın biraz evvelki...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ya, Meclisi meşgul etmeyelim ya, aynı lafları tekrar edip durmayın ya.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ... hatibe "Genel Kurula hitap edin, grubumuza tedip edici bir yaklaşımda bulunmayın." şeklindeki yaklaşımının gerekçesi olarak bunları ifade ettim.

Teşekkür ederim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Hadi, bir de bağırarak bitir.

BAŞKAN - Bir de alışık olmadığımız bir şeyi paylaşayım: Grup Başkan Vekili konuşurken bir başka Grup Başkan Vekilinin söz almadan onu muhatap almasını da doğrusu doğru bulmuyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Biz çok şeyi garipsiyoruz Başkanım da ne yapalım işte ya! Çok şeyi garipsiyoruz yoksa.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sabır taşı olsak çatlardık Başkanım, sabır taşı olsak!

VIII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Antalya Milletvekili Uğur Poyraz tarafından, yetişkinlerin ve ebeveynlerin sosyal medya ile dijital okuryazarlığının eksikliği ve bunun çocuklara olan etkisinin araştırılması amacıyla 22/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Nisan 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Elif Esen'e söz veriyorum.

Buyurun Sayın Esen. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA ELİF ESEN (İstanbul) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce sorular da geldi “Ne işi varmış?” diye. Bir basın toplantım vardı aynı zamana denk gelen; işimiz Mecliste olur ancak, Meclis kapsamında olur fakat yoklamada çoğunluk sağlanamayınca, yarım saat de mola olunca hallettik basın toplantımızı Değerli Başkanım; hassasiyetiniz için teşekkür ediyorum.

Şimdi, bugün kürsüde yine çocuklarımızdan bahsedeceğiz İYİ Partinin vermiş olduğu bu önergeyle ama biraz daha alışıktığımızın dışında küçük çocuklardan bahsetmek istiyorum, dijital mecralar ve küçük çocuklar ilişkisi. Henüz okuma yazma bilmeyen, dili yeni kurmaya çalışan, dünyayı dokunarak ve gözlemleyerek öğrenen çocuklardan bahsedeceğim.

Türkiye İstatistik Kurumunun 2024 yılında ilk kez bağımsız olarak yürüttüğü Çocuklarda Bilişim Teknolojileri Araştırması bize çarpıcı veriler sunuyor: 6-10 yaş grubundaki çocukların yüzde 53,5’u yani yarıdan fazlası sosyal medya kullanıyor. Yine bu çocukların bundan çok daha fazla oranlarda ellerinde cep telefonları ve bilgisayarlar, ekranlar var. Sosyal medyayla tanışma yaşları ise 6’ya inmiş durumda. Bakın, 6 yaşın sosyal medyayla ilişkisi var. Bu demek oluyor ki bir çocuk ilk harfi öğrenmeden sosyal medyayla, algoritma diliyle yüz yüze kalıyor, algoritma dilini öğreniyor. Peki, bu yaşlarda beyin ne yapıyor bu süreçte? 0-6 yaş dönemi dil gelişiminin, göz temasının, empati becerisinin, bağlanma kapasitesinin inşa edildiği kritik bir pencere. Bu dönemde çocuk dünyayı bir ekrandan değil dokunarak, konuşarak, başkasının yüzüne bakarak öğrenir. Pasif ekran maruziyeti bu sürecin yerini aldığı anda ortaya çıkan tablo artık anekdot değil dikkat dağınıklığı, dil gecikmesi, uyku bozuklukları ve sosyal beceri yetersizlikleri olarak kliniklere de yansıyan bir gerçeklik olarak karşımıza çıkar. Kliniklere yansır çünkü tedavi edilmesi gerekir.

Öte yandan, 6-12 yaş dürtü denetiminin henüz gelişmediği, ödül mekanizmalarının son derece kırılgan olduğu bir dönemdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ELİF ESEN (Devamla) - Teşekkür ederim.

Bu yaş için tasarlanmış platformlar ise tam da bu kırılganlığı hedef alırlar; sonsuz kaydırma, anlık beğeni, sürekli bildirim. Bir çocuğun beyni bu sisteme karşı yetişkin bir beynin bile zor koyduğu sınırı kaldıramaz, koyamaz. Bebek ve okul öncesi çocuklarda ekran maruziyetinin bilişsel ve duygusal gelişime etkisi veri temelli biçimde mutlaka ortaya koyulmalıdır. 0-12 yaş çocuklar için ulusal ekran süresi kılavuzları belirlenmelidir. Ebeveyn dijital okuryazarlığı beceri odaklı millî çapta bir eğitim programına kavuşturulmalıdır. Dijital bağımlılık için klinik destek altyapısı oluşturulmalıdır. Platform algoritmaları çocuk hakları perspektifinde denetlenmeli ve çocuk dostu tasarım yasal bir standarda bağlanmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Bitlis Milletvekili Sayın Hüseyin Olan.

Buyurun Sayın Olan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN OLAN (Bitlis) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Van'ın Başkale ilçesinde 3 kardeş trafik kurallarını ihlal ettikleri için gözüaltına alınarak kardeşlere işkence yapıldı. Sıkça yaşadığımız bu işkence olayları münferit bir olay değil yerleşik zihniyetin doğrudan yansımasıdır. Bu zihniyetin Gülistan Doku olayıyla, Dersim'de eski Dersim Valisi Tuncay Sonel'le hiçbir farkı yoktur, zihniyet aynı zihniyettir. Buradan ilgili bakanları ve savcılarını görevi çağırıyorum. Bu işkenceyi yapanların derhâl soruşturmayla alınması ve haklarında yasal işlem yapılmasının buradan çağırısını yapıyorum.

Değerli milletvekilleri, dijital alan artık ayrı bir dünya değil doğrudan toplumsal hayatın önemli bir parçasıdır. Değişen ve dönüşen bir dünyadayız, bu değişim karşısında eski alışkanlıklarla yetinmek yerine yeni alanları tartışmak ve buna uygun politikalar üretmek zorundayız.

Türkiye'de 6 ile 15 yaş arası çocukların yüzde 66'sı sosyal medya kullanmaktadır. 6-10 yaş grubunda bu oran yüzde 53'ü aşmış durumdadır. Dijital dünyayla tanışma yaşı 6 yaşına kadar gerilemiştir. Ancak bu yaygınlığa rağmen yetişkinlerin ve özellikle ebeveynlerin dijital okuryazarlık düzeyi aynı ölçüde gelişmemiştir, kullanım artmış fakat bilinç aynı hızda artmamıştır. Bugün Türkiye'de milyonlarca çocuk çok erken yaşta dijital mecralarla tanışıyor ancak aynı hızda bir bilinç gelişmiş değil, sorun tam da burada başlıyor; kullanım yaygın, erişim kolay fakat farkındalık sınırlıdır. Dijital okuryazarlık yalnızca cihaz kullanabilmek değildir; bilgiyi sorgulayabilmek, doğru ile yanlış ayırt edebilmek, mahremiyeti koruyabilmek ve maruz kaldığı içeriğin nasıl şekillendiğini anlayabilmektir. Bugün hem çocuklar hem de yetişkinler bu alanda ciddi eksiklikler yaşamaktadır. Özellikle çocuklar açısından tablo daha kritiktir. Yanlış bilgi, siber zorbalık ve bağımlılık riski giderek büyüyor. Ailelerin önemli bir kısmı ise bu süreci yönetebilecek donanımına sahip değildir, bu da çocukları doğrudan korumasız bırakıyor. Bu nedenle dijital okuryazarlık eğitimi sistemli hâle getirilmeli ve eğitim müfredatının bir parçası olmalıdır. Erken yaşta verilecek bu eğitim yalnızca çocukları değil dolaylı olarak toplumu da güçlendirecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

HÜSEYİN OLAN (Devamla) - Bu alanda verilecek eğitimin nitelikli olması için ilgili uzmanlık alanlarından destek alınması da önemlidir.

Öte yandan, dijital mecralarda organize şekilde yürütülen ve kamuoyunu yönlendirmeye dönük faaliyetler de ciddi bir sorundur. Yanlış bilginin sistematik biçimde yayılması, hakaret ve manipülasyonun sıradanlaşması dijital alanı sağlıklı hâle getirmektedir. Dijital alan özgündür ancak sınırlı değildir. Bu alanın hem hakları hem de sorumlulukları vardır. Dolayısıyla hem eğitim boyutunda hem de düzenleme boyutunda somut adımlar atılması artık bir zorunluluk hâline gelmiştir diyerek Genel Kurulu selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Hasan Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA HASAN ÖZTÜRK (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İYİ Partinin verdiği önergeyle, özellikle yetişkinler ve ebeveynlerin de dijital okuryazarlığı ve sosyal medya kullanımıyla ilgili ve bunların çocuklarıyla ilgili etkilerinin araştırılmasını çok önemseyeceğimizi ve desteklediğimizi belirterek sözlerime başlamak istiyorum. Bugün bu salondaki herkes sabah uyandı,

herhâlde önce herkes telefonuna baktı; Meclise geldi, toplantılara girdi, bir şeyler yedi içti. Bunların hepsini yaparken farkında olarak ya da olmayarak hepimiz aslında ekranlarımıza defalarca baktık. Kaç saat bakıyoruz bu ekranlara? Türkiye’de bir vatandaş için bu cevap ortalama yedi saat, altı dakikası da var. İlk etapta çok yüksek gibi gelmeyenler için, ayakta geçirdiğimiz sürenin yarısı. Dolayısıyla aslında, hepimiz bir dijital veri kaynağıyız; baktığımız ekranlar, ürettiğimiz veriler, baktığımız ekranlara gelen o sıralamalar ve algoritmalar aslında bizim yaptıklarımızın birileri tarafından toplanması ve hayatta karşımıza bir amaç içinde getirilmesi. Dolayısıyla dijital okuryazarlık çok önemli ve bizim de burada nasıl zaman geçireceğimizi ve nerelerde olmamız gerektiğini ve olmamız gerektiğini öğretmemiz de önemli. Çocuklarımız ebeveynlerinden bu konuda çok daha iyiler. Gençlerin dijital medya konusundaki bilgileri yetişkinlere göre yüzde 75 civarında, yetişkinlerin oranıysa yüzde 33 civarında. Peki, biz okulda bir şeyler verme noktasında ne yaptık dersek bir şeyler olabilir ama yetişkinlerle ilgili, yetmişmiş insanlarla ilgili, ebeveynlerle ilgili ne yapıyoruz dersek herhâlde elimizde koca bir sıfır var.

Türkiye, özellikle sosyal medya kullanımında ve dijital mecralarda zaman geçirmede G-20’nin içinde ama bu bildiğimiz G20 değil; Instagram’da dünya 2’ncisiyiz, nüfusun Instagram’da geçirdiği zaman anlamında. Ne demek istiyorum? Aslında, internetle birlikte veriyi oluşturmaya başladık. Aslında, oluşan bu veri dünyanın global dijital firmaları tarafından toplanmaya ve işlenmeye başladı ve bu işlenen veri bugün bizim ne okuyacağımıza, ne göreceğimize, neleri tercih edeceğimize karar veriyor. Bu konuda tek başımıza bir şey yapma şansımızın olmadığını da farkındayız ama hep birlikte, Avrupa Birliği ülkeleriyle, bu konuyu önemseyen ülkelerle birlikte, global teknoloji firmalarının devletimizin ve milletimizin egemenliğini ortadan kaldıran bu egemenlik sınırlarını ve kurallarını belirlemeliyiz ama bunu bir torba kanunun içine koyarak ortak aklı oluşturmada, siyasetin üstünde bu konuyu değerlendirmeden, apar topar, önemsedığımız kanunlarla birlikte geçirerek olmaz arkadaşlar, olmaz; beceremeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

HASAN ÖZTÜRK (Devamla) - Şimdi, bu bağımlılığı ve sosyal medyayı konuşuyoruz, şöyle: Yasaklarla da bu olmaz; bilinçlendirmek, eğitmek ve öğretmek zorundayız. Bunu yapmadığımız zaman sonucu engelleyemiyoruz. Uyuşturucu kullanımı yasak; ülke bağımlı olmuş, çocukların büyük bir kısmı kullanıyor. Elektronik sigara yasak, edevatları yasak ama Mecliste bile var yani dolayısıyla, eğitim ve farkındalığı yaratarak ve bu konuyu da gerçekten araştırarak hep birlikte bunun üzerine odaklanmalıyız. Bu bir dijital egemenlik sorunudur. Sadece Dijital Dönüşüm Ofisini Siber Güvenlik Başkanlığı yaparak oraya da konuyla alakalı olmayan birini atayarak çözemeyiz bu sorunları diyor, araştırma önergesini destekliyoruz. (CHP, İYİ PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Mehmet Şahin.

Buyurun Sayın Şahin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar.)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET ŞAHİN (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamı Kahramanmaraş’ımızda meydana gelen okul saldırısı hakkında gerçekleştireceğim.

Bugün bu konuşmayı Kahramanmaraş’ın bir vekili ve aynı zamanda hayattan koparılan yavrularımızla aynı yaşta olan bir çocuğun babası olarak konuşacağım. Öncelikle menfur saldırıda yitirdiğimiz yavrularımıza ve kahraman Ayla Öğretmenimize Allah’tan rahmet diliyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum. Kahramanmaraş’ımızın, ailelerimizin, hepimizin başı sağ olsun.

Değerli milletvekilleri, önce Urfa’da, ardından Kahramanmaraş’ta meydana gelen bu insanlık dışı saldırı hepimizi yasa boğdu. Saldırı haberini alır almaz Kahramanmaraş’a en hızlı şekilde nasıl ulaşabileceksak onun derdine düştük ve hızlı bir şekilde AK PARTİ milletvekillerimiz olarak, bakanlarımız olarak, Genel Başkan Yardımcıları olarak hep birlikte ailelerimizin yanına ulaştık. Hastanelerde tedavileri devam eden yaralılarımızı ziyaret ettik, onların tedavileriyle yakından ilgilendik, ilgilenmeye devam ediyoruz. Kaybettiğimiz canlarımızın ailelerine taziyelerimizi ileterek acımızı paylaştık. Bir yandan yaralılarımıza ilk müdahale yapılırken diğer yandan yargı, Emniyet, Millî Eğitim, istihbarat ve ilgili kurumlar kendi çalışmalarını başlattı. Yavrularımızın cenazelerine omuz verdik, olayın ilk anından itibaren bir an olsun bile aileleri yalnız bırakmadık. Menfur hadisenin ardından yavrularımızın ailelerinin gösterdikleri vakur duruş unutulamaz. Aynı zamanda, Kahramanmaraşlı hemşehrilerimizin kıymetli ailelerimizin yanında duruşları takdire şayandır. Tüm siyاسilerimizin olayla yakından ilgilendiğine şahit olduk.

Değerli milletvekilleri, çok ağır bir bedel ödedik, tarifsiz bir acıdan bahsediyoruz. Hiçbirimizin bu acıyı unutmasını ve bu acının hafızamızdan silinmesini kimse beklemesin. Şimdi, hep birlikte bundan ders çıkarma zamanı, ilgili tüm kesimlerin çıkarması gereken dersler var; ailelerimizin, eğitim camiamızın, ilgili tüm kurumlarımızın, Bakanlıklarımızın, başta sorumluluk makamında olan bizler olmak üzere herkesin ders çıkarması gerekiyor. Yeni olumsuzluklarla karşılaşmamak için adımları süratle atmamız. Hem Şanlıurfa’da hem Kahramanmaraş’ta yaşanan okul saldırılarının bir daha oluşmaması için çaba içine girmeliyiz.

Bir şeyi de buradan söylemeden geçemeyeceğim, bunu yüreği yanan bir milletvekili olarak söylüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET ŞAHİN (Devamla) - İki gündür bazı arkadaşlarımız, bazı genel başkanlar -bugün de bir grup konuşmasında dinledim- bazı Grup Başkan Vekillerimiz hayatını kaybeden bir yavrumuzun cenazesine bakanlarımızın katılmadığını dile getirerek bir süreç işletmek istiyorlar. Bu durum ya bilmemekten kaynaklanıyor ya da farklı bir sürece sokulmak isteniyor. Gündeme getirilen yavrumuzun cenazesine AK PARTİ milletvekili arkadaşlarımız, il başkanımız, büyükşehir belediye başkanımız, partili milletvekillerimiz; hepimiz katıldık. Şimdi “Bakanlar niye katılmadı?” diye soracaklar. İlgili ailemizle istişare ederek böyle bir karar alındı. “Niye böyle bir karar alındı?” diyorsanız onu da açıklayayım size: Orada bir bakanın gözükmemesinden, benim gibi bir milletvekilinin gözükmemesinden, hepimizin gözükmemesinden daha önemlisi oradaki ailenin hassasiyetidir, o ailenin hassasiyetinden dolayı böyle bir karar alındı. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET ŞAHİN (Devamla) - Bunu bildikleri hâlde hem grup toplantısında hem burada bunu konuşmaları çok ayıp bir şey.

İki: “Niye listede yok, niye listede yok?” diyorlar.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederiz.

MEHMET ŞAHİN (Devamla) - Hemen bitireceğim efendim.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Son bir dakikaya kadar iyi geldiniz de bence orada bitirin ya, bitirin orada. İlk kez sizi böyle güzel güzel dinliyorduk, sonunda onu da yine batırdınız.

MEHMET ŞAHİN (Devamla) - O aileyle ben görüştüm, milletvekillerimiz görüştüler. Çünkü ilk gittiğimizde o aileyle, annesiyle, babasıyla bakanlarımız da görüştü, biz de görüştük fakat başka bir yavrumuzun başında oldular, daha sonra çocuklarının vefat edenler içinde olduğunu öğrendiler; onun için listeye eklendi.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederiz.

MEHMET ŞAHİN (Devamla) - Keşke onu konuşanlar... 6 milletvekiliyiz burada AK PARTİ olarak -çünkü biz düşman değiliz, farklı siyasi partileriz- ya, bir telefon açıp sorun, deyin ki: "Sayın Vekilim, böyle bir şey var, ne diyorsunuz?" Onu demek yerine, kürsüye gelip kürsüde bunu manipüle etmeyin.

Değerli dostlar, onlar bizim yavrularımız.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Ekmen.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Şahin'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Başkanım, teşekkür ediyoruz, Mehmet Bey'e de bilgilendirmeleri için ayrıca teşekkür ediyoruz.

Bence dönüp soracağımız tek bir soru var: Bir baba böyle acılı bir günde devletin bir temsilcisini niçin yanında görmek istemez?

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Allah'ım, Ya Rabb'im!

VAHİT KİRİŞCİ (Kahramanmaraş) - Onu sen sor, onu sen sor!

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Eğer bu anlatılanlar doğruysa bu devlet bu babaya ne yaptı ki baba, o gün bunu böyle istedi?

VAHİT KİRİŞCİ (Kahramanmaraş) - Onu ara da sor!

MEHMET ŞAHİN (Kahramanmaraş) - Sen utan, sen utan!

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Ayıp ya, ayıp ya, gerçekten ayıp yani!

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Babanın da mağduriyetini göz önüne aldığınızda, bunu düşünenizi salık veririm.

VAHİT KİRİŞCİ (Kahramanmaraş) - Yazıklar olsun!

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Siyaseti başka şeylerde yapın.

MEVLÜT KURT (Kahramanmaraş) - Bu kadar açıklamadan sonra...

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Tunceli Milletvekili Ayten Kordu ve arkadaşları tarafından, Gülistan Doku'nun kaybettirilmesi sürecinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 22/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Nisan 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

22/4/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 22/4/2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gülistan Kılıç Koçyiğit

Kars

Grup Başkan Vekili

Öneri:

22 Nisan 2026 tarihinde Tunceli Milletvekili Ayten Kordu ve arkadaşları tarafından (17559 grup numaralı) Gülistan Doku'nun kaybettirilmesi sürecinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 22/4/2026 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi adına Tunceli Milletvekili Sayın Ayten Kordu.

Buyurun Sayın Kordu. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA AYTEN KORDU (Tunceli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Gülistan Doku'nun kaybettirildiği tarihten bu yana her yerde “Gülistan Doku nerede?” diyerek adalet arayışından hiç vazgeçmeyen ailesini, Dersim Kadın Platformunu, Türkiye'deki bütün kadın hareketlerini, yerelde, genelde çalışan basın emekçilerinin hepsini buradan saygıyla selamlayarak konuşmama başlamak istiyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Altı buçuk yıl aradan sonra yaşanan gelişmeler elbette oldukça önemlidir fakat bunca yıldır bu soruşturmanın sümen altı yapılmış olması ve tüm önergelerimize sıradan cevaplar vererek araştırma önergelerimizi reddeden buradaki siyasal iktidarın sorumluluğunu elbette buradan sorgulayacağız. Yıllarca aileyi yas içinde bırakan bu zihniyet kendisini tekçi, militarist, cinsiyetçi politikalarla örgütlemiştir. Şimdi, Gülistan Doku cinayeti tüm kadınların davası, tüm kadınların dosyası hâline gelmiştir. Kadınların kaybettirilmesi... “Şüpheli ölüm” denilerek, “intihar” denilerek kapatılan dosyalar, kaybettirilen, katledilen kadınların bu coğrafyada kamusal güçle nasıl örtbas edilebileceğinin de açık hâlidir. Erkek egemen zihniyetin devlet gücüyle kendisini nasıl koruma altına aldığı, erkek devlet şiddetinin ve iş birliğinin en somut, kadın cinayetlerinin de en politik olduğu açıkça ortaya çıkmıştır. Bu, sadece bir tekil kadın cinayeti değildir, Dersim gibi her türlü hak mücadelesinin olağanüstü güvenlik önlemleriyle bastırılmaya çalışıldığı bir coğrafyadan bahsediyoruz. Bu örgütlenmiş suç şebekesinin Dersim'de olması öyle tesadüf değildir. Çeteleşmenin, uyuşturucunun, fuhşun her yerde yaygın hâle gelmesi öyle sıradan durumlar değildir. Devlet içinde özellikle özel savaş politikaları Dersim'de ve bölgede çok özel olarak sürdürülmüştür. Hakkâri, Diyarbakır, Şırnak gibi bölgelerde pek çok il; fuhşun, uyuşturucunun, çeteleşmenin, binlerce faili meçhul bırakılan dosyaların açığa çıkan gerçeklerinden asla bağımsız ele alınmamalıdır. O yüzden, bu kirli ilişki ağının, bu organize suç şebekesinin ucu bucağının, yerelden genele nasıl yayıldığı, bu kadar açık örtbas edilebildiğinin daha ayrıntılı incelemeye muhtaç olduğu açıkça ortadadır. İncelemeye muhtaç olunan bu dosyada kayyum valisi Tuncay Sonel'in en yakınında duran, ona her fırsatta kol veren, kanat veren “Sorguladık ama bir şey çıkmadı.” diyen dönemin İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun bu durumdan haberdar olmaması mümkün müdür? Değildir. Dolayısıyla en üst düzeyde kendisinin bu soruşturma dosyasına dâhil edilmesi gerekmektedir.

Dönemin kayyum valisi, sonra göreve gelen iki vali, değişen Emniyet müdürleri, her türlü kirli ilişki ve liyakatsizliğin döndüğü, öğrencilere sürekli baskı uygulayan, tehdit eden üniversite rektörlüğü, il Gençlik ve Spor, İŞKUR, dönemin başhekimleri, ortak hareket eden ve terfi alanlar -bu, iddianamelerde açıkça ortaya koyuldu- bunların hepsi ayrıca incelenmeli ve araştırılmalıdır. Yine, kayyum valinin kontrolündeki ekonomik kaynakların kullanımı mutlaka araştırılmalıdır. Belediyenin imkânları, bütçesi dâhil nasıl kullanıldı? Yine, Valiliğin o dönemde yaptığı tüm ihaleler mercek altına alınmalıdır. Bu ihalelerin ne karşılığında verildiği; kimlerin, nasıl terfiler aldığı mutlaka araştırılmalıdır.

Bakın, dönemin İŞKUR Müdürünün görevden alındığını bugün öğrendik. Şimdi, daha önce, çok yakın zamanda kendisinin fuhşa nasıl sürüklendiğini mahkemeye başvurarak, Emniyete başvurarak iddianamesini, iddialarını veren bir kadının -İŞKUR çalışanlarının, il Gençlik ve Sporun nasıl; içinde olanların, üniversite rektörlüğünde nasıl, tacizde bulunanların- fuhşa sürüklendiğine dair verdiği iddianameler burada, bu kürsüden dile getirildi. Peki, ne oldu? Ben özellikle Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanına, ayrıca Gençlik ve Spor Bakanlığına bu dosyanın takibi konusunu özellikle belirttiğim hâlde dosya takipsizlikle sonuçlandı.

Değerli vekiller, bakın, bir valinin kamusal gücün bütün olanaklarını kullanarak orada kendisine bir suç şebekesi örgütlemesi sadece Gülistan Doku cinayeti değil bütün kadınlar açısından araştırılması gereken bir dosyadır. Üniversitenin mutlaka bu konuda sorgulanması gerekmektedir. Benzer durumda birçok kadının dosyası olduğu bilinmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

AYTEN KORDU (Devamla) - Batman'da şüpheli şekilde intihar ettiği söylenen, Gülistan'ın üniversiteden yakın arkadaşı Rojvelat Kızmaz'ın; yine, Van'da kaybolduktan sonra üniversite rektörlüğünün payı ve ATK raporlarıyla yanılma ortaya çıkan Rojin Kabaiş'in; yine, suda bulunan Esmâ Kılıçarslan'ın dosyası, hepsi bu iddianamenin içerisinde yer almaktadır.

Peki, sadece bunlar mı? Binlerce faili meçhul cinayetlere kurban giden kadınlardan bahsediyoruz, kaybettirilen kadınlardan bahsediyoruz. Dolayısıyla, dosyanın tüm yönleriyle açığa çıkarılması, sorumluluğu bulunan herkesin yargı önüne çıkarılıp hesap vermesi mutlaka gerekmektedir. Araştırma komisyonu bu açıdan oldukça önemlidir. Burada bulunan bütün vekillere vicdan açısından da hukuk açısından da Doku ailesinin mutlaka bir talebi var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYTEN KORDU (Devamla) - Doku ailesi, 600 vekilin de burada bulunan bütün vekillerin de bu önergeye mutlaka “evet” demesi gerektiğini, bu önergenin, sorumluların açığa çıkartılarak bundan sonra, kadın katliamlarının nasıl kamusal güçle ortaya çıktığı, kamusal gücü arkasına alarak bu cinayetlerin nasıl işlendiği konusunun açığa çıkarılması ve bundan sonra belki de gelişebilecek yeni cinayetlerde de, önceki dosyalarda da kadınlara ışık tutabileceği bir durum olması gerektiğini söylemiştir. Bizler de buradan bu önergeye mutlaka tüm vekillerin “evet” demesini bekliyoruz. Bu, adalet açısından, kamusal düzen açısından da önemlidir diyorum, saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL PARTİSİ Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Kaya. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Gülistan Doku soruşturmasında altı yıl sonra ancak aydınlatılacak gibi bir ortam oluştu. 5 Ocak 2020 sabahında kayboldu ve kendisinden bir daha haber alınamadı ve biz, ilk dört yılı sadece tek bir senaryoyla açıklamaya çalıştık, o da nedir? İntihar. İntihar üzerinden bütün değerlendirmeler yapıldı, devletin bütün kurumları AFAD dâhil, Deniz Kuvvetleri dâhil aylarca baraj gölünde intihar sonucu ceset aramaya çalıştı ve şimdi, biz burada çıkan detaylarla, iddialarla görüyoruz ki operasyonel

bir oryalamayla altı yıl boyunca karşı karşıya kalmışız. Ayrıca, sistematik bir şekilde deliller karartılmış, kurumsal ihmaller başlı başına ortaya çıkmış yani başşüphelinin polis olan babası acaba tutanaklara, kamera kayıtlarına ulaşabildi mi, ulaşamadı mı, şimdi onun soruşturması, onun detayları ortaya konuluyor ve yine, bu başşüphelinin evinde yapılan araştırmalarda, temizlik çalışmalarında “Efendim, bunlarda bir şey yok, bu gayet olağan değerlendirmelerdi.” şeklinde bir sonuca ulaşıldığı iddia edildi. Veri imhasından bahsediyoruz. Veri imhası derken sadece bir sim kartın değil, Nisan 2026 raporlarına göre hastaneye bile ulaşan, hastane serverlarının bile dâhil olduğu verilerin imha edildiğine dair maalesef organize bir suç ağına işaret edildiğini görüyoruz.

Şimdi, Doku ailesi yıllarca bazen ideolojik yaklaşımlarla, bazı farklı gerekçelerle sürekli bir taciz altında tutuldu. Nedir? Bu tacizde kamu görevlisine hakaretle suçlandılar, izinsiz gösteri yapmakla suçlandılar ama onlar sürekli seslerini duyurmak için gayret ettiler. Arkadaşlar, şu anda dönemin Tunceli Valisinin de içinde olduğu, tutuklandığı bir krizle karşı karşıyayız ve bir organize krizle karşı karşıyayız. Bizim burada yapmamız gereken şey adalete duyulan güven hissini bir kere daha hatırlanmasıdır. Bir savcı çıktı, bu savcı hiçbir şekilde muhatapın kim olduğuna bakmadan bir yol yürümeye başladı, sizler de fark ettiniz, gördünüz; toplumda şu anda adalete duyulan hissiyatın ne kadar olumlu etkilendiğini sizler de gördünüz değerli arkadaşlar. Dolayısıyla, burada bizim bakmamız gereken nokta, öncelikle adalete duyulan güveni bir kere daha inşa etmiş olmak zorunluluğumuzdur.

Arkadaşlar, son bir dakikamı kadına şiddetle ilgili değerlendirmek istiyorum izninizle.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MUSTAFA KAYA (Devamla) - 1998 yılından beri kadınla ilgili 5 tane araştırma komisyonu kurmuşuz. 1998’de Kadının Statüsünün Araştırılması Komisyonunu kurmuşuz, 2005 yılında Töre ve Namus Cinayetlerini kurmuşuz, 2014-2015 yılında Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Araştırılması, 2021-2022 Kadına Yönelik Şiddet, 2025’te, bu dönemde, 28’inci Dönem’de de bu raporu yayınlamışız arkadaşlar. Bakın, bu rapor önemli. Bu raporun muhatapı kim şimdi? Bu raporun içerisinde muhalefet partileri tarafından, uzmanlar tarafından, STK’ler tarafından dile getirilen çözüm önerilerini kim hayata geçirecek? 1998 yılından beri kurulan 5 tane komisyonun ortaya çıkardığı bu araştırma raporları, bu raporlar şu anda tozlu raflarda.

Önemli olan, bu komisyonları kurmak değil bu raporlardan istifade edecek bir anlayışı hayata geçirmektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Lütfü Türkkan.

Buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün buraya çıkan her arkadaş gibi ben de bu dosyayı değil, devlet ve vicdan meselesini konuşmak için çıktım. Bakın, 21 yaşında bir üniversite öğrencisi Gülistan Doku, ailesine yük olmamak için çalışıyor ve sonra bir gün ortadan kayboluyor. Buraya kadar maalesef Türkiye’de alışık olduğumuz bir şey bu, son dönemlerde, özellikle son on seneye bakarsanız ama buradan sonrası öyle değil. Gülistan Doku’nun izini sürmesi gereken mekanizmalar Gülistan Doku’nun cinayetinin üstünü örtmek için çalışmaya başlıyor, tam tersi yapılıyor. Orada aslında kaybolan Gülistan Doku değil, biliyor musunuz, kaybolan devletin itibarı, adalet duygusu kayboluyor burada. Bizzat, devletin valisi tarafından kurulmuş bir çeteden bahsediyoruz, devletin valisi. Bakın, Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde vali yapılmayan iki vali vardı; birisi Erdal Ata, birisi Hüseyin Aksoy. Erdal Ata’yı merkeze çektiler, Hüseyin Aksoy’u da en son Eskişehir’den merkeze çektiler. O dönemdeki valileri hatırlayın, vali devletin o ildeki temsilcisi, devletin temsilcisi. Ama şu andaki valiler, DEM’den özenmişler, il başkanlığı eş başkanı olmuş, il eş başkanları yani bir ilde Adalet ve Kalkınma Partisinin il başkanı var, bir de eş başkanı var, o da vali. Hâl

böyle olunca bu cinayetlerin üstünü örtmeyi de maalesef bu çürümüş zihniyet çok mazur gördü, hatta ödüllendirildi. Bu Valiye kaç tane ödül verilmiş iktidar tarafından, kaç tane; bir ödül daha, yetmedi, bir de Ordu'ya Vali yapılmış ama Tunceli'nin yiğit Valisini, Bülent Tekbıyıkoglu'nu alıp merkeze çekmişler. Aynı zihniyet, devleti çürüten zihniyet bu, devleti ellerimizin avucundan yok eden zihniyet. Bu zihniyet geçmiş dönemde Osmanlı'nın yıkılışına sebep oldu, ondan önce Selçuklu'nun yıkılışına sebep oldu, şimdi de maalesef Türkiye Cumhuriyeti devletinin ellerimizin, avuçlarımızın arasından kaymasına sebep olmak üzere. Kendinize gelin, lütfen kendinize gelin, devletin sahibi olmadığımızı hatırlayın! Bu devlet size yönetilmek üzere verilmiş, siz sahibi gibi davranıyorsunuz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bu devletin sahibi bu millet. Millete rağmen yönetmeye kalktığınız zaman liyakat sahibi değil, sadece sizlere duyduğu sadakat yüzünden böyle rezil rüsva adamları devleti yönetmek üzere vali yapıyorsunuz. Yazık değil mi bu kadim devlete? Beş bin yıllık geleneğin temsilcileri olan bu Mecliste bulunan bütün milletvekillerini izana davet ediyorum. Bu mesele siyaset değildir, bu mesele partilerin meselesi de değildir; bu, çürümüş bir zihniyetin burada ikrar edilmesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sistemi çürüttünüz, sistemi çürüttüğünüz gibi devleti de ellerimizin, avuçlarımızın arasından yok ediyorsunuz. Lütfen, rica ediyorum, biraz kendinize gelin. Bu gücü ellerinde bulunduranlar şu anda kendilerini dev aynalarında bulabilirler ama bazıları var ki, ben inanıyorum, milletvekillikleri, bakanlıkları bittikten sonra gittikleri kahvede çay bile vermeyecekler onlara!

Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Sayın Türkkan, eş başkanlığı biraz araştırın lütfen, bahsettiğinizle hiç alakası yok eş başkanlığın.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Duyamadım.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Eş başkanlık öyle bir şey değil, kabul etmiyoruz yani, lütfen...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - 2 kişi oluyor ya, onlar da bir vali, bir il başkanı yapmışlar.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Binbir emekle yaptığımız şey ya, yapmayın!

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) ÇEŞİTLİ İŞLER (Devam)

5.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Gaziantep Üniversitesi öğrencilerine "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Gaziantep Üniversitesinden öğrencilerimiz dinleyici locasında bizleri dinlemektedirler; kendilerine hoş geldiniz diyoruz, başarılar diliyoruz. (Alkışlar)

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Tunceli Milletvekili Ayten Kordu ve arkadaşları tarafından, Gülistan Doku'nun kaybettirilmesi sürecinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 22/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Nisan 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Sevdâ Erdan Kılıç.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) - Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kürsü son dönemde ne yazık ki ne bu ülkeye ne bu halka ne bu devlete yakışan, yüz karası konuların konuşulduğu, devletin neredeyse bütün kurumlarının çöküşüne şahitlik eden bir kürsü oldu. Gülistan Doku da maalesef böyle bir konu. Bir üniversite öğrencisi, sizin de çocuklarınız gibi bir ananın, bir babanın evladı ama o şu anda mezarı bile belli olmayan bir evlat. Tam altı yıldır bir anne Tunceli’de köprü’nün başında, altında suyun bile sustuğu o baraja bakıp “Kızım nerede?” diye feryat ediyor. Altı yıl boyunca bu devletin kurumları o anneye yalan söyleyip durdu “Kızınız intihar etti, kızınız intihar etti, suda arıyoruz.” deyip durdu. Oysa Gülistan suyun derinliklerinde değil, devletin içine sızmış, makam odalarına gizlenmiş, üniformaların arkasına saklanmış o karanlık koridorlarda kaybedilmiş aslında. Yetmedi, kızını arayan aileye zulüm devam etti, Gülistan’ın annesi ve ablası oturma eylemi yaptılar diye gözaltına alındılar. 18 Kasım 2020’de, yine bu kürsüde bu olaya isyan etmişim, onu da tutanaklardan buldum.

Değerli milletvekilleri, bu bir cinayet değil, bu bir organizasyon, Epstein olayından da hiçbir farkı yok aslında. Şimdi, düşünün, bir kenti yönetmesi için gönderdiğiniz vali tutuklu, şehri emanet ettiğiniz o valinin oğlu tutuklu, şifa dağıtması gereken hastanenin başhekimi tutuklu, adaleti sağlaması gereken polis tutuklu, koruma tutuklu. Şimdi, bu tutuklamalarla yüreğimiz soğuyor mu? Hayır, soğumuyor çünkü o karanlık geceyi organize edenler, dosyayı altı yıl boyunca sümen altı eden siyasilere ve intihar yalanını manşet yapanlar, hepiniz bu suçun ortağısınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Hangi kanun, hangi kitap başşüphelinin ailesine “Vali Bey size para verecek, korkmayın.” demeyi yazar? Hangi kanun, hangi kitap Gülistan Doku’nun hastane kayıtlarını silmeyi yazar? Hangi kanun, hangi kitap gencecik bir kızın hayatını, sırtını devlete dayayarak yok etmeyi sayar? Hangi kanun, hangi kitap orada olmadığını bildiğiniz hâlde, barajı boşaltıp boşaltıp o aileye bu acıyı yaşatır? Hangi kanun, hangi kitap “Cesedi oradan oraya taşıyın.” diye yazar. Hangi vicdan, bunlar olurken bir annenin “Kızımın bir kemiğine razıyım, bir mezarı olsun yeter.” çığlığına kulaklarını tıkar, hangi vicdan buna kulaklarını tıkar, altı yıl boyunca? (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, ülkeye bakın; valiye güvenemiyoruz, hastaneye güvenemiyoruz, Emniyete güvenemiyoruz, okullara güvenemiyoruz, yurtlara güvenemiyoruz. Yani bu sadece bir güvenlik krizi değil, sadece bir güven krizi değil; bu devletin temel sütunları çökmüş artık, bunu kabul edin. Gelin, el birliğiyle bu sütunları yeniden inşa edelim. Burada, böyle, dinlemekle, el kaldırıp indirmekle olacak şey değil bu.

Bakın, bu sadece bir Gülistan Doku meselesi de değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) - Bu ülkede kaç kadın cinayeti “intihar” denilerek kapatıldı, kaç kadın “Yüksekten düştü.” denilerek dosyalar rafa kaldırıldı? Bu bir tesadüf değil. Bu ülkede tesadüfen ölmüyoruz, tesadüfen hayatta kalıyoruz bu ülkede. O yüzden diyoruz ki bu araştırma komisyonu kurulsun ama sadece Gülistan Doku için değil, adını bilmediğimiz, dosyası kapatılmış bütün çocuklar ve kadınlar için kuralım. Bu karanlık dosyaların tamamı yeniden açılın ve kim sustuysa, kim görmezden geldiyse, kim elindeki gücü kullandıysa vali de olsa, bakan da olsa, eski bakan da olsa, cumhurbaşkanı da olsa o koltuğunda rahat oturmamalı biz bu Meclisteyken. (CHP sıralarından alkışlar)

O yüzden bu Meclis çok önemli bir göreve sahip bugün bu oylamada; ya bu karanlığı birlikte dağıtacağız ya da bu karanlığın bir parçası olarak burada utanç içinde siyaset yapmaya devam edeceğiz diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP, DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Ersan Aksu.

Buyurun Sayın Aksu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ERSAN AKSU (Samsun) - Sayın Başkanım ve değerli milletvekillerimiz; DEM PARTİ'nin grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Gülistan Doku kızımızın akıbeti kamu vicdanını ve hepimizin vicdanını yaralayan son derece önemli bir soruşturma konusu olarak devam etmektedir.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Altı yıldır nasıl üzeri örtüldü? Valiniz örttü, valiniz!

ERSAN AKSU (Devamla) - Bu konuda toplumun gösterdiği duyarlılığı sonuna kadar paylaşıyoruz.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Acıyı paylaşmanız değil suçu ortaya çıkarmanız gerek.

ERSAN AKSU (Devamla) - Sürecin aydınlatılması yönündeki beklentiyi sonuna kadar önemsiyoruz. Konuya ilişkin olarak cumhuriyet başsavcılıkları tarafından yürütülen soruşturma tüm yönleriyle hâlen devam etmektedir. Adli süreç kendi usulleri içerisinde ilerlemektedir.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Altı yıldır! O yüzden altı yıldır ölü!

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Vali nasıl yargıya böyle müdahale etti, hastaneye nasıl müdahale etti, jandarmaya, polise nasıl müdahale etti? Valiniz orada ne yapıyor?

ERSAN AKSU (Devamla) - İçişleri Bakanlığımızca, bu zamana kadarki araştırma ve soruşturma süreçlerinin etkin surette yürütülüp yürütülmediği hususunun araştırılması amacıyla 1 mülkiye başmüfettişi, 1 mülkiye müfettişi ve 2 polis başmüfettişi görevlendirilmiştir. Konuya ilişkin adli ve idari süreçler, araştırma ve soruşturmalar titizlikle ve tam bir eşgüdümle devam etmektedir.

AYTEN KORDU (Tunceli) - Bu suç şebekesi başka illerde de örgütlü, sadece orada değil, bağlantıları var!

ERSAN AKSU (Devamla) - Sayın milletvekilleri, Anayasa'mızın 2'nci maddesine göre Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir. Hukuk devleti delillerle hareket eder, yargısız infazla değil adil yargılamayla sonuca ulaşır.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Deliller ortadan kaldırıldı, cenaze ortadan kaldırıldı, cenaze!

ERSAN AKSU (Devamla) - Gündeme getirilen iddiaları da bu temel ilke ışığında değerlendirmek durumundayız.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Gülistan Doku nerede?

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Altı yıldır aynı şeyleri söylüyorsunuz! Altı yıldır “Türkiye, bir hukuk devletidir, delillerle çalışılır.” diyorsunuz. Delillerin nasıl ortadan kaldırıldığını gördük! Gülistan Doku'nun bedeni nerede?

ERSAN AKSU (Devamla) - Öneri metnini ve gerekçesini incelediğimizde bağlamı aşan çeşitli iddialar sıralanmakta “kamu eliyle delil karartma” “kamu görevlilerinin müdahalesi” “organize yapı” gibi ithamlar dile getirilmekte, hatta kimi STK'lere varan ilgisiz gündemler oluşturulmaya çalışılmaktadır.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Gündemi siz belirleyeceksiniz ki istediğinizde üzerini örtebilirsiniz! İzin vermeyeceğiz!

ERSAN AKSU (Devamla) - Herhangi bir vatandaşımızın kaybolması, zarar görmesi, hele hele bir genç kızımızın akıbetine dair soru işaretleri göz ardı edilecek hususlar elbette değildir. Hiç kimse hukukun üstünde değildir. Bu nedenle, soruşturma kişilerin makam ve mevkiğine bakılmaksızın tüm yönleriyle etkin surette yürütülmektedir.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Vallaha üstünde, AKP'liler hukukun üstünde.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Valinin arkadaşları bile hukukun üstünde.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Siz hukukun üstündesiniz, hukuk size işlemiyor.

AYTEN KORDU (Tunceli) - Yetkiyle donattığınız kayyum valileri özellikle o yetkilerin üzerinde.

ERSAN AKSU (Devamla) - Eğer bir kamu görevlisi görevini kötüye kullanmışsa, eğer soruşturma sürecinde bir ihmal söz konusuysa Türk Ceza Kanunu'nun ilgili hükümleri çerçevesinde bu durumun yaptırımlarının olacağı da açıktır.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - İhmal değil suç var, suç! Soruşturma engellenmiş, deliller karartılmış! Soruşturma sürecinde suçlar var, suçlar; boşuna başhekim tutuklanmadı!

ERSAN AKSU (Devamla) - Değerli milletvekilleri, Anayasa'mızın 9'uncu maddesi yargı yetkisinin Türk milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağını hükme bağlamıştır. Bu nedenle, devam eden ya da sonuçlanmamış bir soruşturma hakkında siyasi değerlendirmelerle kesin hükümler tesis etmek, yargısız infazlar yapmak kuvvetler ayrılığı ilkesine de zarar verir.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Kadın cinayetleri ve bu çeteler siyasi meselelerdir! Münferit değil sistematik bir şey var!

ERSAN AKSU (Devamla) - Bugün, Türkiye'de herhangi bir soruşturma dosyası karanlıkta bırakılmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ERSAN AKSU (Devamla) - Herhangi bir kişi veya kamu görevlisi de hukukun üstünde değildir, dokunulmaz değildir.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Karanlıkta kalır, kalır! İç hesaplaşmanız olmasa biz hiçbir şey öğrenemeyecektik!

ERSAN AKSU (Devamla) - Bizler bu sürecin sonuna kadar takipçisi olacağız çünkü Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın dirayetli yönetiminde Türkiye artık eski Türkiye değildir.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Soruşturmayı o mu yönetiyor? Kim yönetiyor soruşturmayı?

ERSAN AKSU (Devamla) - Türkiye Yüzyılı'nı adaletin yüzyılı yapma kararlılığımızı en üst seviyede tekrar ediyoruz. Biz devleti çürüten değil vesayet mekanizmalarından devleti kurtararak devleti yücelten bir anlayışın mensuplarıyız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Yeni vesayetler kurdunuz, kendi vesayetinizi kurdunuz!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ne anlatıyorsun sen ya, sen ne anlatıyorsun ya! Olay ne, sen ne anlatıyorsun ya!

ERSAN AKSU (Devamla) - Sayın milletvekilleri, hukuki deliller çerçevesinde hukuk devleti işlemektedir.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Tövbe! Tövbe!

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Hayır!

ERSAN AKSU (Devamla) - Bırakın, hukuk devleti işlesin.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Ya, bunu 40 kere söylerseniz inanacağımızı mı sanıyorsunuz?

ERSAN AKSU (Devamla) - Bırakın, yargı görevini yapsın, suçlular ortaya çıkarılsın ve hak ettikleri cezaya çarptırılsınlar diyor...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Çete devleti, çete!

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Hukuk guguk, guguk(!)

ERSAN AKSU (Devamlı) - ...öneriye katılmadığınızı bildiriyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum.
(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Bu kadar eminseniz “evet” oyu verin!

AYTEN KORDU (Tunceli) - Bu nasıl bir açıklama ya!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Oylayıp söz versem olur mu?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Olur Başkanım.

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.
Sayın Koçyiğit...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Araştırılırsa neyin ortaya çıkmasından korkuyorsunuz?

BAŞKAN - Ya, Grup Başkan Vekiliniz...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Samsun Milletvekili Ersan Aksu'nun DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, hatibi dinledik ama gerçekten bu soruşturmayla ilgili kendi sorumluluklarını gören, Hükûmetin sorumluluğunu gören en ufak bir cümle duyduk mu? Duyamadık. Bakın, önümde... Biz onlarca soru önergesi vermişiz, bizzat benim verdiğim soru önergesinde ve araştırma önergesinde bu Meclis bile Zeynal Abakarov'un adını sansürlemiş “Z.A.” yazmış, biliyor musunuz? Dönemin İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'ya soru önergesi vermişiz, yanıtsız bırakmış; neden acaba, niye yanıt vermemiş? Fuat Oktay'a, zamanın Cumhurbaşkanı Yardımcısına soru sormuşuz “İlgili kurullar bilmem ne yapar.” demiş. Siz, sizin Hükûmetiniz, sizin emrinizdeki atadığımız Vali, sizin İçişleri Bakanınız, sizin İl Emniyet Müdürünüz, sizin atadığımız İl Sağlık Müdürünüz Gülistan Doku cinayetinin üstünü örttü, kolektif olarak sorumlusunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, toparlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - 27'nci Dönemde de bu Mecliste onlarca defa önerge indirdik, onlarca defa “adalet” dedik, onlarca defa “Gülistan Doku nerede?” dedik, niye sizin vicdanınız sızlamadı? Siz de “Ya, evet, bir gencecik kız, bir üniversite öğrencisi kayıp, araştıralım beraber, bakalım, Meclis olarak sorumluluk alalım.” niye demediniz? İşin ucu ta Mehmet Ağarlara kadar varıyor, biliyor musunuz? Buranıza kadar suça bulaşmışsınız, kirliliğe bulaşmışsınız.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - İspat et o zaman ya!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Gencecik kadınlar bu ülkede kaybediliyor ve siz sessiz kalıyorsunuz çünkü suç ortağısınız...

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - İspat, ispat...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - ...çünkü siz yapıyorsunuz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Sensin suç ortağı!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - O Vali sizden cesaret alıyor, sizden, sizin İçişleri Bakanınızdan cesaret alıyor.

NAZIM ELMAS (Giresun) - Soruşturma devam ediyor.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Bir de kalkıp burada haddini aşan “Bilmem kime uzanan bilmem ne.” diye cümle kurmayın; hepiniz sorumlusunuz.

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Sana ne ya, ne söyleyeceğini söyler!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Çıkın, kamuoyuna öz eleştiri verin, çıkın sorumluluğunuzu kabul edin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Bir kere de özür dileyin ya, bir kere de erdemli olun, erdemli! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Gülistan Doku’nun kanı özürle geçer mi ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

53.- *Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Çok teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Değerli milletvekilimiz gayet açık bir şekilde meseleyi ortaya koydu...

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - “Türkiye bir hukuk devletidir.” dedi “guguk devleti” diyeceğine(!)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Çete, çete!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...ve bu konuda grup olarak da Hükûmet olarak da Adalet Bakanlığımız olarak da sonuna kadar...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Daha önce Adalet Bakanınız yok muydu, o koltuk boş muydu?

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Daha önceki Adalet Bakanı kimin Adalet Bakanıydı ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...bu meselenin hakikatini ortaya çıkarma irademiz net ortadadır.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Daha önceki Adalet Bakanı uzaydan mı indi, o da AKP’nin Adalet Bakanı değil miydi?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Dolayısıyla, bu konuda hiç kimsenin layüsel olmadığını, adaletin tecellisi noktasında da her türlü çabanın, gayretin ortaya konması gerektiğini...

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Tövbeler olsun!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - En çok “hukuk devleti” diyen Sayın Tunç’tu, ne oldu?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...hem Hükûmetimiz hem AK PARTİ Meclis Grubumuz ortaya koymaktadır. Geçmişte de bu böyleydi, şu anda da böyledir, gelecekte de böyle olacaktır.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Keşke öyle olsaydı, keşke!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bakın, şimdi, Gülistan Doku'yla ilgili yargılamada yeni delillerin ortaya çıkmasıyla beraber ortaya çıkan bu safahat başka bir partinin yönetiminde, başka bir hükûmette mi ortaya çıktı? AK PARTİ Hükûmetinde ortaya çıktı. Yeni deliller...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Ne yapalım, teşekkür mü edelim size!

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Madem öyle bütün kayıpları araştırın!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Altı buçuk yıl sonra(!)

AYTEN KORDU (Tunceli) - Artık gizlenmedi, artık kapatamadınız! Niye altı buçuk yıldır beklediniz o zaman?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bakınız, en başından beri yargı görevini yaptı, kolluk görevini yaptı. Bu konuyla ilgili kolluk içerisinde, yargı içerisinde...

AYTEN KORDU (Tunceli) - Niye kadınlara soruşturma açtınız? Niye defalarca Taksim'de eylem yapan...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Sim kartı polis sildi polis, hatırlatırım size! O kolluk sildi!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...başka bir yerde bunun üstünü örtmeye çalışan bir irade varsa onun da ortaya çıkarılmasıyla ilgili süreçler yaşandı ve yaşanıyor. Geçmişte de şu anda da bu konuda bizim kendimizden emin olduğumuzu herkes bilsin. Biz asla ve kata suç ortaklığına bulaşmayız...

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Suçun ta kendisi sizsiniz çünkü o yüzden; ortaklık değil suçun kendisisiniz zaten!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...suçluları adaletin önüne kulağından tutar, çıkarırız, AK PARTİ'nin iradesi budur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYTEN KORDU (Tunceli) - Bırakın artık ya, bırakın artık ya!

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Bir de alkışlayın kendinizi!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bununla ilgili herkes aynaya bakarak suçluyu arayabilir, kendi sıfatlarınızı bizim üzerimize boca etmeye kalkmayın diyorum.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Bir de kendinizi alkışlayın(!)

AYTEN KORDU (Tunceli) - Açık, ortada ne yaptığınız ya! Açık ve ortada ne yaptığınız, neyi soruşturduğunuz!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Koçyiğit...

54.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan, tam altı yıldır bu gencecik kadın kayıp, altı yıldır. Altı yıldır DEM PARTİ mi yönetiyor bu ülkeyi, Adalet Bakanı DEM PARTİ'ye mi bağlı, İçişleri Bakanı DEM PARTİ'ye mi bağlı? AKP buraya önerge getirdi de araştırılsın diye DEM PARTİ mi reddetti? Ya, dönün, dönün, bir aynaya bakın, ne yaptığınız ortada. Siz, altı yıldır bütün Türkiye'nin gözünün içine baka baka gencecik bir kadının kaybolmasına göz yumdunuz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Asla!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Göz yumdunuz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Asla!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sizin bakanlarınız, dönemin Adalet Bakanları, dönemin İçişleri Bakanları ve bütün bakanlarınız sorumludur, Hükûmetiniz sorumludur. Öyle altı yıl sonra “Şimdi yargı gereğini yapıyor.” diyerek işin içinden sıyrılamazsınız. O Vali size güvenmese aynı gün oğlunu götürür, teslim ederdi ama biliyor ki bu ülkede mazluma vurmak, kadına vurmak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Kadını öldürmenin bir suçu yok ki, ülke kadın cinayetlerinin yeri hâline gelmiş, her gün bu ülkede 3-4 kadın katlediliyor, kaybediliyor ve siz kılınızı kıpırdatmıyorsunuz. Onlarca önerge veriyoruz, reddediyorsunuz. Madem ucu nereye gidiyorsa gidiyor, buyurun, hep beraber araştıralım. Kaldırın ellerinizi, verin önergemize destek, beraber araştıralım. Bakalım ucu nereye gidiyormuş ya! Kime ulaşıyormuş o ucu? O ucun önünde kim var, kim durdu, kim engelledi, görelim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu, son şekilde bitirelim.

Buyurun.

55.- *Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Şunu ifade edeyim: Cinsiyetine bakılmaksızın kim mazlumsa onun yanındayız; kadınlarımızın yanındayız, çocuklarımızın yanındayız.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Vay, vay, kim inanır(!)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - “Kadınlar” sizin değil, değil, onu öğrenin önce. “Kadın” deyin, “kadınlarınız” değil, “kadınlar” kimsenin malı değil.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Erkeklerin, ailelerin, bütün hepsinin, kim mazlumsa onun yanındayız; kim zalimse, cinsiyetine bakılmaksızın, sıfatına bakılmaksızın karşısındayız. AK PARTİ olarak böyle bakıyoruz, böyle baktık, böyle işlem yapıyoruz.

Biz, şu anda, bir soruşturmanın safahatını hep beraber yaşıyoruz. Daha önce başlanmış, eldeki bilgi ve bulgular ve dosya münderecatı içerisinde soruşturma yapılmış, belirli bir aşamaya gelmiş, tıkanmış...

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Tıkanmamış, tıkanmamış, tıkanmamış... Bakanınız izin vermemiş, arkasında kendisi var.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...ondan sonra yeni bilgi ve bulgular, belgeler ortaya çıkmış, derhâl bu konuda soruşturmaya devam edilmiş ve şu andaki noktaya gelinmiş.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Niye tıkanmış acaba?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bunların hepsi AK PARTİ döneminde oldu, geçmişte de şu an da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Rezillik ya!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Umut Altaş'ın ismi altı yıldır biliniyordu, altı yıldır; kaçtığı da biliniyordu.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bir cümle, bitiriyorum, tek bir cümle.

BAŞKAN - Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; şundan emin olun: Geçmişte de şu anda da hakikat neyse onun çıkarılması için...

AYTEN KORDU (Tunceli) - Sorumlusunuz siyasi bir iktidar olarak, sorumlusunuz hepiniz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...biz irademizi ortaya koyduk ve koymaya devam edeceğiz, bundan kimsenin şüphesi olmasın.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

AYTEN KORDU (Tunceli) - Hakikatten bahsetmeyin, altı buçuk yıldır hakikati karartıyorsunuz, onun peşine düşmüyorsunuz.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, geçmişte yaşanan bir olaya ve hiçbir gayrimeşru eylemin Türk devletine yakışmayacağına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, geçmişte yaşanmış bir olayı sizinle paylaşmak istiyorum: Akşam bir makale okuma fırsatı buldum, 1945 yılında Genelkurmay Başkanı Kâzım Orbay'ın oğlu bir doktoru öldürür, Vali Nevzat Tandoğan bu olayı örtbas eder, başkasının üzerine atılır. Bir müddet sonra bu ortaya çıkar, Genelkurmay Başkanı istifa eder, Tandoğan intihar eder.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - AK PARTİ'den öyle bir şey bekleme Sayın Başkan.

BAŞKAN - Dolayısıyla, hiçbir faili meçhul devletimize yakışmaz, hiçbir gayrimeşru eylem Türk devletine yakışmaz. Suriye'yi dört yüz yıl yönettik; orada bir kişinin iffetiyle, namusuyla, parasıyla uğraşmadık. Bak, Johnny'ler geldiler, sadece Johnny'lerin saldırısına uğrayan 35 bin genç kız intiharı var.

Milletimiz büyüktür, devletimiz büyüktür, asla faili meçhuller olmayacaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYTEN KORDU (Tunceli) - Ya Başkan, nereden nereye gittin!

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- CHP Grubunun, Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve arkadaşları tarafından, Gülistan Doku olayındaki tüm detayların eksiksiz bir biçimde incelenerek maddi gerçeğin, delil karartma ve örtbas iddialarının, kamu görevlilerinin olası eylem ve ihmallerinin ve tüm sorumluların adil biçimde ortaya çıkarılması amacıyla 21/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Nisan 2026 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

22/4/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 22/4/2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve arkadaşları tarafından, Gülistan Doku olayındaki tüm detayların eksiksiz bir biçimde incelenerek maddi gerçeğin, delil karartma ve örtbas iddialarının, kamu görevlilerinin olası eylem ve ihmallerinin ve tüm sorumluların adil biçimde ortaya çıkarılması amacıyla 21/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (1843 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 22/4/2026 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Gülizar Biçer Karaca.

Buyurun Sayın Karaca. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; ben de bu ağır gündem altında Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlarken dün Gülistan Doku'nun ablası Aygül Doku beni aradı ve sizlere şu mesajı iletmemi istedi: "Meclisten tek bir şey istiyoruz. Kardeşimin bir mezar taşına kavuşabilmesi için ve bu mesele sadece ve sadece Doku ailesinin değil, sadece Gülistan meselesi de değil, bu, artık Türkiye'nin meselesidir. Bu meselenin aydınlatılması için Gülistan Doku bir aracı olacaksa çok mutlu oluruz. Lütfen, oradaki 600 milletvekili bu önergeye 'evet' desin ve Türkiye'nin artık Gülistan Dokuların kaybettirilmesinden bir daha gündemi meşgul edilmesin." Ben de elçiye zeval olmaz, bu meseleyi sizinle paylaşmak istedim.

Deniyor ki: "Delil yok." Şimdi, ben, 2022 yılında Sayın Genel Başkanımızın görevlendirmesiyle, bu cinayet sebebiyle, kaybettirilme sebebiyle Tunceli'ye gittim. Milletvekili arkadaşımızla birlikte yaptığımız araştırmalarda, emin olun, bugün gözaltına alınan, tutuklanan her bir şüpheliyle ilgili "Soruşturulmalı, ifadesi alınmalı, dijital materyaller üzerinde inceleme yapılmalı." demişiz; 2022 yılından bahsediyorum arkadaşlar, 2026 yılındayız. O gün bir iki milletvekili arkadaşımızla biz bunları görebilmiş isek bunu savcıların, dönemin savcılarının, dönemin İçişleri Bakanının, dönemin Emniyetinin görememe ihtimali var mı sizce?

Birkaç örnek vereyim: Ulusal Kriminoloji Raporu 2020 yılında geliyor ve diyor ki: "Burada bir intihar iddiası yok, bu, bir ıslıttır, yansımadır." Peki, soruyorum: Bu dosyaya giren bilirkişi raporu, Ulusal Kriminoloji Laboratuvarının raporu sonrasında neden hâlâ beş yıldan bu yana "intihar" dediniz? Neden bir kez olsun cinayet şüphesinden bahsetmediniz? Bundan bahsedilmedi ama "Bu, bir intihar değildir, raporla kanıtlanmıştır." diyen ailenin avukatı hakkında soruşturma açtınız yani asıl konuyu saptırmak tam da böyle bir şey.

Başka bir mesele, Gülistan'ın erkek arkadaşı olduğu iddia edilen, “Zeynal” denilen şahsın cep telefonu ve dijital materyalleri Emniyet Genel Müdürlüğüne gönderiliyor; bir buçuk yıl boyunca tık yok Emniyet Genel Müdürlüğünden, bir buçuk yıl sonra bir A4 kâğıdında diyor ki: “Suç unsuru bulunamamıştır.” 2’nci incelemede aynı materyallerden onlarca suç unsuru bulundu ve bu materyalden çıkan suç unsurlarıyla bugün bu soruşturma bu aşamaya geldi ve soruşturmaya ışık tuttu. Hani delil yoktu arkadaşlar? Hani delili karartmak yoktu?

Hastane kayıtları... Hastane kayıtları POLNET üzerinden Emniyete direkt geçiyor, Emniyetin eline bu kayıtlar geçmiş, böyle bir kaydettilir vakası var. Neden Emniyet, hastane kayıtlarının silinip ya da silinmediğini bilmeden bunu savcılığa teslim etmedi arkadaşlar, neden teslim etmedi? Bu soruların cevabını bulabiliyor muyuz? Beş dakika arayla, olaydan iki gün sonra, kendisini ASELSAN yetkilisi olarak ifade eden kişi 155’i arıyor ve diyor ki: “O üniversitedeki kameraların yönünü değiştirin.” Sevgili arkadaşlar “3 araç geçecek, yönünü değiştirin.” diyorlar, neden bu konunun üzerine gidilmedi? Neden o dönemde, sonrasında da 3 cumhuriyet başsavcısı değişti, 4 Emniyet müdürü değişti, Bakan değişti; neden gidilmedi arkadaşlar? Neden bu konu araştırılmadı?

Arkasından, devam eden bir soruşturma var, Gülistan Doku’nun dijital materyali yani sim kartı aileden Vali tarafından alınıyor. Arkadaşlar, Valinin delil toplama yetkisi mi var? Devam eden bir soruşturma, dosyaya verilmiyor, özel bir ulakla, koruma müdürüyle Ankara’daki bir siber uzmana gönderiliyor. Arkadaşlar, bunu öğrenen o dönemin savcısı neden Vali hakkında İçişleri Bakanlığına bilgi vermiyor, suç duyurusunda bulunmuyor? Neden bu incelemeyi yapan ya da bu inceleme için evrakı, sim kartı götüren hakkında... Bu götüren de Emniyet yetkilisi arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Devamlı) - Neden bu konu araştırılmıyor, soruyorum. Zeynal’ın ailecek Antalya’da beş yıldızlı otele gitmesi için... Kim gidiyor? Tunceli İl Emniyet Müdürü, Tunceli Asayiş Şube Müdürü, koruma müdürleri. Diyor ki: “Antalya İl Emniyet Müdürü size bir otel ayarladı.” Antalya İl Emniyet Müdürü hakkında bir inceleme var mı şu ana kadar arkadaşlar? Nereden bakarsanız bakın, öncelikle o Valiliğe ait gençlik merkezindeki olan biten iddialar, üniversitedeki iddialar açığa kavuşturulmalı. Onunla birlikte de Valilikten ve kayyum Belediye Başkanlığının ihalesini alan Altaş ve Açıkgöz soy isimli firma sahipleri kimdir? Çünkü her ikisinin evladı da, oğlu da bu dosyada soruşturulmalı, araştırılmalı.

Sevgili arkadaşlar, bu konu kapatılamaz. Yargı devam eder ama bu Meclisin vebalidir, bu çürümüşlüğü ortaya çıkarmak her birimizin görevidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP, DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Mustafa Bilici.

Buyurun Sayın Bilici. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MUSTAFA BİLİCİ (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce, Kahramanmaraş’ta yaşanan saldırıda hayatını kaybeden evlatlarımıza Allah’tan rahmet, ailelerine sabır ve başsağlığı diliyorum. Henüz hayatlarının baharında olan çocuklarımızın böylesi bir şiddetin kurbanı olması hepimizin yüreğini ağlamıştır. Yarın 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nı kutlayacağız. Bu bayram çocukların umudunu, geleceğini ve güvenliğini temsil eder ancak çocuklarımızın hayatını kaybettiği, acıların gölgesinde 23 Nisanı kutlarken bu ülkenin evlatlarının güven içinde yaşayabildiği bir Türkiye’yi kurma sorumluluğunu da unutmamamız gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, bugün Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun araştırma önergesi üzerine söz almış bulunuyorum. Konu, altı yıldır karanlıkta bırakılan Gülistan Doku dosyasıdır. Munzur Üniversitesi öğrencisi Gülistan Doku, 5 Ocak 2020 tarihinde Tunceli’de kaybolmuştur. Aradan altı yılı aşkın bir süre geçmiş olmasına rağmen bu olayın maddi gerçeği ortaya çıkarılamamıştır. Aksine soruşturmanın ilk günlerinden itibaren delil güvenliği konusunda ortaya çıkan kuşkular, kamera kayıtları ve dijital verilerdeki boşluklar, bazı şüpheliler hakkında işlemlerin gecikmesi ve kamu görevlilerinin olası sorumluluğuna ilişkin iddialar dosyanın üzerindeki sis perdesini daha da büyötmüştür.

Dosyanın ilk aşamalarında soruşturmanın büyük ölçüde Uzunçayır Barajı ve intihar ihtimali üzerinde şekillenmesi kamuoyunda ciddi soru işaretleri doğurmuştur ancak aile ilk günden itibaren bu ihtimale itiraz ederek olayın bir cinayet olabileceğini ve delillerin karartılmış olabileceğini dile getirmiştir. Ne var ki yıllar boyunca bu iddialar yeterli açıklıkla araştırılmamış, dosya âdeta belirli bir senaryonun içine sıkıştırılmıştır. Son günlerde yürütölen operasyonlar, gözaltılar ve tutuklamalar ise soruşturmanın yıllar sonra cinayet şüphesiyle yeniden ele alındığını göstermektedir. Dosyada adı geçen bazı şüpheliler hakkında verilen tutuklama kararları, dijital veriler ve deliller üzerindeki müdahale iddiaları, meselenin yalnızca bir kayıp vakası olmadığını açıkça ortaya koymaktadır.

Değerli arkadaşlar, bugünkü mesele yalnızca Gülistan Doku cinayeti ve bunun ortaya çıkarılması da değildir; aynı zamanda Rojin Kabaiş, Rabia Naz Vatan ve diğer tüm kadın cinayetlerinde, şüpheli kadın ve çocuk ölümlerinde adaletin nasıl işlediğinin de sorgulanmasıdır. Unutulmamalıdır ki adalet süröncemede bırakıldığında bundan yalnızca bir dosya değil, toplumun devlete olan güveni de tahrip edilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MUSTAFA BİLİCİ (Devamla) - Türkiye Büyük Millet Meclisi millet adına denetim yapan en yüksek organdır. Bu nedenle Gülistan Doku dosyasının tüm yönleriyle araştırılması, soruşturmanın hangi aşamalarında eksiklik yaşandığının ortaya çıkarılması ve varsa ihmali ya da sorumluluğı bulunanların tespit edilmesinde Meclisin de sorumluluğı mevcuttur. Bu nedenle Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun araştırma önergesini destekleyeceğimizi belirtiyorum ve son söz olarak Adalet Bakanlığının önünde yazılı olan bir paragrafı okumak istiyorum: “Ekmek bulmak gecikebilir, temele taş bulmak gecikebilir, devlete baş bulmak gecikebilir, adalet gecikmez, tez verilir. Adalet devletin dini, milletin ekmeğidir.” diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Muğla Milletvekili Metin Ergun.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA METİN ERGUN (Muğla) - Hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Muhterem milletvekilleri, öncelikle, canice öldürölen rahmetli Gülistan kızımıza Yüce Allah’tan rahmet, acılı ailesine sabırlar diliyorum.

Yıllardır tartışılan ve son günlerde detayları ortaya çıkmaya başlayan Gülistan Doku’nun canice katledilmesi ve sonrasında cinayetle ilgili ortaya çıkan iddia ve deliller meseleyi yalnızca münferit bir cinayet, adli vaka olmanın çok ötesine taşımıştır. Kamuoyunda fazlasıyla tartışıldığı için ben daha çok bu cinayete ve dile getirilen skandallara hangi iklimin yol açtığından bahsetmek istiyorum: Öncelikle söz konusu olayın 2018 yılında uygulanmaya başlanan partili Cumhurbaşkanlığı sisteminin ortaya çıkardığı yapısal sorunların bir yansıması olduğunu görmek gerekir. Söz konusu sistemle kuvvetler ayrılığı ilkesi fiilen zayıflatılmış ve denge-denetleme mekanizmaları büyük ölçüde işlevsiz

hâle getirilmiştir. Nitekim, devlet kurumlarının kurumsal standartlarının aşıldığı, köklü kurumsal kültürlerinin zayıfladığı gözlemlenmektedir. Yine, kimi kamu görevlilerinin kendilerini yargı denetiminin üstünde gördükleri ve bu doğrultuda hareket ettikleri görülmektedir. Devlet otoritesinin keyifleşmesi ve hesap verebilirliğin zayıflaması, bu tarz kötülükleri âdeta teşvik etmektedir. Tüm bu gelişmeler, toplumda adalet duygusunun ve devlet-vatandaş ilişkisinin zedelenmesine, nihayetinde de kurumsal ve toplumsal çözülme ve çürümeye neden olmaktadır. Toplumsal istikrarın güvencesi olan hukuk devleti ilkesinin zayıflaması, uzun vadede telafisi güç sosyal ve siyasal sonuçlar doğurmaktadır. Gülistan Doku, Ahmet Minguzzi, Fatma Nur Çelik ve benzeri çok sayıda cinayette, Siverek ve Kahramanmaraş'ta yaşanan vahim olaylarda gördüğümüz şey bundan ibarettir. Bunların münferit birer olay olarak görülmesi gerçek problemin göz ardı edilmesine neden olacaktır. Zaman darlığından dolayı kısaca dile getirdiğimiz denge-denetim sıkıntıları ile sistemsel sorunlar giderilmediği müddetçe bu tarz olayların görülmeye sıklığının artmasından endişe duyarız. Bu nedenle tüm siyasi partilerin ve kamuoyunun ortak bir sorumluluk bilinciyle hareket etmesi gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

METİN ERGUN (Devamla) - Başta behemehal kurumsuzluk ve kualsızlık doğuran bu sistemden kurtulmak şarttır. Güçler ayrılığı ilkesinin etkin ve gerçek anlamda yeniden tesis edilmesi elzemdir. Yargı bağımsızlığının ve tarafsızlığının güvence altına alınması, denge ve denetleme mekanizmalarının işler hâle getirilmesi, benzer kötülüklerin ve keyifliklerin önüne geçilmesi açısından en önemli caydırıcı unsur olacaktır. İYİ Parti olarak bizim duruşumuz budur.

Konuşmama son verirken önergeyi destekleyeceğimizi ifade ediyor, hepinize saygılarımı sunuyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Sayın Nevroz Uysal Aslan konuşacak.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi selamlıyorum.

Gülistan Doku dosyasında bugün açığa çıkanlar bizlerin yıllardır işaret ettiği buz dağının sadece görünen yüzü olduğunu bir kez daha gösterdi. Eğer bu ülkede erkek fail güçlüyse, failin çevresi iktidara yakınsa, etrafında kamu gücü örölmüşse hakikatin yıllarca nasıl karartılabileceğini tüm topluma gösterdi. Bu nedenle, burada sadece eksik yürütölen soruşturmaya değil, hakikatlerin üzerine çöken devlet gölgesini konuşmamız gerekir; evet, devlet gölgesini. Günlerdir burada “Devletin tüm imkânları kullanıldı.” denilen yerde ve anda altı yıldır bu imkânların kullanılmamasını devletin güçsüzlüğünden mi, yetmezliğinden mi diye sormak gerekir. Tabii ki hayır. Tam tersine, devlet gücünün ölçüsüzce büyütöldüğü, merkezileştirildiği, kayyuma bırakıldığı, denetimsizleştirildiği bir düzenin kendisi bunun sebebidir. Bu düzende vali, kayyum yetkisi, kolluk gücü, istihbarat aklı, idari nüfuz, yargı mekanizması, hepsinin iktidar mantığında birleştiği bir anda hakikat kaybolmaz, bastırılır; deliller olmaz değil, deliller susmaz değil, susturulur; dosya karanlıkta kalmaz değil, karanlıkta tutulur, sis perdesi örölür. Bu nedenle, Gülistan Doku dosyasının yıllardır aydınlatılmaması devletin gücünün yetmemesinden değil, o gücün, hakikati ortaya çıkarmak yerine hakikatin üzerine bir örtü ve gölge olarak dönüştüğünü gösterir. Ancak bu artık ifşa oldu, bu çürümüşlük, bu çetecilik ifşa oldu. Toplum yerine devleti, halk yerine kayyımı, yerel yerine merkezi, hakikat yerine güvenlikçi aklı koyan idari anlayış ifşa oldu. Günlerdir “temiz toplum, temiz aile” diye birçok demeç veriliyor ancak temiz toplum, kirli ilişkiler

üzerinden, çürük devlet mekanizması üzerinden kurulamaz. Temiz bürokrasi, temiz, tarafsız bir yargı, hesap verecek temiz bir devlet temiz kurumlarla ancak yaratılabilir. İşte, kürdistanda, özellikle Dersim’de her tarafın en ücra bölgesine kadar, vadilerden geçidine kadar fotokapan, kalekol, karakol “drone”larla, kulelerle, gökyüzünde bile her an “drone”ların, Heron’ların geçtiği bir yerde yoğun teknik ve askerî denetime rağmen bir coğrafyada Gülistan Doku’nun akıbetinin karanlıkta bırakılması bu kirliliğin, bu özel savaşın göstergesidir.

Burada fuhuş ağlarını, gençlerin istihbarat süreçlerini, şüpheli ölümleri, kolluk-kamu gücü arasındaki kirli bağı defalarca anlattık. Şırnak’ta 2013’de açığa çıkan ve on bir yıl sonra tıpkı Gülistan Doku meselesi gibi ancak iddianamesi hazırlanan, içerisinde astsubay, uzman çavuş, bürokrasinin de yer aldığı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin

NEVROZ UYSAL ASLAN (Devamla) - ...fuhuş çetesini, Hakkâri’den Şırnak’a uzanan kollarını, İpek Er’i, Van’da çocuklara yönelik cinsel istismarı ve daha sayamadığımız onlarca, yüzlerce örneği tek bir suç tipi olarak ele almamak gerekir. Rabia Naz’da, Nadira Kadirova’da, Rojin Kabaiş’te karşımıza çıkan, çocukların, kadınların bedenleri üzerindeki aynı karanlık düzendir. O nedenle, Gülistan Doku dosyası, şüpheli her ölüm, kaybedilen her kadın, özel savaş politikalarının hakikati cezasızlıkla bastırmaya çalıştığı en yakıcı dosyadır. O yüzden yapılması gereken sadece Gülistan Doku değil bir bütünen bu karanlık düzenle, bu kirli düzenle savaşmak, ortaya çıkarmaktır.

Buradan söz veriyoruz: Gülistan Doku, Rojvelat Kızmaz ve kaybedilen tüm kadınlar, susturulan tüm kadınlar için susmayacağız, unutmayacağız; hepinizden, tüm suç ortaklarından hesap soracağız. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu Aydın Milletvekili Sayın Ömer Özmen.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ÖMER ÖZMEN (Aydın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum. Cumhuriyet Halk Partisinin merhum kızımız Gülistan Doku’nun 5 Ocak 2020 tarihinde Tunceli’de kaybolmasının ardından ortaya çıkan gelişmeler nedeniyle önergede belirtilen hususların ortaya çıkarılması amacıyla verdiği Meclis araştırması teklifiyle ilgili konuşacağım.

Öncelikle şunu belirtmek isterim ki kadın cinayetleri, şüpheli kadın ölümleri, kayıp kadın vakaları konusunda hassasiyet göstermek, adaletin tecellisini sağlamak ve kamu vicdanını tatmin etmek hepimizin ortak görevidir. Çeyrek asra yaklaşan iktidarımızda devreye aldığımız elektronik kelepçe uygulaması, KADES uygulaması, kolluk kuvvetlerinin eğitimi ve kadına şiddet konusundaki ağırlaştırıcı cezalar bunlara birkaç örnektir. Toplumun vicdanını yaralayan, bazen çözümsüz gibi görünen dosyalar vardır; Gülistan Doku, Rojin Kabaiş dosyaları gibi. Her ne kadar bu tür dosyalar da zaman zaman ya delil yetersizliği ya da Gülistan Doku dosyasında olduğu gibi delil karartma iddialarıyla süreç ilerlemiyor gibi görünse de gelen ihbarlar, gizli tanık ifadeleri, yeni deliller gibi bulgularla dosyalar tekrar incelemeye alınıyor ve adaletin tecellisi noktasında gereken adımlar atılıyor.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Onlarca dosya var.

ÖMER ÖZMEN (Devamla) - Gülistan Doku dosyasında da 2025 yılında bir ihbar geliyor, gizli tanık dinleniyor, telefon kayıtları, baz istasyonu kayıtları, HTS kayıtları, PTS kayıtları inceleniyor ve bugünün kuvvetli şüphesiyle dönemin Tunceli Valisi ve oğlu, başhekim dâhil 12 kişi tutuklanıyor; firari sanık hakkında da kırmızı bülten çıkarılmış durumda. Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir, kim olursa olsun, ünvanı veya yakınlık derecesi ne olursa olsun hukuk önünde herkes eşittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Benim anlattığım deliller 2020, 2024'te dosyada vardı, 2025 değil. O zaman niye...

ÖMER ÖZMEN (Devamla) - Bu dosyaların çözümüyle ilgili Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü nezdinde özel bir ekip de kurulmuştur.

AYTEN KORDU (Tunceli) - Söyleme değil icraata bakacağız, icraata.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Ben özellikle 2020'den itibaren dosyaya giren delilleri anlattım.

ÖMER ÖZMEN (Devamla) - Kurulan bu özel ekipteki görevliler, savcılıklara ihtiyacı olan teknik bilgilerle sürece destek vermektedir yoksa Bakanlık burada soruşturma makamı yerine geçmemektedir. Soruşturmalar savcılıklar tarafından yürütülmeye devam edilmektedir. Sayın Bakanın da ifade ettiği gibi, yargıda şöyle bir şey yoktur: İşte, o vali, o kaymakam, o siyasetçi, o belediye başkanı, yargı bunlara bakmaz.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Bakar! Vali bir şey söyleyince bir bakar ki!

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Önceki bakanlar niye böyle demedi? Önceki bakanlar niye bunu söyleyemedi?

ÖMER ÖZMEN (Devamla) - Yargı dosyanın kapağındaki isme bakmaz, makamına mevkesine bakmaz, burada suç var mıdır, yok mudur, yargı ona bakar.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Keşke bakmasa!

ÖMER ÖZMEN (Devamla) - Yine, Sayın Bakanın ifade ettiği gibi, "Ucu nereye giderse gitsin." şeklindeki...

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Ucunun kime gideceği çok belli, çok belli!

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Önceki 2 bakan bulamadı.

ÖMER ÖZMEN (Devamla) - ...iradesinin bu tür olaylarda bir milat olacağını düşünüyorum. Savcılık hakikatin ortaya çıkması için gerekli soruşturmayı yapar, iddianameyi hazırlar, mahkemeye gönderir.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - On bir yıldır Şırnak'taki fuhuş çetesini beklettiniz, onlarca kadını on bir yıldır o çetelere bıraktınız; nasıl yapmak?

ÖMER ÖZMEN (Devamla) - Gülistan Doku soruşturmasına ilişkin önemli delillerin dosyada olduğuna dair kamuoyuna yansıyan açıklamaları birlikte takip ettik. Sim kartının aileden alınarak verilerin silinmesi ve hastane kayıtların silinmesi; en önemli deliller dosyada.

AYTEN KORDU (Tunceli) - Olayı doğru araştırın, belki suçluluğu ortaya çıkar.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Yapan kim ya, uzaydan mı geldi?

ÖMER ÖZMEN (Devamla) - Önergenin farklı yerlerinde bazı kuşkulardan bahsedildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - O sim kart savcıda değil de Valide ne işe yarıyor diye sordunuz mu? Savcı yok muydu o zaman? Sim kart delil, dosyada olması gerekirken nasıl Valiye veriliyor?

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

ÖMER ÖZMEN (Devamla) - Bu kuşklar bu dosyayla ortadan kalkacaktır.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Altı yıldır söylüyoruz ya, altı yıldır.

ÖMER ÖZMEN (Devamla) - Delillerin karartılamayacağı, dijital verilere müdahale edilse bile er geç gerçeklerin ortaya çıkmak gibi bir huyu olduğu bu dosyayla tekrar ortaya çıkmıştır. Kamu görevlilerinin rolü ve soruşturmayı etkileme gayret ve uğraşları da yargı makamının güçlü iradesiyle boşa çıkmıştır.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Nasıl suç unsuru yok diye... Nasıl geliyor?

ÖMER ÖZMEN (Devamla) - Dosyada ihmali ve kastı olan herkesin üzerine kararlılıkla gidilmektedir.

Sonuç olarak, yasama organına bir nevi yargı görevi yüklemeyi amaçlayan bu önergeye “ret” oyu vereceğimizi ifade etmek istiyorum.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Ya, bir şeye “evet” deseniz...

ÖMER ÖZMEN (Devamla) - Zira, az önce de ifade ettiğim gibi, yargı üzerine düşeni bu süreçte yapmaktadır ve yapmaya da devam edecektir.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Ucu başka kimlere dokunacaksa... Aranızda kimlere dokunacak ucu?

ÖMER ÖZMEN (Devamla) - Ailenin ve toplumun adalet talebi devletimiz nezdinde titizlikle takip edilmektedir.

AYTEN KORDU (Tunceli) - Korkmayın... Korkmayın...

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Ama Meclisin de sorumluluğu var.

ÖMER ÖZMEN (Devamla) - Bu vesileyle, Gülistan Doku kızımıza Allah’tan rahmet, ailesine de başsağlığı dileyerek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Ortada cenaze yok.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Ne kadar kolay kaçırıyorsunuz ya! Maraş, Siverek dosyaları da savcılıkta, orada yargıya müdahale etme gibi bir derdiniz yok. Burada ucu size dokunuyor diye bunun altında saklanamazsınız!

BAŞKAN - Siz konuştunuz, kimse laf atmadı Sayın Vekil.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Biz doğru şeyleri söylüyoruz.

ÖMER ÖZMEN (Aydın) - Doğru sadece size has bir kavram değil.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Biz gerçeği söylüyoruz Sayın Başkan.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Halkı kandırmaya çalışmasınlar.

BAŞKAN - Sayın Çubuk, Sayın Koçyiğit’le görüş sana söz vereyim ama bağırma kimseye.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Olur.

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Söz verecek misiniz?

BAŞKAN - Sabır, sabır.

Gündemin “Seçim” kısmına geçiyoruz.

X.- SEÇİMLER**A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM****1.- Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim**

BAŞKAN - İhtisas komisyonlarında boş bulunan ve Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi grubuna düşen üyelikler için seçim yapacağız.

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu için Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak aday gösterilmiştir.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2.- İçişleri Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN - İçişleri Komisyonuna Mersin Milletvekili Ali Bozan aday gösterilmiştir.

Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3.- İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN - İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez aday gösterilmiştir.

Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Düzce Milletvekili Ercan Öztürk ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 69 milletvekilinin Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- Düzce Milletvekili Ercan Öztürk ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 69 Milletvekilinin Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3566) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 263)¹

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 263 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümünde yer alan 24’üncü maddesi kabul edilmişti.

25’inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım. Okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyette olduğundan bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/3566 esas sayılı Kanun Teklifi’nin 25’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saliha Sera Kadıgil

Elif Esen

Mehmet Atmaca

İstanbul

İstanbul

Bursa

Şerafettin Kılıç

Selçuk Özdağ

Mehmet Karaman

Antalya

Muğla

Samsun

¹ 263 S. Sayılı Basmayazı 7/4/2026 tarihli 78’inci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu

Murat Çan

Tahsin Ocaklı

İstanbul

Samsun

Rize

Ömer Fethi Gürer

Eylem Ertuğ Ertuğrul

Gülcan Kış

Niğde

Zonguldak

Mersin

Aylin Yaman

Serkan Sarı

Nail Çiler

Ankara

Balıkesir

Kocaeli

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Sera Kadıgil.

Buyurun. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) - Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu sözü kullanmamız için dayanışma gösteren YENİ YOL Gurubuna huzurlarınızda teşekkür ediyorum.

Yine ciğerimiz yandı. Daha 14'ünde bir çocuk, polis babasının silahını kuşandı, polis poligonunda aldığı atış talimiyle donandı, sonra da gidip başka çocukları ve öğrencilerini korumaya çalışan kahraman bir öğretmen katletti. Hayatını kaybeden tüm evlatlarımızı ve Ayla Öğretmenimizi bir kere daha saygıyla anıyor, acılı ailelerine dayanma gücü ve sabır diliyorum.

Peki, böyle acılar yaşanmasın diye milletin Meclisi ne yaptı? Ülkeyi sarsan her olayda yaptığını yaptı ve yine hiçbir işe yaramayacak 500'üncü komisyonunu dün kurdu, hayırlı olsun. Çünkü bir yandan yitirdiğimiz evlatlarımıza yanarken, bir yandan ülkece cevap aradığımız soru şu: Neden? Neden biz böyle büyük bir acı yaşadık? "Saldırgan zaten deliydi." "Hayır, otistikti." "Hayır, geydi." diye sürüyor iktidar güdümlü tartışmalar. Anası öğretmen, babası polis müdürü Türk bir çocuktu bu sefer katil, hâliyle terörist ilan edilemedi. Çete mensubu da değildi, o yüzden öfke derhâl başka dezavantajlı gruplara yöneltilmeliydi. Her şeye yetkili olan ama hiçbir şeyden sorumlu olmayan saray, halkın öfkesinden kaçmak için kaynaştırma öğrencilerini bile hedefe oturtabilen bir kötülük sergiledi. Sanki bu ülkede çocuklar çocukluklarını yaşayabiliyormuş gibi, sanki daha bir hafta önce Siverek'te başka bir okula saldırı olmamış gibi, bir ay önce Fatma Nur Öğretmen okulunda katledilmemiş, sanki sadece MESEM'lerde 18 çocuk öldürülmemiş gibi, ne eğitimde ne istihdamda olabilen milyonlarca gencin hayatını çalmamış gibi tartışmak işinize geliyor çünkü. "Maraş'ta münferit bir olay oldu çünkü çocuk anormaldi, dizilerden etkilendi. O hâlde, devletin ne suçu var?" özetle savunmanız bu. Oysa, hem kurban hem katil hâline gelen bunca çocuğun her birinden tek tek ve bizzat iktidar olarak siz sorumlusunuz.

Bakın, yirmi dört yıldır tek başına yönettiğiniz bu ülkede, sadece geçen sene neredeyse 500 bin çocuk hakkında savcılıklar soruşturma başlattı. 500 bin çocuktan bahsediyorum. Bunlardan 1.200'ü cinayetle yargılanıyor arkadaşlar. Yani yönettiğiniz ülkede bir senede... Geçtim gasbı, hırsızlığı tecavüzü, yağmayı, uyuşturucuyu, bunların hepsini geçtim, 1.200 çocuk ya, ayda 100 çocuk, günde 3 çocuk katil oluyor bu ülkede. Sadece son on yılda katil olan çocukların sayısı sayenizde 2 katına çıktı; ben demiyorum bunu, Adalet Bakanlığınız diyor. Hadi, bakın bakalım, yeni Komisyonunuzda bu 500 bin çocuğun 500 bini de mi anormaldi, 500 bini de mi dizilerden etkilendi? Nasıl bu hâlde geliyor

milyonlarca çocuk bu ülkede? Suçlu kim? Üç kuruş paraya günde en az on saat çalışan ama yine de hiçbir şeye güç yetiremeyen ana-babaları mı? Bir sabuna muhtaç bıraktığınız okullar mı, yoksa meslek itibarını yerle bir ettiğiniz öğretmenler mi? Her geçen gün biraz daha zıvanadan çıkan diziler ya da tıslayan yandaşların yargı dağıtmaya kalktığı o rezil sabah programları mı? Vurdulu kırdılı oyunlar mı? Hangisi suçlu? Bu ülkede sadece bir yılda yarım milyon çocuk suça karışıyor ve yirmi beş yıldır ülkeyi yönetenlerden başka her köşede harıl harıl suçlu aranıyorsa çok açık ve net bir soru soruyorum ben bu kürsüden: Bu ülkede devlet neden var? Çocuklar bu ülkenin geleceğiye ve biz bu çocukların bakımını, yetiştirilmesini sadece analarının sırtına atıp kaçacaksak bu devlet, bu Meclis neden var arkadaşlar?

Bir soru daha soralım hadi: Diyelim suçlu oyunlar, diziler, sosyal medyalar; bu çocuklar bunlardan etkilenip çete, katil oluyorlar. Peki, niye? Bu çocuklar neden doktor dizisi izleyip doktor olmaya özenmiyor mesela? Niye avukat dizisi izleyip avukat olmaya özenmiyorlar? Çünkü onlara başka bir gelecek bırakmadığımızı çok iyi biliyor bu çocuklar. Çünkü artık bu ülkede okuyup kendini kurtarmak yok. Çünkü yarattığımız bu karanlıkta kendini kurtarmanın yolu okuldan değil, ya çalmaktan ya birilerini vurmaktan geçiyor. Çünkü devlet çocuklara iyi bir gelecek sağlamak için değil, o çocukların geleceğini çalmak için çalışıyor. Çünkü devlet bu ülkede halka çalışmıyor. Peki, kim için çalışıyor vergilerimizle dönen bu muazzam aygıt? Cevabı çok basit arkadaşlar: Bu aygıtın kolları sokaklarda kimi dövüyorsa ona baktığınızda her şeyi de apaçık görüyorsunuz. “Açız.” diyen işçilere, “Ölmek istemiyoruz.” diyen kadınlara, “Toprağımızı vermeyeceğiz.” diyen köylülere, “Geleceğimizi çaldınız.” diyen gençlere inen o copun gerçek sahibi kim? Söyleyeyim, o copun sahibi siz ya da Cumhurbaşkanınız bile değil; o copun sahibi patronlar, o copun sahibi holdingler, o copun sahibi ultra zenginler.

Bakın, bugün hâlâ sözde gelişmiş ülkelerde çocuklar da hakları da pek mühim. Nerelerde değil biliyor musunuz? Çocuk işçiliğin meşru olduğu sömürgelerinde değil. Ve bakın, yarın 23 Nisan, Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’mız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHA SERA KADIGİL (Devamla) - Devam edebilir miyim Sayın Başkanım?

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SALİHA SERA KADIGİL (Devamla) - Bu Gazi Meclisi kurup tek adam rejimini bu topraklardan defettiğimiz günün yıl dönümü. “Bizim suçumuz ne?” diye sorup duruyorsunuz ya, işte, sizin suçunuz bu ülkeyi emperyalizmin sömürgesi ve çocuklarını da bu kara düzenin gözden çıkarılabilir köleleri hâline getirmek; sizin suçunuz bu cumhuriyeti alıp tam da o sömürge valisi Tom Barrack’ların istediği gibi her köşesini rahat rahat talan edebilecekleri bir monarşi hâline getirmek. Bu ultra zenginlerin iktidarının, dünyadaki bu kara düzenin Türkiye’deki şubesi de ayağı da sizsiniz ve işte, sizin asli ve en affedilmez suçunuz bu ve bilin ki bu büyük ihanetten her birinizin yargılandığını görmeden bu verdiğimiz kavgaya bitmeyecek.

Kahrolsun Amerikan emperyalizmi ve yerli iş birlikçileri, yaşasın tam bağımsız Türkiye! (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım, karar yeter sayısı talebim var.

BAŞKAN - 1 konuşmacı daha var.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Balıkesir Milletvekili Sayın Serkan Sarı. (CHP sıralarından alkışlar)

SERKAN SARI (Balıkesir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Darülacezeyle ilgili madde üzerine söz almış bulunuyorum. Geçtiğimiz günlerde de bu konuyla ilgili bir vurgu yapmıştım; bunu yenilemek istiyorum. Darülacezenin yaşamış olduğu ekonomik sıkıntılara sağlayacağımız inisiyatiflerle katkı sunmamız çok kıymetli ve çok değerli amma velakin bugün Darülacezenin geldiği nokta itibarıyla Türkiye'nin geneline ve yurt dışına açılmış olması beraberinde birçok riski de ortaya çıkarmaktadır. Bu gerçeği görmezsek, yapılan uygulama ileride saygın bir kuruma da gölge düşmesine... Daha önce yaşadığımız birçok konu vardı; Deniz Feneri, yaşanan konular; vergi muafiyeti, KDV muafiyeti gibi o kurum üzerinden toplanan paralarla kayıt dışı bir kaynak yaratılmış durumuna dönmesinden kaygı duyuyorum. Sayıştay denetimi altında olduğu vurgulanıyor amma velakin Sayıştay denetiminde bu kurumla ilgili ayrıntılı bir rapor da bulmak pek mümkün değil. Bu sebeple diyorum ki: Bu kurumu, bulunduğu sınırlar içerisinde, İstanbul ili sınırları içerisinde fakir fukaranın, garibanın ihtiyaçlarını karşılamak üzere çıkaracağımız destekleyici maddelerle sağlayalım ama yurt dışına ve yurt içindeki şubeleşmesine, yaygınlaşmasına mahal verecek maddeyi bu kanun teklifinden çıkaralım. Yoksa bunun da Kızılay gibi, Mehmetçik Vakfı gibi, Türk Hava Kurumu gibi saygınlığını yok edeceğiniz aşikâr, gün gibi ortada. Bugün buradan bu çağrıda bulunmak, en azından elimizde saygın kalan son kurumu da korumak için sizlerden destek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı... Kanun teklifi içerisinde kadına ve çocuğa yönelik birtakım maddeler var ama geldiğimiz nokta itibarıyla ne yazık ki ne çocuklarımızı ne kadınlarımızı koruyamadığımızı da hep birlikte biliyoruz. Bunu sayılarla da görüyoruz. 2025 yılının ilk altı ayında 136 kadın öldürüldü, 145 kadın ise şüpheli şekilde ölü bulundu. Sadece 2026 yılı Ocak ayında 22 kadın öldürüldü, 14 şüpheli ölüm var. Bugün kadınlarımızı koruyamadığımız aşikâr. Çocuklarımız için de durum aynı şekilde. Bugün TÜİK'in verilerine göre 2023 yılında güvenlik birimlerine mağdur olarak getirilen çocuk sayısı erkeklerde 136 bin, kızlarda 106 bindir. Aslında bakarsanız çocuklarımız için de gençlerimiz için de kadınlarımız için de gerekli tedbirleri alamayan bir iktidardan bahsediyorum. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığını bu konuda duyarlı olmaya, gerekli tedbirleri almaya davet ediyorum. Bununla ilgili gerekli çalışmaları yapmaz isek, yasakçı anlayışlarla kanun çıkarır isek önümüzdeki süreçte çok daha vahim tablolarla karşı karşıya kalacağımız ortada.

Akran zorbalığı okulları sarmış durumda. Geldiğimiz nokta itibarıyla her gün televizyonda farklı okullarda akran zorbalığına maruz kalan çocukların görüntülerini görüyoruz. 6-17 yaş arasındaki çocukların yüzde 13,8'i akran zorbalığına maruz kalıyor; 6-12 yaş arasında, daha da aşağıya düşürdüğümüzde yaş ortalamasını yüzde 15,9'u dalga geçilme, dışlanma, dedikodu, fiziksel saldırı, tehdit gibi akran zorbalığıyla karşı karşıya kalıyor. Bu şekilde yetiştirilen çocukların gelecekte ne yazık ki bu ülkenin geleceğine gölge düşürecek birer birey olması riskiyle karşı karşıyayız. Çocukların sağlıklı bir şekilde eğitim almasını, güvenliğinin sağlanmasını sağlamak zorundayız.

Buradan dün bir çağrıda bulundum, bugün de bu çağrımı yenileyerek bir daha dikkat çekmek istiyorum: Balıkesir ilinde Kepsut ilçesinde bir İlçe Millî Eğitim Müdürü MP-5 makineli tüfekle fotoğraf çektirerek kendi sosyal medya hesabında şu elimde görmüş olduğunuz fotoyu paylaşıyor ve "Biz her daim hazırlıklı olalım da..." diye ifade kullanıyor. Bu MP-5, kullanmış olduğu silah ya poliste ya askerde olan bir silah, piyasadan kendisinin alabileceği bir silah değil. Bu silahı bu ilçe millî eğitim müdürüne kimin verdiği konusunda İçişleri Bakanlığına soru önergesiyle çağrıda bulundum, bu konunun araştırılmasıyla ilgili. Millî Eğitim Bakanına, çocuklara örnek olacak, çocukların güvenliğini sağlayacak bir ilçe millî eğitim müdürünün yaratmış olduğu bu hazin tabloya "Dur!" demesi konusunda, bu ilçe millî eğitim müdürünün görevden alınması konusunda çağrıda bulundum, bugün itibarıyla ne Kepsut ilçesinde Kaymakamdan ne Balıkesir Millî Eğitim Müdüründen ne de Balıkesir Valisinden şu hazin tablo için atılmış bir adım görmüyorum.

Polisin, askerin silahını alıp dağda bayırda ateş eden, bunu da hoyratça paylaşabilen bir millî eğitim müdürü var. Şimdi, biz çocuklarımızın güvenliğini, huzurunu, eğitimini, geleceğini bu şahsiyete bırakıyoruz. Bu şahsiyet AKP'nin yaratmış olduğu bozuk düzenin bir örneğidir.

Gelin, müdahale edin; yazıktır, günahtır. Bu çocuklara örnek olacak olan ilçe millî eğitim müdürü bu mudur? Biraz önce okuduğum veriler ortada, akran zorbalığı ortada, çocukların maruz kalmış olduğu şiddet ortada ama siz ne yazık ki bir adım atmaktan imtina ediyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SERKAN SARI (Devamla) - Bu sebeple, görüyorum ki Millî Eğitim Bakanı kendi kadrosunu belirlemekten aciz, gerekli müdahaleyi yapmaktan aciz.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanımızın Yardımcısı burada, en azından Bakanlığın görevidir; gelin, bu çocuklara sahip çıkın. Bu millî eğitim müdürüne kimse bir şey yapmıyor, bari siz bir şeyler söyleyin de çocukların geleceğiyle ilgili kaygı duyduğunuza biz de inanmış olalım.

Dijital mecralarla ilgili bir düzenleme yapıldı, 15 yaş altındaki çocuklarımızın internete girişi sınırlandı ama bu yeterli değil arkadaşlar; sadece yasaklayarak değil farklı tedbirler de almamız gerekiyor. Sanal kumar yaygınlaşmış vaziyette, uyuşturucuyla mücadelede internet üzerinden etkin bir mücadele vermemiz lazım, çocukları internet bağımlılığından kurtarmamız gerekiyor; bunun için de sosyal devlet olarak tedbirler almamız lazım. Bu tedbirleri almadan yasakladığımız yasakçı zihniyetin bir sonucu olmayacaktır, bu konuda vurgu yapmak istiyorum.

Son olarak da doğum izni konusu çok yerinde bir karardır ama doğum iznine çıkan kadınlarımızın... (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İZZET AKBULUT (Burdur) - Tamamla Başkanım, kayıtlara girsin.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım, talebim geçerli hâlâ.

BAŞKAN - Önergeleri oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

İhtilaf var, elektronik cihazla oylama yapacağız.

Üç dakika süre veriyorum ve oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika veriyorum.

Kapanma Saati: 19.07

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.21

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar), Ertuğrul KAYA (Gaziantep)

BAŞKAN - Sayın Milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 85'inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

263 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 25'inci maddesi üzerinde aynı mahiyette verilen önergelerin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi önergeleri tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Oylamayı elektronik cihazla yapacağız.

İki dakika süre veriyorum ve oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

263 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 25'inci maddesinde yer alan "...cümle eklenmiştir." ibaresinin "...cümle ilave edilmiştir." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

George Aslan

Mehmet Kamaç

Hüseyin Olan

Mardin

Diyarbakır

Bitlis

Mahmut Dindar

Onur Düşünmez

Dilan Kunt Ayan

Van

Hakkâri

Şanlıurfa

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Turhan Çömez

Ayyüce Türkeş Taş

Hüsmen Kırkpınar

Balıkesir

Adana

İzmir

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Rıdvan Uz

Selcan Taşcı

Bursa

Tekirdağ

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

İstanbul

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Şanlıurfa Milletvekili Sayın Dilan Kunt Ayan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün anlatacaklarımız aslında bu ülkedeki çürümüşlüğü, adaletin enkaz olup çökerken altında kalanların yaşadıkları. Bundan tam altı yıl önce bir manşet düştü başına “Dersim’de 20 yaşındaki üniversite öğrencisi Gülistan Doku kayboldu.” diye ve günlerce, aylarca ailesi, kadınlar, avukatlar, gazeteciler “Gülistan Doku nerede?” diye sorduk ve bunu dedik diye terörist olduk, marjinal olduk, hedef gösterildik, binlerce genç kadın gözaltına alındı, eylemlerde darbedildi ve Gülistan’ın intihar ettiğine inandırmak istediler bizi ve sonra arama çalışmalarında da “Sonuç yok.” diye kapatıverdiler. Kim vardı peki bu aramalarda? Dersim kayyumu Tuncay Sonel. Binlerce insan barajlarda, nehirlerde Gülistan’ı ve adaleti ararken meğer kayyum Vali delilleri karartmakla meşgulumuş. Tam altı yıl sonra soruşturma yeniden açıldı. Gördük ki “bozuk” denilen kameralar bozuk değilmiş, yine gördük ki “Bulunamadı.” dedikleri plaka kayıt sistemleri bulunmuş ve yine daraltılmış baz kayıtlarıyla tam altı yıl sonra ortaya çıktığını görebildik.

Bakın, bir vali o kentin mülki amiridir, oranın huzurundan sorumludur ama Tuncay Sonel ne yaptı? Bir bilişimci polisi aldı, aileden aldığı sim kartla Gülistan’ın telefondaki kayıtlarını sildirdi. Peki, bu Vali ne yaptı? Gülistan’ın hastane girişlerini, sağlık kayıtlarını sildirdi. Peki, bunu kime yaptırdı? Devlet Hastanesinin Başhekimi olan Çağdaş Özdemir’e yaptırdı. Hipokrat yemini etmiş bir doktordan ne beklenirdi? Hayat kurtarması beklenirdi ama gelin görün ki neyi kurtardı? Hayatına kastettiği bir kadının failinin hayatını kurtarmakla meşguldü, Valinin maşası olmuştu, oldurulmuştu. Korkunç bir rezalet tabii ki bu. İşte bu tablo bize AKP’nin yarattığı siyaset-bürokrasi oligarşisini gösteriyor. Geldiği noktanın ta kendisinden öteye de gitmediğini görüyoruz.

Bakın değerli milletvekilleri, yıllardır kafamızı çevirdiğimiz her yerde insanlar “adalet” diye çılglık yükseltiyor ve insanlar çocuklarının daha cenazelerine ulaşmadan “adalet” çılgınlıklarını büyütme çalışıyor bu ülkede ve seslerini duyurmaya çalışıyorlar. Ama gelin görün ki bu ülkede bazı kesimler ne yaparsa yapsın, ne suç işlerse işlesin bu suçtan sayılmıyor ve ne yaparlarsa yapsınlar yargılanmıyorlar, ceza almıyorlar ve bu düzenin sadece ve sadece dar bir kesime ait olduğunu görüyoruz.

Bakın, sadece Gülistan olayında mı? Hayır, değil. Rabia Naz Vatan, el kadar bir yavruydu kendisi, Giresun’da şüpheli bir şekilde öldü ve babası tam sekiz yıl boyunca adalet aradı. Hiçbir şey yapmadılar, dosyayı kapattılar çünkü neden? AKP Milletvekili Nurettin Canikli’nin olayın arkasında olduğu iddia edildi ve AKP’li Eynesil Belediye Başkanının oğlunu korumak için küçücük bir çocuğa “İntihar etti.” diyebildiler ve dosyasını kapattılar ve bununla da yetinmediler, dediler ki: “Biz Türkiye’deki yargı sistemini açıyoruz, yargılamaları yapıyoruz.” Samimiyseniz gelin bu dosyaların tamamını açın, biz de sizin az önce burada anlatmış olduğunuz hikâyelere inanalım.

Bir diğeri ise Nadira Kadirova. AKP’li Vekil Şirin Ünal’ın evinde çalışırken şüpheli bir şekilde silahla vurularak öldü. Bütün deliller, tanıklar, incelemeler “İntihar olamaz bu.” dediler, “İntihar değil.” dediler fakat ne yaptılar? Ağabeyini tehdit ettiler, Nadira’ya iftiralar atıldılar ve delilleri kararttılar. Neden mi? Çünkü AKP’li vekilin karşısında cılız bir işçi, göçmen bir aile vardı, mümkünatı var mıydı bu dosyanın peşine gitmenin? Elbette ki yoktu.

Bir diğeri Yeldana Kaharman. Belki çoğu kişi bu kişinin ismini bilmiyordur bile, 90’ların “faili meçhul”ü Mehmet Ağar’ın da arkasında olduğu, oğlunun eski sevgilisiydi yani Tolga Ağar’ın eski sevgilisiydi ve yine, yaşamını yitirdi. Ne dediler? “İntihar” dediler, “Sebebi bilinmiyor.” dediler. Oysaki otopsi kayıtları ortadaydı, darp izleri vardı, tanıkların beyanları ortadaydı ama ne yaptılar? Dosyayı tamamen ortadan kaldırdılar.

Bir şey dikkatinizi çekti mi bu örneklerin tamamında? Hepsinin arkasında ya iktidarın bürokratları var ya iktidarın vekilleri var ya da dokundukları var; tek başına yapılan fiiller değil ve bütün şüpheli kadın ölümlerinin arkasında bunların olduğunu görüyoruz.

Değerli milletvekilleri, bakın, biz “Kadın cinayetleri politiktir.” derken, “Her kadın intiharı şüpheli bir ölümdür.” derken etkin soruşturulsun diyoruz. Adalet sağlanmalıdır ki, ancak ve ancak kim olduğuna bakılmaksızın ortaya konulsun ki biz “politiktir” demekten vazgeçelim. Politiktir çünkü arkasında her zaman iktidarın bir ferdinin olduğunu görebiliyoruz. Politiktir ki çünkü her zaman korunan bir azınlık kesim olduğunu görebiliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

DİLÂN KUNT AYAN (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Politiktir ki arkasında bir gücün olduğunu görüyoruz ve bu yüzden de etkin bir soruşturma yapılması gerektiğini bulunduğumuz her yerde söylüyoruz fakat görüyoruz ki karşımıza ne çıkıyor? Ya iktidar çıkıyor ya güçlü bir erk çıkıyor ya zenginlik çıkıyor ya arkalarının sağlam olduğunu görebiliyoruz.

Bakın, arkadaşlar, Gülistan Doku olayında altı yılın sonunda elbette ki bu dosyanın açılması olması, delillerin ortaya çıkarılmış olması önemli bir gelişmedir ama kimse buradan bir kahramanlık hikâyesi çıkarmasın, bize de bunu yutturmasın; biz buna inanmayız. Hiç kimse “Olay aydınlatılıyor, savcı kahraman oldu, Bakan kahraman oldu...” Böyle bir şey yok. Daha önceki bakanlar da AKP’nin bakanıydı, bu deliller daha önce de vardı. Eğer bu sizin bir iç çatışmanız değilse, buyurun, az önce sıralamış olduğumuz bütün şüpheli ölümlerin araştırmasını yapın, ortaya çıkarın; biz de sizin samimiyetinizi görelim diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; yüz altı yıl önce Ankara’dan bütün Anadolu’ya “Dakika geciktirilmeyecektir!” emriyle çekilen Mustafa Kemal imzalı telgrafta şöyle deniyordu: “23 Nisan günü cuma namazından sonra Meclis açılacak ve o günden sonra bütün sivil ve askerî makamların emir alacağı en yüce makam Meclis olacaktır.” Mustafa Kemal ve arkadaşları bu vatani emperyalizmin ve ihanetin elinden milyonlarca kilometrekare toprak kaybedilirken çekip almışlardı, onun için tedbirli davranmaktan başka çareleri de yoktu. Tek çözüm ulus devleti ve bu devleti kanıyla inşa eden ulusun adını devletin adı yaptılar; işte, böyle doğmuştu Türkiye Cumhuriyeti. Bu ulus devlet cumhuriyetin en büyük başarısıydı. İlerleyen zamanlarda ne zaman zayıf düşsek “ulus devlet” kavramı, üniter yapı, devletin adı, hatta bayrağı tartışmaya açıldı. Bünye zayıf düştüğünde mikroplar azar, kudurur; işte, bu azan mikroplar ilk olarak Türk kimliğine saldırdı. İşte, bugünlerde de aynı mihraklar sözde “terörsüz Türkiye” adı verilen hamlelerle saldırmaya devam ediyorlar. Tarihte olduğu gibi Türk milleti bu saldırıları da elbette savuşturacaktır.

23 Nisanın arifesinde büyük acılar yaşadık, yaşıyoruz; önce Urfa’da, sonra Maraş’taki silahlı saldırılarda çocuklarımız hayatlarını kaybetti. Oysaki 1979 yılından itibaren dünyanın her yerinden çocukları evinde ağırlayan eski Türkiye, dünyanın her yanından çocukları mutlu eden eski Türkiye, kendi evlatlarını korumayı da biliyordu. Şimdi, sözüm ona yeni Türkiye’de yaşıyoruz ve yeni Türkiye kendi evlatlarını ne yazık ki korumaktan bile aciz; ne mermilerden koruyabiliyoruz çocuklarımızı, gençlerimizi ne ülkeyi terk etme fikrinden ne işsizlikten ne kötü alışkanlıklardan, yokluktan, yoksulluktan ve ne idiği belirsiz ucube paralel yapılardan koruyamaz hâle geldik.

Efendim, şimdi, bir de sözde bir şey var: “Kutlamaları iptal edelim, acımız var.” Hayır ve bilakis, acımızın vakarına yakışır bir şekilde millî egemenliğe her zamankinden daha fazla sahip çıkmak zorundayız. 23 Nisan resepsiyonunda o evlatlarımızın aileleri Cumhurbaşkanının masasında ağırlanmalı, ruhlarına hediye edilen Fatihalar o masada, devletin masasından okunmalı.

Efendim, evet, maalesef çocuklarımızın cenaze törenlerinden -biraz önce de konuşuldu- Maraş'ta katledilen çocuklarımızın birisine devleti temsilen -gerekçesi ne olursa olsun- Bakan katılamadı. Neymiş efendim? KHK'liymiş. Efendiler, sizler Fırat'ın kenarındaki kuzuyu unuttuğunuz gibi, “Dağlara buğday serpin, Müslümanların ülkesinde kuşlar aç kaldı demesinler.” diyen Ömer'i ve adaleti unuttuğunuz gibi, “Bütün çocuklar İslam fıtratı üzerine doğarlar ve masumdurlar.” diyen dininizi de unuttunuz. Efendiler, size kul hakkının selamı var. Alın o selamı da hayatını kaybeden o çocuğun vebali olarak kaldıysa vicdanlarınızda taşıyın ömür boyu.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramımız kutlu olsun diyor, heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

25'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.37

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 20.10****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar), Ertuğrul KAYA (Gaziantep)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 85'inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

263 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

26'ncı madde üzerinde 4 önerge vardır, aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 26'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

George Aslan

Mehmet Kamaç

Mahmut Dindar

Mardin

Diyarbakır

Van

Onur Düşünmez

Ferit Şenyaşar

Hüseyin Olan

Hakkâri

Şanlıurfa

Bitlis

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ferit Şenyaşar.

Buyurun Sayın Şenyaşar. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

FERİT ŞENYAŞAR (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Haklarını almak için maden işçileri Kurtuluş Parkı'nda yağmur altında açlık grevini sürdürürken ben yasayla ilgili konuşmamı en sona bırakacağım.

1 Mayıs'a giderken, kefenini cebine koyarak yerin yedi kat altında çalışan bütün emekçi yoldaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Emeğinin karşılığını almak için Eskişehir'den Ankara'ya dokuz günde yürüyerek gelen ve üç gündür açlık grevinde olan 103 emekçi maden işçisi Meclisten bir çözüm beklerken halkın vekilleri olarak bu duruma duyarsız kalmayacağız. Maden işçileri ülkeyi yöneten iktidardan ve devletten sadaka, lütuf istemiyor. Emeğinin karşılığını gasbeden, 3 bin tane maden ruhsatı bulunan holding sahibi Sabahattin Yıldız'ın beş aydır ödemediği maaşlarının ve tazminatlarının ödenmesini istiyor işçiler. Sabahattin Yıldız eski AKP milletvekili ve holdingin yönetim kurulunda eski Enerji Bakanı Taner Yıldız da bulunmaktadır. İşçiler, Doruk Madencilikte üç yıldır köle koşullarında çalıştırılıyor. Eskişehir'den sorunlarının çözümü için bir muhatap bulamayınca Ankara'ya geldiler. Ankara'nın girişinde madencileri biz karşıladık ve buradan iktidar vekillerine soruyorum: Şu an Ankara'da Kurtuluş Parkı'nda eylemini devam ettiren maden işçilerine "Haksızdır, şov yapıyor." diyen bir AK PARTİ milletvekili var mı?

İşçilerin Ankara'ya girdiklerinde nasıl bir muameleyle karşılaştıklarını anlatacağım: İşçiler Ankara'ya girdiğinde, bizimle görüştüğünde “Polislere karşı kesinlikle bir eylem yapmayacağız, direnmeyeceğiz.” dediler. Polisler işçilerin yanına geldiğinde herhangi bir uyarı yapmadan direkt işçilere saldırdılar ve babası yaşında olan bir işçi polis tarafından yerlere atılıp fırlatılıyor. Buradan İçişleri Bakanına -İçişleri Bakanı aynı zamanda bir hafızımız- sesleniyorum: Hangi ayette “Emeğini isteyen işçilere zulüm yapılır.” yazıyor? Evet, şu an maden işçileri yağmur altında, Kurtuluş Parkı'nın içinde eylemini sürdürüyorlar; bir çadır kurmak istediler, buna da kolluk izin vermedi. Buradan iktidar vekillerine sesleniyorum: Maden işçileri sizden çözüm bekliyorlar, bu talebe kulağınızı kapatıyorsunuz. “Biz emekçinin, işçinin yanındayız.” diye yalan söylemeyin. Zulüm karşısında sessiz kalan dilsiz şeytandır. Biz, sessiz kalmıyoruz, muhalefet sessiz kalmadı; iktidar susuyor. Türkiye halkları bu onurlu eylemi takip ediyor. Patronların, sermayenin, rantın partisi olan AKP kaybedecek, hakları için mücadele eden maden emekçileri kazanacaktır.

Burada Sosyal Hizmetler Yasası'nı görüşüyoruz, çocukların üstün yararından bahsediyoruz. Nüfusumuz yaşıyor, doğum oranını artırmak için, çalışan anneler için doğum izinleri yirmi dört haftaya çıkarılıyor. Genç nüfusun artmasını hepimiz istiyoruz. Peki, çocuklara güvenli bir gelecek bırakmak için iktidar olarak ne yapıyorsunuz? Çocuklar için yaşam alanı bırakmadınız. Ülke topraklarının üçte 1'ini maden sahasına dönüştürdünüz. Eğitim yuvası olan okullardan bile, liyakatsiz politikalarınız yüzünden çocuklar soğudu.

SMA'lı çocuklar bu ülkenin kanayan yarasıdır. SMA ve DMD tedavisi mümkün olan genetik bir hastalıktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

FERİT ŞENYAŞAR (Devamla) - Ülkede binlerce SMA ve DMD hastası çocuk vardır. Anne-babalar çocuklarını yaşatmak için sokakta, sosyal medyada yardım topluyorlar. Önümüze getirdiğiniz Sosyal Hizmetler Yasası'nda “SMA ve DMD hastalarının tedavi masrafları SGK tarafından karşılanır.” diye bir madde neden yok? Annelerin “Ben çocuğumu kaybetmek istemiyorum.” feryatlarına neden kulaklarınızı tıkıyorsunuz? SMA'lı hasta çocuklar annelerinin gözü önünde günden güne eriyorlar. Tedavi haktır; devlet, çocukların tedavisi için “Paramız yoktur.” diyemez, eğer devlet böyle bir cümle kullanıyorsa âcizliğin göstergesidir. SMA ve DMD hastalarının ölümü kader değildir. Bir anne sesini yetkililere duyurmak istiyor ve buradan annenin sesini dinliyoruz:

(Hatibin cep telefonundan bir ses kaydı dinletmesi) (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

56.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın 263 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 26'ncı maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, biraz evvel kürsüde konuşan hatibin bir bilgi eksikliği söz konusu zannediyorum.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Her şeyi siz biliyorsunuz çünkü.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Çünkü Muş Milletvekili Sabahattin Yıldız'la ilgisi olmayan, belki isim benzerliği olabilen bir kişi olabilir. Dolayısıyla, Muş Milletvekili Sabahattin Yıldız'ın, eski AK PARTİ milletvekilimizin bu holdingle, firmayla hiçbir ilgi ve alakası olmadığını kayıtlara geçirmek istedim.

Teşekkür ederim.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Tamam, başka alakalı vekilleriniz var; sanki hiç yok, tek oymuş sanki.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Alakalı 3 kişiyi saydı, diğerleri ne olacak? Alakalı 3 kişiyi daha saydı, 3 isimden bahsetti.

BAŞKAN - Doğru, Akbaşoğlu'nun söylediği doğru.

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Düzce Milletvekili Ercan Öztürk ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 69 Milletvekilinin Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3566) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 263) (Devam)

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3566) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 26'ncı maddesinde yer alan "ihtiyaç sahiplerine yardım amacıyla" ibaresinin "ihtiyaç sahiplerine destek sağlamak amacıyla" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şerafettin Kılıç
Antalya
Elif Esen
İstanbul

Selçuk Özdağ
Muğla
Ali Yüksel
Konya

Mehmet Atmaca
Bursa
Mehmet Karaman
Samsun

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Konya Milletvekili Sayın Ali Yüksel.

Buyurun Sayın Yüksel. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

ALİ YÜKSEL (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

263 sıra sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde söz almış bulunuyorum.

Bir toplumun temel dayanağı ailedir. Düşmanlarımız, bizi cephelerde yenemeyince aile müessesemizi hedef aldı. Onu yıktığı takdirde bizi yenmeyi başarabileceğini hesap ederek bütün hileleriyle üzerimize geliyor; eğitimimizden tutun, görüntülü ve yazılı basınımız ve şimdi de "sosyal medya" dediğimiz en tesirli silahlarla saldırıyor. Bu televizyonlardaki gerek diziler ve gerekse bazı kadın programlarındaki aile değerlerimizi hiçe sayan aykırı söylemler nedir Allah aşkına; en mahrem meselelerde Batı'da bile emsali görülmemiş ahlaksız söylemler. Başta Aile Bakanlığımız olmak üzere RTÜK, Adalet Bakanlığımız ne iş yapar? Bıçak kemiğe dayansın diye mi bekliyorlar? Çoktan bıçak kemiğe dayandı. Urfa ve Kahramanmaraş örneğinde görüldüğü gibi daha ne olsun da tedbir alalım diye düşünülüyor. İktidar; ekonomide, tarımda, hayvancılıkta sınıfta kaldığı gibi aile yapımızın muhafazası konusunda da sınıfta kalmıştır.

Muhterem ve merhum Erbakan Hocamızın dediği gibi, bize önce ahlak ve maneviyat lazım; yolların, havaalanlarının, hastane ve hapishanelerin bolca yapılması bizde ahlak, hükûmette de adalet olmazsa bir işe yaramıyor. Bir partinin adının başında “adalet” olması adaletli olduğunun garantisi değil; icraatlarıyla bunu göstermesi gerekiyor.

Bugün dünyada bütün topluluklar bir kaos içinde, siyonist İsrail ve onun maşası ABD hepimize derin endişeler veren, akıl almaz işler yapıyor. Dünya kimlerin eline kaldı; akşam başka, gece başka, sabah başka şeyler söyleyen, en yakınlarının bile akıl sağlığından şüpheye düşmeye başladığı bir Trump; hem siyonist Netanyahu hem de ABD Başkanı, Epstein davasında gırtlığına kadar pislige batmışlar; Gazze’de ise bu asrın en acımasız zulümlerini, bütün bunları örtbas etmek için İran’a saldırıyorlar ve ilk yaptıkları, 168 kız öğrenciyi toptan öldürmek oluyor.

Beni en çok üzen şeylerden biri de bu ABD Başkanının bizim Sayın Cumhurbaşkanımıza “dostum” demesi, “Onu çok severim, benim isteklerimi hemen yapıyor.” demesi. Bu aklından zoru olan adam bizim Başkanımızı acaba neden bu kadar çok seviyor, bunu anlayabilmiş değilim; anlayan varsa ve bana bir izah ederse beni de bu üzüntüden kurtarmış olur, ben de ona teşekkür ederim. Hiç domuz derisinden post, Netanyahu’nun maşası ve suç ortağından dost olur mu?

Evet, değerli arkadaşlar, hem dünyada hem de ülkemizde mevcut sistem insanları mutlu etmekten uzaktır; bu artık iyice kendini gösteren bir gerçektir. İnsanların mutluluğu ve kurtuluşu için, bir yıllık koalisyon iktidarında, IMF’den kredi almayı sonlandıran, havuz sistemiyle faizcilerin canlarına ot tıkayan, emekli, memur ve işçilere hak ettiği miktarda zam veren bir 54’üncü Hükûmete, Erbakan millî görüş nizamına ve bu millî görüş iktidarını gerçekleştirecek bir fatihe ihtiyaç var diyorum.

Değerli arkadaşlar, bir de Meclis kürsüsünden yaptığımız konuşmalarda birbirimize karşı kavga dili yerine dostluk söylemleriyle konuşsak iyi olmaz mı? Neyi paylaşamıyoruz? Hepimiz, ülkemiz için, insanlarımızın iyi bir hayat yaşayabilmeleri için çalışmıyor muyuz? Kavga ederek nereye varabiliriz ki.

Yunusça sesleniyorum:

“Gelin, tanış olalım

İşi kolay kılalım

Sevelim, sevelelim

Bu dünya kimseye kalmaz.”

Herkesi saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım, karar yeter sayısı talebim var.

BAŞKAN - Oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Divanda ihtilaf olduğu için elektronik oylama yapacağız.

Oylama için üç dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.27

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 20.37****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar), Ertuğrul KAYA (Gaziantep)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 85'inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

263 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 26'ncı maddesi üzerinde Konya Milletvekili Ali Yüksel ve arkadaşları tarafından verilen önerenin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi önergeyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Oylamayı elektronik cihazla yapacağız.

Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Önerge kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

263 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 26'ncı maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Turhan Çömez

Hüsmen Kırkpınar

Yüksel Arslan

Balıkesir

İzmir

Ankara

Ayyüce Türkeş Taş

Selcan Taşcı

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

Adana

Tekirdağ

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Ömer Fethi Gürer

Nail Çiler

Gülcan Kış

Niğde

Kocaeli

Mersin

Serkan Sarı

Utku Çakırözer

Tahsin Ocaklı

Balıkesir

Eskişehir

Rize

Aylin Yaman

Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu

Murat Çan

Ankara

İstanbul

Samsun

Eylem Ertuğ Ertuğrul

Yaşar Tüzün

Zonguldak

Bilecik

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Ankara Milletvekili Sayın Yüksel Arslan. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YÜKSEL ARSLAN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 26'ncı maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye uzun yıllar genç ve dinamik nüfusuyla öne çıkan bir ülkeyken bugün doğum oranlarında ciddi düşüşlerle karşı karşıyayız. İstatistikler açıkça göstermektedir ki kadın başına doğurganlık hızı 2014 yılında 2,19'a gerilemiş, 2024 itibarıyla ise 1,48'e kadar düşmüş ve tarihimizin en düşük seviyesine ulaşmıştır. Bu tablo, artık nüfusumuzun kendini yenileyemediğini açıkça ortaya koymaktadır.

Hepimiz iyi biliyoruz ki aile toplumun temel taşıdır, güçlü toplumlar güçlü aile yapıları üzerine inşa edilir. Ancak bu konuya ilişkin son yıllarda kalıcı ve etkili politikalar hayata geçirilmedi, geçtiğimiz yıl "Aile Yılı" ilan edilmesine rağmen aile yapısını güçlendirmeye yönelik somut ve bütüncül adımlar atılmadı. Söz konusu kanun teklifiyle bazı düzenlemeler yapılsa dahi bu adımların çoğu eksik kalmaktadır. Oysa aile kurumunu destekleyen, gençleri evliliğe ve çocuk sahibi olmaya teşvik eden, daha kapsamlı ve bütüncül bir yaklaşım gerekmektedir. Aksi hâlde Bakan Göktaş'ın da dediği gibi, ülkemizde yirmi yıl sonra askere gidecek genç bulamayacağız.

Değerli milletvekilleri, doğum oranındaki bu düşüş yalnızca bireysel tercihlerle açıklanamaz; ekonomik koşullar ağırlaşmış, yaşam maliyeti artmış, özellikle büyük şehirlerde barınma ve çocuk bakım giderleri ciddi bir yük hâline gelmiştir. Gençler evlenmeyi erteliyor, çocuk sahibi olmayı daha ileri yaşlara bırakıyor ancak burada göz ardı edilen son derece önemli bir konu var, evlilikler gerçekleşse dahi bazı çiftlerin çocuk sahibi olma konusunda zorluk yaşadığı görülmektedir. Bu durumun tek bir nedeni bulunmuyor; yaşam tarzı, çevresel faktörler ve özellikle beslenme kalitesi bu süreçte etkili olabilmektedir.

Günümüzde gıda güvenliği konusundaki sorunlar üreme sağlığını da dolaylı biçimde etkiliyor. Bugün soframıza gelen gıdaların içeriği, kalitesi ve güvenliği ciddi tartışma konusudur. Katkı maddeleri, kimyasal kalıntılar ve denetim eksiklikleri toplum sağlığını doğrudan etkilemektedir. Yetersiz ve dengesiz beslenme yaygınlaşmakta, buna bağlı olarak obezite başta olmak üzere birçok sağlık sorunu artmaktadır; yalnızca fiziksel sağlığı değil bireylerin psikolojik durumu ve yaşam kalitesi de olumsuz etkilenmektedir. İşte, tüm bu tablo, doğurganlık başta olmak üzere toplumun geleceğini yakından ilgilendiren birçok alanda zincirleme etkiler oluşturmaktadır.

Değerli milletvekilleri, gıda zehirlenmeleri neredeyse gündemden hiç düşmüyor. Buna rağmen belediyelerin bünyesindeki gıda kontrol laboratuvarları kapatılmış, tüm yük sınırlı kapasiteye sahip tarım il müdürlüklerine bırakılmıştır. Bir şehirde on binlerce işletmeyi yalnızca tek bir Bakanlık imkânlarıyla denetlemek mümkün değildir. Oysa çözüm bellidir: Büyükşehirler başta olmak üzere nüfusu yoğun olan illerimizde eskiden olduğu gibi belediyelerin gıda kontrol laboratuvarları mutlaka yeniden kurulmalıdır. Belediyeler, üniversitelerin gıda mühendisliği bölümleri ve Bakanlık iş birliği sağladığı takdirde hızlı bir şekilde sonuç alınacaktır.

Diğer yandan, hallerde vergi toplamak için memur bulunurken halkın tükettiği sebze ve meyvede basit denetimler bile yapılmıyor. Nitrit ve nitrat gibi zararlı kimyasalları, kolorimetrik testleri, analizleri saniyeler içinde tespit eden cihazlar varken ne yazık ki bu cihazlar denetim için kullanılmıyor. Ne bitkisel üretimde ne de hayvansal üretimde planlama ve geleceğe göre hazırlık yok. Bugün karşı karşıya olduğumuz tablo, sadece eksiklik değil yanlış politikaların sonucudur. Avrupa Birliği uyum sürecinde açılan ve hızlı kapatılan 12'nci fasıl yani gıda güvenliği, veterinerlik ve bitkisel sağlık bugün sorgulanmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

YÜKSEL ARSLAN (Devamla) - Sonuç olarak, gıda güvenliği yerlerde; et ithalatçısı, sütçü perişan, yem ithalatı olmasa hayvanlarımız beslenmeyecek durumda. Ne aceleniz vardı bu 12'nci faslı açıp kapatmak için? Kime hizmet etmiş olduk? Buna karşılık, kırsal kalkınmayı ve üretimi doğrudan ilgilendiren diğer fasıllarının yıllardır açılmamış olması da ayrı bir sorundur.

Kısaca toparlayacak olursak doğum oranlarının düşmesi sadece bir nüfus meselesi değildir; ekonomiden tarıma, gıdadan sağlığa kadar birçok alanı doğrudan etkileyen bir sorundur. Eğer biz gençlerimize güvenli bir gelecek, çiftçimize sürdürülebilir üretim, vatandaşımıza sağlık ve erişilebilir gıda sunmazsak bu düşüş tersine çevrilemez, mümkün de değil. Artık günü kurtaran değil, geleceği planlayan politikaları üretmek zorundayız.

Teşekkürler. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Eskişehir Milletvekili Sayın Utku Çakırözer.

Buyurun Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime memleketim Eskişehir'den Ankara'ya hakları için, ekmekleri için 200 kilometre yol yürüyen maden işçilerimizin onurlu direnişini selamlayarak başlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar) "Açız, yoksuluz." diyen ve sadece haklarını isteyen BAĞIMSIZ MADEN-İŞ Sendikası üyesi emekçilerimize aylardır maaşını, tazminatını vermeyen, hukuksuzca işten çıkaran Doruk Madenciligi kınıyoruz. Ama birileri daha var; bu santrali TMSF'den bu emek düşmanı şirkete veren ve işçilerin hakkını bir gün olsun düşünmeyen bu iktidar mağduriyetin başsorumlusudur. Üç yıl önce seçim öncesi santrale gelip işçilere vaat yağdıran AK PARTİ'liler şimdi bu Mecliste milletvekilidir ama o işçiler dün başkentte yaka paça gözaltına alınırken, tekmelenirken bakanı, vekili, hepsi susmuşlardır. Yazıklar olsun bu ikiyüzlülüğünüze! Buradan Kurtuluş Parkı'nda direnişini sürdüren o cesur yürekli madencilerimize selam olsun; haklarını alana kadar yanlarındayız, dayanışma içindeyiz. Kör, sağır vicdanlara, Enerji, Çalışma Bakanlarına sesleniyoruz: Bu işçileri duyun, dinleyin, alın terinin karşılığını verin.

Değerli milletvekilleri, bu iktidarın hangi adımına baksanız aynı ikiyüzlülük, samimiyetsizlik. İşte, bu maddeyle Darülaceze kurum dışına da aşevi hizmeti verme yetkisi tanıyorsunuz. Oysa daha dün Antalya Muratpaşa, Eskişehir Odunpazarı ve büyükşehir belediyelerimizin aşevlerini kapatan, hayırseverlerin bağış hesaplarına dahi el koyan siz değil miydiniz? O zaman bu yaptığınıza ikiyüzlülük, riyakârlık demeyelim de ne diyelim, soruyoruz ne diyelim? (CHP sıralarından alkışlar)

Aynı tavır dijital dünyayla ilgili düzenlemeler için de geçerli. Açıkça görüyoruz ki ifade özgürlüğünü, mahremiyeti ve bilgiye erişim hakkını topyekûn ortadan kaldıracak bir büyük dijital tecrit ve fişleme düzenlemesiyle karşı karşıyayız. Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği erişim engeli yetkinizi genişletiyor, yeni sansürlerin önünü açıyorsunuz. Oysa Türkiye'de zaten gerçekler karartılmış durumda. Aralarında Cumhurbaşkanı, ailesi, bakanları, vekilleri, valileri, kaymakamları, bürokratlarının da olduğu çok sayıda iktidar mensubu rahatsız diye her yıl on binlerce haber ve içerik erişime engelleniyor. Bakıyorsunuz, hepsi görevi kötüye kullanma, yolsuzluk, rüşvet, istismar gibi kamunun bilmesinde yarar olan haberler. İfade Özgürlüğü Derneği hesaplamış, son on yılda 1,5 milyon alan adı engellenmiş, 270 bin haber ve paylaşım karartılmış durumda. Bu bir dünya rekorudur. Liyakatsiz atamalar, tarikat yurdunda intihara sürüklenen gençler, akademik ünvan sahtekârlıkları, kadın cinayetleri, istismarlar, deprem sonrası sorumluluklar, kamu görevlilerinin organize suç bağlantıları gibi vahim haberler; 19 Mart darbe sürecindeki kumpaslarınızı, hukuksuzluklarınızı açığa çıkaran haberler; hepsi sansürleniyor, arşivden kaldırılıyor. Öyle ki bu sansürleri duyuran haberlere dahi erişim yasağı var. Şimdi, bu yasayla engellemeler, karartmalar otomatik hâle geliyor, daha da yaygınlaşıyor.

Sayın milletvekilleri, biz bu filmi daha önce de gördük. Ne zaman gördük? 2022’de gördük; “Dezenformasyonu önleyeceğiz.” diye halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma suçunu yarattınız, TCK 217/A maddesi. “Gazeteciyle, habercilikle hiç ilgisi yok.” dediniz, “Bu yasayla gazeteci tutuklanmayacak.” dediniz ama üç yılda gördük, ülkeyi tam bir sansür ablukasına aldınız. Gazeteciler Evrim Kepenek, Yüstra Batuhan, Sinan Aygül, Furkan Karabay, Tolga Şardan, Merdan Yanardağ, Timur Soykan, Barış Pehlivan, İsmail Arı, Alican Uludağ; hepsi bu yasanın mağduru. Gazeteci Ali Sefa Korkut bıkmadan takibini yapmış, 83 gazeteciye 114 kez bu suçlama yöneltilmiş; gözaltılar, tutukluluklar hep bu yüzden.

Değerli arkadaşlarım, dezenformasyonla mücadele deyip üç yıldır nasıl gazetecileri hedef aldığınız bugün de biliyoruz ki amacınız belli; hukuki denetimden uzak, ucu açık ve keyfî yetkilerle hak ve özgürlüklerimizi daraltmak, vatandaşları fişlemek, sosyal medyayı karartmak istiyorsunuz; her alanda sansürü genişletiyor, ülkeyi Kuzey Kore’ye çeviriyorsunuz. Oysa çok tarihi fırsatlar var önümüzde: Bir yanda Avrupa Birliği yeniden genişlemeyi konuşuyor, bir yanda Körfez’deki yatırımcılar güvenli adres arıyor. Başta savunma, güvenlik, enerji, lojistik bağlantıları olmak üzere pek çok alanda Avrupa’yla stratejik iş birlikleri geliştirilebilir, bölgemizde öncü rol oynanabilir ama bu fırsatlardan yararlanmanın yolu demokrasiden, herkese adalet ve hukuk güvencesi sağlamaktan, özgürlüklerden geçeri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

UTKU ÇAKIROZER (Devamla) - Bu kadar basit, bu kadar kolay aslında ama siz baskıda, sansürde, otoriter düzende inat ettikçe kaybeden ülkemiz, kaybeden 86 milyon, hepimiz oluyor. Biz ise kararlıyız, ilk sandıkta AK PARTİ’nin bu kara düzenini milletimizle birlikte değiştireceğiz; sansürü bitecek, özgürlükleri getireceğiz.

Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

26’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde üzerinde 5 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 263 sıra sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin geçici 1’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla; bu Kanunun 2 nci, 15 inci ve 24 üncü maddeleri ile analık izni süreleri yeniden düzenlenmiş bulunan ve ilgili mevzuatı uyarınca öngörülen on altı haftalık analık izni süresi dolmuş ancak doğumun gerçekleştiği tarihten itibaren yirmi dört haftalık süresi henüz tamamlanmamış olan personele talepleri hâlinde sekiz hafta ilave analık izni verilir.”

Aylin Yaman

Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu

Murat Çan

Ankara

İstanbul

Samsun

Serkan Sarı

Nail Çiler

Eylem Ertuğ Ertuğrul

Balıkesir

Kocaeli

Zonguldak

Gülcan Kış

Tahsin Ocaklı

Yaşar Tüzün

Mersin

Rize

Bilecik

Ömer Fethi Gürer

Niğde

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Gülcan Kış.

Buyurun Sayın Kış. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin geçici 1'inci maddesi üzerinde söz aldım.

Sözlerime başlamadan önce, Kahramanmaraş'ta ve Şanlıurfa'da okullarda yaşanan saldırıların acısını yürekten paylaşıyorum; hayatını kaybeden öğrencilerimizi ve Ayla Öğretmenimizi rahmetle anıyor, ailelerine sabır diliyorum. Çocuklarımızın en güvende olması gereken yerlerde yaşanan bu tablo artık ailelerin her sabah aynı endişeyle güne başladığını gösteriyor: “Çocuğum acaba güvende mi, okula sağ salım ulaşabildi mi, çocuğum akşam eve geri gelebilecek mi?” İşte, tam da bu gerçeklik içinde bu düzenlemeyi konuşuyoruz.

Değerli milletvekilleri, yarın 23 Nisan, cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk yüce Meclisimizin kuruluş gününü 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı olarak çocuklara armağan etti ama bugün geldiğimiz noktada çocuklara armağan edilen bir bayramı konuşurken çocukların güvenliğini, eşitliğini ve geleceğini de tartışmak zorundayız. Şunu açıkça söylemek istiyorum: Çocukların dijital dünyada sınırsız ve denetimsiz bir şekilde her içeriğe ulaşabilmesi elbette doğru değil; belirli sınırlar getirilmesi, yaşa uygun düzenlemeler yapılması, aile denetiminin güçlendirilmesi elzemdir. Bu yönüyle yapılan düzenleme tek başına yanlış değildir ama mesele tam da burada başlıyor çünkü çocuklarımızın hayatı bir bütündür. Siz sadece bir alanı sınırlayıp, diğer alanları görmezden geldiğinizde sorunları da çözmüş olmuyorsunuz. Çocuklarımızın karşı karşıya olduğu tablo çok daha derin; ülkemizde bir çocuk okula aç gidiyorsa, bir çocuk güvenli bir okul ortamına sahip değilse, bir çocuk eğitimde fırsat eşitliğinden yoksunsa siz sadece ekran süresini sınırlayarak o çocuğun hayatını düzeltemezsiniz.

Bakın, arkadaşlar, sorun parçalı değildir, sorun bir bütündür; çözüm de parçalı değil, bütüncül olmak zorundadır ama siz tam tersini yaparak her soruna parça parça, geçici ve günü kurtaran çözümler üretiyorsunuz; büyük sorunları küçük başlıklarla yönetmeye çalışıyorsunuz. Bakın, bu ülkede ne zaman bir felaket yaşansa aynı tabloyla karşılaşıyoruz. Deprem olur, on binlerce insanımız insanımızı kaybederiz, sonra önlem almaya çalışsınız. Yangın olur, yüz binlerce hektar orman yanar, sonra önlem konuşulur. Sel olur, can kayıpları yaşanır, sonra önlem konuşulur. Kadın cinayetleri olur, toplum sarsılır, sonra önlem konuşulur çünkü önceden alınmış, güçlü, kalıcı, sistemli bir politika AKP kitabında hiçbir zaman olmadı. Bugün çocuklar için de aynı anlayışla hareket ediyorsunuz.

İktidar sıralarına sesleniyorum: Muhalefetin uyarılarına lütfen kulak tıkamayın. Bu meseleler siyasetüstüdür, bizim söylediğimiz her başlık da çocuklarımızın ve toplumun yararına. Mesele, kimin söylediği değil neyin doğru olduğudur. Asıl olan kalıcı çözümler üretmek ve çocuklarımızın, vatandaşlarımızın güven içinde yaşamasını sağlamaktır. Sorun büyüyor, risk artıyor, aileler endişe içerisinde ama çözüm olarak yine yasak ve sınırlama getiriyorsunuz. Oysa gerçek çözüm şudur: Çocuğun eğitim sistemini güçlendireceksiniz, çocuğun sosyal yaşam alanlarını genişleteceksiniz, çocuğun güvenliğini sağlayacaksınız, aileyi destekleyeceksiniz ama siz eğitim sistemini yıllardır bir yapboza çevirdiniz, her gelen Bakanla değişen istikrarsız bir yapı kurdunuz, çocukların geleceğini planlayan değil belirsizliğe iten bir sistem yarattınız. Bugün geldiğimiz noktada çocuklar sadece dijital dünyada değil gerçek hayatta da güvende değiller.

Ve bir gerçeği daha görmezden geliyorsunuz: Her yasak, merak üretir; alternatif sunumlar getirilen her sınırlama başka sorunları da doğurmaktadır. Bu nedenle yasak tek başına çözüm değildir. Çözüm eğitimidir, çözüm rehberliktir, sosyal imkândır ve fırsat eşitliğidir ama AKP iktidarı olarak bu alanlarda güçlü bir politika üretmek yerine en kolay yolu seçiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

GÜLCAN KİŞ (Devamla) - Teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, evet, teklifin içinde bazı olumlu başlıklar var ama birkaç doğru düzenleme bu teklifin bütününe içindeki yanlış mantığı gizleyemiyor çünkü mesele, artık tek tek maddeler değil iktidarın yönetim anlayışıdır. AKP iktidarı yirmi dört yılın sonunda bu ülkeye güven vermiyor, çözüm üretmiyor, toplumu rahatlatmıyor. Tam tersine sorunları büyütüyorsunuz, sonra da o sorunların üzerine yeni yasaklar koyuyorsunuz. Görüşüğümüz bu torba kanun teklifi de bunun yeni bir örneğidir.

Bizler çocukların korkmadan büyüdüğü, gençlerin umutla yaşadığı, ailelerin yoksullukla sınanmadığı, devletin vatandaşını denetlemek yerine desteklediği bir Türkiye istiyoruz. Bu nedenle, görüşmekte olduğumuz bu torba kanun teklifine karşı olduğumuzu ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP, DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3566) esas numaralı Kanun Teklifi'nin geçici 1'inci maddesinde yer alan "yirmi dört" ifadesinin "otuz dört" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Selçuk Özdağ

Elif Esen

Bülent Kaya

Muğla

İstanbul

İstanbul

Mustafa Kaya

Hasan Karal

İstanbul

İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Elif Esen.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

ELİF ESEN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçici madde üzerinde söz almış bulunuyorum.

Artık yavaş yavaş Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının -daha çok, aramızda olan Sayın Bakan Yardımcılarının ve ekibinin- sosyal hizmetlere yönelik kanun teklifinin görüşmelerini tamamlıyoruz. Bu, toplumda çok ciddi anlamda bir heyecan oluşturdu, hangi kesimde oluşturdu? Çalışan çocuklu anneler, özellikle bebeli anneler ve yeni doğum yapmış anneler üzerinde. Fakat tabii, kanunun görüşmelerinde sürenin uzaması, bu anneler üzerinde bir açıdan da endişe ve moral bozukluğuna da sebep oldu. Çünkü kanunun görüşmelerinin başlamasıyla aslında kendilerinde bir umut, bir hak oluştuğunu düşünen anneler bu noktada bir hak kaybına uğradıklarını düşündüler. Fakat biz, bu hak kaybının önlenmesi amacıyla o doğum sonrasında annenin, özellikle altı ay bebeğiyle evinde nitelikli vakit geçirmesinin, aynı şekilde babanın da yani ebeveynlerin bebekleriyle vakit geçirmesinin ne kadar önemli olduğunu bilincinde de olduğumuz için doğum sonrası analık sürelerinin artırılmasına yönelik düzenlemenin gecikmeli yürütülmesinden kaynaklanan mağduriyetlerin giderilmesi için önerge verdik YENİ YOL Grubu olarak. Meclis çalışmaları nedeniyle bu kanundan beklenenlerin zamanında yürürlüğe

girememesinden dolayı hâlihazırda doğum yapmış, izin sürecinde bulunan kadınların bu düzenlemeden beklenen ölçüde yararlanabilmeleri için otuz dört haftalık bir önerimiz oldu. Eskiden nasıldı? Sekiz artı on altı hafta; yirmi dört haftalık bir izin hakkı vardı fakat biz bunu -bir önerge var- otuz ikinin de üzerine çıkarak otuz dört hafta olarak düzenlenmesini ve bu gecikmenin faturasının ailelere, kadınlara kesilmemesi gerektiğini öneri olarak sunuyoruz çünkü çocukların anneleriyle birlikte nitelikli vakit geçirmesinin, çocukların korunmasına yönelik bu düzenlemenin aileler için çok çok önemli olduğunu söylüyoruz.

Hatta, biliyorsunuz, kanun düzenlemelerinde biz şunu önerdik: Yeni doğum yapan kadınlara bir yıl ücretsiz izin hakkı tanınmalıdır, anne bebeğiyle vakit geçirebilmelidir, bu ücretsiz izin olarak 3 yaşa kadar çıkarılmalıdır. Neden önemli değerli vekiller? Çünkü bir bebeğin beyin gelişimi, bir bebeğin bağlanma gücü, bağlanma güdüsü anneye, babaya, o aileye olan bağlanma güdüsü bu yaşlarda oluşuyor ve kendinde oluşan bu hissiyatla da aslında hayata daha sağlam adımlar atıyor bu bebekler.

Yine, bu kanunda biz koruyucu aileliği çok az konuştuk. Aslında çok çok önemli bir kurum ve ben sivil toplumdayken koruyucu aile gönüllülüğünü uzun yıllar çalıştım. Bu sistemin de ayrıca Meclis gündemine gelerek, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın bu konuyu biraz daha odağına alarak, merkezine alarak koruyucu ailelikle ilgili belki kamu spotlarıyla, belki bu dizilerde evlerimizin içine akan cerahat yerine -çeteler, mafyalar, şiddet- bunlar yerine, o nitelsiz, berbat, zehirleyen gündüz kuşağı programları yerine nitelikli, meslekleri özendiren, yine koruyucu aileliği de içine katan bir tanımlamayla koruyucu aileliğin tanıtılmasının son derece önemli olduğunu ifade etmek istiyorum. Bir çocuğun -bu engelli ve yaşlı da olabilir ama gündemimiz çocuk- yetiştirme yurdunda devlet himayesinde olmasındansa bir aile yanında, o evde pişen yemeğin kokusunu alarak, kekin kokusunu alarak huzurla, mutlulukla büyümesi çok önemli bir değer ve bizim ülkemizin geleceği, bekası anlamında da ayrıca önemli bir katma değer. Bunu burada ifade ediyorum ve tekrar tartışmayı, tekrar gündemimize taşımayı öneriyorum, önemli buluyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ELİF ESEN (Devamla) - Bir de bu kanun teklifiyle çok alakalı olmayan, dijital mecralar alanını ilgilendiren 3 madde var. Bu, buraya sıkıştırılmış yani çocukların iyiliği amacıyla, tamam, o noktayla anlayabiliriz; 15 yaşa kadar çocukların dijital mecralardan görecekleri zararların engellenmesine yönelik, bu tarafla olumlu fakat bu dijital mecralar o kadar geniş kavramlar ki bu kadar yüzeysel geçilmesi palyatif bir çözümdür, “-mış” gibi yapılan bir uygulamadır. Bunun da yeniden Dijital Mecralar Komisyonumuza gelmesini ve aynı zamanda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının çatısı altında ayrıca iyi ülke örnekleriyle beraber gündemimize alınmasını ayrıca öneriyoruz çünkü bu, bu kadar kısıtlatmalı bir 3 maddeyle olmamalıydı.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım, karar yeter sayısının aranmasını istiyoruz.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunup karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

İhtilaf var, elektronik cihazla oylama yapacağız.

İki dakika süre veriyorum ve oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.09

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 21.20

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar), Ertuğrul KAYA (Gaziantep)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 85'inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

263 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin geçici maddesi üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Elif Esen ve arkadaşları tarafından verilen önerenin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi önergeyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Oylamayı elektronik cihazla yapacağız.

İki dakika süre veriyorum ve oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Önerge kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

263 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin geçici 1'inci maddesinde yer alan "...talepleri hâlinde sekiz hafta ilave analık izni verilir." ibaresinin "...talepleri hâlinde sekiz hafta ek analık izni verilir." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

George Aslan

Mehmet Kamaç

Hüseyin Olan

Mardin

Diyarbakır

Bitlis

Mahmut Dindar

Onur Düşünmez

Burcugül Çubuk

Van

Hakkâri

İzmir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Burcugül Çubuk.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Öncelikle, şu an hâlen Kurtuluş Parkı'nda hakları ve alacakları için direnmek zorunda bırakılan maden işçilerini saygıyla selamlıyorum.

Biz bu yasa konuşulurken çok zor şeylerle karşılaştık ve açıkçası bu sınavdan hiç de iyi çıkmadık. Hâliyle bugün çocukları konuşmamız gerekiyor, hele hele 23 Nisana giderken. Bu kürsüde 23 Nisana giderken çocukları konuşmak yalnızca bir temenniyi değil ağır bir sorumluluğu hatırlatmayı gerektirir çünkü bu ülkede milyonlarca çocuk için bayram ile gerçeklik arasındaki mesafe her geçen gün büyümektedir. Bugün çocukların işçileştirilmesi istisnai bir sorun değil sistematik bir sömürü düzeninin parçası hâline gelmiştir. 19'uncu yüzyıldan bu yana verilen mücadelelerle sınırlandırılmaya çalışılan çocukların işçileştirilmesi bugün yeniden görünür ve yaygın bir hâle gelmiştir. Uluslararası normlara

rağmen çocuk haklarının güvence altına alınması gereken alanlar ihmal edilmiş, çocuk emeği piyasanın insafına terk edilmiştir. Türkiye’de bu tablo çok daha ağırdır. Özellikle mesleki eğitim merkezleri yani MESEM sistemi çocukların eğitim hakkını güçlendiren değil onları ucuz iş gücü olarak piyasaya süren bir mekanizmaya dönüşmüştür. Hukuken öğrenci sayılan çocuklar fiilen işçi olarak çalıştırılmakta, düşük ücretlerle ağır ve güvencesiz koşullarda üretim süreçlerine dâhil edilmektedir.

(Uğultular)

BURCUGÜL ÇUBUK (Devamla) - Sayın Başkan, uğultudan kendi sesimi duyamıyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Gerçekten duyamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Siz uyarmış oldunuz.

Sessizlik istiyor Sayın Hatip.

Buyurun Sayın Çubuk.

BURCUGÜL ÇUBUK (Devamla) - Bu sistem çocukların eğitim hakkını ortadan kaldırdığı gibi, onları sosyal güvenceden, sağlıktan ve en temel haklardan da mahrum bırakmaktadır. Haftanın dört günü çalışması öngörülen çocuklar fiilen beş gün çalıştırılmakta, fazla mesaiye zorlanmakta, tatil hakları dahi yok sayılmaktadır. İzin isteyen çocukların da şiddet gördüğünü çok kez duyduk. Daha da vahimi, bu çocuklar yıllarca çalıştıkları hâlde emeklilik hakkı dahi elde edememektedir. Bu tablo bir ihmal değil, açık bir tercihtir. Çocukların haklarını ve varoluşlarını korumakla yükümlü olan kamu otoritesi bugün çocuk emeğini düzenleyen ve meşrulaştıran bir rol üstlenmiştir. Bu kürsüden sadece bir durum tarif etmiyoruz, aynı zamanda bir gerçeği hatırlatıyoruz. Çocukların işçileştirilmesi yoksulluğun, eşitsizliğin ve yanlış politikaların sonucudur; kader değildir, kaçınılmaz değildir.

İşçi Sağlığı ve Güvenliği Meclisi verilerine göre son yıllarda yüzlerce çocuk iş cinayetlerinde yaşamını yitirmiştir. 14 yaşındaki Arda’nın, 15 yaşındaki Erol’un, 16 yaşındaki Alperen’in yaşamını yitirdiği bu düzen çocukları koruyan değil, onları ölüme gönderen bir düzendir. Oysa hem Anayasa hem de tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler devlete çok açık yükümlülükler yüklemektedir: Çocuğun üstün yararını korumak. Biz DEM PARTİ olarak diyoruz ki: Çocuk politikaları parçalı, dar ve piyasa odaklı değil; çok katmanlı, bütünlüklü ve hak temelli bir anlayışla ele alınmalıdır. Çocuk bir ailenin geçim stratejisinin parçası ya da sanayinin ucuz iş gücü değildir; çocuk, eğitim, gelişim, oyun ve yaşam hakkına sahip bağımsız bir hak öznesidir. Bu nedenle yoksullukla mücadele politikaları çocukların eğitimde kalmasını güvence altına alacak şekilde yeniden düzenlenmelidir. Eğitim sistemi çocukları erken yaşta iş gücü piyasasına iten değil; onları özgürleştiren, geliştiren bir yapıya kavuşturulmalıdır. Risk altındaki çocukları erken tespit edecek sosyal hizmet mekanizmaları güçlendirilmelidir. En acil olarak da çocuk sömürsünü meşrulaştıran MESEM sistemi mevcut hâliyle ortadan kaldırılmalıdır. Ayrıca, açıkça ifade ediyoruz: Çocuk iş cinayetleri cezasızlıkla geçirilemez. Bu ölümler kaza değil, göz göre göre gelen yanlış politikalar zinciridir ve sorumluları en ağır şekilde yargılanmalıdır.

Çocukların yerleri fabrikalar, atölyeler, şantiyeler değildir; çocukların yeri okuldur, oyundur, yaşamdır. Bu nedenle çocuk politikalarını yalnızca bir başlığın altına sıkıştıran değil, tüm kamu politikalarının merkezine yerleştiren bir yaklaşım zorunludur. Biz bu anlayışla bir adım daha atılması gerektiğini söylüyoruz. Türkiye’de doğrudan çocuk haklarına odaklanan, tüm politikaları çocuğun üstün yararı ilkesi doğrultusunda koordine edecek bir çocuk bakanlığı kurulmalıdır. Bu yönde hazırladığımız kanun teklifini de tekrar tekrar, yıllardır olduğu gibi, Meclisin ve kamuoyunun dikkatine sunuyoruz. Çünkü çocuk haklarının güvence altına alınmasına ilişkin mevcut mekanizmaları kurmak ve etkin çalışmasını sağlamak bir temenni değil; kurumsal, hukuki ve siyasal bir zorunluluktur.

23 Nisana giderken şunu hatırlatmak isterim: Balıkesir Edremit’te bir fırın sahibi; İsmail Çelik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

BURCUGÜL ÇUBUK (Devamla) - Fırına MESEM kapsamında gönderilen işçileştirilmiş çocuğu dokuz ay boyunca ölümle tehdit ederek istismar etmiştir. İsmail Çelik’le evli olan kadın durumdan şüphelenmiş, ortaya çıkarmış, bu nedenle şiddet görmüş ve evden kaçmıştır. Hakkında yakalama kararı olmasına rağmen gözaltına alınmayan İsmail Çelik’in fırınına 20 Nisanda MESEM hâlen öğrenci gönderiyordu, çocuk işçi gönderiyordu. Bu durdu mu, şu an bilmiyoruz.

Bunu buradan söyleyelim: Hiçbir şey yapamıyorsanız İsmail Çelik’in fırınına artık çocuk göndermeyin.

Teşekkürler. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin geçici 1’inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “tarih itibarıyla” ibaresinin “tarihten itibaren” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Turhan Çömez

Ayyüce Türkeş Taş

Hüsmen Kırkpınar

Balıkesir

Adana

İzmir

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

Selcan Taşcı

İstanbul

Tekirdağ

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Tekirdağ Milletvekili Sayın Selcan Taşcı.

Buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hani, sırf “Okulda ölmek istemiyoruz.” dedikleri için öğretmenler “Çocuklarımızın güvenliğinden endişe duyuyoruz, güvenlik önlemlerini alın.” dedikleri için veliler “Katliam ‘Geliyorum.’ diyordu, önlem almadınız.” dediğimiz için biz günlerdir acıları siyasete malzeme etmekle suçlanıyoruz ya, tam da bunu yaparak aslında, yaşadığımız derin acıyı, toplumda oluşan derin kaygıyı kullana kullana, “Bakın, işte bunlar hep o oyunlardan.” diye diye, bu torbada elmalar ile armutları karıştırmış olmayı bu psikolojik iklimle meşrulaştırmaya kalkışmaktan da hiç utanmadan dayatılan dijital düzenlemelerin hiçbirisi değil.

Bu kanun teklifinde kamuoyunun çıkmasını beklediği bir madde varsa o da üzerine söz aldığım maddenin de esasını oluşturan kadınların doğum izinlerinin on altı haftadan yirmi dört haftaya uzatılması konusudur. Bu geçici maddeyle, hâlihazırda doğum yapmış ancak doğumdan itibaren yirmi dört haftalık süre henüz tamamlanmamış olan annelere talepleri hâlinde sekiz hafta ilave izin verilmesi düzenleniyor. Defaatle başından beri ifade ettik, mevcuttaki on altı haftalık izin süresi yetersizdir; anne-bebek bağıni güçlendirmeye de etkin emzirmeye de yetersizdir. Teklifi görüşmeye başladığımızdan beri uyarıyoruz, izin süresini uzatmak evet, önemlidir, desteklenmelidir ama bu süreyi uygulanabilir kılmak gereklidir. İzin süresinin kadının aleyhine kullanılmamasını sağlamak gereklidir. Zira kadınların yüzde 40’ı doğumdan sonraki ilk altı ayda, toplamda da yüzde 56,5’i on iki ay içinde işini kaybediyor bu ülkede. Burada asıl olan öngörülen izin süresinin sektör, statü ayrımı olmaksızın bütün kadınlar tarafından eşit şekilde yararlanılmasını sağlamaktır ve maalesef teklif bu yönüyle eksik kalmıştır.

Kanunun gecikmesinin temel sebebi olan aslında dijital maddeler üzerine de birkaç söz söylemek istiyorum. Siber zorbalık, ifşa, linç, oyun içi dolandırıcılık, kullanıcı yaşı, oyunların kademelendirilmesi, derecelendirmesi; bunların hepsini konuşmaktan yanayız biz. Platformların sorumlu kılınması, uluslararası yetki karmaşasını konuşalım, müdahaleyi hızlandırmayı konuşalım, suç tanımı yapalım mesela, dijital alanda ne suç, ne değil, yoruma mahal vermeyecek açıklıkta bunu tanımlayalım. Algoritmaların suçu teşviki -tek bu da değil, oyunlar üzerinden de değil sadece medyada haksız rekabeti besleyen algoritma adaletsizliğini de konuşalım; çocukların peynir ekmek gibi silah edinebildiği mesajlaşma uygulamalarını, buralarda yapılan o suikast ihalelerini de konuşalım; oyunların olumlu-olumsuz etkilerini de konuşalım. Ortada hiçbirimizin inkâr etmediği bir küresel sorun var, düzenlemeye muhtaç alanlar var, tehdit var ama ilgili ihtisas komisyonlarında konuşalım bunu ve dört başı mamur bir yasa çıkaralım.

Şimdi biz bu kadar yapıcı bir çağrıda bulunurken, bunu teklif ederken bunu yapmak yerine dijital alanı bütün kötülüklerin anası ilan etmeyi, devletin, bakanlıkların, okulların, Sosyal Hizmetlerin, ailelerin, Emniyetin, yargının, herkesin ortak sorumluluğunu sadece dijital alana yükleyip çözüm olarak da hangi hak ve hürriyeti nasıl baskılayacağı muallak bir yönetmeliklere havale yasası çıkarmayı biz iyi niyetle yorumlamıyoruz.

Dijital bağımlılık, evet, risk faktörüdür ama bakın, çocuklarda bağımlılık türleri ile adli süreç ilişkisine baktığınızda suçlulaşan çocuklar arasında tütün bağımlılığı mesela yüzde 83,4; uyuşturucu bağımlılığı yüzde 52,9; internet bağımlılığıysa aslında sadece yüzde 2,6 oranında gözüküyor. Suçla ilişki üzerinden bir mücadele geliştirilecekse eğer burada suçlulaşan çocukların okul devamsızlığı mesela üst seviyede. İçişleri Bakanlığı ile Millî Eğitim Bakanlığının ortak risk analizine göre 26 ilkokul, 109 ortaokul ve 515 lise olmak üzere 650 okulumuz birinci derecede güvenlik riskiyle karşı karşıya. 168 ilkokul, 157 ortaokul, 546 lise olmak üzere 871 okulumuz ikinci derece riskli. Bizim toplamda 25.429 okulumuz resmî olarak, resmî kayıtlara göre riskli durumda. Biz çocuklarımızı güvenlik riski olduğu resmen tescilli bu okullarda eğitim görmeye yolluyoruz her sabah. Konuşacaksak risk faktörlerini buradan başlayalım konuşmaya.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELCAN TAŞÇI (Devamla) - Örgün eğitimde 70 binden fazla okulumuz var, okullardaki, rehberlik araştırma merkezlerindeki rehber öğretmen ve psikolojik danışman sayısı 44 bin sadece, okul başına 1 rehber öğretmen düşmüyor. Hani suç potansiyeli olan çocukları tespit etmelerini, mümkünse rehabilite etmelerini bekliyoruz ya biz bu öğretmenlerimizden, konuşacaksak onların istihdamından başlayalım konuşmaya. Suçlulaşmış çocukların yüzde 7'si kendilerini gururlu hissettiklerini söylüyorlar işledikleri suçlardan dolayı, bunun sebeplerini konuşalım öncelikle mesela. Oyunlar mı tek suçlu, yoksa örneğin mafya liderlerini rol model gösteren, sahiplenilen siyasetçilerin de payı var mıdır, olabilir mi bu sonuçta? Çuvaldızı önce kendimize batıralım, ondan sonra diğer mecralara yükleyelim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 263 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin geçici 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“GEÇİCİ MADDE 1 - (1) Bu Kanunun 2 nci, 15 inci ve 24 üncü maddeleri ile analık izin süreleri yeniden düzenlenen ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ilgili mevzuatı uyarınca öngörülen analık izni süresi dolmuş ancak 1/4/2026 tarihi itibarıyla doğumun gerçekleştiği tarihten itibaren yirmi dört haftalık süreyi henüz tamamlamamış olan personele, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 10 iş günü içerisinde talep etmeleri halinde sekiz hafta ilave analık izni verilir.”

Muhammet Emin Akbaşoğlu

Osman Sağlam

Emre Çalışkan

Çankırı

Karaman

Nevşehir

Nurettin Alan

Fatma Aksal

Hasan Çilez

İstanbul

Edirne

Amasya

İbrahim Yurdunuseven

Afyonkarahisar

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Çankırı Milletvekili Sayın Muhammet Emin Akbaşoğlu.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle, muhabbetle selamlıyorum.

Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'mizin geçici 1'inci maddesiyle ilgili bir önergemiz var, bu önerge biraz evvel Divan tarafından da okundu. Buradaki amacımız analık izni süresi dolmuş ancak doğumun gerçekleştiği tarihten itibaren yirmi dört haftalık süreyi 1 Nisan 2026 tarihi itibarıyla tamamlamamış olan personele talepleri hâlinde sekiz hafta ilave analık izni verilmesidir. Bunu, inşallah, biraz sonra hep beraber önergemizi oylayacağız, yüce Meclisin takdirinde. İnşallah, bu konuda kanunun yasalaşması, kanun teklifinin yasalaşmasının gecikmesi münasebetiyle, bir hak mağduriyetinin söz konusu olmaması münasebetiyle böyle bir tarih belirleyerek binlerce annenin de bu kanun hükmünden yararlanmasını amaçladık.

Tabii, şunu ifade etmek istiyorum değerli arkadaşlar: Bu maddeyle beraber aslında birbirini tamamlayan üç ana başlık altında bu kanun teklifimiz huzura geldi, Genel Kurula geldi; bunlardan bir tanesi büyüklerimizle, yaşlılarımızla ilgili, bir tanesi annelerle ilgili, diğeri de çocuklarla ilgili. Aslında kanun teklifi kendi içerisinde bir bütünlük arz ediyor ve pozitif ayrımcılıkla, olumlu yönde düzenlemeleri ihtiva ediyor. Darülacezenin İstanbul'da bulunan merkeziyle, yerleşkeleriyle ilgili sadece İstanbul'dan değil, Türkiye'nin dört bir tarafından ve yurt dışından da insanlarımızın buradan istifade edebilmesi imkânını getiriyor ve hem kamu hem özel sektörde on altı hafta olan doğum iznini yirmi dört haftaya çıkarmak suretiyle burada da bir olumlu adım atılıyor. Bir de çocuklarımızla ilgili, 15 yaş altı çocuklarla ilgili mutlak koruma, 15-18 yaş arası çocuklarla ilgili ebeveynlere koruma tedbirleri getirebilme ve sosyal ağ sağlayıcılarına ilişkin çeşitli yükümlülükler getirme düzenlemesini ihtiva ediyor; kendi mantığı içerisinde bir bütünlük arz ediyor. Dolayısıyla biz, burada, kamuoyunun beklentisini karşılamak üzere bunu, inşallah, yasalaştırmak suretiyle bu toplum kesimlerinin, bütün toplumun bu olumlu düzenlemelerden faydalanmasını sağlamak arzusundayız.

Şunu ifade ediyorum değerli arkadaşlar: Hakikaten, bu kanun teklifinin gelmesinden itibaren üç hafta oldu. Çeşitli süreçler yaşandı, kamuoyunun takdirinde -bu takdiri en güzel şekilde vatandaşlarımız yapacaklardır- ama bahsettiğim şekliyle bu kanun teklifinin bütün maddeleri toplumun bütününe dönük olumlu, güzel maddeleri ihtiva etmektedir. Amacımız da bunların bir an evvel yasalaşarak bu düzenlemelerden bütün vatandaşlarımızın istifade edebilmesini sağlamaktır.

Yarın nasip olursa 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı. Bu münasebetle, Meclisin kuruluşunun 106'ncı yılını idrak edeceğiz. Yüz altı yıl önce 23 Nisanda Hacı Bayram Veli'de kılınan bir cuma namazı sonrası, Millî Mücadele'nin karargâhı olan Meclisimiz "bismillah" diyerek bu süreçlerde önemli bir fonksiyon icra ederek Türkiye'nin istiklaline ve istikbaline hakikaten nezaret etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Mustafa Kemal Atatürk.

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bu vesileyle, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, 23 Nisan 1920'de görev yapan bütün milletvekillerimizi buradan saygıyla yâd ediyorum.

İki önemli ilke ortaya koymuştur Gazi Mustafa Kemal Atatürk; istiklalitam, tam bağımsız Türkiye ve muasır medeniyetler seviyesinin üstüne çıkmış bir Türkiye. Evet, işte biz de AK PARTİ Grubu olarak, Cumhur İttifakı olarak Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde bunları gerçekleştiren bir kadroyuz. Tam bağımsız bir Türkiye'yi ve muasır medeniyetler seviyesinin üstüne çıkmış bir Türkiye'yi bizler Allah'ın izniyle milletimizin huzuruna getirdik. Bu yüce Meclisin de inşallah bu çerçevede, bu perspektifte her türlü adımıza katkı vermesini diliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda geçici 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

27'nci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3566) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 27'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 27- (1) Bu Kanun Resmi Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer."

Şerafettin Kılıç	Selçuk Özdağ	Mehmet Atmaca
Antalya	Muğla	Bursa
Elif Esen	Mehmet Karaman	Haydar Altıntaş
İstanbul	Samsun	İzmir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Haydar Altıntaş.

Buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

HAYDAR ALTINTAŞ (İzmir) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; rahmetli Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel tarafından Türk milletine armağan edilen “Okula, kışlaya, mektebe siyaset sokmayınız.” sözü bugün geçerliliğini bir kere daha, son meydana gelen Siverek ve Kahramanmaraş olaylarıyla ortaya koymuştur. Siverek ve Kahramanmaraş’ta meydana gelen hadiseler yüreğimizi yakmıştır ancak bu hadiselerden alınacak ve çıkarılacak dersler vardır. Fakat biz ne yazık ki bu dersleri çıkarırken sebepleri konuşmak yerine sonuçları konuşuruz “Neden bu hâle geldik?” diye kendi kendimize sormayız. Aile, okul ve devleti bir araya alarak düşünersek, toplumda bozulan gelir dağılımı ailelerin önemli bir kısmını yaşam kaygısına sokmuştur. İktisadi problemlerimiz, aile yapımızı ciddi manada bozmuş, ailede huzur kalmamıştır. Okullarımız ödenek yetersizliği nedeniyle kantin gelirleriyle ihtiyaç karşılamak zorunda bırakılmaktadır. Öğretmenlerimizin gerek eğitimi gerek özlük hakları gerekse öğretmenlerin saygınlığının azalması nedeniyle nitelikli öğretmen yetiştirmek zorlaşmıştır. Pedagojik formasyon yetersizdir; mülakat ve benzeri politik tercihler öğretmenlerimizin saygınlığına zarar vermektedir. Andımız’ın kaldırılması, Millî Eğitim Bakanlığının yaptığı ÇEDES gibi uygulamalar eğitim sistemimizin vasıflarını yok etmiştir. Talim Terbiye Kurulu yok edilmiştir, millî değerler törpülenmiştir. Çocuk bir milletin geleceğidir. Çocuk Allah’ın aileye ve millete emanetidir. İyi eğitilmiş bir gençlik “Bana bir harf öğretenin kırk yıl kölesi olurum...” “İlim Çin’de de olsa gidip alıp geliniz.” diyen Hazreti Peygamber öğüdünün tarifidir. Öğretmene verilecek değerın tarifi yoktur. Atatürk’ün “Cumhuriyet sizlerden fikri hür, ırfanı hür, vicdanı hür nesiller ister.” sözü en doğru öğretmen tariflerinden biridir. Siyaset eliyle eğitime müdahale edelim dersek eğitimi bozarız. Eğitimde yapılan yanlışların bedeli nesiller boyunca geleceğimizi etkiler, bugün karşı karşıya olduğumuz sorunlar tesadüfi de değildir. Plansızlık ve liyakatten uzaklaşma, kurumsal hafızanın yok sayılması... Eğitim politikalarının her gelen bakana göre değiştirilmesiyle şekillenen bir alan olmaktan çıkarılmalıdır. Eğitimde istikrar sağlanmalı, öğretmenlik mesleğine yeniden itibar kazandırılmalı, okullarımızın fiziki ve mali yapısı güçlendirilmelidir. En önemlisi de siyasetin gölgesinden eğitim çıkarılmalıdır. Bu sorunlara çözüm bulunmadığı zaman eğitimde meydana gelen sıkıntıları çözmek mümkün değildir. Okulları x-ray cihazları ve turnikelerle garnizona çevirmek en son akla gelmesi gereken tedbirdir. Asıl tartışılması gereken, güvenlik ihtiyacını doğuran sosyal, kültürel ve yapısal problemlerdir. Okulu garnizona çevirmek öğrenciyi potansiyel bir tehdit gibi konumlandırır, eğitimi güven yerine korku temelli bir düzene hapseder. Peki, ne yapılmalıdır? Öncelikle eğitim sistemi bilimsel esaslara göre yeniden yapılandırılmalı, Talim ve Terbiye Kurulu gibi kurumlar yeniden güçlendirilmeli, eğitim politikaları ideolojik ve kişisel değil kurumsal akılla yönetilmelidir. Öğretmen atamalarında mülakat uygulamalarına son verilerek liyakat esaslı bir sistem kurulmalı, öğretmenlerin ekonomik ve sosyal hakları iyileştirilmeli, meslek yeniden cazip hâle getirilmelidir. Her öğrencinin eşit imkânlara sahip olduğu bir eğitim sistemi kurulmalıdır.

Değerli milletvekilleri, eğitimi siyasi tartışmaların dışına çıkaralım. Bilinmelidir ki çürüme sirayet eder; devlet kurumları çürürse toplum da çürür. Bilim, akıl ve ortak vicdanın rehberliğinde yeniden inşa edelim çünkü güçlü Türkiye’nin yolu güçlü bir eğitim sisteminden geçmektedir.

Bu vesileyle, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nı ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluş yıl dönümünü kutlarken, egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğunun bilinmesinin ancak iyi yetişmiş, özgür düşünen ve nitelikli eğitim almış nesillerle anlam kazanacağını bir kez daha hatırlatmak isterim. Çocuklarımıza armağan edilen bu anlamlı günün ruhuna uygun bir şekilde, onları ideolojik tartışmaların değil, bilimin, liyakatlin ve fırsat eşitliğinin hâkim olduğu bir eğitim sistemiyle buluşturmak hepimizin ortak sorumluluğudur. Bu sorumluluğu yerine getirebildiğimiz ölçüde hem cumhuriyetimizin kurucu iradesine hem de geleceğimizin teminatı olan çocuklarımıza karşı görevimizi layıkıyla yerine getirmiş olacağız.

Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 263 sıra sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 27'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 27- (1) Bu Kanunun:

- a) 22 nci ve 23 üncü maddeleri yayımı tarihinden itibaren 6 ay sonra,
- b) Geçici 1. Maddesi 04/03/2026 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere,
- c) Diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.”

Aylin Yaman	Utku Çakırözer	Aliye Coşar
Ankara	Eskişehir	Antalya
Nurten Yontar	Ömer Fethi Gürer	Serkan Sarı
Tekirdağ	Niğde	Balıkesir
Evrin Karakoz	Gülizar Biçer Karaca	Aliye Timisi Ersever
Aydın	Denizli	Ankara
	Aşkın Genç	
	Kayseri	

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Kayseri Milletvekili Sayın Aşkın Genç.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada kanun teklifinin içeriğine girmeyeceğim ama bu teklifin görüşüldüğü zeminde ülkenin gerçek fotoğrafını ortaya koyan çok somut bir tabloyu da sizlerle paylaşmak isterim. Bakın, Türkiye ekonomisinin en net göstergesi artık üretim, yatırım, istihdam değil, ne yazık ki faiz yüküdür. Sadece yılın ilk iki ayında bu ülke dış borçları için 4,4 milyar dolar faiz ödedi; altını çiziyorum, anapara değil, yatırım değil, sadece faiz. Üstelik bu yükün nasıl paylaşıldığına baktığınızda tablo daha da çarpıcı hâle geliyor. Bu ödemenin 1,8 milyar doları kamu ve Merkez Bankası tarafından, 2,6 milyar doları ise bankalar ve reel sektör tarafından karşılanıyor. Yani bu maliyet sadece bütçede duran bir kalem değil, üretenin, yatırım yapanın, kredi kullananın maliyetidir; sonuçta, döñüp dolaşıp vatandaşın cebine yansıyan bir yük hâline gelmektedir. Bugün sanayici yatırım kararını alırken bu maliyeti düşürüyor, esnaf krediye ulaşırken bu maliyetle karşılaşılıyor, çiftçi üretim yaparken bu yükün altında ne yazık ki eziliyor. Ortaya çıkan gerçek şu: Türkiye ekonomisi üretimle değil faiz ödeyerek dengede tutulmaya çalışılan bir yapıya sürüklenmiştir. Bu tablo sürdürülebilir değildir. Bu tablo büyümenin değil günü kurtarmanın tablosudur.

Değerli milletvekilleri, şimdi, bu tabloyu vatandaşın hayatıyla birlikte düşünelim. Kurban Bayramı yaklaşıyor, bu ülkede 17 milyonun üzerinde emekli bayram ikramiyesi alacak. Ne kadar alacak? 4 bin lira. 4 bin lira bugünün gerçeklerinden çok ama çok uzak bir rakamdır. Aynı dönemde Diyanet İşleri Başkanlığı 2026 yılı için vekâletle kurban kesim bedelini açıkladı; yurt içinde 18 bin lira, yurt dışında 7 bin lira. Bu iki rakamı yan yana koyduğunuzda tabloyu herkes net bir şekilde görüyor. 2018 yılında emekliye bayram ikramiyesi verilmeye başlandığında tutar bin liraydı, aynı yıl vekâletle kurban kesim

bedeli 850 liraydı yani emekli aldığı ikramiyeyle kurban kesebilecek durumdaydı. Bugün gelinen noktada emekli 4 bin lira alıyor, kurban bedeli ise 18 bin liraya çıkmış durumda. Başka bir ifadeyle, yıllar içinde kurban bedeli katlanarak artarken emeklinin bayram ikramiyesi aynı hızla artmamış, aralarındaki mesafe her geçen yıl daha fazla açılmıştır. Emekli artık bayram ikramiyesiyle kurban kesmeyi bırakın 4 kilo kıymayı zor alıyor. Bugün emekli bayramı bayram gibi yaşayabilmek için değil “Nasıl idare ederim?” diye düşünerek karşılaşmaktadır.

Değerli arkadaşlar, bir başka çarpıcı tabloyu da paylaşmak isterim. Diyanet İşleri Başkanlığı 2026’nın sadece ilk üç ayında 46 milyar 436 milyon lira harcadı. Emekliye bir bayramda verilen ikramiye 4 bin lira. Diyanetin sadece bir dakikalık harcaması yaklaşık 90 emeklinin bayram ikramiyesine denk gelmektedir. Tabloyu sadece bir sayı olarak görmeyin, bu, kamunun harcama önceliklerinin nasıl şekillendiğinin açık bir göstergesidir. Sonra da çıkıp emekliye 4 bin lirayı reva görüyorlar. Ortaya çıkan mesele çok açık; sorun para yokluğu değil, paranın nereye harcandığıdır.

Değerli milletvekilleri, bir tarafta milyarlarca doları faize ödeyen bir ekonomi, diğer tarafta bayramda 4 bin liraya mahkûm edilen milyonlarca emekli var. Bir tarafta kaynakların faize yönlendirildiği bir düzen, diğer tarafta bayram sevincini bile yaşayamaz hâle getirilen insanlar var. Bir tarafta bütçenin önemli bir kısmı borç maliyetlerine giderken diğer tarafta toplumun en kırılgan kesimleri ayakta kalmaya çalışıyor. Bu tabloyu ekonomi yönetimiyle açıklamak mümkün değildir. Faize milyarları bulan, emekliye geldiğinde ise 4 bin lirayı reva gören bir anlayış sosyal devlet anlayışıyla bağdaşmaz. Sosyal devlet, zor zamanlarda vatandaşının yanında duran devlettir. Sosyal devlet, bayramda insanına bayramı yaşatabilen bir devlettir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

AŞKIN GENÇ (Devamla) - “Bayram” dediğimiz şey sadece takvimde yazan bir gün değildir; paylaşmaktır, dayanışmadır, insanca yaşamaktır. Bugün milyonlarca emekli için bayram ne yazık ki bayramı ifade etmemektedir. Türkiye’nin ihtiyacı olan şey, faize giden kaynakları azaltan, üretimi destekleyen ve en önemlisi, vatandaşına adil davranan bir ekonomik anlayıştır. Bu anlayış olmadığı sürece ne emekli rahat eder ne üretici nefes alır ne de toplum huzur bulur. Aksi hâlde, bu tabloyu konuşmaya devam ederiz ama sadece konuşmakla kalır, değiştiremeyiz diyorum.

Bu vesileyle, yarın kutlayacağımız 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nı ve yüce Meclisimizin açılışının 106’ncı yılını kutluyorum. Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını saygıyla yâd ediyorum, rahmetler diliyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 27’nci maddesinde yer alan “yayımlı tarihinde” ibaresinin “yayımlandığı tarihte” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

George Aslan

Mehmet Kamaç

Hüseyin Olan

Mardin

Diyarbakır

Bitlis

Mahmut Dindar

Onur Düşünmez

Vezir Coşkun Parlak

Van

Hakkâri

Hakkâri

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Turhan Çömez

Ayyüce Türkeş Taş

Hüsmen Kırkpınar

Balıkesir

Adana

İzmir

Rıdvan Uz

Selcan Taşcı

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

Çanakkale

Tekirdağ

İstanbul

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önergeler üzerinde ilk konuşmacı Hakkâri Milletvekili Sayın Vezir Coşkun Parlak.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

VEZİR COŞKUN PARLAK (Hakkâri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hakkâri’de haftalardır bir afet yaşanıyor. Kış aylarında yollar kardan kapanırken, yağmur mevsiminde ise yollar heyelanlardan dolayı kapanıyor. Hakkâri-Van kara yolu on gündür heyelan nedeniyle kapalıdır. Her gün kilometrelerce araç kuyrukları oluşuyor, hastalar yollarda kalıyor, acil sağlık hizmetine erişilemiyor, cenazeler sel sularının ortasında kepçelerle taşınıyor. Hakkâri’nin lojistik bağlantıları kapandı, başta gıda maddeleri olmak üzere temel yaşam ihtiyaçlarına ulaşmakta zorluklar yaşanıyor. Hakkâri Havalimanı da bir iki ay önce kapatılmıştı, ne zaman açılacağını da kimse bilmiyor. Hakkâri ilimiz hem havadan hem karadan ulaşımına kapatılmış durumdadır, bu durumu “doğal afet” diyerek geçiştiremeyiz. Hakkâri’de yaşanan doğal afetler insani ve toplumsal bir krize dönüşmüş durumdadır. Hakkâri’ye ilk defa kar yağmıyor, Hakkâri’de ilk defa heyelan olmuyor, Hakkâri’nin iklimini ve topografyasını bir çocuğa bile sorsanız size anlatır. Hakkâri’nin dağları, vadileri, ırmakları geçen sene oluşmadı. Hakkâri’nin iklimi bir senede 180 derece değişmedi yani kentimizin doğal koşulları herkes tarafından biliniyor. Peki, bu apaçık gerçeğe rağmen neden her sene aynı manzaralarla karşı karşıya kalıyoruz? Çünkü ortada çökmüş bir kamusal akıl var. Hakkâri’de de devlet aklı iflas etmiş durumdadır. Yıllardır yürütülen güvenlikçi politikalar nedeniyle kentin gerçek ihtiyaçları görmezden gelindi. En yüksek dağ başına kalekol yapabiliyorsunuz, en sarp vadilerden askerî araçların geçmesini sağlayabiliyorsunuz. Peki, neden çığ düşmesine, heyelana, kaya yuvarlanmasına çare bulamıyorsunuz? Bulabileceğinizi hepimiz biliyoruz ama bunun bilinçli bir tercih olduğunu hepimiz gayet çok iyi biliyoruz. Hakkâri’de devletin resmî kurumları kamusal sorumluluklarını unutmuş, bir siyasi anlayışın uygulayıcıları hâline gelmişlerdir. Kentin ihtiyaçlarını tespit edip gidermesi gereken, sorunları çözmesi gereken devlet yetkilileri birer siyasi parti temsilcisi gibi hareket ediyorlar. Siyasi iktidarın yereldeki temsilcileri, çatışmalardan beslendikleri rant düzenleri bozulmasın diye her türlü demagojiye, yalana, iftiraya başvurarak saldırgan tavırlar sergiliyorlar. Hakkâri-Van yolu sıradan bir yol değildir. Bu yol, en başta Hakkâri’yi dış dünyaya bağlayan en önemli ve neredeyse tek yoldur. Bu yoldan her gün binlerce Hakkâri’li yurttaş geçmektedir. Bu yol lojistik olarak Hakkârinin can damarıdır. Bu yol kapalı kaldıkça Hakkâri halkı gıda ve ilaç kriziyle karşı karşıya kalmaktadır. Bu yol tarihte olduğu gibi günümüzde de bölgenin en önemli ticaret yollarından biridir. Hakkâri’nin İran ve Irak’a sınırı vardır. Dolayısıyla Hakkâri-Van kara yolu aynı zamanda bir uluslararası ticaret yoludur. Bu yol her kapandığında bölge ekonomisi büyük kayıplar yaşamaktadır. Biz buradan bir siyasi eleştiri yapmıyoruz, biz ucuz siyasi polemik peşinde de değiliz; bizim için asıl olan, kentimizin ve halkımızın geleceğidir. Burada Hakkâri için alarm zili çalıyoruz. Ben ve diğer milletvekili arkadaşlarım defalarca bu sorunları dile getirdik.

Hakkâri büyük bir deprem riskiyle karşı karşıyadır. Türkiye'nin en büyük jeoloji mühendisliği bölümleri, en önemli bilim insanları yıllardır bu riske dikkat çekiyorlar. Allah muhafaza, olası bir depremde Hakkâri-Van yolu kapanırsa ne olacak? Kente arama kurtarma ekiplerinin gelmesi gecikecek, gıda ve ilaçlar ulaştırılamayacak, büyük bir insani felaket yaşanacaktır. Bunları düşünmek ve önlem almak zorundayız. 6 Şubat depremlerinin yarattığı yıkım hâlâ hafızalarımızda tazeliğini koruyor. Bu nedenle, iktidarı bir kez daha ciddiyetle buradan uyarıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hakkâri'de yaşanan doğa felaketinin yaraları derhâl sarılmalıdır. Hakkâri-Van yolu bir an önce açılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

VEZİR COŞKUN PARLAK (Devamla) - Halkın uğradığı zararlar tazmin edilmelidir. Sel ve heyelan riskine karşı gerekli önlemler şimdiden alınmalıdır, alternatif yollar şimdiden yapılmalıdır, çalışmalar zaman kaybetmeden başlatılmalıdır diyorum, hepinizi de saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Çanakkale Milletvekili Sayın Rıdvan Uz.

Buyurun Sayın Uz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Devleti yönetmek ciddiyet ister, liyakat ister, adalet ister, milletin derdini öncelemek ister.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Kıymetli milletvekilleri, evlatlarımızın geleceğini karartan en büyük tehditlerden birini gündeme getirmek için söz almış bulunmaktayım. Bu tehdit ne yazık ki görünmez bir düşman gibi sessizce yayılmakta. Siber zorbalık ve dijital çağın kör noktası olan dijital ve medya okuryazarlığı eksikliği bu. Maalesef çocuklarımız, gençlerimiz ekranların arkasında yalnız bırakılmış, korunmasız hâlde durmakta. Bu Meclis bu milletin evlatlarını da korumakla yükümlü.

Kıymetli milletvekilleri, TÜİK verilerine göre, 6-15 yaş arası çocuklarımızın yüzde 84'ü düzenli internet kullanıyor, yüzde 91'i akıllı telefon sahibi ve yüzde 76'sı sosyal medyayı aktif kullanıyor. 2025 verileriyle çocuk ve genç nüfusumuzda internet kullanma yüzdesi yüzde 91 seviyelerine ulaşmış durumda. İşin en acı tarafı, her 7 çocuktan 1'i akran zorbalığına maruz kalıyor. RTÜK'ün Gençlerin Medya Kullanımı ve Dijital Okuryazarlık Araştırması'na göre 15-21 yaş gençlerimizin yüzde 35'i düşük dijital okuryazarlık seviyesinde, sadece yüzde 29'u yüksek seviyede. Erkeklerde biraz daha iyi olsa da genel tablo vahim. Ekran bağımlılığı, yüksek eleştirel düşünme yarıllığı ve mahremiyet bilinci oldukça düşük. Dijital okuryazarlık tam bir kurtarıcı olabilirken ihmal ediliyor. RTÜK ve MEB'in yıllardır yürüttüğü medya okuryazarlığı dersi seçmeli kalıyor. Gençlerimiz "Yeni teknolojiyi kolay öğrenirim." diyor ama yüzde 78,9'u yalan haberi ayırt edemiyor, kişisel verisini korumayı bilmiyor, siber zorbalık karşısında çaresiz kalıyor. Çocuklarımızın üstün yararı esas alınmalıdır. Burada gözü kapalı gibi davranmamalıyız, milletin evlatlarını kaderine terk etmemeliyiz. İktidarınız yıllardır "dijital dönüşüm" diyor ama çocukları dijital şiddete karşı koruma konusunda yetersiz kalıyor. Siber zorbalık mağduru bir çocuğun gözlerindeki o çaresizliği hiç gördünüz mü? Anne-babanın "Çocuğum neden okula gitmek istemiyor?" diye çırpınısını hiç duydunuz mu? Bu acıları bitirmek bizim elimizde, bizlerin ellerinde. Peki, çözüm nedir? Söylüyorum: Özel siber zorbalık kanunu hemen çıkarılmalıdır, TCK'ye ağırlaştırıcı hükümler eklenmeli, platformlara aktif moderasyon ve bildirim zorunluluğu getirilmeli,

dijital ve medya okuryazarlığı ilkokuldan liseye zorunlu ders olmalıdır. BTK Akademi eğitimleri EBA üzerinden tüm öğrencilere ve velilere ücretsiz ve zorunlu hâle getirilmeli; güvenli internet ulusal altyapı güçlendirilmeli, KADES benzeri çocuk siber ihbar hattı kurulmalı, aile ve öğretmen için eğitim yaygınlaştırılmalı; MEB, BTK, RTÜK ve Aile Bakanlığı koordineli çalışmalı çünkü bu Meclis milletin iradesidir. Evlatlarımızı dijital çağın kurbanı olmaktan kurtarmak için vakit kaybetmemeliyiz. Yarın çok geç olabilir. Çocuklarımıza güvenli bir gelecek borçluyuz. Bu borç ödenmezse ne millî birlik kalır ne de güçlü bir yarın.

Konuşmama başlarken şöyle seslenmiştim: Ey iktidar, devlet yönetmek ciddiyet ister, adanmışlık ister, liyakat ister, adalet ister, milleti öncelemek ister. İşte, bu vasfa uymayan idarecilerle ilgili Yaradan, Yaratıcı, Allah “Üç hususta onların yüzüne dahi bakmam.” diyor. Kim peki bu üç idareci tipi, bu yönetme tipi? “Birincisi, idareciler onlardır ki çokça milletine, halkına yalan söylerler. Olmayan bir şeyi algıyla oluyor gibi konuşurlar.” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

RİDVAN UZ (Devamla) - “İkincisi, halkın malını ve canını kendi malından ve canından kutsal sayarlar. Üçüncüsü de, devlet hazinesini milletin ve halkın faydasına değil, önce kendilerine öncelerler ve kendilerini düşünürler.” diyor. Bunlar ne yazık ki işte o yöneticilerdir ki Cenab-ı Allah’ın dahi yüzlerine bakmayacağı yöneticilerdir diyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

27’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

28’inci madde üzerinde hepsi aynı mahiyette 4 önerge vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3566) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 28’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 28 -(1) Bu Kanun hükümleri Cumhurbaşkanı tarafından yürütülür.”

Şerafettin Kılıç	Selçuk Özdağ	Mehmet Atmaca
Antalya	Muğla	Bursa
Elif Esen	Mehmet Karaman	Mustafa Kaya
İstanbul	Samsun	İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Turhan Çömez	Ayyüce Türkeş Taş	Hüsmen Kırkpınar
Balıkesir	Adana	İzmir
Mehmet Satuk Buğra Kavuncu	Yüksel Arslan	Selcan Taşcı
İstanbul	Ankara	Tekirdağ

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Aylin Yaman	Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu	Murat Çan
Ankara	İstanbul	Samsun
Nail Çiler	Serkan Sarı	Eylem Ertuğ Ertuğrul
Kocaeli	Balıkesir	Zonguldak
Tahsin Ocaklı	Yaşar Tüzün	Gülcan Kış
Rize	Bilecik	Mersin
Sibel Suiçmez	Ömer Fethi Gürer	
Trabzon	Niğde	

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

George Aslan	Mehmet Kamaç	Hüseyin Olan
Mardin	Diyarbakır	Bitlis
Mahmut Dindar	Onur Düşünmez	Ceylan Akça Cupolo
Van	Hakkâri	Diyarbakır

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; 28'inci maddede grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bir kanun teklifinin daha sonuna geldik. Aslında hepimiz için çok da yabancı olmadığımız, dejavu yaşadığımız yeni bir kanun teklifi oldu. Tabii,aslında birçok muhalefet partisi milletvekilinden bazı maddelerle ilgili olumlu cümleler kurmuş olmalarına rağmen sonuçta torba kanun mantığıyla hazırlandığı için “Bu kanunun tamamına ‘hayır’ diyeceğiz.” cümlesini duyduunuz. Yani bizim torba kanun mantığına öteden beri itirazımız olduğu, siz herhangi bir olayda, herhangi bir gelişmede, herhangi bir maddede muhalefetle ortaklaşmak istemediğiniz için, özellikle Komisyon toplantılarında dahi bir virgölün bile yerinin değiştirilmesine, bir ilave yapılmasına bile müsaade etmediğiniz için bugün biz maalesef bazı maddelere onay verdiğimiz hâlde kanunun tamamına “evet” diyemiyoruz. Bu da sizin uzun zamandan beri işte böylesine “biz yaptık oldu” mantığıyla hayata geçirdiğiniz kanun yapma sistemi. Ben bunu buradan milletimizin huzurunda bir kere daha ifade etmek istiyorum.

Tabii, torba kanun dedik ama aynı zamanda arkadaşlar yani hız hastalığını kanunda ısrarla göstermeye çalışıyorsunuz. Fransa’da ortalama bir kanunun yapımı yaklaşık üç yüz, üç yüz beş gün sürüyormuş. Bizde ise öyle bir hızlı geçiyor ki o hızlı geçen kanun daha sonra, geçtikten iki ay sonra, üç ay sonra tekrar eskiyor, Anayasa Mahkemesi tarafından reddediliyor, tekrar o kanunla ilgili düzenlemeler yapmak üzere, aynı şekilde, bir kısır döngü içerisinde maalesef sonucu bulmaya çalışıyoruz. Annelere doğum izinlerinin uzatılması maddesi burada var, Darülaceze var, koruyucu aile var, 15 yaş altı çocukların sosyal ağları kullanımlarını sınırlayan maddeler var. Şimdi, yirmi dört hafta idi, bizim grubumuzun teklifi olarak dedik ki: “Otuz dört haftaya çıkarın.” Siz bunu kabul etmediniz. İsrarla arkada, Komisyonda, burada dile getirdik, konuşmalar yaptık, “Bu otuz dört olsun.” dedik,

“Aman, muhalefetten geldiyse önce bir buna karşı ol, sonra bakarız.” mantığıyla şimdi geçici 1’inci maddeyle beraber -”otuz dört” dedik- “Hadi onların da dediği olmasın.” diyerek otuz ikiye getirdiniz, bağladınız. Arkadaşlar, yani böyle mi yol alacağız, böyle mi kanun yapacağız, böyle mi milletimizin sorunlarını çözeceğiz, böyle mi burada muhalefet-iktidar olarak milletimizin derdiyle dertleneceğiz? Bunu ben tekrar milletimizin takdirine bırakıyorum.

Ayrıca, arkadaşlar, burada şunu da ifade edeyim: Bu kanunla ilgili -hani yarın Türkiye Büyük Millet Meclisinin 106’ncı kuruluş yıl dönümü- ilk Mecliste arkada özellikle yazan Şûra suresi 38’inci ayetin, “Onlar işlerini istişareyle görürler.” ayetinin ne anlama geldiğini bugün çok daha iyi idrak etmemiz gerekiyor. İktidar ve muhalefet bu ülkedeki sorunları birlikte çözmek durumundayız. Dün burada gece iki sularıydı zannediyorum, ben konuşmam içerisinde 28’inci Dönemde kurulan komisyonlardan bahsederken bu komisyonların çoğunluğunun toplumda infial uyandıran ölümler neticesinde kurulan komisyonlar olduğunu ifade etmiştim. Yani İliç’te insanlar ölmüş, burada araştırma komisyonuna “evet” demişsiniz, ne bileyim, suça karışan çocuklarla ilgili “evet” demişsiniz.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Otelde vatandaşların...

MUSTAFA KAYA (Devamla) - Sonra, her türlü şiddet ve ayrımcılığa maruz kalan kadınlarla ilgili araştırma komisyonu kurulmasına “evet” demişsiniz. Yenidoğan çetesiyle ilgili “evet” demişsiniz. Bolu Kartalkaya’ya “evet” demişsiniz. Şanlıurfa’ya, Kahramanmaraş’a “evet” demişsiniz. Şimdi, aslında, bu araştırma komisyonu kurulan konuların siyasi mesuliyeti var. Bu siyasi mesuliyet tamamen iktidarın üzerinde ama bu sonuçları yönetemeyeceğinizi düşündüğünüz için muhalefeti de işin içine dâhil ederek bu süreçleri aslında bir anlamda kamuya açıyorsunuz. Aslında bütün bu yaşananların siyasi sorumluluğu iktidar olarak sizin elinizde yani ortada bir yanlış varsa, bir hata varsa, bir kaza varsa, bir ölüm varsa önce bu süreçlerin bu şekilde yaşanmasına sebep olan kim, bunun cevabını vermesi gereken başta iktidar olarak sizsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MUSTAFA KAYA (Devamla) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Ama biz bunları dile getirdiğimizde, sonrasında “Tamam, peki, bir araştırma komisyonu kuralım.” diyorsunuz ve o araştırma komisyonu da ürettiği raporlarla beraber bunları alıyor, tozlu raflara koyuyor, sonra Allah korusun, bir başka felakette yeni bir araştırma komisyonuyla beraber bu şekilde artık günlerimizi tamamlıyoruz. Ben bunu da milletimizin takdirine bırakıyorum.

Şunu ifade edeyim arkadaşlar: Yani okul ismi vermeyeceğim ama bir okul-aile birliğinin paylaştığı bir mesaj var -hani burada derdimizin süreç böyle yönetilmez olduğunu ifade etmek adına söylüyorum- bu mesajda diyor ki: “Okulumuzun girişine güvenlik açısından turnike konulacak. Her bir veliden 700’er TL istiyoruz.” diye mesaj göndermiş. Arkadaşlar, böyle olmaz, böyle olmaz. Bunun bir mantığı olur, bunun bir anlamı olur, bunun Bakanlık nezdinde, sosyal, psikolojik bir şekilde, teknik bir şekilde bir yönetilmesi olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA KAYA (Devamla) - Bunu da burada ifade ediyor, yetkilileri bu anlamda daha dikkatli olmaya çağırıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Ankara Milletvekili Sayın Yüksel Arslan.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YÜKSEL ARSLAN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Bugün burada binlerce yıllık Anadolu kültürünün ve ortak yaşam bilincinin temel direklerinden biri olan meralarımızdan söz etmek istiyorum. Türk milletinin tarih sahnesine çıktığı günden bu yana toprak, su ve otağa kurduğu bağın özünde mera bilinci vardır. Göçebe hayatın ortasında bile otağın nereye kurulacağını, sürüsünün nereye salınacağını bilen Türk, merayı yalnızca otlak değil, devletin düzeninin ve toplumsal adaletin bir sembolü olarak görmüştür. Selçuklu'dan Osmanlı'ya, Osmanlı'dan cumhuriyete, her dönemde meralar kamu malı sayılmış, mülkiyeti devlete, kullanımı millete ait olmuştur. Çünkü bu toprakların insanı iyi biliyor ki mera satılırsa bereket biter, bereket biterse millet zayıflar. 1858 tarihli Arazi Kanunnamesi meraları devlet mülkiyetinde, halkın ortak yararına tahsil edilen metruk araziler arasında tamamlamıştır. Cumhuriyetin ilk yıllarında çıkarılan arazi ve ziraat kanunları da bu anlayışı sürdürmüştür. Yine, 4342 sayılı Mera Kanunu'nda meraların amacı dışında kullanılması açıkça yasaklanmıştır. Ancak ne yazık ki bugün geldiğimiz noktada bu kadim anlayış ciddi şekilde zedelenmiştir. Bir zamanlar köylerin etrafında nefes alınacak kadar geniş meralarımız vardı. Köylü, sabah hayvanını saldıği merada akşam tekrar bulurdu, meralarda çocuklar koşar, obalar kurulur, imece yapılırdı. Bugün ise o meralar ya imara açılmış ya maden sahası olmuş ya da rantçıların hedefi hâline gelmiştir. Tarımın, hayvancılığın, hatta köy hayatının sigortası olan bu alanlar artık betonla ve tel örgülerle çevrilmiş durumdadır oysa mera, toprağın dinlendiği, doğanın nefes aldığı alanlardır. Meralar yok olursa yalnızca hayvanlar değil insanlar da nefessiz kalır.

Değerli milletvekilleri, meralar yalnızca ekonomik değil aynı zamanda hukuki ve medeni bir meseledir. Bugün karşı karşıya kaldığımız sorunların büyük bölümü mevzuattaki boşluklardan ve yetersiz denetimlerden kaynaklanmaktadır. Mera vasfını kaybetmiş binlerce hektar alan bir gecede alınan kararlarla madencilğe ya da yapılaşmaya açılmaktadır oysa Anayasa'mız ve 4342 sayılı Mera Kanunu meraların amacı dışında kullanılmasını açıkça yasaklamıştır. Ne var ki uygulamada bu hükümlerin içi de büyük ölçüde boşaltılmıştır.

Ayrıca, Büyükşehir Yasası çıkmadan önce köy statüsünde olan yerlerde köy içi alanlar o alanda yaşayan, orada yaşayan insanlara yüzde 50 indirimle, taksitle verilirdi. Şimdi, bu Büyükşehir Yasası'yla birlikte dışarıdan herhangi bir insan ihaleye giriyor internet üzerinden, TOKİ satıyor, ilçe belediyeleri satıyor, Millî Emlak satıyor; rekabet edemiyor köylüler ve burada sosyal doku da çok bozuluyor, buradaki yaşam değişiyor. İnsanlar köylerini zaten boşaltıyorlar dolayısıyla, bu Büyükşehir Yasası'nın mutlaka güncellenmesi veya yeniden ele alınması lazım. Gençlerimiz doğdukları toprakları terk ediyor, geride ise sessizleşen köy meydanları kalıyor. Toprak işlenmiyor, üretim azalıyor, tarlalar boş, meralar sahipsiz. Ne yazık ki köylülerimizi sadece göçle değil yasalarla da yok olmaya mahkûm ediyoruz.

Büyükşehir Yasası'yla “köy” kavramı ortadan kaldırıldı, mahalleye dönüştürüldü. Bu dönüşümle birlikte yalnızca tabelalar değişmedi, bir kültür, bir yaşam biçimi de sessizce yok olmaya başladı. Yine de her şeye rağmen direnen bir köylü hâlâ var; bu ülkedeki ağaçlarına sarılan, tarlasına sahip çıkan, merasına göz dikenlere karşı dimdik duran bir irade yaşıyor hâlâ çünkü o biliyor ki mera giderse vatan gider. Bugün Anadolu'da hayvancılıkla uğraşan bir çiftçiye sorun, “Mera kaldı mı? Hayvanı otlatacak yer yok, su yok, ot yok.” der.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

YÜKSEL ARSLAN (Devamla) - Bu yalnızca ekonomik bir zorluk değil kültürel bir kayıptır. Meralar tıpkı ormanlarımız, akarsularımız ve göllerimiz gibi milletin ortak malıdır; onları korumak yalnızca bir idari görev değil millî bir sorumluluktur. Bizler atalarımızdan devraldığımız bu toprak mirasını torunlarımıza bırakmakla mükellefiz. Dolayısıyla “Mera kadimden beri meradır, hususiyeti değiştirilemez.” bu ilkeyi yeniden hayata geçirmeliyiz. Yeniden, 1998’de çıkardığımız Mera Kanunu’nu özüne kavuşturmalıyız. Vahşi madencilik yerine yeşillere duyarlı madenciligi, kısa vadeli rant yerine uzun vadeli millî menfaati öncelemeliyiz. Köyleri mahalle yaparak, tarımı hiçe sayarak, yer altı ve yer üstü servetimizi rantçılara kazandırarak kalkınma hedefi koyamayız.

Herkese hayırlı akşamlar diliyorum, saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde üçüncü konuşmacı Trabzon Milletvekili Sayın Sibel Suiçmez. (CHP sıralarından alkışlar)

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AKP Grup Başkan Vekili biraz önce konuşmasında bizlere “Aynaya bakın.” dedi; ben de aynayı alıp geldim ve dedim ki: Ey Sibel Suiçmez, sen yirmi üç yıldır kesintisiz iktidarda olan CHP’nin milletvekilisin(!) Aynaya bakıp da dedim ki: Ekonomik sıkıntı altında inim inim inleyen emeklinin, emekçinin, öğrencinin siyaseten sorumluluğu sendendir(!) Barınma ve beslenme sıkıntısı nedeniyle üniversite sınavını kazanan ancak üniversiteye gidemeyen, gidip de terk eden gençlerin siyaseten sorumlusu sensin(!) Fırsat eşitliği olmadığı için okuyamayan, beslenemeyen çocukların siyaseten sorumluluğu sendendir(!) Yasaların etkin uygulanmaması sebebiyle ceplerindeki koruma kararlarıyla öldürülen kadınların siyaseten sorumluluğu sendendir(!) Devletin kurumlarına yerleştirilip ortadan kaybolan, fuhuş ve uyuşturucu bataklığına saplanan gençlerin siyasi sorumluluğu sendendir(!) Tedavi için hastaneye yatırılan ancak para için öldürülen yenidoğan bebeklerin siyasi sorumluluğu sendendir(!) Yazılı sınavlarda 94 notu alan kişilerin torpili olmadığı için şaibeli mülakatlarla elenip iş bulamamalarının siyasi sorumluluğu sendendir(!) Yıkılan aileler, yetersiz eğitim ve sosyal hizmetler nedeniyle suça sürüklenen çocukların siyasi sorumluluğu sendendir(!) Tutuksuz yargılanma esasken hukuka aykırı tutuklamalar nedeniyle 14 kişilik koğuşlarda 44 kişi kalanların siyasi sorumluluğu sendendir(!) İlgili kurumların gerekli önlemleri almaması nedeniyle katledilen çocukların siyasi sorumluluğu sendendir(!) Depremde canlarını kaybeden ailelerin acılarını yaşayamadan hâlâ adalet peşinden il il dolaşmak zorunda kalmalarının siyasi sorumluluğu sendendir(!) Gülistan Doku, Rojin Kabaişler için “Kızım nerede?” diye çılgık atan ailelerin siyasi sorumluluğu sendendir(!) Vatandaşların lekelenmeme hakkının, adil yargılanma hakkının bizzat yargı tarafından çiğnenmesinin siyaseten sorumluluğu sendendir(!) Seçilmiş Hatay Milletvekili Can Atalay’ın Anayasa Mahkemesi kararlarına rağmen milletvekili yemini ettirilmemesinin siyaseten sorumluluğu sendendir(!) (CHP sıralarından alkışlar) Hukuk devleti ilkesinin en önemli sacayağı olan savunmaya, avukatlara yapılan saldırıların siyaseten sorumluluğu sendendir(!)

Tüm bu haksızlıkların, hukuksuzlukların, adaletsizliklerin siyaseten sorumlusu yirmi üç yıldır muhalefette olan Cumhuriyet İttifakı olacak değil ya(!) Yirmi üç yıllık CHP iktidarının milletvekili olarak siyaseten tüm sorumluluğu üstleniyorum(!)

Bu arada, siz elinize aynayı alın ve sorun: Ayna, ayna güzel ayna, var mı benden daha güzeli, var mı benden daha güçlüsü, var mı benden daha sorumsuzu? (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, seçilmiş belediye başkanlarımıza hukuka aykırı bir şekilde yapılan operasyonlar devam etmektedir. Son olarak, 18 Nisan gecesi hukuka aykırı bir şekilde Ataşehir Belediye Başkanımız ve 19 kişi gözaltına alınmıştır. Avukatlar gözaltına alınan müvekkilleriyle görüşmek için saatlerce beklemek zorunda kalmışlardır. Hem zanlılara hem de avukatlara kötü muamele, işkence yaparak savunmayı susturacağınızı, korkutacağınızı mı zannediyorsunuz? Avukatların görevlerini

yapmasının engellenmesi vatandaşların adil yargılanma hakkının ihlal edilmesidir. Nitekim dün, savcılık makamı tutuklama sebebini avukatlara bildirmeden, müvekkilleriyle görüştürme yaptırmadan sorgu hâkimine sevk etmeye kalkınca avukatlar sorguya katılmama kararı aldılar. Bunun üzerine savcılık CMK'den avukat talep etti, CMK görevlisi avukatlar görevi kabul etmeyince geri adım atmak zorunda kaldılar. Savcılık makamının bu hukuka aykırı tutumu nedeniyle sorgular ancak sabaha karşı bitirilebilmiş, kötü muamele ve işkence ise katmerlenmiştir. İşin en acısı, bu hukuk katlinin bizzat yargı tarafından yapılıyor olmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

SİBEL SUIÇMEZ (Devamla) - Bugün Silivri'de avukatlık mesleği de hukuksuz bir şekilde yargılanmaktadır. Avukat Mehmet Pehlivan tutuklu yargılandığı bugünkü duruşmada savunmasını yaparak Brezilya Devlet Başkanı Lula'nın 2016'da polis kuşatmasıyla gözaltına alındığını, kamu kaynaklarını kendi özelinde kullanmak ve üyesi olduğu partiyi sözde yolsuzlukla ele geçirmekle suçlandığını, Lula'nın avukatının da tutuklandığını, gerekçesinin de itirafçıya baskı yapmak olduğunu, Lula'ya da ahtapot benzetmesi yapıldığını, Lula'ya hapis cezası veren yargıcın Adalet Bakanı yapıldığını belirtti. Bu hikâye size de bir yerden tanıdık geliyor mu? Bugün hukuka aykırı operasyon yaparak tutukladığımız, başta Ekrem İmamoğlu olmak üzere belediye başkanlarımız ve bürokratlarımız bağımsız ve tarafsız yargı düzenini sağladığımızda birer kahraman olarak bu ülkeyi yöneteceklerdir. Siz ise tarih huzurunda sonsuza kadar mahkûm olacaksınız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde son konuşmacı Diyarbakır Milletvekili Sayın Ceylan Akça Cupolo. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Değerli Genel Kurul, toplamı altı dakikayı bulacak bu konuşmada Türkiye'deki sosyal hizmet anlayışının bir güvenlik anlayışından ziyade, en kırılganları bir balık ağında toplayıp yine en kırılganların üzerine yığıldığı, kendi sorumluluğunu yine bireylerin üzerine itelediği bir sistem olduğunu anlatmaya çalışacağım.

Avrupa'daki en iyi sosyal hizmet, sosyal devlet örneklerini araştırırken şöyle bir kategori gördüm: Sosyal hizmetle ilgili bir düzenleme var mı yok mu, yasamada nasıl ya da yasal sistemde nasıl tanımlanıyor kriterinde "Yasal mevzuat yok ancak onurlu bir yaşam standardına erişim hakkı yasada tanımlanmış." diye bir ifade var. Şimdi, Türkiye'de buna en çok yaklaşan şey Anayasa 17'nci madde, orada da deniliyor ki: "Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir." "Devlet bunları korumakla veya bu kaliteyi sağlamakla mükelleftir, bunu yapmak zorundadır." demiyor yani yine Anayasa bile bireylere iteliyor. Zaten bir hakka erişim Türkiye'de genel olarak her zaman insanlık onurunu yok sayan bir şekilde oluyor. Bugün madencilerin eyleminde sendikal hakları için, emeği için aslında onurlu bir şekilde protesto hakkı tanınmıyor. Kızının kemiklerini arayan bir aileye onurlu bir adalet arayışı tanınmıyor yani onursuzluk sisteminin dayatıldığı bu yerde bir mülkiyet algısı var. Nasıl bir mülkiyet algısı var? Yirmi dört yıl iktidarda kaldıktan sonra bir noktadan sonra hem yurttaş hem devlete hem de kurumlara "Hepsi bana aittir." diye bakma anlayışı var ve bu bir yanılgıdır. Bu yanılgıyla hareketle zaten insanlara verilen her şey bir sadaka, bir nimet gibi gösteriliyor yoksa, engelli maaşının yani sosyal bir devletin bakma yükümlülüğü olan engellinin bakımının bir kadının üzerine itelenmesi ve bunun maaşının 13 bin TL olması nimet ve sadaka kültürünün bir ürünü olarak görülmezse ne olarak görülebilir?

Yine, bir başka şey, gelen her teklifte, iklim olsun, öğretmenlik olsun veya yaşamı, insanların yaşamını genel olarak düzeltme iddiası taşıyan her kanunun altında bir mayın var. Bu kanunun altındaki mayında da dijital bir yasaklama, kontrol, sansür ve hiçleştirilen, iyice görünmezleştirilen kadın emeği var. Akıl her zaman için neredeyse her teklifte, tıpkı köprülerde de gördüğümüz gibi...

(Uğultular)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Başkanım, çok gürültü var, vallahi duyamıyoruz.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Devamla) - Dinlemiyorlar çünkü sosyal hizmetten bütün halka bir şekilde mülkiyet olarak baktıklarından dinlemeye de tenezzül etmiyorlar burada.

Özelleştirme aklı var. Neyi özelleştiriyor? Kadına iteliyor, aileye iteliyor, resmî sistem içinde veya kayıtlı bir iş sistemi içinde yer bulamayana iteliyor, yoksa eğer itelemeseydi biz şu anda hâlihazırda 25 bin olan sosyal hizmet uzmanı sayısını nasıl açıklayabilirdik, 85 milyon insana 25 binlik bir sosyal hizmet uzmanı! Dün Mardin Milletvekili Beritan şöyle bir örnekten bahsetti, dedi ki: “Dünyanın en uzun çalışma saatleri, en vahşi çalışma saatleri Türkiye’de. Bu yüzden de çocuklar ebeveysiz, ekranların başında büyüyorlar. Sosyal hizmet yok, sosyal devlet yok, bu çocukların bu sistem içinde büyüyebileceği bir alan yok.”

Ve yine, bu ideal devletler, ideal sosyal hizmet sistemlerini araştırırken kesintisiz şekilde, neredeyse her yıl en mutlu ülke seçilen Finlandiya’da şöyle bir kriter öne çıkıyor; o kriter de sosyal hizmet sisteminin devletin neredeyse kalbine yerleştirdiği, bütçesinin neredeyse yüzde 45’ini atadığı bir sistem olması. Pusula olarak neyi benimsiyor? Öngörülebilir, eşit, adil ve kaliteli sosyal hizmet sistemini benimsiyor.

Şimdi, Finlandiya Dışişleri Bakanı sürekli Türkiye’ye geliyor, neredeyse ayda 2 kez Ankara’da, bazen Ankara’da, bazen Antalya’da ve Türkiye’deki makam sahiplerinin kendisiyle konuştuğu tek şey tank, işte tüfek, ondan sonra top, birazcık füze. Bir kez olsun acaba “Sizin sosyal hizmet sisteminiz çok uygun, dünyanın en mutlu vatandaşlarına sahipsiniz, bunu nasıl yapıyorsunuz?” diye sormak aklına geldi mi bu sıralarda oturan kişilerin? Çünkü oradaki sosyal hizmetin pusulası insanın mutluluğudur, buradaki sosyal hizmet pusulası ise “Piyasaya en hızlı iş gücünü nasıl atarım?” pusulasıdır ve şimdi yarın 106’ncı yılını kutlayacağımız bu Meclisin, 106’ncı yılını tamamlayacak bu Meclisin mermerli koridorlarında gerçek bir sosyal hizmeti benimseyebilecek, bu kanunu geçirebilecek kudret bu turuncu koltuklarda oturanlarda var mıdır yok mudur? Yarın bu Mecliste konuşma yapacak her bir liderin bu kudrete değinen ve sosyal hizmeti odağına alan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Devamla) - ...bir devlet olmanın ilkesinin belki de cumhuriyetin 2’nci yüzyılının bu yakın yıllarını yaşarken bu defa işletilebileceğini görebilir ve vatandaşını, yurttaşını önceleyen, insanı önceleyen, ona bir mülkiyet gibi bakmayan ve onun hakkı olanı ona bir nimet, bir sadaka gibi görmeyen bir devlet olma dönüşümünü tamamlayabilir diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

28’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Teklifin tümünün oylanmasından önce, İç Tüzük’ün 86’ncı maddesine göre oyunun rengini belli etmek üzere 2 sayın milletvekiline söz vereceğim.

İlk söz, lehte olmak üzere, Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Hasan Arslan’a aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çocuklarımızın, kadınlarımızın, yaşlılarımızın ve engellilerimizin korunması, aile yapımızın güçlendirilmesi ve dezavantajlı grupların sosyal hayata etkin katılımının sağlanması sosyal devlet ilkesinin gereği olarak devletimizin en öncelikli görevleri arasında yer almaktadır.

Toplumsal yapımızda meydana gelen değişimler, ekonomik koşullar ve artan sosyal riskler bu gruplara yönelik sosyal yardım ve hizmet politikalarının güncellenmesini zorunlu kılmaktadır. Bireylerin temel hak ve özgürlüklerini esas alan bu teklif kapsayıcı bir anlayışın ürünüdür. Nüfus politikamızın desteklenmesi amacıyla kanun teklifimizde çalışma hayatına yönelik devrim niteliğinde adımlar atmış oluyoruz. Memur, işçi, askerî personel, Sahil Güvenlik ve Jandarma mensubu kadın çalışanlarımızın doğum sonrası izin sürelerini sekiz haftadan on altı haftaya çıkararak toplam izin süresi yirmi dört haftaya ulaşmakta ve en kritik dönemde çocuğun anneye birlikteliğinin sağlanması hedeflenmektedir. Geçiş sürecinde hak kaybı yaşanmaması adına teklifin sunulduğundan itibaren yirmi dört hafta içerisinde olan annelerimize de sekiz haftalık ilave izin hakkı getiriyoruz.

Ayrıca, işçilerimizin babalık iznini beş günden on güne çıkarıyoruz. Koruyucu ailelerimizi desteklemek adına hem kamu hem de özel sektör çalışanlarına on günlük izin hakkı getiriyoruz.

Ayrıca, kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık almayan koruyucu ailelerimizin isteğe bağlı sigorta primlerinin Bakanlıkça ödenmesini kanuni bir güvenceye kavuşturuyoruz.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınızca yürütülen hizmetlerin hukuki altyapısının güçlendirilmesi adına bir dizi önemli değişiklik yapıyoruz. Sosyal ve ekonomik destek hizmetini kanuni bir zemine oturtuyoruz. Çocuklarımızın korunmasına yönelik hizmet modellerimizden İhtisaslaştırılmış Çocuk Evleri Sitesini ve Çocuk Koruma İlk Müdahale Merkezini 2828 sayılı Kanun'a ekliyoruz. Kadın konukevlerinde kalan kadınlara ve çocuklarına verilen harçlıkları kanuni güvence altına alıyoruz. Sosyal yardımların adil, verimli ve hızlı sunulması için ilgili kurumlardan başvuru sahiplerinin başvurusuyla ilgili olan gelir, varlık ve sosyal güvenlik bilgilerinin doğrudan talep edilebileceği bir yasal altyapı oluşturuyoruz.

Devlet korumasından faydalanan gençlerimizin kamuda istihdamı sürecinde suistimalleri önlemek adına kuruluştaki kalma süresini iki yıldan beş yıla çıkarıyor, en az ortaöğretim mezunu olma ve merkezi sınav şartları getirerek gençlerimizi eğitime teşvik ediyoruz. Dezavantajlı gruplara hizmet veren yatılı sosyal hizmet kuruluşlarımızda hizmet kalitesini artırmak ve acil durumlara müdahale edebilmek için mahremiyete ve yasal şartlara uygun yazılım destekli Merkezî İzleme Sistemi kuruyoruz.

Çocuklarımızın güvenliği taviz veremeyeceğimiz en keskin kırmızı çizgimizdir. Bu kapsamda okul, kreş, yurt, gündüz bakımevi ve spor tesisleri gibi çocukların yoğun olarak bulunduğu alanlarda cinsel saldırı, uyuşturucu ticareti, müstehcenlik ve kasten öldürme gibi ağır suçlardan mahkûm olan kişilerin çalıştırılmasını ve bu yerleri işletmesini kesin olarak yasaklıyoruz.

Öte yandan, dijital teknolojilerin ve çevrim içi oyunların çocuklarımız için siber zorbalık ve zararlı içerik riski taşıdığı su götürmez bir gerçektir. Bu teklifle 5651 sayılı Kanun'da ilk kez dijital oyunlara ilişkin düzenlemeler yapılarak bu alanı da denetim altına alıyoruz. Sosyal ağ sağlayıcılarının 15 yaşını doldurmamış çocuklara hizmet sunmasını engelliyor, 15 yaşından büyük çocuklarımız için ise yetişkinlerden ayrıştırılmış güvenli hizmet sunumunu zorunlu kılıyoruz. Kişilerin can ve mal güvenliği ile kamu düzenini tehdit eden acil durumlarda sosyal medyanın yayılım hızı dikkate alınarak zararlı içeriklere müdahale süresini azami bir saate indiriyoruz.

Değerli milletvekilleri, Abdülhamit Han'ın bizlere mirası olan, yüz otuz yılı aşkın süredir din, dil, ırk ayrımı gözetmeksizin yüz binlerce insana şefkat yuvası olmuş, dünyada eşi benzeri bulunmayan Darülaceze kurumumuzu daha da güçlendiriyoruz. İhtiyaç duyulan diğer illerimizde ve ilgili mevzuata göre yurt dışında da faaliyet göstermesinin önünü açıyoruz. Darülaceze'ye yapılan nakdî bağışların gelir ve kurumlar vergisi matrahından düşürülmesini sağlıyor, gıda bankacılığı ve aşevi hizmetleri sunabilmesine imkân tanıyarak bu kapsamdaki bağışları da KDV'den istisna tutuyoruz.

Sözlerime son verirken, yersiz ödemelerin iadesinde TÜFE yerine kanuni faiz uygulamasına geçerek borçlular için hukuki belirlilik sağladığımızı, ayrıca engelli ve yaşlılarımıza yönelik ücretsiz seyahat gelir destek ödemelerinin usul ve denetimini idari bütünlük amacıyla Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığımıza devrettiğimizi belirtmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

HASAN ARSLAN (Devamla) - Bu kanun teklifi, aile bütünlüğünü koruyan, çocuklarımıza güvenli bir gelecek ve dezavantajlı vatandaşlarımızı devletimizin güçlü kanatları altında daha sıkı saran çok kıymetli bir çalışmadır.

Yüce Meclisimizin bu kanun teklifine tam destek vereceğine olan inancımla Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İkinci söz, aleyhte olmak üzere, İstanbul Milletvekili Sayın Gökhan Günaydın'a aittir.

Buyurun Sayın Günaydın. (CHP sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; 263 sıra sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin görüşmelerini tamamladık. İki ayrı başlığı ve bölümü var bu yasanın; birincisi, sosyal hizmetlerle ilgili düzenlemeler; ikincisi de internet ve oyun düzenlemeleri. Peki, bu, Mecliste hangi komisyondan geçti? Sağlık Komisyonundan geçti. Şu anda bu sıralarda oturan değerli bürokrat arkadaşlarımız hangi bakanlıktan geliyor? Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığından geliyor. Peki, ben soruyorum: Çok önemli internet düzenlemelerine imza atıyorsunuz, acaba Sağlık Komisyonu bu internet düzenlemelerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde değerlendirilmesi için doğru komisyon mudur? Arkadaşlarımızı üzmemek için söylemiyorum, genelgeçer bilgilerin dışında burada oturan bürokrat arkadaşlarımızın internet, oyun ve bu tip düzenlemeler hakkında bir bilgisi var mıdır? (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bu sorulara vereceğimiz cevap Meclisin ne ölçüde yanlış çalıştırıldığının çok açık göstergesidir.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Senin ne kadar varsa bizim de o kadar...

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) - Ya, her şeyi torbaya koymaktan ne zaman vazgeçeceksiniz? Bir düzenlemeyi kendisi içerisinde bütünlüklü bir şekilde yapıp sonra uzman komisyonlarla, uzman bürokratlarla diğer düzenlemeyi ele almayı becerebilmek bu kadar zor mu be kardeşim? Yirmi üç yıldır iktidarsınız, bunu da beceremeyen bir hükümetten ne olur be kardeşim? (CHP sıralarından alkışlar)

Yani söyleyeyim ben size, doğum izinlerinin süresini artırmak... Geç kaldınız! Zaten doğum izinlerinin süresi artacak, çocuk doğacak, anneyle bir bağ kuracak. O izin sürelerini şimdi artırıyoruz diye övünecek misiniz? Biz daha fazlasının olması gerektiğini hep söyledik.

Geçici iş göremezlik ödeneğinin...

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Ama hep karşı çıkıyorsunuz!

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) - Sen anlamazsın Adem, sen dinle!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Her şeye karşısın!

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) - Geçici iş göremezlik ödeneğinin ödeme sürelerinin artırılması kadın işçilerin mağduriyetlerinin önlenmesi açısından yararlıdır. Niye yirmi üç yıl geç kaldınız be kardeşim? Bunun hesabını verin. (CHP sıralarından alkışlar)

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Her şeye karşısınız!

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) - Babalar için beş günlük izin süresini 2026'da on güne çıkartıyorsunuz. Bununla övünüyorsunuz, öyle mi? Anne o çocuğun sahibi de baba o çocuğun sahibi, ebeveyni değil mi? Bununla mı övüneceksiniz yirmi üç yıl sonra?

Koruyucu aile olarak başvuranlar...

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Seksen yılda siz niye yapmadınız?

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) - Ya, sen o seksen yıl edebiyatını... Cumhuriyet Halk Partisinden almadın bu iktidarı, biliyor musun? Bu kadar cahilliğini ortaya koymasın iyi olmaz mı! Yani illa laf söylememi mi istiyorsun?

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Hadi oradan, konuşma!

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) - Bu kadar cahilliğini ortaya koyma! 1946'yı, 1950'yi; hiç mi bir şey bilmiyorsun ya! Ya, milletvekilliği yapıyorsunuz be kardeşim!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Boş konuşma!

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) - Koruyucu aile olarak başvurularda on günlük ebeveynlik süresinin konulması da son derece düzenlidir.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Boş konuşma!

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) - Sen ancak bağırırısın! Milletvekilisin, ancak bağırırısın, biliyor musun!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Sen de ancak burada ukala ukala konuşursun!

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) - Yazıklar olsun sana, yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Sana yazıklar olsun!

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) - Peki, söyleyelim, söyleyelim: Bunların tamamına olumlu bakıyoruz, yetersiz bakıyoruz; yetersiz, çok geç kalmış ve yetersiz düzenlemeler ancak olumlu bakıyoruz.

Gelelim bu tarafa, internet ve oyun düzenlemeleri... Ne yapılmalıydı? Olmayanlar neler? 2018 ile 2026 arasında bu Mecliste 4 ayrı komisyon kuruldu, binlerce sayfa rapor düzenlendi. Bu raporlardan bir tek cümleyi bu yasanın içine aldınız mı? Ya, bir yasama hafızanız var mı sizin? O komisyonlar niye toplanıyor? Niye o raporlar yazılıyor? Bir tek cümle burada yok.

Teklifle 15 yaş sınırı getiriyorsunuz. Peki, 6, 12, 15 ve 18 olmak üzere 4 ayrı yaş sınırı getirilmesi ve buna uygun içeriklerin firmalarca etiketlenmesi, kamuca denetlenmesi, oyun ve sosyal medya içeriklerine bu yaş grupları itibarıyla girilmesinin sağlanması daha doğru olmaz mıydı?

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - Olmazdı!

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) - 15 yaşta hayat bitiyor mu? 6 yaş yok mu? 12 yaş yok mu? 18 yaş yok mu? İşte, aklınız da bu kadar, düzenlemeniz de bu kadar!

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - Olmazdı!

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) - Gelelim başka bir şeye: Türkiye’yi sanal bahis ve kumar kavuruyor, kavuruyor; sanal bahis ve kumardan çocuklar, aileler yıkılıyor. Sanal bahis ve kumarı burada yasaklayan bir düzenleme getirdiniz mi? Hani nerede internet düzenlemesi? Bunu bile getirmeyecekseniz, neyi getireceksiniz be kardeşim? (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Belediyelerinizi denetleyin.

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) - Gece 22.00 ile 06.00 arasında çocuklara ekran yasağı getirmeyi hiç mi aklınıza getirmediniz?

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - İnadına koruyacağız çocukları.

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) - Ekran süresinin bir saatle sınırlanmasını hiç mi aklınıza getirmediniz?

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - Nasıl olacak?

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) - Bunları yazmayacaksın neyi yazacaksın kardeşim buna? (CHP sıralarından alkışlar)

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - Bilimsel konuşun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) - Dijital bağımlılığa karşı kamu kurumlarına görev verme, buna ilişkin ödenek koyma, görev yazma, bunları yapmadınız; dolayısıyla bu anlamda içi boştur. Ha, içinin ne olduğunu, dolu olduğunu söyleyin. Çocukları bahane ederek tüm internet ortamına yeni bant daraltmaları ve erişim engellemeleri getirmelere çalışıyorsunuz ve yine çocukları bahane ederek internet ortamına fişleme getirmeye çalışıyorsunuz. Sizi biliyoruz, sizin bu alandaki müktesebatınızı biliyoruz. Bu nedenle bu yasaya bu düzenlemeleri itibarıyla “hayır” oyu vereceğiz ve bunun iptali için her şeyi yapacağız.

Teşekkür ederim. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Yürü, yürü!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - “Yürü.” deme bana, vururum ağzına. Terbiyesiz herif, terbiyesiz herif!

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - Biraz bilimsel konuşun ya, literatür tarayın azıcık, dünya örneklerini araştırın. At kafadan bilgi yarışması.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Kaya, buyurun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üç haftalık bir Genel Kurul çalışmasının sonucunda Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin müzakerelerini tamamlamış olduk. YENİ YOL Grubu olarak bizim olumlu bulduğumuz, eksik bulduğumuz yönler olmakla birlikte, bu yasanın konusu olmaması gereken maddeler olduğunu düşünüyoruz.

Geçici 1’inci madde, muhalefetin teklifiyle Komisyon aşamasında iktidar tarafından dikkate alınarak kanun teklifine eklenmişti. Demek ki istişare edildiği zaman, müzakere edildiği zaman güzel sonuçlara da ulaşılabilir ama maalesef Genel Kurul aşamasında hiçbir itirazımız dikkate alınmadığı için bu kanunun olumlu yönlerini desteklemekle birlikte, eksik ve kabul etmediğimiz hususları da içerdği için grup olarak çekimser oy kullanacağımızı buradan ifade ediyor, iyi akşamlar diliyorum.

BAŞKAN - Sayın Poyraz, buyurun.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bu kanun yapma sürecinin tamamında eleştirilerimizi ifade ettik; hem kürsüden ifade ettik hem yerimizden, olduğumuz alanlardan ifade ettik hem Danışma Kurulunda ifade ettik. İstişare kültürünü önemsemediğimizi söyledik ancak bu torba yasa tekniği istişare kültürünü çok ciddi zarara uğrattıyor, çok ciddi akamete uğrattıyor. Bu kanunun özellikle ilk bölümünde bazı eksikliklerle birlikte ki onları ifade ettik ve bunlarla ilgili de yapıcı bir tutum sergilendi ancak ikinci bölümde, özellikle 15 yaşından küçük çocukların sosyal medya kullanmalarının yasaklanmasına ilişkin kısımla ilgili defalarca hem kürsüden hem yerimizden ifade ettik ki bu önce ebeveynlerin eğitilmesiyle mümkündür. Ebeveynler eğitilmeden, sadece çocuklara yönelik bir yasak kültürüyle hareket edilmesinin hem de ailenin içerisine devletin bu şekilde müdahil olmasının doğru bulmadığımızı ifade ettik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Buna ilişkin de iktidar partisine defaatle şu çağrıda bulunduk: Gelin, müstakil bir sosyal medya yasası yapalım, müstakil bir internet yasası yapalım, bu yasa içerisinde -yetişkinlerin ve ebeveynlerin de dâhil olmak üzere- hepimizin dijital okuryazarlığının standartlarını ve kurallarını belirleyelim ısrarımıza rağmen, burada, bu konuda ebeveynlerin cehalet içerisinde, yetişkinlerin başına buyruk bir şekilde bırakıldığı, hatta, bununla ilgili yargı eliyle keyfi düzenlemelerin ve keyfi uygulamaların devam edeceği bir sistem içerisinde sadece çocukların sosyal medya kullanımının yasaklanması gibi bir süreci yürütmeye çalıştılar.

Bununla birlikte, biraz önce de ifade ettim, bu kadınların doğum izni dâhil olmak üzere diğer hususlara sonuna kadar desteğimizi verdik, vermeye de devam ediyoruz ancak torba yasa kültürü gereği biz de çekimser olacağımızı ifade ediyoruz.

Sağ olun.

BAŞKAN - Sayın Koçyiğit, buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, üç haftalık yasa yapma sürecini, torba yasayı geride bıraktık. Yasaya ilişkin muhalefetimizi en etkin şekilde aslında kürsüde de ifade ettik ama son yasanın oylamasından önce de şunu kayıtlara geçirmek istiyoruz açıkçası: Öncelikle doğum izni süresinin artırılmasını kadınlar açısından olumlu bulduğumuzu ifade etmekle beraber hâlihazırda yetersiz olduğunu, daha da artırılması gerektiğini ifade edelim. Fakat aynı zamanda ücretli ve zorunlu olan ebeveynlik izninin erkekler açısından da tanımlanması gerekiyor. Bu eksikliğin giderilmemiş olması sorunlu bir başlık.

Diğer bir mesele de birçok arkadaşın da ifade ettiği gibi 15 yaş altına getirilen dijital kısıtlamanın, sosyal medyadaki kısıtlamanın yanlış, eksik ve özellikle de ihtisas komisyonuna gitmeden bu torba yasanın içine koyulmuş olmasını yanlış bulduğumuzu tekrar ifade edelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, toparlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Bu yasa bu hâliyle anonimliği yok eden, sosyal medyadaki çoğulculuğu yok eden, fikir ve ifade özgürlüğüne sınırlayıcı bir kısıtlama getirmektedir. Ne yazık ki yapısal sorunları gerçekten tartışarak, çok yönlü konuşarak çözüm bulmak yerine tek taraflı, dayatmacı ve sansürcü bir yaklaşımın, kısıtlayıcı, yasakçı bir anlayışın yasanın bir bütün ruhuna sirayet ettiğini görüyoruz.

Yine, sosyal hizmetin temel bir hak olduğu gerçeği burada gözetilmemiştir; yardım, bir lütfâ, bir bağımlılığa indirgenmiştir, bunu da eleştiriyoruz.

Bu anlamıyla AKP'yi de bu torba yasa mantığından vazgeçmeye, halk için yasa yapmaya, hak için yasa yapmaya tekrardan davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi hürmetle selamlıyorum.

İnşallah, biraz sonra oylayacağımız kanun teklifi, başta yaşlılarımız olmak üzere kadınlara ve çocuklara, toplumun pozitif ayrımcılığı gözetmesi gereken bütün kesimlerine dair olumlu, güzel düzenlemeler getiriyor. Biraz evvel tabii farklı değerlendirmelerde bulunuldu. Biz, sosyal medyada bir fişleme uygulaması yapmıyoruz ve yapmayacağız. Çocuklarımızı sosyal medyanın olumsuz tesirlerinden koruyacağız.

Ben, belediyelerden de toplumu koruma noktasında sizlere bir çağrıda bulunuyor ve bu konuda daha duyarlı olmanız gerektiğini sizlere hatırlatıyorum “be kardeşim” diyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Kendi belediyelerine bak sen! Sen kendi belediyelerine bak! Kendi belediyelerinden hepinizi koru, tamam mı!

BAŞKAN - Sayın Komisyon Başkanımız, buyurun.

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VEDAT BİLGİN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir yasa teklifinin nihayetinde oylamaya gideceğiz. Ben, bu yasanın çalışma sürecinde Komisyonunda bulunan bütün arkadaşlara, bütün partilerden katılanlara özellikle teşekkür ediyorum.

Bir defa şunu tespit etmemiz lazım: Elbette ki muhalefet partilerinden, farklı düşüncelere sahip milletvekillерlerinden çeşitli öneriler geldi, çok yapıcı eleştiriler geldi; Komisyonunda onları görüştük, onların bazıları değerlendirildi ve yasa teklifine yansıtıldı. Elbette ki daha farklı, daha iyi olduğunu düşündüğünüz önerileriniz vardır ama Meclis bugün kapanmıyor, Meclis, Türkiye Büyük Millet Meclisi sürekli çalışacak. Dolayısıyla bu yasa teklifinde eksik olan veya eksik olduğunu düşündüğünüz şeyleri elbette ki zaman içerisinde başka şekilde değerlendirebiliriz ama şunu belirtmek isterim: Bir defa bu bir torba yasa değil, bu birbirinin devamı olan bir sosyal devlet uygulamasının üç adımını içeren bir yasa çalışmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VEDAT BİLGİN (Ankara) - Orada da şunlar vardır: Birincisi, Darülaceze. O, tabii, yaşlıları korumaya dönük muhtelif uygulamaları olan ve yüz yılı aşan bir kurum; onun Anadolu'ya yayılması belediyelerle mukayese edilecek bir konu değil. Nasıl İstanbul'da yüz küsur yıldır İstanbul Belediyesinin fonksiyonlarını devralmak gibi bir işlevi bugüne kadar olmadıysa bundan sonra da diğer yerlerde de olmayacaktır. Bunun yaygınlaşması önemli bir şeydir. Bu, sosyal devletin hayırsever kurumlara devredilmesi değil, sivil kuruluşların da sosyal devlet içerisindeki işlevlerinin altının çizilmesini ifade eden bir tutumdur.

Tabii, annelerin izin meselesi çok önemli. İşte, özel sektörde annelerin ya da kadınların, doğum yapacak kadınların işsizliğine sebep olur mu? Bununla ilgili başka yasal düzenlemeler var ama yeni düzenleme yeni sorunlar da çıkarsa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VEDAT BİLGİN
(Ankara) - Sayın Başkan, bitiriyorum.

BAŞKAN - Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VEDAT BİLGİN
(Ankara) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Açık oylamanın elektronik sistemle yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI VEDAT BİLGİN
(Ankara) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen milletvekillerinin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen milletvekillerinin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Açık oylama tutanağı gelmiştir, okutuyorum:

263 sıra sayılı Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 347

Kabul : 249

Ret : 66

Çekimser : 32²

Kâtip Üye

İbrahim Yurdunuseven

Afyonkarahisar

Kâtip Üye

Ertuğrul Kaya

Gaziantep”

BAŞKAN - Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

2’nci sırada yer alan, 250 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlayacağız.

2.- Hatay Milletvekili Adem Yeşildal ve Ardahan Milletvekili Kaan Koç ile 72 Milletvekilinin Tapu Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3466) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 250)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3’üncü sırada yer alan, 237 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlayacağız.

² Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

3.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş 'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Devleti Milli Birlik Hükümeti Arasında Kolluk İş Birliği Mutabakat Muhturasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3030) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 237)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 106'ncı yıl dönümünün ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın kutlanması, günün anlam ve öneminin belirtilmesi amacıyla yapılacak görüşmeler için 23 Nisan 2026 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.03

XII.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 263) Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne verilen oyların sonucu:

Sıra Sayısı : 263

Oylama Saati : 22:58

Üye Sayısı : 600

Kabul Edenler : 248

Reddedenler : 66

Çekimserler : 32

Boş : 0

Geçersiz Oylar : 0

Mükerrer Oylar : 1

Toplam : 347

Açık Üyelikler : 8

Kanunlaşmıştır

İli	Şoyadı	Adı	Parti	S. S. 263
Adana	Aytek	Faruk	AK PARTİ	Kabul
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Katılmadı
Adana	Bilici	Bilal	CHP	Katılmadı
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Katılmadı
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Adana	Ersoy	Ayşe Sibel	MHP	Katılmadı
Adana	Hatimoğulları Oruç	Tulay	DEM PARTİ	Katılmadı
Adana	Karamık	Sunay	AK PARTİ	Kabul
Adana	Kıscık	Sadullah	YENİ YOL	Çekimser
Adana	Sümer	Orhan	CHP	Ret
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Ret
Adana	Türkş Taş	Ayyüce	İYİ PARTİ	Çekimser
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Kabul
Adana	Zenbilci	Ahmet	BAĞIMSIZ	Kabul
Adıyaman	Alkayış	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Kurt	Resul	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Özhan	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Şan	İshak	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Arslan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Olgun	Hakan Şeref	İYİ PARTİ	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Kabul
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Bozdağ	Heval	DEM PARTİ	Katılmadı
Ağrı	Demir	Nejla	DEM PARTİ	Ret
Ağrı	Kilerci	Ruken	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Sakık	Sırrı	DEM PARTİ	Katılmadı
Aksaray	Altınsoy	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Kaşlı	Ramazan	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Aksaray	Yaldir	Turan	İYİ PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 263
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Amasya	İpek	Haluk	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Karagöz	Reşat	CHP	Katılmadı
Ankara	Akdoğan	Umut	CHP	Ret
Ankara	Alparslan	Murat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Arslan	Yüksel	İYİ PARTİ	Çekimser
Ankara	Aydemir	Zehranur	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Aydın	Koray	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Ankara	Baykoç	Ahmet Fethan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Beker	Adnan	CHP	Ret
Ankara	Bilgin	Vedat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Çelebi	Kurtcan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Demir	Deniz	CHP	Ret
Ankara	Dinçer	Semra	CHP	Ret
Ankara	Doğan	Mesut	YENİ YOL	Katılmadı
Ankara	Durmaz	Sadık	MHP	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Katılmadı
Ankara	Erdoğan	Asuman	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Ergin	Sadullah	YENİ YOL	Katılmadı
Ankara	Fakıbbaba	Ahmet Esref	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Gökçek	Osman	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	İleri	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı
Ankara	Konuralp	Okan	CHP	Ret
Ankara	Oktay	Fuat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Sarıeroğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Şahin	İdris	YENİ YOL	Ret
Ankara	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Taşcier	Gamze	CHP	Katılmadı
Ankara	Timisi Ersever	Aliye	CHP	Ret
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yamalı	Mustafa Nedim	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yaman	Aylin	CHP	Ret
Ankara	Yegin	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Zorlu	Kürşad	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Arı	Cavit	CHP	Ret
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Kabul
Antalya	Coşar	Aliye	CHP	Katılmadı
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 263
Antalya	Çorabatur	Sururi	CHP	Katılmadı
Antalya	Durgun	Hilmi	MHP	Kabul
Antalya	Erdem	Mustafa	CHP	Katılmadı
Antalya	Kaya	Aykut	CHP	Katılmadı
Antalya	Kılıç	Şerafettin	YENİ YOL	Çekimser
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Oluç	Hakkı Saruhan	DEM PARTİ	Katılmadı
Antalya	Poyraz	Uğur	İYİ PARTİ	Çekimser
Antalya	Taş	İbrahim Ethem	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Yazıcı Özbudun	Serap	AK PARTİ	Kabul
Ardahan	İncesu	Özgür Erdem	CHP	Ret
Ardahan	Koç	Kaan	AK PARTİ	Katılmadı
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Ret
Artvin	Çelik	Faruk	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Katılmadı
Aydın	Karakaş	Ömer	İYİ PARTİ	Katılmadı
Aydın	Karakoz	Evrin	CHP	Ret
Aydın	Özmen	Ömer	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Sarıbaş	Seda	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Ret
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Balıkesir	Çömez	Turhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Balıkesir	Dalgın	Burak	İYİ PARTİ	Katılmadı
Balıkesir	Ok	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Öztaylan	Ali Taylan	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Sarı	Serkan	CHP	Ret
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Katılmadı
Balıkesir	Yüksel	Ekrem Gökay	MHP	Kabul
Bartın	Aldatmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Katılmadı
Batman	Bayındır	Keskin	DBP	Katılmadı
Batman	Nasiroğlu	Ferhat	AK PARTİ	Kabul
Batman	Oduncu Kutevi	Zeynep	DEM PARTİ	Katılmadı
Batman	Ramanlı	Serkan	HÜDA PAR	Katılmadı
Batman	Tiryaki	Mehmet Rüştü	DEM PARTİ	Katılmadı
Bayburt	Ateş	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Bilecik	Eldemir	Halil	AK PARTİ	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Ret
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 263
Bingöl	Hülakü	Ömer Faruk	DEM PARTİ	Katılmadı
Bingöl	Korkutata	Zeki	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Bedirhanoglu	Turan	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Çağlar Gökalp	Semra	DEM PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Olan	Hüseyin	DEM PARTİ	Çekimser
Bolu	Akgül	İsmail	BAĞIMSIZ	Kabul
Bolu	Ateş	Türker	CHP	Ret
Bolu	Coşkunyürek	Yüksel	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Akbulut	İzzet	CHP	Ret
Burdur	Korkmaz	Adem	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Oğuz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ala	Elkan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Katılmadı
Bursa	Atmaca	Mehmet	YENİ YOL	Katılmadı
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı
Bursa	Gözükara Durmaz	Emel	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Öztürk	Hasan	CHP	Ret
Bursa	Pala	Kayihan	CHP	Ret
Bursa	Salman	Ayhan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Katılmadı
Bursa	Toktaş	Hasan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Torun	Cemalettin Kani	YENİ YOL	Katılmadı
Bursa	Türkoğlu	Yüksel Selçuk	İYİ PARTİ	Çekimser
Bursa	Varank	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Yavuz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Zırhlıoğlu	Fevzi	MHP	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Gider	Ayhan	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Güneşhan	İsmet	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Uz	Rıdvan	İYİ PARTİ	Çekimser
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Yılık	Pelin	MHP	Katılmadı
Çorum	Ahlacı	Yusuf	AK PARTİ	Katılmadı
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kayncı	Vahit	MHP	Katılmadı
Çorum	Tahtasız	Mehmet	CHP	Ret
Denizli	Arpacı	Şeref	CHP	Ret
Denizli	Biçer Karaca	Gülizar	CHP	Ret
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 263
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Çekimser
Denizli	Silkin Ün	Sema	YENİ YOL	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Akça Cupolo	Ceylan	DEM PARTİ	Çekimser
Diyarbakır	Çandar	Osman Cengiz	DEM PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Çelenk Özen	Sevilay	DEM PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Ensarioğlu	Mehmet Galip	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Eren	Serhat	DEM PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Kamaç	Mehmet	DEM PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Kaya	Adalet	DEM PARTİ	Çekimser
Diyarbakır	Kepolu Ataman	Suna	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Öztürk	Berdan	DEM PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Tanrıkulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı
Diyarbakır	Türkoglu	Halide	DEM PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Yaz	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Özcan	Talih	CHP	Katılmadı
Düzce	Öztürk	Ercan	AK PARTİ	Kabul
Edirne	Akalın	Mehmet	İYİ PARTİ	Katılmadı
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul
Edirne	Ün	Ediz	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Edirne	Yazgan	Ahmet Baran	CHP	Ret
Elazığ	Açıkkapı	Ejder	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı
Elazığ	Işıkver	Semih	MHP	Kabul
Elazığ	Keleş	Erol	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Nazırlı	Mahmut Rıdvan	AK PARTİ	Katılmadı
Erzincan	Karaman	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Sarıgül	Mustafa	CHP	Katılmadı
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Kabul
Erzurum	Danış Beştaş	Meral	DEM PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Fırat	Abdurrahim	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Öncü	Fatma	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Öz	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Arslan	İbrahim	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözer	Utku	CHP	Ret
Eskişehir	Dönmez	Fatih	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Gürcan	Ayşen	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Hatipoğlu	İdris Nebi	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Süllü	Jale Nur	CHP	Ret
Gaziantep	Atay	Sermet	MHP	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 263
Gaziantep	Bozatlı	Mesut	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Bozgeyik	Bünyamin	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Çelikkaslan	İrfan	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Demir	Şahzade	HÜDA PAR	Katılmadı
Gaziantep	Gül	Abdulhamit	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Gürban	Mehmet Mustafa	İYİ PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Karaca Demir	Sevda	EMEP	Katılmadı
Gaziantep	Kaya	Ertuğrul	YENİ YOL	Çekimser
Gaziantep	Meriç	Melih	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Özkececi	Mehmet Eyup	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Öztürkmen	Hasan	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Elmas	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Işık Gezmiş	Elvan	CHP	Ret
Giresun	Konal	Ertuğrul Gazi	MHP	Katılmadı
Giresun	Temür	Ali	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Köse	Celalettin	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Küçük	Musa	MHP	Kabul
Hakkari	Bartın	Özner	DEM PARTİ	Ret
Hakkari	Düşünmez	Onur	DEM PARTİ	Katılmadı
Hakkari	Parlak	Vezir Coşkun	DEM PARTİ	Çekimser
Hatay	Çalışkan	Necmettin	YENİ YOL	Çekimser
Hatay	Çirkin	Adnan Şefik	İYİ PARTİ	Çekimser
Hatay	Güzelmansur	Mehmet	CHP	Ret
Hatay	Karahan	Kemal	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Kasıkcı	Lütfi	MHP	Katılmadı
Hatay	Mullaoglu	Servet	CHP	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yeşildal	Adem	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yıldırım Kara	Nermin	CHP	Katılmadı
İğdir	Alagöz	Cantürk	AK PARTİ	Katılmadı
İğdir	Hun	Yılmaz	DEM PARTİ	Katılmadı
Isparta	Gökgöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Halıcı	Hikmet Yalım	CHP	Katılmadı
Isparta	Sönmez	Hasan Basri	BAĞIMSIZ	Kabul
Isparta	Zabun	Osman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Açıkel	Fethi	CHP	Katılmadı
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Akburak	Burak	İYİ PARTİ	Çekimser
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Gamze	CHP	Ret
İstanbul	Aksakal	Mehmet Önder	DSP	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Katılmadı
İstanbul	Alan	Nurettin	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 263
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ayan	Nilhan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Ayaydın	Derya	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydın	Biröl	YENİ YOL	Katılmadı
İstanbul	Ayrm	Şamil	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı
İstanbul	Bayhan	İskender	EMEP	Katılmadı
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bekin	Doğan	YENİDEN REFAH	Katılmadı
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Ret
İstanbul	Beyaz	Ersin	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Cevizoglu	Mustafa Hulki	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çelik	Yahya	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çelik Kanat	Sena Nur	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çiçek	Cengiz	DEM PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Demir	Doğan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Eker	Behiye	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ekinci	Azmi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Elçi	Türkan	CHP	Ret
İstanbul	Emre	Yunus	CHP	Katılmadı
İstanbul	Emre	Zeynel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Enginyurt	Cemal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ensarioğlu	Mehmet Selim	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Erbakan	Muhammed Ali Fatih	YENİDEN REFAH	Katılmadı
İstanbul	Erdem	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Esen	Elif	YENİ YOL	Çekimser
İstanbul	Fırat	Celal	DEM PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Gökçek	Ali	CHP	Katılmadı
İstanbul	Gören	Seda	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Günaydın	Gökhan	CHP	Ret
İstanbul	Hacıoğulları	Yücel Arzen	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Isık Ercan	Tuğba	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	İlhan	Rabia	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	İrsiz	Seyithan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kadigil	Salih Sera	TİP	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Ret
İstanbul	Karal	Hasan	YENİ YOL	Katılmadı
İstanbul	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Karslı	Şengül	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 263
İstanbul	Kavuncu	Mehmet Satuk Buğra	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Mustafa	YENİ YOL	Çekimser
İstanbul	Kaya	Bülent	YENİ YOL	Çekimser
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Ret
İstanbul	Kılıçgün Uçar	Çiğdem	DBP	Katılmadı
İstanbul	Kılınç	Yüksel Mansur	CHP	Katılmadı
İstanbul	Konal Süslü	Yıldız	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Konukcu Kok	Keziban	DEM PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Otlı	Çiçek	DEM PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Özçağdaş	Suat	CHP	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Nimet	CHP	Katılmadı
İstanbul	Özer	Turan Taşkın	CHP	Katılmadı
İstanbul	Öztürk	Ümmügülşen	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Paçacı	Mustafa Cihan	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Paker	Büşra	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Pamukçu	Suat	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Rızzvanoğlu	Evrin	CHP	Ret
İstanbul	Saki	Özgül	DEM PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Sırakaya	Zafer	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Sıvacıoğlu	Sevan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Soylu	Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Şahin	İsa Mesih	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şenocak	Bayram	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şik	Ahmet	TİP	Ret
İstanbul	Tan	Namık	CHP	Katılmadı
İstanbul	Temurci	Selim	BAGIMSIZ	Kabul
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Üçüncü	Oğuz	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yanıkömeroğlu	Ayşe Sibel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Yapıcıoğlu	Zekeriya	HÜDA PAR	Katılmadı
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	BAGIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Yerebakan	Halit	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yıldırım	Adem	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yılmaz	Medeni	YENİ YOL	Katılmadı
İstanbul	Yöner	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yücel	Ahmet Ersagun	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yüksel	Cüneyt	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 263
İstanbul	Zeybek	Gökân	CHP	Ret
İzmir	Akın	İbrahim	DEM PARTİ	Çekimser
İzmir	Altıntaş	Haydar	DP	Katılmadı
İzmir	Arslan	Ednan	CHP	Katılmadı
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı
İzmir	Bilici	Mustafa	YENİ YOL	Katılmadı
İzmir	Böllünmez Çankırı	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Bursalı Aksoy	Şebnem	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çubuk	Burçgöl	DEM PARTİ	Çekimser
İzmir	Dervişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Ret
İzmir	Gökçen	Gökçe	CHP	Katılmadı
İzmir	İnan	Eyyüp Kadir	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Kasapoğlu	Mehmet Muharrem	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kâya Ösen	Seda	CHP	Ret
İzmir	Kırkpınar	Hüsmen	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Nalbantoğlu	Rıfat Turuntay	CHP	Katılmadı
İzmir	Osmanağaoğlu	Tamer	MHP	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Ret
İzmir	Özlale	Ümit	CHP	Katılmadı
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Ret
İzmir	Taşkın	Yüksel	CHP	Katılmadı
İzmir	Türelî	Rahmi Aşkın	CHP	Katılmadı
İzmir	Uzun	Mehmet Salih	CHP	Ret
İzmir	Yücel	Deniz	CHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Debgici	Ömer Oruç Bilal	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Karakoç	Zuhal	MHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Karatutlu	İrfan	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Kirişçi	Vahit	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Köksal	Tuba	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Kurt	Mevlüt	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Öztunç	Ali	CHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Şahin	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Karabük	Akay	Cevdet	CHP	Ret
Karabük	Keskinkılıç	Durmuş Ali	AK PARTİ	Kabul
Karabük	Şahin	Cem	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Sağlam	Osman	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Katılmadı
Kars	Alp	İnan Akgün	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 263
Kars	Çalkın	Adem	AK PARTİ	Kabul
Kars	Kılıç Koçyiğit	Gülistan	DEM PARTİ	Çekimser
Kastamonu	Ekmecki	Fatma Serap	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Uluay	Halil	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Akar	Hulusi	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Ankan	Mahmut	SAADET PARTİSİ	Katılmadı
Kayseri	Ataş	Dursun	AK PARTİ	Kabul ² /Mük. ¹
Kayseri	Böhürler	Ayşe	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Cıngı	Murat Cahid	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Çopuroğlu	Şaban	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	MHP	Kabul
Kayseri	Genç	Aşkın	CHP	Ret
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Katılmadı
Kayseri	Özsoy	Sayın Bayar	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Kaplan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Öztürk	Halil	MHP	Kabul
Kırıklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Katılmadı
Kırıklareli	Özkan	Fahri	CHP	Ret
Kırıklareli	Sarıçam	Ahmet Gökhan	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	Erkan	Necmettin	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Katılmadı
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Demir	Mustafa	BAGIMSIZ	Kabul
Kocaeli	Aşila	Mehmet	YENİDEN REFAH	Katılmadı
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Çiler	Nail	CHP	Ret
Kocaeli	Gergerlioğlu	Ömer Faruk	DEM PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Hülagü	Sadettin	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Kanko	Mühip	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı
Kocaeli	Tipioğlu	Veysel	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	İYİ PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Yıldızlı	Harun Özgür	CHP	Ret
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Altunyalız	Ziya	AK PARTİ	Kabul
Konya	Baykan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Bektaş	Barış	CHP	Katılmadı
Konya	Ekici	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Konya	Göka	Meryem	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 263
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı
Konya	Karaman	Ünal	AK PARTİ	Kabul
Konya	Koçak	Konur Alp	MHP	Kabul
Konya	Özboyacı	Selman	AK PARTİ	Kabul
Konya	Özer	Mustafa Hakan	AK PARTİ	Kabul
Konya	Selvi	Latif	AK PARTİ	Kabul
Konya	Yüksel	Ali	YENİDEN REFAH	Katılmadı
Kütahya	Bayırcı	İsmail Çağlar	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Bıçer	Adil	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Demir	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Katılmadı
Kütahya	Kasap	Ali Fazıl	CHP	Katılmadı
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı
Malatya	Babacan	Abdurrahman	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Kabul
Malatya	Koca	İhsan	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Ölmeztoprak	İnanç Sıraç Kara	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Kabul
Manisa	Akkal	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Arıncı	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bakırlioğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Katılmadı
Manisa	Başevirgen	Bekir	CHP	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Kavaf	Selma Aliye	CHP	Katılmadı
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı
Manisa	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Katılmadı
Manisa	Yenişehirlioğlu	Bahadır Nahit	AK PARTİ	Katılmadı
Mardin	Adak	Muhammed	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Aslan	George	DEM PARTİ	Katılmadı
Mardin	Aydeniz	Salih	DEM PARTİ	Katılmadı
Mardin	Güneş Altın	Beritan	DEM PARTİ	Çekimser
Mardin	Kılıç	Faruk	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Tanhan	Kamuran	DEM PARTİ	Katılmadı
Mersin	Başarır	Ali Mahir	CHP	Katılmadı
Mersin	Bozan	Ali	DEM PARTİ	Çekimser
Mersin	Çakır	Hasan Ufuk	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Diñç	Faruk	HÜDA PAR	Katılmadı
Mersin	Diñçer	Talat	CHP	Ret
Mersin	Ekmen	Mehmet Emin	YENİ YOL	Çekimser
Mersin	Kıratlı	Ali	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Kış	Gülcan	CHP	Ret
Mersin	Koca Doğan	Perihan	DEM PARTİ	Katılmadı
Mersin	Kocamaz	Burhanettin	İYİ PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 263
Mersin	Nebati	Nureddin	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Söylemez	Havva Sibel	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Uysal	Levent	MHP	Kabul
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Muğla	Mete	Kadem	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Otgöz	Yakup	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Öneş Derici	Süreyya	CHP	Katılmadı
Muğla	Özcan	Gizem	CHP	Ret
Muğla	Özdağ	Selçuk	YENİ YOL	Çekimser
Muğla	Uzun	Cumhur	CHP	Ret
Muş	Boz Çakı	Sümeyye	DEM PARTİ	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Katılmadı
Muş	Temelli	Sezai	DEM PARTİ	Katılmadı
Nevşehir	Çalışkan	Emre	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Kılıç	Filiz	MHP	Katılmadı
Nevşehir	Özgül	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Ret
Niğde	İnce	Cumali	MHP	Kabul
Niğde	Uzkurt	Cevahir	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Ret
Ordu	Hamarat	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Kaynak	İbrahim Ufuk	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Özer	Mahmut	AK PARTİ	Katılmadı
Ordu	Şanlıtürk	Naci	MHP	Kabul
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Ret
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Gülsoy	Seydi	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Kaya	Asu	CHP	Katılmadı
Osmaniye	Yanık	Derya	AK PARTİ	Kabul
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Mertoğlu	Harun	AK PARTİ	Kabul
Rize	Ocaklı	Tahsin	CHP	Katılmadı
Sakarya	Bayraktar	Lütfi	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Katılmadı
Sakarya	Dikbayır	Ümit	CHP	Katılmadı
Sakarya	Erdoğan	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	İnci	Ali	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Kaya	Murat	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Kocacık	Ertuğrul	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Taşkent	Ayça	CHP	Ret
Samsun	Aksu	Ersan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Çan	Murat	CHP	Ret
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Karaman	Mehmet	YENİ YOL	Çekimser

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 263
Samsun	Kırçalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Topsakal	İlyas	MHP	Katılmadı
Samsun	Usta	Erhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul
Siirt	Bakırhan	Tuncer	DEM PARTİ	Katılmadı
Siirt	Erdoğan Sarıtaş	Sabahat	DEM PARTİ	Katılmadı
Siirt	Gül	Mervan	AK PARTİ	Kabul
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Aksu	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Katılmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul
Sivas	Toy	Rukiye	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Başak	Hikmet	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Dusak	Abdürrahim	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Eyyüpoğlu	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Kunt Ayan	Dilan	DEM PARTİ	Çekimser
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	DEM PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Önen	Abdulkadir Emin	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul
Şanlıurfa	Pınarbaşı	Mehmet Faruk	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Sancar	Mithat	DEM PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Şenyaşar	Ferit	DEM PARTİ	Çekimser
Şanlıurfa	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı
Şanlıurfa	Yazmacı	Cevahir Asuman	AK PARTİ	Kabul
Şırnak	Doğan	Aysegül	DEM PARTİ	Katılmadı
Şırnak	İrmez	Mehmet Zeki	DEM PARTİ	Katılmadı
Şırnak	Tatar	Arslan	AK PARTİ	Kabul
Şırnak	Uysal Aslan	Nevroz	DEM PARTİ	Çekimser
Tekirdağ	Avşar	Cem	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Aygun	İlhami Özcan	CHP	Ret
Tekirdağ	Diktaş	Gökhan	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Koncağül	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Özcan	Mestan	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Ret
Tekirdağ	Taşcı	Selcan	İYİ PARTİ	Çekimser
Tekirdağ	Yontar	Nurten	CHP	Ret
Tokat	Aldemir	Cüneyt	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 263
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Katılmadı
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Katılmadı
Trabzon	Aydın	Yavuz	İYİ PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Büyükdin	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Karaismailoğlu	Adil	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Koç	Vehbi	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Suiçmez	Sibel	CHP	Ret
Trabzon	Şen	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Tunceli	Kordu	Ayten	DEM PARTİ	Çekimser
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Karaoba	Ali	CHP	Katılmadı
Uşak	Tuğrul	Fahrettin	AK PARTİ	Kabul
Van	Buldan	Pervin	DEM PARTİ	Katılmadı
Van	Çiftiyürek	Sinan	DEM PARTİ	Katılmadı
Van	Dindar	Mahmut	DEM PARTİ	Katılmadı
Van	Kaçmaz Sayyigit	Gülcan	DEM PARTİ	Katılmadı
Van	Kayatürk	Burhan	AK PARTİ	Kabul
Van	Türkmenoğlu	Kayhan	AK PARTİ	Kabul
Van	Uçar	Zülcüf	DEM PARTİ	Katılmadı
Van	Varlı	Gülderen	DEM PARTİ	Katılmadı
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Becan	Tahsin	CHP	Ret
Yalova	Büyükgümüş	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Akgül	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Kayalar	Lütfullah	İYİ PARTİ	Katılmadı
Yozgat	Sedef	İbrahim Ethem	MHP	Katılmadı
Yozgat	Şahan	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Avcı	Muammer	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Bozkurt	Saffet	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Çolakoglu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Ertuğrul	Eylem Ertuğ	CHP	Ret
Zonguldak	Yavuzylmaz	Deniz	CHP	Ret

XIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırılarının bölgesel bir çatışmaya dönmesi ihtimaline karşı Türkiye'nin askerî hazırlık seviyesine ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/42533)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Millî Savunma Bakanı Sayın Yaşar GÜLER** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin Tanrıkulu
Diyarbakır Milletvekili

İran ile İsrail arasındaki askeri gerilimin ve Amerika Birleşik Devletleri'nin bölgedeki askeri varlığının artmasının, Türkiye'nin güvenliği üzerinde önemli etkiler doğurma ihtimali bulunmaktadır. Bu nedenle hükümetin kriz yönetimi ve koordinasyon kapasitesinin açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye'nin sınır bölgelerinde askeri hazırlık seviyesi artırılmış mıdır?
2. TSK tarafından bölgesel savaş senaryoları hazırlanmış mıdır?
3. Türkiye'de bulunan NATO tesislerinin kullanımıyla ilgili plan var mıdır?
4. Türkiye hava sahasında askeri risk analizi yapılmış mıdır?
5. Füze savunma sistemleri için ek tedbir alınmış mıdır?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-88839574-610-2026/7062-6060648
Konu : Yazılı Soru Önergesi

20 Nisan 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

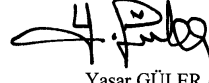
İlgi : 03.04.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1829485 sayılı yazınız.

Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU tarafından TBMM Başkanlığına verilen ve Millî Savunma Bakanı tarafından cevap verilmesi talep edilen, 7/42533 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Sınırlarımızdaki tedbirler, komşu ülkelerimizdeki gelişmelere ve sınırlarımıza yönelen tehdit durumuna göre gerek birlik takviyesi yönünden gerekse teknolojik yönden sürekli güncellenip geliştirilmektedir. Hudut güvenliğimiz; ülkemizin sınırlarını korumak, terörist faaliyetleri önlemek amacıyla “Hudut Namustur” anlayışıyla 7 gün 24 saat, Cumhuriyet tarihimizin en yoğun teknolojisi, en etkili ve kademeli tedbirleri ile sağlanmaktadır.

Ülke hava savunması dinamik bir süreç olup tehdit değerlendirmeleri kapsamında şekillenmektedir. Türk Silahlı Kuvvetleri her türlü tehdide karşı her zaman hazır ve görevinin başındadır.

Arz ederim.

Yaşar GÜLER
Bakan

2.- İstanbul Milletvekili Namık Tan'ın, 17 Mart 2026 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında transit geçmesine izin verilen askerî malzemelere ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/42648)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA,

Aşağıdaki sorularımın Millî Savunma Bakanı YAŞAR GÜLER tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 19.03.2026

Namık TAN
İstanbul Milletvekili

17 Mart tarihli Resmî Gazete ile yürürlüğe giren 11068 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı, “Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Bunlara Ait Yedek Parçalar, Askerî Patlayıcı Maddeler, Bunlara Ait Teknolojilerin Türkiye Gümrük Bölgesinden Transit Geçişine ve Transit Ticaret Kapsamında Yeniden İhracatına İlişkin Karar” zamanlaması açısından kamuoyunda birtakım kaygılara ve şüphelere yol açmıştır. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığına bağlı Dezenformasyonla Mücadele Merkezi tarafından yapılan açıklama, kararın “harp araç ve gereçleri, silah, mühimmat ve askerî patlayıcı maddelerin Türkiye üzerinden transit geçişi serbest bırakmadığını; aksine bu işlemlerin Ticaret Bakanlığı tarafından verilecek uygunluk yazısına bağlanarak ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri doğrultusunda izne ve denetime tabi hale getirildiğini” beyan etse de; bu kararın Amerika Birleşik Devletleri ve İsrail’in 28 Şubat’tan itibaren İran’a yönelik aralıksız saldırıları ve İran’ın tüm Ortadoğu bölgesini etkileyen karşı saldırıları devam etmekteyken yayınlanması, basın yayın organlarında Cumhurbaşkanlığı’nın ABD ve İsrail operasyonlarına destek içerikli bir askerî sevkiyata hazırlık amaçlı olarak bu kararı aldığı iddia edilmiştir. Kamuoyundaki kaygıların ve şüphelerin giderilmesi bağlamında:

- 1) Daha önceki kanun ve yönetmeliklere ek olarak son Cumhurbaşkanlığı kararı, yabancı devletlerin Türkiye üzerinden harp araç gereçleri ve benzeri emtianın ticaretini veya sevkiyatını talep ettiği durumlarda Ticaret Bakanlığını asli yetkili merci olarak kabul etmektedir. Bu taleplere ilişkin olarak Ticaret Bakanlığı ile yürüttüğünüz ortak istişare çalışmaları bulunmakta mıdır veya Ticaret Bakanlığı sizden görüş talep etmekte midir?
- 2) Bakanlığınız Türkiye üzerinden harp araç gereçleri ve benzeri emtianın ticareti veya sevkiyatı konusunda bugüne kadar herhangi değerlendirme yapmış mıdır? Yapmış ise Cumhurbaşkanlığından bu konuda yetki veya Ticaret Bakanlığına görüş bildirme talebinde bulunmuş mudur?

- 3) Türkiye üzerinden gerçekleştirilecek harp araç gereçleri ve benzeri emtianın sevkiyatının ülkemize uzun veya kısa vadeli etkilerine dair bakanlığınızın bünyesinde yürütülen herhangi bir çalışma mevcut mudur?
- 4) Türkiye'ye yönelik güvenlik tehditlerini değerlendirme ve gerekli önlemleri alma konusunda aslî yetki sahibi olan bakanlığınız, bugüne kadar ülkemiz üzerinden gerçekleşen harp araç gereçleri ve benzeri emtianın sevkiyatı konusunda düzenli olarak bilgilendirilme talebinde bulunmuş mudur?
- 5) 28 Şubat 2026 tarihinden itibaren ABD Hükümeti, İran'da devam eden operasyonlar kapsamında Türkiye üzerinden harp araç gereçleri, silah, mühimmat ve benzeri emtianın sevkiyatı hususunda bakanlığınızdan resmî talepte bulunmuş mudur veya Cumhurbaşkanlığı, kendilerine yönelik böyle bir talep geldiği hususunda sizi bilgilendirmiş midir?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-88839574-610-2026/7063 -6060694
Konu : Yazılı Soru Önergesi

20 Nisan 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

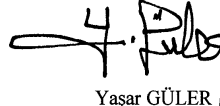
İlgi : 07.04.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1830748 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Namık TAN tarafından TBMM Başkanlığına verilen ve Millî Savunma Bakanı tarafından cevap verilmesi talep edilen, 7/42648 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

17 Mart 2026 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 11068 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca Karar kapsamına giren eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi üzerinden sevkiyatının uygunluk başvurusunun Ticaret Bakanlığına yapılacağı, Ticaret Bakanlığı tarafından sevkiyatın uygun olup olmadığına ilişkin ilgili kurum ve kuruluşların görüşüne başvurulacağı hükmü amirdir.

Bu kapsamda transit ticaret ve transit sevkiyata yönelik izin işlemleri ilgili gümrük mevzuatı uyarınca Ticaret Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Transit ticaret veya sevkiyata konu malzemelerin 03 Aralık 2022 tarihli ve 32032 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kontrole Tâbi Tutulacak Harp Araç ve Gereçleri ile Silâh, Mühimmat ve Bunlara Ait Yedek Parçalar, Askeri Patlayıcı Maddeler, Bunlara Ait Teknolojilere İlişkin Liste kapsamında yer alması durumunda Ticaret Bakanlığı tarafından Bakanlığımıza görüş sorulmaktadır. Bakanlığımız tarafından söz konusu talepler, transit ticaret veya sevkiyata konu malzeme yönünden 5201 sayılı “Harp Araç ve Gereçleri ile Silâh, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun” çerçevesinde değerlendirilmekte ve Dışişleri Bakanlığının nihai görüşü kapsamında Ticaret Bakanlığınca işlem yapılması maksadıyla cevaplandırılmaktadır.

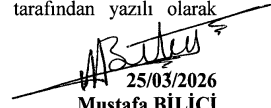
Arz ederim.

Yaşar GÜLER
Bakan

3.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, 17 Mart 2026 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında transit geçmesine izin verilen askerî malzemelere ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/42650)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Anayasanın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince aşağıdaki soruların Millî Savunma Bakanı Yaşar GÜLER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

25/03/2026
Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

17 Mart 2026 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Türkiye üzerinden askerî malzemelerin transit geçişine izin verilmesi, Türkiye'nin uluslararası hukuk yükümlülükleri, bölgesel güvenlik dengeleri ve dış politika konumu bakımından önemli sonuçlar doğurabilecek bir düzenlemedir. Türkiye'nin stratejik konumu dikkate alındığında, bu sevkiyatların kapsamı, hangi ülkeler arasında gerçekleştirildiği, hangi kurumlar tarafından denetlendiği ve çatışma bölgeleriyle ilişkisi kamuoyunda soru işaretleri yaratmaktadır. Bu nedenle söz konusu düzenlemenin kapsamı ve uygulanmasına ilişkin aşağıdaki soruların yanıtlanması önem arz etmektedir.

Bu bilgilendirme ışığında:

1-17 Mart 2026 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında, Türkiye üzerinden transit geçişine izin verilen askerî malzeme türleri nelerdir?

2-Bu düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Türkiye üzerinden kaç adet askerî sevkiyat gerçekleştirilmiştir? Söz konusu sevkiyatlar hangi ülkeler arasında yapılmaktadır? Bu ülkelerin listesi nedir?

3-Transit geçişine izin verilen askerî malzemelerin kullanım amacı ve nihai kullanıcıları denetlenmekte midir? Hangi kamu kurum ve kuruluşları bu süreçte yer alacaktır?

4-İnsan hakları ihlalleriyle anılan veya çatışma bölgelerinde yer alan ülkelere yönelik sevkiyatlara izin verilmekte midir? Türkiye'nin bu sevkiyatlar nedeniyle uluslararası hukuktan doğabilecek herhangi bir sorumluluk riski bulunmakta mıdır?

5-TBMM'nin bu süreçte herhangi bir denetim veya bilgilendirme mekanizması var mıdır? Türkiye'nin bu düzenleme ile bölgesel çatışmalarda dolaylı bir lojistik merkez haline gelmesi ihtimali değerlendirilmiş midir?

6-Bu karar alınmadan önce herhangi bir etki analizi veya risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

7-Türkiye üzerinden transit geçişine izin verilen askerî malzemelerin hangi ülkelere ve hangi amaçlarla gönderildiği denetlenmekte midir? Türkiye'nin bu süreçte devam eden uluslararası ve bölgesel çatışmalarda dolaylı taraf haline gelme riski var mıdır?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-88839574-610-2026/7065 - 6060707
Konu : Yazılı Soru Önergesi

20 Nisan 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

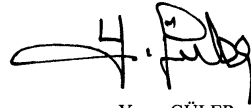
İlgi : 07.04.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1830748 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Mustafa BİLİCİ tarafından TBMM Başkanlığına verilen ve Millî Savunma Bakanı tarafından cevap verilmesi talep edilen, 7/42650 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

17 Mart 2026 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 11068 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca Karar kapsamına giren eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi üzerinden sevkiyatının uygunluk başvurusunun Ticaret Bakanlığına yapılacağı, Ticaret Bakanlığı tarafından sevkiyatın uygun olup olmadığına ilişkin ilgili kurum ve kuruluşların görüşüne başvurulacağı hükmü amirdir.

Bu kapsamda transit ticaret ve transit sevkiyata yönelik izin işlemleri ilgili gümrük mevzuatı uyarınca Ticaret Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Transit ticaret veya sevkiyata konu malzemelerin 03 Aralık 2022 tarihli ve 32032 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kontrole Tâbi Tutulacak Harp Araç ve Gereçleri ile Silâh, Mühimmat ve Bunlara Ait Yedek Parçalar, Askeri Patlayıcı Maddeler, Bunlara Ait Teknolojilere İlişkin Liste kapsamında yer alması durumunda Ticaret Bakanlığı tarafından Bakanlığımıza görüş sorulmaktadır. Bakanlığımız tarafından söz konusu talepler, transit ticaret veya sevkiyata konu malzeme yönünden 5201 sayılı “Harp Araç ve Gereçleri ile Silâh, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun” çerçevesinde değerlendirilmekte ve Dışişleri Bakanlığının nihai görüşü kapsamında Ticaret Bakanlığınca işlem yapılması maksadıyla cevaplandırılmaktadır.

Arz ederim.

Yaşar GÜLER
Bakan

4.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, 26 Mart 2026 tarihinde Karadeniz'de insansız deniz aracı tarafından saldırıya uğrayan bir Türk tankerine ilişkin sorusu ve Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/42775)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Savunma Bakanı Sayın Yaşar Güler tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98. ve içtüzüğün 96. maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim. 27.03.2026

Av. Hasan ÖZTÜRKMEN
Gaziantep Milletvekili

Rusya'dan 140 bin ton ham petrolle yola çıkan Altura isimli Türk tankerine 26 Mart 2026 tarihinde İstanbul Boğazı'na 14 mil (26 KM) mesafede İnsansız Deniz Aracı (İDA) ile saldırı düzenlendiği bilinmektedir. Saldırıyla geminin güvertesinde ve makine dairesinde hasar meydana gelmiştir. Gemideki 27 personelin tahliye edildiği bildirilmiştir. Boğaz girişine çok yakın bir mesafe yaşanan saldırı boğazların ve Karadeniz'in güvenliğini tekrar gündeme getirmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Saldırının kaynağı ve amacı belirlenmiş midir? Saldırı hangi araç ya da araçlarla yapılmıştır? Özellikle makine dairesinin hedef alınması gemiyi devre dışı bırakma amacı mı taşımaktadır?
- 2- Saldırının Ukrayna tarafından yapıldığı yönündeki iddialar doğru mudur? Ukrayna makamlarına gerekli uyarılar yapılmış mıdır? Ukrayna'dan izahat istenmiş midir?
- 3- Saldırının kaynağıyla ilgili Rus makamlarından bilgi alınmış mıdır?
- 4- Benzer saldırıların önüne geçmek için Boğazların ve Karadeniz'in güvenliği için hangi önlemler alınmaktadır?
- 5- Daha önce Karadeniz'de rastlanan mayın, İDA ve İHA'ların menşei belirlenmiş midir?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-88839574-610-2026/7067-6060614
Konu : Yazılı Soru Önergesi

20 Nisan 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

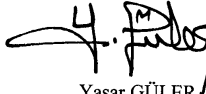
İlgi : 09.04.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1836037 sayılı yazınız.

Gaziantep Milletvekili Hasan ÖZTÜRKMEN tarafından TBMM Başkanlığına verilen ve Millî Savunma Bakanı tarafından cevap verilmesi talep edilen, 7/42775 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Karadeniz’de, 2022 yılında başlayan savaşta, ülkemiz tarihi ve hukuki bir görev bilinci ile Montrö Boğazlar Sözleşmesi kapsamında savaşan tarafların Türk Boğazlarından geçişini engellemiş, kıyıdaş olmayan devletlerin savaş gemilerinin ise Boğazlardan geçiş yapmamasının faydalı olacağını deklare etmiştir. Montrö Boğazlar Sözleşmesi bugün Karadeniz’deki stabilitenin devamı için en büyük etkidir. Bunun yanında savaştan kaynaklı deniz tehditlerine karşı bölgesel sahiplik ilkemiz kapsamında türlü tedbirler ve inisiyatifler yürütülmektedir. Milli olarak sürüklenen mayın tehdidine karşı deniz ve hava unsurlarımızla 24 Mart 2022 tarihinden beri kesintisiz keşif ve karakol faaliyeti icra edilmektedir.

Müttefiklerimiz Romanya ve Bulgaristan ile oluşturduğumuz Mayın Karşı Tedbirleri Görev Grubu (MCM BLACK SEA Task Group) bu konuda Karadeniz’deki güvenliğe odaklanan faaliyetlerine başarıyla devam etmekte olup halen komutası Deniz Kuvvetleri Komutanlığı’na yürütülmektedir. Bununla birlikte her halükarda özellikle deniz yetki alanlarımız ve kritik su altı ve üstü yapılarımızın güvenliği için gerekli tedbirleri almaya; deniz ve hava unsurlarımızla kesintisiz seyir, keşif ve gözetleme faaliyetleri icra etmeye devam edilmektedir. Ayrıca, Ukrayna ve Rusya askeri makamları ile yakın koordinasyon devam etmekte olup ülkemizi etkileyen güvenlik olaylarına ilişkin gerekli uyarılar zamanında yapılmaktadır.

Arz ederim.

Yaşar GÜLER
Bakan

5.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 5 Mart 2026 tarihinde İran'da hayatını kaybeden bir tır şoförüne şehit ünvanı verilmesi talebine ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/42777)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince, **Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

NERMİN YILDIRIM KARA

CHP Hatay Milletvekili

Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde yaşayan TIR şoförü Hüseyin Fırat, 5 Mart gecesi İran'da yaşanan savaşta aracına füze isabet etmesi sonucunda ağır yaralanmış ve kaldırıldığı hastanede hayatını kaybetmiştir. Ailesi, Hüseyin Fırat'ın görevi başında hayatını kaybetmiş olmasından hareketle, şehit ünvanı almasını istemekte; aynı zamanda olayın her yönüyle araştırılmasını beklemektedir.

Bu bağlamda;

1. Hüseyin Fırat'ın hayatını kaybettiği saldırıyla ilgili yürütülen herhangi bir inceleme süreci bulunmakta mıdır?
2. Merhumun ölümünün, görev sırasında veya görev kaynaklı risk altında gerçekleşip gerçekleşmediğine ilişkin resmi tespit yapılmış mıdır?
3. Hüseyin Fırat'a şehit ünvanı verilmesi için Bakanlığınızda çalışma yürütülmekte midir?
4. Sivil şoförlerin, riskli bölgelerde görev yaparken yaşamını yitirdiği durumlarda şehitlik statüsü verilmesine ilişkin mevzuat düzenlemesi yapılması planlanmakta mıdır?
5. 2011 yılından bu yana, Türkiye'ye komşu ülkelerdeki yaygın istikrarsızlık ortamında, silahlı saldırı nedeniyle taşımacılık sektöründe çalışırken hayatını kaybeden Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının sayısı kaçır? Bu vatandaşlarımızı şehitlik ünvanı verilmesi için herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-88839574-610-2026/7069 - 6060742
Konu : Yazılı Soru Önergesi

20 Nisan 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

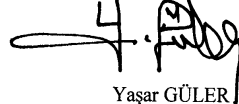
İlgi : 09.04.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1836037 sayılı yazınız.

Hatay Milletvekili Nermin YILDIRIM KARA tarafından TBMM Başkanlığına verilen ve Millî Savunma Bakanı tarafından cevap verilmesi talep edilen, 7/42777 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Şehitlik Yönetmeliği hükümleri uyarınca Bakanlığımız ve Kuvvet Komutanlıklarının şehitliğe defin kararı yetkisi yalnızca askeri personel ve Millî Savunma Bakanlığı bünyesinde görev yapan diğer personel ile sınırlıdır. Bakanlığımızın sivil kişilerin şehitlik durumları veya hakları konusunda herhangi bir yetki veya görevi bulunmamaktadır.

Şehit yakınları ve gazilerin hakları ile onlara yönelik yardım, hizmet ve muafiyetlere ilişkin çalışmaları koordine etmek görevi 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Karamamesiyle Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına verilmiştir.

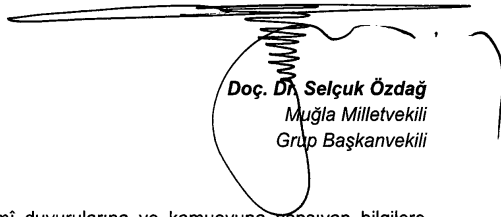
Arz ederim.

Yaşar GÜLER
Bakan

6.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Adana'da NATO Çok Uluslu Kolordu Karargâhı kurulacağı iddiasına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/42919)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Millî Savunma Bakanı Sayın Yaşar Güler tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince arz ederim. Saygılarımla. **31.03.2026**

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanvekili

Millî Savunma Bakanlığı'nın resmî duyurularına ve kamuoyuna yansıyan bilgilere göre, Çok Uluslu Ukrayna Operasyonel Karargâhı Komutanı Tümgeneral Jean-Pierre Fague ile Komutan Yardımcısı Tümgeneral Richard Stewart Charles Bell, 24 Mart 2026 tarihinde Adanalukavağı/Beykoz'da konuşlanmasa planlanan Deniz Unsur Komutanlığına ziyarette bulunmuştur. Yine Millî Savunma Bakanlığı kaynaklı açıklamalarda, NATO Güneydoğu Bölgesel Planı kapsamında Adana merkezli çok uluslu bir kolordu karargâhı kurulmasına yönelik çalışmaların 2023 yılında başlatıldığı, bu niyetin 2024 yılında NATO'ya beyan edildiği, 6'ncı Kolordu Komutanlığının görevlendirildiği ve NATO prosedürlerinin sürdüğü ifade edilmiştir.

Öte yandan, 26 Mart 2026 tarihinde Sierra Leone bayraklı, Türk işletmecili ham petrol taşıyan ALTURA isimli tankere Karadeniz'de, İstanbul Boğazı'na yaklaşık 14 mil mesafede saldırı düzenlenmiş; Dışişleri Bakanlığı bu saldırının Türkiye'nin Münhasır Ekonomik Bölgesi içinde meydana geldiğini, uluslararası hukuka aykırı olduğunu ve ciddi seyr ile çevre güvenliği riski doğurduğunu açıklamıştır. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı da saldırının gemiyi devre dışı bırakmaya dönük dış kaynaklı bir patlama olduğunu ve insansız deniz aracı ihtimalinin değerlendirildiğini ifade etmiştir.

Bütün bu gelişmeler, Karadeniz güvenliği, Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin uygulanması, Türkiye'nin tarafsızlık ve denge politikası, yabancı askerî unsurların Türkiye'de konuşlanmasının hukuki zemini, TBMM'nin denetim yetkisi ve ülkemizin bölgesel gerilimlerde ön cepheye sürülüp sürülmeyeceği bakımından soru işaretleri doğurmaktadır. Ayrıca, 27 Mart 2026'da Cumhurbaşkanı ile BlackRock Başkanı Laurence D. Fink arasında yapılan görüşmenin zamanlaması da, Türkiye'nin güvenlik-ekonomi eksenindeki dış temaslarının şeffaflığı bakımından izaha muhtaçtır.

Bu bağlamda;

1. Anadolukavağı/Beykoz'da konuşlanması planlanan Deniz Unsur Komutanlığı tam olarak hangi hukuki statüyle kurulmaktadır? Bu yapı NATO'nun resmî komuta yapısının bir parçası mıdır, yoksa NATO destekli ancak farklı statüde bir oluşum mudur?
2. Söz konusu Deniz Unsur Komutanlığının kuruluş kararı hangi tarihte, hangi idarî ve askerî süreçler sonunda alınmıştır?
3. Bu komutanlığın görev tanımı, sorumluluk sahası, kuvvet yapısı, komuta zinciri ve harekât yetkisi nedir?
4. Deniz Unsur Komutanlığının Karadeniz Mayın Karşı Tedbirleri Görev Grubu (MCM Black Sea) ile kurumsal veya operasyonel ilişkisi var mıdır? Varsa bu ilişkinin kapsamı nedir?
5. Bu komutanlık bünyesinde veya onunla bağlantılı olarak Türkiye'de yabancı askerî personel, yabancı komuta kademesi, yabancı savaş unsuru ya da yabancı teknik personel sürekli veya geçici şekilde konuşlandırılacak mıdır?
6. Konuşlandırılacaksa; ülke bazında personel sayısı, görev tanımı, kalış süresi ve yetki sınırları nedir?
7. Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca, yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunmasına ilişkin TBMM'den alınmış bir izin veya yetkilendirme mevcut mudur? Mevcut ise tarihi ve kapsamı nedir? Yoksa bu süreç hangi hukuki gerekçeyle yürütülmektedir?
8. 24 Mart 2026 tarihindeki yabancı askerî heyet ziyareti hangi resmî izin ve mutabakat çerçevesinde gerçekleştirilmiştir? Bu ziyaret öncesinde TBMM'ye veya ilgili komisyonlara herhangi bir bilgilendirme yapılmış mıdır?
9. Adana merkezli kurulması planlanan NATO çok uluslu kolordu karargâhı ile Anadolukavağı/Beykoz'daki Deniz Unsur Komutanlığı arasında müşterek bir planlama, eşgüdüm veya görev paylaşımı öngörülmekte midir?
10. Millî Savunma Bakanlığının açıkladığı üzere 2023'te başlatılıp 2024'te NATO'ya beyan edilen çok uluslu kolordu karargâhı çalışması hangi tehdit değerlendirmesine dayanılarak hazırlanmıştır? Bu tehdit değerlendirmesinde Rusya, Karadeniz ve Güney Kafkasya başlıkları nasıl yer almaktadır?
11. Türkiye, Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin 19'uncu maddesini Rusya-Ukrayna savaşı boyunca uyguladığını ifade ederken; İstanbul Boğazı girişine yakın bir bölgede NATO bağlantılı yeni bir deniz komuta yapısının konuşlandırılması Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin maddeleri, ruhu ve Türkiye'nin bugüne kadarki denge siyaseti açısından nasıl değerlendirilmektedir?
12. Bu yeni yapının faaliyetleri çerçevesinde Karadeniz'e kıyısı olmayan NATO üyelerinin deniz unsurlarının Karadeniz faaliyetlerine dolaylı veya doğrudan katılımı söz konusu olacak mıdır?

13. Böyle bir katılım söz konusu ise, bunun Montrö rejimi ve Türkiye'nin bugüne kadarki uygulamasıyla uyumu nasıl sağlanacaktır?
14. 26 Mart 2026'da ALTURA tankerine yönelik saldırıyla ilgili olarak Millî Savunma Bakanlığının elindeki teknik, askerî ve istihbarî bulgular nelerdir? Saldırının faili, yöntemi ve amacı konusunda hangi değerlendirmeler yapılmıştır?
15. Söz konusu saldırının Türkiye'nin Münhasır Ekonomik Bölgesi içinde meydana geldiği dikkate alındığında, Türkiye bu olay karşısında askerî, diplomatik ve hukuki olarak hangi tedbirleri almıştır?
16. Karadeniz'de ticari gemilere, enerji taşımacılığına ve Boğaz yaklaşma sularına yönelik benzer saldırı veya sabotaj risklerine karşı hangi yeni güvenlik önlemleri yürürlüğe konulmuştur?
17. Türkiye, Karadeniz'de sahte bayrak girişimlerini içeren provokasyonlara veya Türkiye'yi doğrudan çatışma hattına çekebilecek hibrit saldırı senaryolarına karşı özel bir risk analizi yapmış mıdır? Yapmışsa temel bulgular nelerdir?
18. Deniz Unsur Komutanlığının kurulması sürecinde Millî İstihbarat Teşkilatı, Dışişleri Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Güvenlik ve Dış Politikalar Kurulu ile diğer ilgili kurumların ortak değerlendirmesi alınmış mıdır?
19. Bu komutanlığın kurulmasının Türkiye-Rusya ilişkileri, Karadeniz'deki denge, enerji güvenliği, deniz ticareti ve Boğazların güvenliği üzerindeki olası siyasi ve ekonomik etkilerine dair bir etki analizi hazırlanmış mıdır?
20. Hazırlanmışsa bu etki analizinde öngörülen risk başlıkları nelerdir? Hazırlanmamışsa neden hazırlanmamıştır?
21. Cumhurbaşkanı ile BlackRock Başkanı Laurence D. Fink arasında 27 Mart 2026'da yapılan görüşmede güvenlik, enerji altyapısı, limanlar, ulaştırma koridorları, savunma sanayii, stratejik yatırımlar veya Türkiye'nin jeopolitik konumuna ilişkin herhangi bir başlık görüşülmüş müdür?
22. Millî Savunma Bakanlığı, Türkiye'nin güvenlik mimarisini etkileyen bu tür askerî ve jeopolitik adımlar konusunda TBMM'yi ve kamuoyunu daha şeffaf biçimde bilgilendirmeyi düşünmekte midir?
23. Hükûmet, Türkiye'nin Karadeniz'de dengeleyici aktör konumunu korumayı mı, yoksa NATO'nun ileri hat konuşlanmasında daha görünür bir rol üstlenmeyi mi stratejik tercih olarak benimsemektedir?
24. Türkiye'nin herhangi bir dış baskı, talep veya müttefik yönlendirmesi sonucunda bu tür askerî konuşlanma ve komuta yapılarında "ön cephe ülkesi" rolüne itilmesi riski Bakanlığınızca nasıl değerlendirilmektedir?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-88839574-610-2026/7070 - 6060632
Konu : Yazılı Soru Önergesi

20 Nisan 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10.04.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1836040 sayılı yazınız.

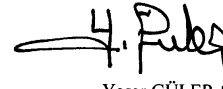
Muğla Milletvekili Selçuk ÖZDAĞ tarafından TBMM Başkanlığına verilen ve Millî Savunma Bakanı tarafından cevap verilmesi talep edilen, 7/42919 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Deniz Unsor Komutanlığı (MCC), Rusya-Ukrayna Savaşı'nın anlaşmayla sona ermesi durumunda alınacak güvenlik düzenlemelerine yönelik planlamaların yürütüldüğü ve hâlihazırda 33 ülkenin katılma isteğini beyan ettiği "Ukrayna Gönüllüler Koalisyonu" kapsamında yer alan, NATO ile ilişkili olmayan çok uluslu bir girişimdir. Bu girişim kapsamında oluşturulan Çok Uluslu Ukrayna Kuvvetinin (MNF-U), Fransa'da (Paris) çekirdek personel ile teşkil edilen operatif karargâh üzerinden yönetilmesi planlanmaktadır. Bu kuvvetin Deniz Unsor Komutanlığı (MCC) görevi güvenlik ve istikrarın korunması, bölgesel sahiplik ilkesinin sürdürülmesi ve Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile tesis edilen dengenin muhafazası amacıyla ülkemiz tarafından yürütülmesi planlanmaktadır.

Mayın Karşı Tedbirleri Karadeniz (MCM Black Sea) ise Türkiye öncülüğünde Romanya ve Bulgaristan tarafından oluşturulmuş, NATO kuvvet yapısı dışında kalan bir girişimdir. Söz konusu görev kuvveti, 11 Ocak 2024 tarihinde imzalanan mutabakatla kurulmuş ve 01 Temmuz 2024'te ilk aktivasyonu ilan edilmiştir. Temel görevi Karadeniz'de mayın arama faaliyetleri icra etmek ve kritik sualtı altyapılarının güvenliğine katkı sağlamak olan bu yapı, katılımcı ülkelerin millî mayın arama gemileriyle faaliyet göstermekte; komuta ve karargâh görevi altı aylık rotasyonlarla üç ülke arasında dönüşümlü olarak yürütülmektedir. Hâlihazırda görev kuvveti, ülkemiz tarafından komuta edilen 9'uncu aktivasyon periyodunu icra etmektedir.

Bölgesel bir Türk Kolordu Karargâhı tarafından ülkemizin savunmasının NATO kuvvetleri ile koordine ve gerektiğinde görevlendirilecek olan kuvvetlerin emir ve komutasının yürütülmesi planlanmıştır. Bahse konu karargâhın çok uluslu bir yapıya dönüştürülmesi millî makamlar tarafından uygun görülerek MNC-TÜR kurulumu 2024 yılında NATO makamlarına bildirilmiştir. Ülkemizin emrinde ve bir Türk general komutasında olacak şekilde Karargâh kurulum faaliyetlerine devam edilmekte olup sadece çekirdek personel atamaları yapılmıştır ve çok uluslu karargâh statüsü henüz onaylanmamıştır.

Arz ederim.

Yaşar GÜLER
Bakan

7.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, Adana'da NATO Çok Uluslu Kolordu Karargâhı kurulacağı iddiasına ilişkin sorusu ve Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/42920)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasası'nın 98'inci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince **Milli Savunma Bakanı Sn. Yaşar GÜLER** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 01.04.2026

Şenol SUNAT
Manisa Milletvekili

Adana'da NATO Çok Uluslu Kolordu Karargâhı kurulmasına yönelik girişimler, Türkiye'nin güvenlik ve savunma mimarisinde yeni bir konumlanmaya işaret etmektedir. Adana'nın seçimi, İncirlik Üssü ve bölgede mevcut NATO/ABD askeri varlığı ile birlikte değerlendirildiğinde, Türkiye topraklarında çok uluslu askeri unsurların daha kalıcı ve kurumsal bir çerçevede konuşlanmasının önünü açabilecek niteliktedir.

Bu durum, Türkiye'nin yalnızca bir müttefik ülke değil aynı zamanda NATO'nun operasyonel planlamasında ileri konumlanma merkezi haline gelmesi ihtimalini güçlendirmektedir. Böyle bir dönüşüm; dış politika esnekliği, krizlerde tarafsızlık kapasitesi ve egemenlik yetkilerinin kullanımı açısından dikkatle değerlendirilmesi gereken sonuçlar doğurabilir.

Türkiye'nin hâlihazırda NATO bünyesinde önemli komuta yapılarının bir kısmına ev sahipliği yaptığı göz önünde bulundurulduğunda, Adana'da yeni bir kolordu karargâhına neden ihtiyaç duyulduğu, bunun hangi stratejik gereklilikten kaynaklandığı ve Türkiye'ye ne tür somut kazanımlar sağlayacağı hususları yeterince açıklığa kavuşturulmuş değildir.

Bu çerçevede Adana'da kurulması planlanan NATO Çok Uluslu Kolordu Karargâhının hukuki ve operasyonel çerçevesinin netleştirilmesi gerekmektedir.

Buna göre;

1. Adana'da kurulacak karargâhın hukuki statüsü nedir ve bu yapı Türkiye hukuk sistemi içinde nasıl konumlanacaktır?
2. Karargâhın komuta yapısında nihai yetki Türkiye'ye ait olacak mıdır?
3. Türkiye'nin onayı olmaksızın bu yapı üzerinden bir askeri faaliyet yürütülmesi söz konusu olabilir mi?
4. Karargâhın görev ve sorumluluk alanı coğrafi olarak hangi bölgeleri kapsamaktadır?
5. Türkiye'nin mevcut NATO komuta yapıları dikkate alındığında, bu yeni yapılanmanın stratejik gerekliliği nedir?
6. Bu karargâhın Türkiye'nin savunma kapasitesine sağlayacağı somut katkılar nelerdir?
7. Yapının Türkiye açısından doğurabileceği askeri ve siyasi risklere yönelik bir etki analizi yapılmış mıdır?
8. Bu yapı Türkiye'nin dış politika hareket alanını sınırlayıcı bir etki doğuracak mıdır?
9. Bakanlığınızın bu gelişmeler karşısında TBMM'yi bilgilendirmemesinin gerekçesi nedir?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-88839574-610-2026/7071 – 6060640
Konu : Yazılı Soru Önergesi

20 Nisan 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

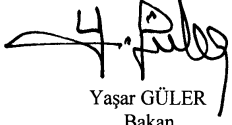
İlgi : 10.04.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1836040 sayılı yazınız.

Manisa Milletvekili Şenol SUNAT tarafından TBMM Başkanlığına verilen ve Millî Savunma Bakanı tarafından cevap verilmesi talep edilen, 7/42920 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

1952 yılında NATO'ya üye olan Türkiye, ittifakın en büyük ikinci ordusuna sahiptir ve NATO komuta ve kuvvet yapısında önemli görev ve sorumluluklar üstlenmektedir. NATO'nun Savunma ve Caydırıcılık Konsepti'ne uygun olarak 2020 yılından itibaren plan ile komuta kontrol sistemlerinde; tehdidi caydırmak ve savunmaya geçişi kolaylaştırmak, NATO topraklarına karşı icra edilecek bir saldırıya karşı savunmayı güçlendirmek amacıyla değişikliğe gidilmiştir. Stratejik ve bölgesel planlar hazırlanmış ve bahse konu planları uygulayacak karargâhların tesis edilmesi öngörülmüştür.

Bu kapsamda, bölgesel bir Türk Kolordu Karargâhı tarafından ülkemizin savunmasının NATO kuvvetleri ile koordinesi ve gerektiğinde görevlendirilecek olan kuvvetlerin emir ve komutasının yürütülmesi planlanmıştır. Bahse konu karargâhın çok uluslu bir yapıya dönüştürülmesi millî makamlar tarafından uygun görülerek MNC-TÜR kurulumu 2024 yılında NATO makamlarına bildirilmiştir. Ülkemizin emrinde ve bir Türk general komutasında olacak şekilde Karargâh kurulum faaliyetlerine devam edilmekte olup sadece çekirdek personel atamaları yapılmıştır ve çok uluslu karargâh statüsü henüz onaylanmamıştır.

Arz ederim.

Yaşar GÜLER
Bakan

8.- *Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, İstanbul'da kurulması planlanan Deniz Unsur Komutanlığına ilişkin sorusu ve Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/42921)*

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasası'nın 98'inci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince **Milli Savunma Bakanı Sn. Yaşar GÜLER** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 01.04.2026

Şenol SUNAT
Manisa Milletvekili

İstanbul Beykoz'da Ukrayna Gönüllüler Koalisyonu kapsamında Deniz Unsur Komutanlığı kurulmasına yönelik planlama, Türkiye'nin Karadeniz güvenliği ve savaş sonrası oluşacak bölgesel düzen içindeki rolünü doğrudan etkileme potansiyeli taşımaktadır. Bu yapılanma, yalnızca teknik bir koordinasyon birimi olmanın ötesinde, Karadeniz'de yeni bir güvenlik mimarisinin parçası olarak değerlendirilmektedir.

Türkiye'nin Karadeniz politikasının temelini oluşturan Montrö Boğazlar Sözleşmesi ve denge politikası dikkate alındığında, bu tür çok uluslu deniz yapılanmalarının mevcut statükoyu nasıl etkileyeceği kritik önem taşımaktadır. Özellikle Karadeniz'e kıyısı olmayan ülkelerin olası katılımı, bölgesel güç dengeleri ve hukuki çerçeve açısından yeni tartışmalar doğurabilecek niteliktedir.

Beykoz'un konumu itibarıyla İstanbul Boğazı'na yakınlığı, söz konusu yapılanmanın yalnızca Karadeniz değil, boğazlar rejimi ve deniz yetki alanları üzerinde de dolaylı etkiler doğurabileceğine işaret etmektedir. Bu nedenle planlanan komutanlığın hukuki statüsü, görev kapsamı ve uluslararası yükümlülüklerle ilişkisi açık biçimde ortaya konulmalıdır.

Buna göre;

1. Beykoz'da kurulması planlanan Deniz Unsur Komutanlığı'nın hukuki statüsü nedir?
2. Bu yapı NATO'ya mı bağlı olacaktır?
3. Bu yapı çok uluslu bir mekanizma kapsamında mı faaliyet gösterecektir?
4. Komutanlığın görev süresi geçici midir yoksa kalıcı bir yapılanma mı öngörülmektedir?
5. Karadeniz'e kıyısı olmayan ülkelerin bu yapı içinde yer alması planlanmakta mıdır?
6. Bu durum Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile nasıl uyumlu hale getirilecektir?
7. Bu yapılanmanın Karadeniz'de savaş sonrası kurulması planlanan güvenlik düzeni ile ilişkisi nedir?
8. Türkiye'nin bu yapı içindeki karar alma ve denetim yetkisi nasıl tanımlanmaktadır?
9. Bu komutanlığın Türkiye'nin Karadeniz'deki denge politikasına etkisi nasıl değerlendirilmektedir?
10. Projenin Türkiye açısından askeri ve diplomatik sonuçlarına ilişkin bir risk analizi yapılmış mıdır?
11. Bu yapı Türkiye'yi bölgesel bir çatışma dinamiğinin parçası haline getirebilir mi?
12. Türkiye'nin bu yapılanmadan elde edeceği somut kazanımlar nelerdir?
13. Sürece ilişkin olarak kamuoyuna ve TBMM'ye yeterli bilgilendirme yapılmamasının gerekçesi nedir?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-88839574-610-2026/7072- 606097
Konu : Yazılı Soru Önergesi

20 Nisan 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

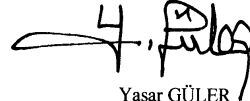
İlgi : 10.04.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1836040 sayılı yazınız.

Manisa Milletvekili Şenol SUNAT tarafından TBMM Başkanlığına verilen ve Millî Savunma Bakanı tarafından cevap verilmesi talep edilen, 7/42921 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Deniz Unsur Komutanlığı (MCC), Rusya-Ukrayna Savaşı'nın anlaşmayla sona ermesi durumunda alınacak güvenlik düzenlemelerine yönelik planlamaların yürütüldüğü ve hâlihazırda 33 ülkenin katılma isteğini beyan ettiği "Ukrayna Gönüllüler Koalisyonu" kapsamında yer alan, NATO ile ilişkili olmayan çok uluslu bir girişimdir. Bu girişim kapsamında oluşturulan Çok Uluslu Ukrayna Kuvvetinin (MNF-U), Fransa'da (Paris) çekirdek personel ile teşkil edilen operatif karargâh üzerinden yönetilmesi planlanmaktadır. Bu kuvvetin Deniz Unsur Komutanlığı (MCC) görevi güvenlik ve istikrarın korunması, bölgesel sahiplik ilkesinin sürdürülmesi ve Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile tesis edilen dengenin muhafazası amacıyla ülkemiz tarafından yürütülmesi planlanmaktadır. Bu doğrultuda, 15-16 Nisan 2025 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilen toplantıda, Türkiye'nin deniz boyutundaki planlama faaliyetlerine liderlik etmeyi sürdürmesi ve Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin ortaya koyduğu hukuki çerçevenin planlamalarda esas alınması hususlarında mutabakata varılmıştır. Deniz Unsur Komutanlığı Karargâhı, 25 Ağustos 2025 tarihinden itibaren tamamı Türk personelden oluşan çekirdek kadro ile teşkil edilmiştir. Deniz Unsur Komutanlığına 14 ülke katkı beyanında bulunmuştur ancak deniz platformlarına yönelik katkılar sadece kıyıdaş ülkeler olan Türkiye, Romanya ve Bulgaristan tarafından sağlanacaktır.

Mayın Karşı Tedbirleri Karadeniz (MCM Black Sea) ise Türkiye öncülüğünde Romanya ve Bulgaristan tarafından oluşturulmuş, NATO kuvvet yapısı dışında kalan bir girişimdir. Söz konusu görev kuvveti, 11 Ocak 2024 tarihinde imzalanan mutabakatla kurulmuş ve 01 Temmuz 2024'te ilk aktivasyonu ilan edilmiştir. Temel görevi Karadeniz'de mayın arama faaliyetleri icra etmek ve kritik sualtı altyapılarının güvenliğine katkı sağlamak olan bu yapı, katılımcı ülkelerin millî mayın arama gemileriyle faaliyet göstermekte; komuta ve karargâh görevi altı aylık rotasyonlarla üç ülke arasında dönüşümlü olarak yürütülmektedir. Hâlihazırda görev kuvveti, ülkemiz tarafından komuta edilen 9'uncu aktivasyon periyodunu icra etmektedir.

Arz ederim.

Yaşar GÜLER
Bakan

9.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Adana'da NATO Çok Uluslu Kolordu Karargâhı kurulacağı iddiasına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar GÜLER'in cevabı (7/42922)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın, Millî Savunma Bakanı Sayın Yaşar GÜLER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 31/3/2026

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili

Son dönemde basına yansıyan haberlerde, NATO'nun Türkiye'de, özellikle Adana merkezli olacak şekilde "Çok Uluslu Kolordu Türkiye (MNC-TÜR)" adıyla yeni bir karargâh yapısı oluşturma hazırlığında olduğu yönünde iddialar gündeme gelmiştir. Söz konusu yapının NATO'nun yeni kuvvet planlamaları kapsamında değerlendirildiği ve ittifakın caydırıcılık, hızlı müdahale ve çok uluslu birlikte çalışabilirlik kapasitesini artırmayı hedeflediği ifade edilmektedir.

Kamuoyuna yansıyan bilgilerde, bu yapının henüz kuruluş aşamasında olduğu, çalışmaların bir süredir devam ettiği ve Türkiye'nin NATO içindeki stratejik konumu nedeniyle bu tür bir yapılanmada merkezi rol oynadığı belirtilmektedir. Türkiye'nin NATO'nun güneydoğu kanadında yer alması, Orta Doğu, Doğu Akdeniz ve Karadeniz'e erişim sağlayan jeostratejik konumu, ittifak açısından kritik bir öneme sahiptir. Bu çerçevede Türkiye'nin NATO'nun operasyonel kapasitesi içindeki rolünün artması ve askeri açıdan avantajlar doğurabileceği gibi; egemenlik, karar alma süreçleri, yabancı askeri varlık ve ulusal güvenlik politikalarının bağımsızlığı açısından da çeşitli tartışmaları beraberinde getirmektedir.

Öte yandan söz konusu kolordunun Adana'da konuşlandırılması ihtimali, Türkiye'de daha önce İncirlik Üssü gibi stratejik noktalar üzerinden yürütülen askeri iş birlikleriyle birlikte değerlendirildiğinde, Türkiye'nin bölgesel krizlerdeki konumunu ve olası askeri angajmanlarını doğrudan etkileyebilecek bir gelişme olarak görülmektedir. Ayrıca kamuoyunda tartışma yaratan bir diğer husus, söz konusu yapılanmanın Türkiye'nin mevcut güvenlik politikaları ile ne ölçüde uyumlu olduğu ve Türkiye'nin bölgesel çatışmalarda dolaylı veya doğrudan taraf hâline gelme riskini artırıp artırmayacağıdır.

Bu tür çok uluslu askeri yapılar, yalnızca savunma planlaması değil; aynı zamanda komuta-kontrol yapısı, operasyonel yetki paylaşımı, yabancı askerlerin konuşlanması ve kriz anlarında alınacak kararların niteliği açısından da önemli sonuçlar doğurmaktadır. Bu bağlamda, kurulması planlanan NATO kolordusunun hukuki statüsü, Türkiye'nin bu yapı içindeki rolü ve yetki sınırları ile ulusal egemenlik ilkesi arasındaki ilişkinin açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. NATO bünyesinde “Çok Uluslu Kolordu Türkiye (MNC-TÜR)” adıyla bir askeri karargâhın kurulmasına yönelik çalışmalar Türkiye’nin vermiş olduğu bir mutabakat tahtında mı yürütülmektedir?
2. Söz konusu kolordunun Adana’da kurulacağı yönündeki iddialar doğru mudur? Bu kolordunun kuruluş amacı tam olarak nedir?
3. MNC-TÜR yapısında görev alacak personelin hangi ülkelerden ve hangi statüde olacağı belirlenmiş midir?
4. Bu kolordu kapsamında Türkiye’de konuşlanacak yabancı asker sayısı ve görev tanımları nedir? Bu konuşlandırma için belirlenmiş bir takvim var mıdır?
5. Söz konusu yapının komuta-kontrol zinciri nasıl olacaktır? Nihai karar mekanizması NATO’ya mı yoksa Türkiye’ye mi bağlı olacaktır?
6. Bu kolordunun faaliyetleri Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin denetimine tabi olacak mıdır? TBMM’nin bu yapı üzerindeki yetkisi nedir? Bu karargâhın kurulması sonucu görev alacak yabancı askeri personel için TBMM’den bir tezkere istihali gerekecek midir?
7. Bu tür çok uluslu askeri yapılanmaların Türkiye’nin ulusal egemenliği ve bağımsız savunma politikaları üzerindeki etkileri Bakanlığınız tarafından nasıl değerlendirilmektedir?
8. Türkiye’nin bu yapı kapsamında bölgesel veya küresel askeri operasyonlara dahil olma ihtimali artmakta mıdır?
9. Söz konusu kolorduya ilişkin olarak Türkiye ile NATO arasında imzalanmış veya imzalanması planlanan hukuki anlaşmalar, mutabakat metinleri veya protokoller var mıdır?
10. Bu yapının Türkiye’ye sağlayacağı askeri, stratejik ve teknolojik kazanımlar ve aynı zamanda stratejik riskler nelerdir?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-88839574-610-2026/7073-6060650
Konu : Yazılı Soru Önergesi

20 Nisan 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

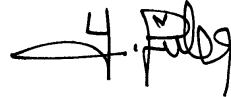
İlgi : 10.04.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1836040 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra KAVUNCU tarafından TBMM Başkanlığına verilen ve Millî Savunma Bakanı tarafından cevap verilmesi talep edilen, 7/42922 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

1952 yılında NATO'ya üye olan Türkiye, ittifakın en büyük ikinci ordusuna sahiptir ve NATO komuta ve kuvvet yapısında önemli görev ve sorumluluklar üstlenmektedir. NATO'nun Savunma ve Caydırıcılık Konsepti'ne uygun olarak 2020 yılından itibaren plan ile komuta kontrol sistemlerinde; tehdidi caydırmak ve savunmaya geçişi kolaylaştırmak, NATO topraklarına karşı icra edilecek bir saldırıya karşı savunmayı güçlendirmek maksadıyla değişikliğe gidilmiştir. Stratejik ve bölgesel planlar hazırlanmış ve bahse konu planları uygulayacak karargâhların tesis edilmesi öngörülmüştür.

Bu kapsamda, bölgesel bir Türk Kolordu Karargâhı tarafından ülkemizin savunmasının NATO kuvvetleri ile koordine ve gerektiğinde görevlendirilecek olan kuvvetlerin emir ve komutasının yürütülmesi planlanmıştır. Bahse konu karargâhın çok uluslu bir yapıya dönüştürülmesi millî makamlar tarafından uygun görülerek MNC-TÜR kurulumu 2024 yılında NATO makamlarına bildirilmiştir. Ülkemizin emrinde ve bir Türk general komutasında olacak şekilde Karargâh kurulum faaliyetlerine devam edilmekte olup sadece çekirdek personel atamaları yapılmıştır ve çok uluslu karargâh statüsü henüz onaylanmamıştır.

Arz ederim.

Yaşar GÜLER
Bakan

10.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Adana'da kurulması planlanan NATO Çok Uluslu Kolordu Karargâhı ile Deniz Unsur Komutanlığına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/42923)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorunun, Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanı Sn. Yaşar GÜLER tarafından, Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 03/04/2026

Yüksel Selçuk TÜRKOĞLU
Bursa Milletvekili

Türkiye, coğrafi konumu itibarıyla yalnızca bir müttefik değil; aynı zamanda küresel güç mücadelelerinin kesişim noktasında bulunan, be sebeple de çok stratejik konumda olan bir devlettir. Bu nedenle, ülkemiz topraklarında konuşlandırılacak her türlü yabancı askeri unsur ve komuta yapısı, doğrudan doğruya millî güvenliğimizi ve egemenlik haklarımızı ilgilendirmektedir. NATO kapsamında **İstanbul Anadolu Kavağı'nda** kurulacağı iddia edilen **Deniz Unsur Komutanlığı** ile **Adana'da** konuşlandırılacağı belirtilen kolordu karargâhı; kapsamı, yetki alanı ve komuta yapısı itibarıyla **Türkiye'nin** savunma yapılanması yeni ve tartışmalı bir döneme işaret etmektedir. Özellikle **İstanbul Boğazı** gibi stratejik ve hukuki statüsü uluslararası sözleşmelerle belirlenmiş bir bölgede oluşturulacak askeri yapılanmaların, **Montrö Boğazlar Sözleşmesi** hükümleriyle nasıl bağdaştırılacağı ciddi bir soru işaretidir. Diğer yandan, **İncirlik Hava Üssü'ne** ABD bombardıman ve nakliye uçaklarının konuşlandırılmasına yönelik ciddi iddialar; **Türkiye'nin** bölgesel krizlerde doğrudan taraf haline getirilme riskini artırmakta, ülkemizi potansiyel tehditlerin odağına yerleştirebilmektedir. Millî savunma politikalarının şeffaflık, hesap verebilirlik ve **TBMM** denetimi ilkeleri çerçevesinde yürütülmesi; bu tür kritik askeri kararların kamuoyu ve millet iradesi dışında şekillendirilmemesi demokratik bir zorunluluktur. Dolayısıyla **Millî Savunma Bakanlığı**, **Türkiye'nin** güvenliği ile egemenlik haklarını doğrudan ilgilendiren söz konusu iddiaların açıklığa kavuşturulması amacıyla, kamuoyunu tatmin edici, açık ve net bilgiler vermelidir.

Bu bağlamda;

SORU 1- İstanbul Anadolu Kavağı'nda kurulacağı iddia edilen “**NATO Deniz Unsur Komutanlığı**” ve **Adana'da** konuşlandırılacağı belirtilen **NATO Kolordu Karargâhı** ile ilgili olarak **Türkiye Cumhuriyeti'nin** taraf olduğu herhangi bir resmî anlaşma mevcut mudur?

SORU 2- Bu askeri yapıların kurulması yönünde NATO ile yürütülen müzakereler ne zaman başlamıştır? **Türkiye** bu süreçte hangi taahhütlerde bulunmuştur?

SORU 3- Söz konusu komutanlıkların kuruluş amacı nedir? **Türkiye'nin** ulusal savunma stratejisi ile nasıl bir uyum içerisinde dir?

SORU 4- Bu askeri yapıların komuta-kontrol zinciri nasıl olacaktır? **Türk Silahlı Kuvvetleri'nin** yetki ve denetim alanı bu yapılarda ne düzeyde olacaktır?

SORU 5- İstanbul Boğazı'nda kurulacak bir NATO komutanlığının, **Montrö Boğazlar Sözleşmesi** hükümleriyle çelişme ihtimalini değerlendirilmiş midir?

SORU 6- Türkiye topraklarında yeni NATO askeri yapıların kurulmasının, ülkemizin güvenliği açısından doğurabileceği riskler nelerdir?

SORU 7- İncirlik Hava Üssü'ne son dönemde konuşlandırılan ABD bombardıman ve nakliye uçaklarının sayısı, niteliği ve görev kapsamı nedir?

SORU 8- Bu uçakların **Türkiye'nin** bilgisi ve onayı dışında herhangi bir operasyonel planlamada kullanılması söz konusu mudur?

SORU 9- Türkiye'nin bölgesel çatışmalarda tarafsızlığına zarar verebilecek askeri konuşlandırmalar konusunda hangi önlemler alınmaktadır?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-88839574-610-2026/7074-6060931
Konu : Yazılı Soru Önergesi

20 Nisan 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

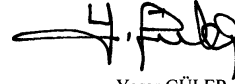
İlgi : 10.04.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1836040 sayılı yazınız.

Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk TÜRKOĞLU tarafından TBMM Başkanlığına verilen ve Millî Savunma Bakanı tarafından cevap verilmesi talep edilen, 7/42923 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Rusya-Ukrayna Savaşı'nın anlaşılmayla sona ermesi durumunda alınacak güvenlik düzenlemelerine yönelik planlamaların yürütüldüğü ve hâlihazırda 33 ülkenin katılma isteğini beyan ettiği “Ukrayna Gönüllüler Koalisyonu”, NATO ile ilişkili olmayan çok uluslu bir girişimdir. Bu girişim kapsamında oluşturulan Çok Uluslu Ukrayna Kuvvetinin (MNF-U), Fransa’da (Paris) çekirdek personel ile teşkil edilen operatif karargâh üzerinden yönetilmesi planlanmaktadır. Bu kuvvetin Deniz Unsurları Komutanlığı (MCC) görevi güvenlik ve istikrarın korunması, bölgesel sahiplik ilkesinin sürdürülmesi ve Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile tesis edilen dengeyi muhafazası amacıyla ülkemiz tarafından yürütülmesi planlanmaktadır. Bu doğrultuda, 15-16 Nisan 2025 tarihlerinde Ankara’da gerçekleştirilen toplantıda, Türkiye’nin deniz boyutundaki planlama faaliyetlerine liderlik etmeyi sürdürmesi ve Montrö Boğazlar Sözleşmesi’nin ortaya koyduğu hukuki çerçevenin planlamalarda esas alınması hususlarında mutabakata varılmıştır. Deniz Unsurları Komutanlığı Karargâhı, 25 Ağustos 2025 tarihinden itibaren tamamı Türk personelden oluşan çekirdek kadro ile teşkil edilmiştir. Deniz Unsurları Komutanlığına 14 ülke katkı beyanında bulunmuştur ancak deniz platformlarına yönelik katkılar sadece kıyıdaş ülkeler olan Türkiye, Romanya ve Bulgaristan tarafından sağlanacaktır.

Bölgesel bir Türk Kolordusu Karargâhı tarafından ülkemizin savunmasının NATO kuvvetleri ile koordinesi ve gerektiğinde görevlendirilecek olan kuvvetlerin emir ve komutasının yürütülmesi planlanmıştır. Bahse konu karargâhın çok uluslu bir yapıya dönüştürülmesi millî makamlar tarafından uygun görülerek MNC-TÜR kurulumu 2024 yılında NATO makamlarına bildirilmiştir. Ülkemizin emrinde ve bir Türk general komutasında olacak şekilde Karargâh kurulum faaliyetlerine devam edilmekte olup sadece çekirdek personel atamaları yapılmıştır ve çok uluslu karargâh statüsü henüz onaylanmamıştır.

Arz ederim.

Yaşar GÜLER
Bakan

